

Z9/10. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 10.10.2023

7. Projekt OHB II - linka K1 (SAKO Brno, a.s.)

Anotace

Zastupitelstvu města Brna se předkládá dokument s názvem „KOMPLEXNÍ ANALÝZA - Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II - linka K1)“, obsahující části podléhající obchodnímu tajemství společnosti SAKO Brno, a.s., a v návaznosti na její obsah návrh společnosti SAKO Brno, a.s. na udělení koncernového pokynu, které se vztahují k projektu OHB II - linka K1, to vše v návaznosti na aktuální stav, vč. vývoje legislativy a faktických změn okolností v letech 2018 - 2023.

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města Brna

1. bere na vědomí

- obsah dokumentu s názvem „KOMPLEXNÍ ANALÝZA - Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II - linka K1)“, zpracovaný společností CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář, který tvoří přílohu č. _____ tohoto zápisu;
- návrh obchodní společnosti SAKO Brno, a.s. na udělení koncernového pokynu, který tvoří přílohu č. ____ tohoto zápisu.

Stanoviska

Rada města Brna projednala obsah Komplexní analýzy a návrh společnosti SAKO Brno, a.s. na udělení koncernového pokynu na své schůzi č. R9/050, konané dne 02. října 2023, kdy Rada města Brna doporučila Zastupitelstvu města Brna vzít na vědomí obsah Komplexní analýzy a návrhu společnosti SAKO Brno, a.s. na udělení koncernového pokynu.

Materiál nepodléhá projednání v komisích Rady města Brna.

Podpis zpracovatele pro archivaci

Zpracovatel

Elektronicky podepsáno

Ing. Pavel Urubek

eMMB - SAKO

3.10.2023 v 13:54

Garance správnosti, zákonnosti materiálu

Obsah materiálu

Návrh usnesení	1 - 1
Obsah materiálu	2 - 2
Důvodová zpráva	3 - 7
Příloha k usnesení (Příloha č. 1_Komplexní analýza_OHB II - linka K1 (25.9.2023)_dol.pdf)	8 - 96
Příloha k usnesení (Příloha č. 1.1._Příloha č. 1 KA - Analýza BeePartner.pdf)	97 - 111
Příloha k usnesení (Příloha č. 1.2._Příloha č. 2 KA - Analýza CETA.pdf)	112 - 148
Příloha k usnesení (Příloha č. 1.3._Příloha č. 3 KA - Analýza Cluedin.pdf)	149 - 168
Příloha k usnesení (Příloha č. 1.4._Příloha č. 4 KA - Analýza KPMG.pdf)	169 - 217
Příloha k usnesení (Příloha č. 1.5._Příloha č. 5 KA - Analýza SUDOP.pdf)	218 - 245
Příloha k usnesení (Příloha č. 1.6._Příloha č. 6 KA - Manažerské shrnutí.pdf)	246 - 250
Příloha k usnesení (Příloha č. 2_Návrh na udělení koncernového pokynu.pdf)	251 - 253

Důvodová zpráva

Společnost SAKO Brno, a.s. (dále též jen „SAKO Brno“) připravuje realizaci hlavní stavební části projektu s názvem „Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)“ (dále jen „Projekt“). Za účelem výběru zhotovitele bylo zahájeno zadávací řízení na veřejnou zakázku s názvem „Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)“, ev. č. Věstníku veřejných zakázek: Z2021-025589 (dále jen „Veřejná zakázka“).

V návaznosti na usnesení Rady města Brna (dále jen „RMB“) přijaté na její schůzi č. R9/050, konané dne 02. října 2023 se Zastupitelstvu města Brna (dále jen „ZMB“) předkládá na vědomí dokument s názvem „KOMPLEXNÍ ANALÝZA – Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)“, který vyhotovila společnost CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář (dále jen „Komplexní analýza“), a v návaznosti na její obsah návrh společnosti SAKO Brno na udělení koncernového pokynu.

Společnost SAKO Brno chrání vybrané části obsahu Komplexní analýzy jako své obchodní tajemství dle ust. § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v účinném znění, a v souladu se stanovami společnosti SAKO Brno.

V souvislosti s projednáním Komplexní analýzy a návrhu společnosti SAKO Brno na udělení koncernového pokynu se uvádí následující informace.

RMB na své schůzi č. R9/041, konané dne 12. července 2023, uložila úkol vedoucímu Oddělení městské energetiky Magistrátu města Brna zajistit ve spolupráci se společností Teplárny Brno, a.s. vypracování Aktualizace Územní energetické koncepce statutárního města Brna.

Podle předběžného koncepčního stanoviska Oddělení městské energetiky Magistrátu města Brna **reaguje připravovaná Aktualizace Územní energetické koncepce zejména na změny způsobené aktuální situací oproti původním předpokladům a trendům** zapracovaným do stávající Územní energetické koncepce, které se promítají v krátkodobém, střednědobém, i dlouhodobém horizontu především do provozu sítě SZTE (systém centrálního zásobování teplem) a jím využívaných zdrojů, kdy:

- a) v krátkodobém časovém horizontu dochází k výraznému urychlení trendu **nasazování úsporných opatření na straně spotřeby, rychlejšímu tempu rozvoje ostatních centrálních a decentralizovaných zdrojů tepla;**
- b) ve střednědobém horizontu platí, že na všechny výrobce tepla (centrální i lokální) dolehla **energetická krize, která si vyžádala zvýšenou pozornost otázkám řízení rizik**, tj. dostupnosti a cenové přijatelnosti paliv včetně potřeby zajištění stability provozu energetických systémů;
- c) v dlouhodobém časovém horizontu **bude třeba počítat s ještě větší dynamikou a nestabilitou podnikatelského prostředí v sektoru energetiky**, což bude odrazem **pravděpodobných geopolitických změn v oblasti dodávek tradičních fosilních paliv, nových technologií, jejich dostupnosti a podpoře legislativních změn v prostředí Evropské unie.**

V budoucnu bude nutno více spolupracovat s externími zdroji energií umístěnými mimo město Brno a samozřejmě také s významným nárůstem čistých obnovitelných zdrojů energie na území města, a to především v sektorech Obchod, služby, zdravotnictví, školství a domácnosti, to vše **při zachování stávajících energetických systémů.**

Obecně platí, že budoucí období budou motivována **hledáním a budováním takových řešení, která nezatíží životní prostředí, a současně zajistí energetickou bezpečnost, udržitelnost a přijatelnost navržených řešení.** Vrcholové strategické cíle jsou:

- a) **bezpečnost dodávek energie;**
- b) **konkurenceschopnost** (energetiky a sociální přijatelnost);
- c) **udržitelnost** (udržitelný rozvoj).

Aktualizace Územní energetické koncepce by se měla zaměřit **na maximální využití stávajících zdrojů energií** ať už ve městě Brně, tak v dosahu statutárního města Brna, avšak se zachováním použitelných pilířů ze scénáře OZE, a to včetně možnosti využívání zemního plynu a **rozšířením možnosti dodávek z elektrárny Dukovany.**

Připravovaný scénář je založen na plném využití všech stávajících energetických systémů v oblasti výroby a distribuce zemního plynu, elektrické energie a tepla.

Vzhledem k připravovanému projektu na využití tepla, dodaného horkovodním přivaděčem z elektrárny Dukovany, je nutno výrazným způsobem komplexně přehodnotit využívání velkých energetických výrobních zdrojů umístěných na území města Brna, vedoucí především **k důslednému posouzení vhodnosti budování a využitelnosti stávajících a nových zdrojů**. Zatímco zdroje pro výrobu tepla jsou v této chvíli dostatečně zastoupeny, obnovitelné zdroje výroby elektrické energie jsou stále na poměrně nízké, resp. nedostatečné úrovni. **Pro optimální řešení budou využity především již vybudované nebo rozestavěné energetické zdroje**. Hlavní pozornost bude zaměřena na další postup přípravy a realizace horkovodního přivaděče z elektrárny Dukovany v kombinaci s obnovitelnými zdroji. **Více budou využívány čisté obnovitelné zdroje. Druhotné zdroje budou nasazovány v nezbytně nutné a udržitelné úrovni. Výrazně vyšší požadavky budou kladeny na rozvoj cirkulární ekonomiky, tj. především třídění odpadů a jejich materiálového využití. Energeticky využívat pouze ty odpady, které nelze využít jinak, nelze je recyklovat.**

Významným trendem do budoucna je taktéž využití ukládání elektrické energie z OZE do bateriových i vodíkových technologií.

Při plnění úkolů uložených RMB, jak jsou popsány níže, se mimo jiné dne 02. října 2023 konala porada vedení města Brna, za přítomnosti členů představenstva a dozorčí rady společnosti SAKO Brno a členů Koncernového výboru, na jejímž jednání byla prezentována Komplexní analýza a byla k ní vedena rozprava mezi přítomnými osobami.

Z výše uvedené rozpravy vyplynulo možné zvýšení akcentu na cirkulární ekonomiku a oběhové hospodářství, to vše při maximálním prohloubení naplňování posloupnosti hierarchie odpadového hospodářství se zaměřením na minimalizaci nových vstupů a zatížení infrastruktury města Brna transportem dovážených odpadů, reagující na v mezidobí (od roku 2019) započatý a aktuálně probíhající vývoj evropské legislativy, což je v souladu i s výše uvedenými zásadami připravované Aktualizace Územní energetické koncepce, která nahlíží na problematiku městské energetiky jako celek, kdy zájmu ekonomickému společnosti SAKO Brno a celkovým pohledům na energetické, enviromentální a strategické zájmy vycházejícím z míry poznání z doby zahájení přípravy Projektu (rok 2016), může být nadřazen pohled celoměstský aktuální v současné době (rok 2023), odpovídající i důsledkům připravované Aktualizace Územní energetické koncepce.

Z Komplexní analýzy nevyplývají závěry, které by zachytily nesprávné postupy při přípravě Projektu či jeho nerealističnost. Projekt je i při zohlednění negativ shrnutých v Komplexní analýze pro společnost SAKO Brno pravděpodobně ekonomicky přínosný, přičemž míra takového přínosu přímo závisí na tom, zda se negativní aspekty projeví v celé své šíři či souběhu, nebo naopak nenastanou, což v současné době nelze s jistotou predikovat.

Na základě rozhodnutí RMB přijaté na její schůzi č. R9/050, konané dne 02. října 2023, bude věc dalšího postupu Projektu projednána v Koncernovém výboru společně s návrhy koncernových pokynů a v případě, že Koncernový výbor doporučí udělení koncernového pokynu, bude jeho udělení předmětem rozhodování orgánů města Brna, jak je níže uvedeno. V průběhu tohoto procesu tak bude zřejmé, zda zájmu společnosti SAKO Brno bude předřazen zájem jiný, například veřejně prospěšný.

RMB na své schůzi č. R9/042, konané dne 26. července 2023, vzala na vědomí informaci předsedy představenstva společnosti SAKO Brno o rozhodnutí představenstva společnosti SAKO Brno ve věci dalšího postupu Projektu, přijatém na jednání představenstva uvedené společnosti, které se konalo dne 20. července 2023.

RMB současně požádala představenstvo společnosti SAKO Brno v souvislosti s uděleným pokynem jediného akcionáře společnosti SAKO Brno k realizaci Projektu ze dne 30. dubna 2020, č. j. MMB/0177529/2020 (dále jen „Rozhodnutí primátorky“), o zajištění porovnání souladu současného stavu s uděleným pokynem a o porovnání stavu a podkladů z doby Rozhodnutí primátorky se současným stavem, a dále požádala představenstvo společnosti SAKO Brno o zpracování komplexní analýzy týkající se Projektu (dále jen „Komplexní analýza“), ve které bude zejména:

- „1. provedeno srovnání situace z roku 2020 se současným stavem (zejména vývoj legislativy národní a evropské, včetně možných budoucích trendů v oblasti odpadového hospodářství, energetiky, životního prostředí, dopravní zátěže, atd),
2. uvedena informace o důvodech a potřebě rozšíření spalovacích kapacit na území města Brna v rámci obchodní společnosti SAKO Brno, a.s., při zohlednění potřeb statutárního města Brna

a jeho obyvatel,

3. *zhodnocení dopadů realizace projektu OHB II – linka K1 na statutární město Brno a jeho obyvatele ve všech aspektech souvisejících s kvalitou života ve městě Brně (např. dopravní zátěž, životní prostředí, energetika),*
4. *uvedena skladba spalovaných odpadů od 1. 1. 2020 do 30. 6. 2023, včetně objemu jeho jednotlivých složek,*
5. *informace týkající se ekonomické situace společnosti, výše nerozděleného zisku, cash flow, a předpokládané změny v případě realizace projektu OHB II – linka K1,*
6. *srovnání cen materiálů ke dni podání nabídky se současným stavem;“*

Komplexní analýzu, obsahující právní část a technickou část (zaměřenou především na oblast nakládání s odpady, životního prostředí a energetiky), zpracovala společnost CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář, IČO: 481 18 753, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4 (dále jen „Zpracovatel“). V technické části se na zpracování Komplexní analýzy podíleli následující odborní konzultanti (dále jen „Odborní konzultanti“), jejichž zapojení bylo předem odsouhlaseno společností SAKO Brno:

- BeePartner a.s., IČO: 035 89 277, se sídlem nám. Svobody 527, Lyžbice, 739 61 Třinec,
- CETA – Centrum ekonomických a tržních analýz, z.ú., IČO: 294 17 198, se sídlem Jungmannova 26/15, Nové Město, 110 00 Praha 1,
- Cluedin s.r.o., IČO: 091 63 921, se sídlem Konviktská 952/8, Staré Město, 110 00 Praha 1,
- KPMG Česká republika, s.r.o., IČO: 005 53 115, se sídlem Pobřežní 648/1a, 186 00 Praha 8,
- SUDOP PRAHA a.s., IČO: 257 93 349, se sídlem Olšanská 2643/1a, Žižkov, 130 80 Praha 3.

Dle kapitoly 4.2. Komplexní analýzy je účelem Komplexní analýzy „...na podkladě odborných závěrů Odborných konzultantů ve vztahu k zadání RMB (pozn.: viz výše popsání usnesení RMB, přijatém na její schůzi č. R9/042 konané dne 26. července 2023) a právních analýz provedených podle Přehledu právních témat (pozn.: jak jsou uvedena v kapitole 4.1. Komplexní analýzy) identifikovat možná rizika ve vztahu k realizaci a provozu Projektu, jakož i vyhodnocení odpovědnosti dotčených osob za vybraná relevantní právní jednání ve vztahu k dosavadnímu průběhu Projektu.“

Dle kapitoly 4.3. Komplexní analýzy „Komplexní analýza hodnotí Projekt v kontextu se zájmy veřejně prospěšnými, které prozařují do činnosti městských společností z podstaty smyslu a účelu jejich založení a existence (v daném případě jakožto obchodní společnosti se 100% majetkovou účastí veřejnoprávní korporace – statutárního města Brna), a v tomto rámci se zaměřuje na identifikaci rizik, příp. problematických aspektů či nedostatků Projektu.“

Veškeré závěry Zpracovatele, respektive Odborných konzultantů k posuzovaným otázkám, jak byly formulovány v usnesení RMB, přijatém na její schůzi č. R9/042, konané dne 26. července 2023, jsou uvedeny v Komplexní analýze.

Podstatné závěry Komplexní analýzy jsou následující:

- a) **Komplexní analýza uzavřela, že v návaznosti na okolnosti provázející přípravu Projektu a jeho aktuální podobu nelze jednoznačně uzavřít, že realizaci Projektu lze ve všech popsanych aspektech považovat za souladnou se zájmem veřejně prospěšným, resp. se svěřenými úkoly společnosti SAKO Brno a jejími stanovami.** Během přípravy Projektu totiž nebyly (zcela či dostatečně) vyhodnoceny některé aspekty širšího dopadu realizace Projektu na statutární město Brno a jeho obyvatele, jako je **problematika dopravní zátěže a emise z návazné dopravy.**
- b) Odborní konzultanti identifikovali řadu rizik, která by pravděpodobně mohla mít dopad nikoliv přímo do Projektu samotného (vyjma rizik, v jejichž důsledku by mohlo dojít k nezanedbatelnému poklesu čisté hodnoty Projektu), nýbrž by mohla mít dopad na statutární město Brno a jeho obyvatele v širších souvislostech. Realizace Projektu by tak v případě naplnění těchto rizik mohla kolidovat se zájmem veřejně prospěšným (stručný přehled identifikovaných rizik, příp. problematických aspektů či nedostatků Projektu je uveden v příloze č. 6 Komplexní analýzy).
- c) Současně však z důvodu legislativního vývoje na úrovni Evropské unie a České republiky,

především v důsledku finálního přijetí tzv. Green Deal a balíčku Fit For 55 (a na ně navazujících předpisů a strategických či koncepčních dokumentů), nemohly být během přípravy Projektu v plné míře zohledněny ani aktuální trendy týkající se zejména oblasti odpadového hospodářství, pokud jde o přechod stávající ekonomiky k oběhovému hospodářství. Konkrétně se jedná o **zvýšený důraz na předcházení vzniku odpadů, přípravu na opětovné použití a zvýšení recyklace odpadů a upuštění od jejich ukládání na skládky při současné minimalizaci jejich spalování**. Stejně tak nemohl být zohledněn ani plán REPowerEU, který byl Evropskou komisí předložen v reakci na tíživou situaci a narušení celosvětového trhu s energií způsobené invazí Ruské federace na Ukrajinu.

- d) Jak je uvedeno v Komplexní analýze, společnost SAKO Brno je městskou společností, u níž jsou zájmy veřejně prospěšné vyjádřeny prostřednictvím svěřených úkolů ve smyslu stanov společnosti SAKO Brno, které na několika místech stanovují povinnost sledovat určitá sociální a environmentální hlediska. Společnost SAKO Brno proto nemůže při své činnosti ignorovat sociální a environmentální hlediska, ani pokud by realizace dané činnosti byla v jejím nejlepším ekonomickém zájmu.
- e) Navzdory uvedené skutečnosti nicméně z právních předpisů nevyplývá, že by společnost SAKO Brno, coby městská společnost, mohla zájem veřejně prospěšný zcela či zčásti upřednostnit zájmu ekonomickému či pro společnost jinak prospěšnému.
- f) Jelikož by podle závěrů Komplexní analýzy realizace Projektu mohla důvodně vést ke kolizi zájmu veřejně prospěšného s čistě ekonomickým zájmem společnosti SAKO Brno, bylo by možné zájem veřejně prospěšný upřednostnit podle stanov společnosti SAKO Brno na základě koncernového pokynu.
- g) Dle Zpracovatele proto lze doporučit, aby představenstvo společnosti SAKO Brno informovalo statutární město Brno coby řídicí osobu Koncernu statutárního města Brna (dále jen „Koncern SMB“) prostřednictvím RMB o výsledcích Komplexní analýzy, o jejíž zpracování RMB požádala na svém zasedání dne 26. července 2023, jakož i o možné kolizi zájmu veřejně prospěšného se zájmem ekonomickým společnosti SAKO Brno, pokud by k realizaci Projektu došlo.

Společnost SAKO Brno v rámci přípravy Projektu zohledňovala všechna negativa Projektu z pohledu ekonomických dopadů na činnost společnosti SAKO Brno, a to i ty, které jsou šířeji pojaty v Komplexní analýze. Komplexní analýza se naopak zaměřuje na možná rizika spojená s realizací Projektu, bez ohledu na to, zda dopadají na ekonomiku společnosti SAKO Brno či do sféry řídicí osoby či členů Koncernu SMB, a prostřednictvím toho do jiných (veřejných) zájmů.

Podkladové materiály Projektu a Komplexní analýza tak nejsou ve vzájemném rozporu, každý z nich zohledňuje jiné zájmy a ohledy.

Ze závěrů Komplexní analýzy vyplývá, že je vhodné, aby bylo na úrovni Koncernu SMB a řídicí osoby zváženo, zda ke kolizi výše uvedené dochází a pokud ano, pak aby byly zváženy na úrovni výše uvedené možnosti dalšího postupu v Projektu.

Vzhledem k závěrům Komplexní analýzy má společnost SAKO Brno za to, že se jako nejvhodnější jeví udělení koncernového pokynu, na jehož základě by společnosti SAKO Brno bylo uloženo, který ze zájmů má sledovat, zda zájem společnosti SAKO Brno či zájem veřejně prospěšný ve smyslu závěru čl. I. odst. 7 stanov společnosti SAKO Brno, jak je popsán v Komplexní analýze, přičemž pro tyto účely lze nyní formulovat následující varianty dalšího postupu:

- a) předřazení veřejného zájmu ekonomickému zájmu společnosti SAKO Brno, v jehož důsledku by došlo ke zrušení zadávacího řízení na Veřejnou zakázku (tedy nebude uzavřena smlouva s vybraným dodavatelem), včetně vymezení, jak (respektive zda vůbec) za účelem řádného zohlednění veřejného zájmu řídicí osoby (statutárního města Brna), resp. Koncernu SMB, dále postupovat ve vztahu k aktuální podobě realizace výstavby nového zařízení pro energetické využití odpadu a aktualizace záměru realizace projektu OHB II;
- b) předřazení ekonomického zájmu společnosti SAKO Brno veřejnému zájmu řídicí osoby (statutárního města Brna), resp. Koncernu SMB, v důsledku čehož by došlo k dokončení zadávacího řízení na Veřejnou zakázku (tedy bude uzavřena smlouva s vybraným dodavatelem) a Projekt bude realizován ve stávající podobě.

V návaznosti na výše uvedené skutečnosti společnost SAKO Brno předložila RMB návrh na udělení koncernového pokynu, v němž požádala o projednání Komplexní analýzy v orgánech statutárního města Brna a v Koncernovém výboru a navrhla, aby bylo vydáno stanovisko Koncernu SMB, resp. řídicí

osoby k Projektu v podobě koncernového pokynu, jehož obsahem by byl pokyn pro společnost SAKO Brno v intencích výše uvedených pod písmeny a) a b).

Vzhledem k hodnotě Projektu jako takového a výši investičních nákladů lze důvodně předpokládat, že jakýkoliv koncernový pokyn vztahující se k Projektu se bude týkat právních jednání s kumulativním dopadem do majetku společnosti SAKO Brno, jejichž odhadovaná hodnota bude činit minimálně částku ve výši 50.000.000 Kč. Vzhledem k této skutečnosti by byl k udělení jakéhokoliv koncernového pokynu potřeba předchozí souhlas ZMB.

RMB projednala obsah Komplexní analýzy a návrh společnosti SAKO Brno na udělení koncernového pokynu na své schůzi č. R9/050, konané dne 02. října 2023, kdy RMB doporučuje ZMB vzít na vědomí obsah Komplexní analýzy a návrhu společnosti SAKO Brno na udělení koncernového pokynu.

Současně RMB v působnosti řídicí osoby Koncernu SMB daným usnesením mj. uložila:

- i. společnosti SAKO Brno jakožto řízené osobě připravit návrhy konkrétních znění koncernových pokynů dle variant postupu uvedených v návrhu společnosti SAKO Brno na udělení koncernového pokynu, a tyto návrhy koncernových pokynů předat předsedovi Koncernového výboru za účelem jejich projednání v Koncernovém výboru;
- ii. Ing. Petrovi Kratochvílovi, předsedovi Koncernového výboru, ve spolupráci se společností SAKO Brno předložit Koncernovému výboru k projednání:
 1. Komplexní analýzu a související relevantní podklady;
 2. návrh společnosti SAKO Brno, a.s. na udělení koncernového pokynu;
 3. návrhy konkrétních znění koncernových pokynů zpracovaných společností SAKO Brno v souladu s usnesením Rady města Brna přijatým na její schůzi č. R9/050, konané dne 02. října 2023.

Po přípravě variant koncernových pokynů postupem výše uvedeným se předpokládá jejich projednání v Koncernovém výboru, kdy v případě jejich schválení budou tyto následně předloženy orgánům města Brna za účelem výběru vhodné varianty.

Pro návrh usnesení přijatého RMB na její schůzi č. R9/050, konané dne 02. října 2023, hlasovalo 8 členů, nikdo nebyl proti, 2 členové se zdrželi hlasování.

JUDr. Vaňková	Mgr. Černý	Mgr. Suchý	JUDr. Kerndl	Ing. Podivinská	Bc. Aberl	Ing. arch. Bořecký	RNDr. Chvátal Ph.D.	Ing. Kratochvíl	JUDr. Matonohov	JUDr. Oliva
pro	pro	zdržel se	pro	----	pro	pro	zdržel se	pro	pro	pro

KOMPLEXNÍ ANALÝZA

K PROJEKTU „VYSOCE ÚČINNÉ ZAŘÍZENÍ NA KOMBINOVANOU VÝROBU ELEKTRICKÉ ENERGIE A TEPLA Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ (OHB II – LINKA K1)“

Důvěrné

OBJEDNATEL

SAKO Brno, a.s.

se sídlem Jedovnická 4247/2, 628 00 Brno – Židenice

ZPRACOVATEL

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář

se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4

DATUM ZPRACOVÁNÍ

25. září 2023

1 OBSAH

– 1	OBSAH	2
– 2	SEZNAM PŘEDANÝCH PODKLADŮ	4
	2.1. Podklady předané do sdíleného úložiště	4
	2.2. Podklady předané e-mailem	9
	2.3. Další podklady	10
– 3	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	11
– 4	ÚVOD	14
	4.1. Předmět Komplexní analýzy	14
	4.2. Účel a použití Komplexní analýzy	15
	4.3. Přístup Zpracovatele	15
	4.4. Identifikace objednatele a smluvní uspořádání	16
	4.5. Identifikace Zpracovatele a Odborných konzultantů	16
	4.6. Důvěrnost	16
	4.7. Předpoklady a omezující podmínky	16
	4.8. Přílohy Komplexní analýzy	17
– 5	STRUČNÝ POPIS PROJEKTU A JEHO PRŮBĚHU	18
	PRÁVNÍ ČÁST KOMPLEXNÍ ANALÝZY	20
– 6	PÉČE ŘÁDNÉHO HOSPODÁŘE – OBECNĚ	20
	6.1. Podmínky péče řádného hospodáře podle ZOK	20
– 7	STANOVY A POSTAVENÍ SVĚŘENÝCH ÚKOLŮ	24
	7.1. Postavení městské společnosti	24
	7.2. Význam svěřených úkolů	25
	7.3. Postavení veřejného a finančního zájmu města a městské společnosti	26
	7.4. Celkové zaměření svěřených úkolů společnosti SAKO Brno	27
	7.5. Závěrečné shrnutí	29
– 8	POKYNY TÝKAJÍCÍ SE OBCHODNÍHO VEDENÍ V AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI	31
	8.1. Žadatel o pokyn k obchodnímu vedení	32
	8.2. Žádost o pokyn k obchodnímu vedení	33
	8.3. Pokyn k obchodnímu vedení	36
	8.4. Závěrečné shrnutí	39
– 9	ŽÁDOST O POKYN A POKYN Z DUBNA 2020	42
	9.1. Žádost o pokyn týkající se obchodního vedení z dubna 2020	43
	9.2. Pokyn k obchodnímu vedení	46

9.3. Závěrečné shrnutí	47
9.4. Doporučení dalšího postupu	48
– 10 ÚZEMNÍ A ENERGETICKÁ KONCEPCE	49
10.1. ÚEK obecně	49
10.2. ÚEK SMB a JMK	50
10.3. Plán odpadového hospodářství SMB a JMK	51
10.4. Dokumenty Strategie Brno 2050	53
10.5. Závěrečné shrnutí	53
TECHNICKÁ ČÁST KOMPLEXNÍ ANALÝZY	55
– 11 PRVNÍ BOD ZE ZADÁNÍ RMB	55
11.1. Základní vývoj trendů v odpadové a energetické legislativě	55
11.2. Analýza CETA	64
11.3. Analýza KPMG	65
11.4. Analýza BeePartner	66
11.5. Komentář Zpracovatele	68
– 12 DRUHÝ BOD ZE ZADÁNÍ RMB	70
12.1. Analýza CETA	70
12.2. Komentář Zpracovatele	70
– 13 TŘETÍ BOD ZE ZADÁNÍ RMB	72
13.1. Analýza CETA	72
13.2. Analýza SUDOP	73
13.3. Analýza Cluedin	75
13.4. Analýza KPMG	76
13.5. Komentář Zpracovatele	76
– 14 ČTVRTÝ BOD ZE ZADÁNÍ RMB	78
14.1. Analýza CETA	78
14.2. Komentář Zpracovatele	78
– 15 PÁTÝ BOD ZE ZADÁNÍ RMB	80
15.1. Analýza KPMG	80
15.2. Komentář Zpracovatele	82
– 16 ŠESTÝ BOD ZE ZADÁNÍ RMB	84
16.1. Analýza KPMG	84
16.2. Komentář Zpracovatele	85
– 17 ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ	86

2 SEZNAM PŘEDANÝCH PODKLADŮ

Společnost SAKO Brno předložila Zpracovateli pro účel vyhotovení této Komplexní analýzy následující podklady:

2.1. PODKLADY PŘEDANÉ DO SDÍLENÉHO ÚLOŽIŠTĚ

Hlavní složka: Bod 1

- ANNEX 4_Responses on RFC_SAKO Brno, a.s._v1 – Response on RFC referring to the priority investment proposal
- Dokumentace SAKO – Dokumentace o hodnocení vlivů záměru na životní prostředí
- JHM025K_navrh – Územní energetická koncepce Jihomoravského kraje
- OODP-POH_CR_2015-2024_2035_vlada-20220511 – Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015–2024 s výhledem do roku 2035
- POH_2017-20_final – Plán odpadového hospodářství statutárního města Brna 2017–2025
- pohjmk2016-2025-analyticka_cast (1) – Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje 2016–2025 – Úvod a Analytická část
- pohjmk2016-2025-smerna_cast – Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje 2016–2025 – Směrná část
- pohjmk2016-2025-zavazna_cast (1) – Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje 2016–2025 – Závazná část
- Příloha 1 OUPR soulad s UP_EIA_OH_Brno_linkaK1 – vyjádření SMB k záměru SAKO Brno, a.s. „Odpadové hospodářství Brno II –Linka K1“
- Příloha 2 Umístění záměru
- Příloha 3 NATURA_Sako_navyseni kapacity zpracovani – Stanovisko orgánu ochrany přírody k možnosti existence významného vlivu záměru „Odpadové hospodářství Brno II –Linka K1“ - doplnění žádosti
- Příloha 4 porovnání s BAT
- Příloha 5 Rozptylová studie_SAKO
- Příloha 5 rs_SAKO_Priloha1 – Větrná růžice pro předmětnou lokalitu
- Příloha 5 rs_SAKO_Priloha2 – Imisní charakteristika území
- Příloha 5 rs_SAKO_Priloha3 – Grafické výstupy rozptylové studie
- Příloha 6 HS_SAKO_priloha1 – Hluková studie příloha 1
- Příloha 6 HS_SAKO_BRNO – Hluková studie
- Příloha 7 HRA SAKO – Hodnocení zdravotních rizik
- Příloha 8 klima_SAKO – Vlivy záměru na klimatický systém, odolnost a zranitelnost projektu vůči klimatickým změnám
- SECAP_Brno_zpráva_29.8.2019_finální – Akční plán udržitelné energetiky a klimatu (2030)
- Statutární město Brno_Memorandum závazek k adaptaci na klimatické změny_24.2.2020 – Memorandum o dlouhodobé spolupráci na závazku statutárního města Brna k adaptaci na klimatické změny
- TDD_SAKO Brno_V18 – Technická due diligence
- UEK SMB_HLAVNI DOKUMENT – Územní energetická koncepce statutárního města Brna

Hlavní složka: Bod 2

- Assessment on K1 line capacity
- B Souhrnná technická zpráva_SAKO_PN210416 – Dokumentace pro územní rozhodnutí (DUR)
B. Souhrnná technická zpráva
- D_19_009_Z_01 - odborný posudek_SAKO revA – Oponentura a odborný posudek na předložený dokument „Pre-feasibility study“
- SAKOBR-35-001-Pre-feasibility Study Report – Pre-feasibility study
- Studie proveditelnosti_SAKO_20191206_final_blackline v2 – Studie proveditelnosti projektu Odpadové hospodářství Brno II –linka K1 a Analýza možného vývoje cen nakládání s odpady

Hlavní složka: Bod 3

- E-5875-2021_Emisní posudek_SAKO_HEAT__rev01-07-2021_dp – Emisní posudek Technických služeb ochrany ovzduší Ostrava spol. s.r.o.
- EP_SAKO linka K1_rev_08_2022.signed – Energetický posudek – SEVEn Energy s.r.o.
- OV7201_posudek – Posudek o vlivech záměru na životní prostředí
- Rozhodnutí o vydání IP – změna č. 14 s nabytím právní moci – Rozhodnutí o změně č. 14 integrovaného povolení
- Rozhodnutí_ÚR_17.08.2021_plná moc – Územní rozhodnutí s doložkou právní moci
- Souhlasné stanovisko EIA_OHB II-linka K1
- Stanovisko Coherence stamp_změna IPPC_23.09.2021 – Závazné stanovisko k ověření změn záměru
- Závazné stanovisko_Coherence stamp_DUR – Závazné stanovisko k ověření změn záměru

Hlavní složka: Bod 4

- Tabulky_z_hlaseni_rok_2020_az_cerven_2023 – Tabulky z hlášení rok 2020-2023
- TDD_SAKO Brno_V18 – Technické due diligence

Hlavní složka: Bod 5

- Plán investic + oprav_2022-2052_rev20230210_v1 – Plán investic 2022-2052
- SAKO VZ 2020_13 – Výroční zpráva 2020
- sako_vz2022_final – Výroční zpráva 2022
- VZ 2021_SAKO Brno, a.s. – Výroční zpráva 2021

Hlavní složka: Bod 6

- 220607_SS_01 – Sdělení správce stavby
- Nezávislé posouzení původního rozpočtu (OHB II – linka K1)_PwC_30012023 – Aktualizace nezávislého posouzení původního rozpočtu (OHB II –linka K1)
- SAKO cenové náklady na stavební objekty RTS 2022 – 20220601
- SAKO financování K1_scénáře a senzitivity pro poradu vedení_2023-03-22
- SAKO_K1_ekon. vyhodnocení_PwC report 2023-04-04 – Ekonomické vyhodnocení investice do nové linky K1 společnosti SAKO Brno, a.s.

Hlavní složka: Dotační žádost

- 01_Osoba pověřená jednání s fondem
 - o Plné moci
 - Plná moc_██████████
 - Plná moc_reditelSAKO_obecná

zemní plyn

- Oponentní posudek_SAKO Brno_08_22
- Studie stavebně technologického řešení_09_22_komplet
- Zpráva nezávislého auditora o ověření výroční zprávy
- Žádost_podána_24.05.2021

Hlavní složka: Návrh studie APOGEO

- OS_RESAKO_DRAFT_připomínky_SAKO

Hlavní složka: Odpady – JMK

- 2023-07 podklady
- Produkce odpadů dle MŽP v JMK - 3 varianty

Hlavní složka: Odpady návozy

- CCS_podklad odpady

Hlavní složka: Podklady PAS, RMB

- PAS 04_2020
 - Košilka+důvodová zpráva_sumarizace OHB II_per rollam_final1 – Sumarizace k rozhodnutí realizace projektu OHB II (390. jednání)
 - PLOHA8~1 – Dopis k potenciálním dodávkám ze SAKO Brno, a.s.
 - Příloha č.6_Projektové dokumenty OHB II_rev1
 - Příloha č.7_Harmonogram projektu_rev1
 - Zápis 390. – Zápis z 390. jednání představenstva SAKO Brno, a.s.
- PAS 12_2019
 - Košilka+důvodová zpráva_sumarizace OHB II_rev2 – Sumarizace k rozhodnutí realizace projektu OHB II (385. jednání)
 - Příloha č.1_Studie proveditelnosti PWC
 - Příloha č.2_Sumarizace koncepčního návrhu Ramboll
 - Příloha č.3_Architektonická studie_CUBO
 - Příloha č.4_Investiční a provozní náklady_OHB II
 - Příloha č.5_Struktura právní služby OHB II
 - Příloha č.6_Projektové dokumenty OHB II
 - Příloha č.7_Harmonogram projektu
- RMB 04_2020
 - Doplnění 20230825
 - OHB II - linka K1_manažerská sumarizace_RMB
 - Prezentace_OHB II-linka K1_Rada_final
 - Příloha č.3_Architektonická studie_CUBO
 - 200428 RMB OHB II_výpis z usnesení a rozhodnutí primátorky
 - Nahled_materialu_8009_kompletní – Důvodová zpráva
 - Nahled_materialu_8009 - Rozhodnutí jediného akcionáře společnosti SAKO Brno, a. s. – návrh na udělení pokynu ve věci OHB II - K1
 - Stanovisko představenstva společnosti_12_2019

- RMB-2020-04-22
 - o Materiál_8115 (3) - Rozhodnutí jediného akcionáře společnosti SAKO Brno, a. s. – návrh na udělení pokynu ve věci OHB II - K1
 - o RJA – Rozhodnutí jediného akcionáře společnosti SAKO Brno, a. s. – návrh na udělení pokynu ve věci OHB II - K1
- Zastupitelstvo 04_2018
 - o 2017-04-17_OHB II_Kotel K1_RMB v3 final – Rozhodnutí jediného akcionáře společnosti SAKO Brno, a. s. – OHB II – linka K1
 - o 180410 ZMB č58 Usnesení OHB II linka K1
 - o 180410 ZMB Z7_38 č58 Usnesení OHB II linka K1 – Usnesení zasedání Zastupitelstva města Brna č. Z7/38 konaného dne 10. dubna 2018

Hlavní složka: Posudek PwC 06 22

- Nezávislé posouzení původního rozpočtu (OHB II – linka K1)_PwC

Hlavní složka: Provozní data stávající kotle

- Provozní data_stávající kotle_20230905

Hlavní složka: Souhrnné interní zprávy

- ANNEX 3_Feasibility study_20230131
- Kompletní analýza projektu_OHB II-linka K1

Hlavní složka: Svěřené úkoly

- 3520_190619_SAKO Brno, a.s._vlastnické politiky_košilka_čistopis
- 190318_SAKO Brno a.s._vlastnická politika_final_čistopis
- Důvodová zpráva - vlastnická politika
- R8-187-P – Zápis schůze Rady města Brna č. R8/187 konané dne 8. prosince 2021
- Vlastnická politika Koncernu SMB_final_čistopis
- VPKSMB_3.6. SAKO_nové znění – Nové znění čl.3.6. Vlastnické politiky koncernu SMB
- VÝPIS usnesení RMB 26.06.2019 - Změna vlastnické politiky Koncernu SMB a SAKO Brno, a.s.
- Změna vlastnické politiky Koncernu SMB a Vlastnické politiky SAKO Brno, a.s. - nahled materialu

Hlavní složka: Vlastnické politiky + Statut koncernu

- Dodatek 3 Deklarace Koncernu
- Vlastnická politika Koncernu SMB_čistopis
- Vlastnická politika SAKO
- Zmena Statutu Koncernoveho vyboru

Hlavní složka: Změna stanov – 2021

- 35_01 Návrh změny stanov společností
- 35_01 Návrh změny stanov společností-komplet
- 35_05 SAKO_fotovoltaika_změna
- 35_05 SAKO_fotovoltaika_změna_koncernový výbor II
- Materiál_3804 (3) – Návrh změny stanov obchodních společností začleněných v rámci Koncernu statutárního města Brna a návrh revize vlastnických politik obchodních společností začleněných v rámci Koncernu statutárního města Brna (7. 12. 2021)

- Materiál_15690 (2) – Návrh změny stanov obchodních společností začleněných v rámci Koncernu statutárního města Brna a návrh revize vlastnických politik obchodních společností začleněných v rámci Koncernu statutárního města Brna (1. 12. 2021)
- Materiál_15801 (2) – Rozhodnutí jediného akcionáře obchodní společnosti SAKO Brno, a. s. – návrh stanov společnosti, návrh vzoru smluv o výkonu funkce členů představenstva a dozorčí rady
- R8_128_06 - pokyn Fotovoltaika
- R8_128_06 - pokyn Fotovoltaika materiál
- R8_187_8.12.2021 pokyn č.4 Fotovoltaika
- R8-123-P – Zápis schůze Rady města Brno č. R8/123konané dne 22. prosince 2020
- R8-183-P – Zápis schůze Rady města Brna č. R8/183konané dne 24. listopadu 2021
- R8-187-P – Zápis schůze Rady města Brna č. R8/187konané dne 8. prosince 2021
- ZMB_Z8_23. 19.01.2021 Fotovoltaika – "Realizace fotovoltaických a fototermitických systémů včetně jejich akumulace na území a v rámci statutárního města Brna" – návrh předchozího souhlasu s vydáním koncernového pokynu

Hlavní složka: Zpráva o uplatňování ÚEK

- ZOU_Manžerské shrnutí
- Zpráva o uplatňování Územní energetické koncepce SMB

Hlavní složka: Železničná vlečka

- Doplnující informace
 - o 2.1 Přehledná situace
 - o 2.2 Katastrální situace
 - o 2.3 Situace
 - o 3.1 Podélný profil, kolej č. 91_91a_101
 - o 3.2 Podélný profil, kolej č. 93
 - o 3.3 Podélný profil, kolej č. 103
 - o 4 Příčné řezy
 - o 5 Půdorys zpevněných ploch
 - o SAKO Brno a.s._Doplnění informací k záměru pro stavební komisi
- techn.popis SAKO a.s
- Techn.post-SAKO a.s
- ÚP - 1.změna SAKO
- ÚP - 2. změna - Sako Brno – Slatina
- ÚP - 3.změna SAKO
- ÚP - 4.změna Sako Brno - Slatina - UP-2007-4059
- ÚP SAKO SLATINA
- vnitř.předpis SAKO Slatina

2.2. PODKLADY PŘEDANÉ E-MAILEM

- Odborné stanovisko č. 359-91/2023 ze dne 8. září 2023 od PKF APOGEO Esteem, a.s.
- Rozhodnutí primátorky statutárního města Brna ze dne 20. ledna 2023, č. j. MMB/0034722/2023
- Odborné stanovisko k „Project Development“ ze dne 1. února 2023 od Rambøll Danmark A/S
- Odborné posouzení ze dne 17. února 2023 od Vysoké učení technické v Brně, Fakulta strojního

inženýrství

- Stávající a budoucí struktura smluv SAKO Brno, a.s. od společnosti SAKO Brno
- Odborný rozpočet stavební části plánované výstavby ze dne 29. června 2022 od COSTi s.r.o.

2.3. DALŠÍ PODKLADY

Zpracovatel měl dále k dispozici veškeré podklady k zadávacímu řízení na veřejnou zakázku s názvem „*Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)*“, evidenční číslo ve Věstníku veřejných zakázek Z2021-025589, které bylo zahájeno dne 15. července 2021 odesláním příslušného formuláře o zahájení zadávacího řízení do Věstníku veřejných zakázek.

3 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

- „**Analýza BeePartner**“ má význam uvedený v kapitole 4.8. této Komplexní analýzy;
- „**Analýza SUDOP**“ má význam uvedený v kapitole 4.8. této Komplexní analýzy;
- „**Analýza KPMG**“ má význam uvedený v kapitole 4.8. této Komplexní analýzy;
- „**Analýza CETA**“ má význam uvedený v kapitole 4.8. této Komplexní analýzy;
- „**Analýza Cluedin**“ má význam uvedený v kapitole 4.8. této Komplexní analýzy;
- „**BeePartner**“ znamená společnost BeePartner a.s., IČO: 035 89 277, se sídlem nám. Svobody 527, Lyžbice, 739 61 Třinec;
- „**CETA**“ znamená CETA - Centrum ekonomických a tržních analýz, z.ú., IČO: 294 17 198, se sídlem Jungmannova 26/15, Nové Město, 110 00 Praha 1;
- „**CLUEDIN**“ znamená společnost Cluedin s.r.o., IČO: 091 63 921, se sídlem Konviktská 952/8, Staré Město, 110 00 Praha 1;
- „**EE1**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;
- „**ENVIROS**“ znamená společnost ENVIROS, s.r.o., IČO: 615 03 240, se sídlem Dykova 53/10, Vinohrady, 101 00 Praha 10;
- „**EU**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;
- „**FF55**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;
- „**GD**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;
- „**JMK**“ znamená Jihomoravský kraj;
- „**Komplexní analýza**“ znamená tato komplexní analýza Projektu;
- „**Koncern SMB**“ znamená koncern SMB, který zahrnuje řízené osoby podle Deklarace koncernu statutárního města Brna ve znění jejího třetího dodatku ze dne 1. března 2023;
- „**KPMG**“ znamená společnost KPMG Česká republika, s.r.o., IČO: 005 53 115, se sídlem Pobřežní 648/1a, 186 00 Praha 8;
- „**Nařízení 2018/199**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;
- „**Nařízení 2018/841**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;
- „**Nařízení 2018/842**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;
- „**Nařízení 2019/631**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;
- „**Nařízení 2021/1119**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;
- „**Návrh usnesení PAS 04/2020**“ má význam v kapitole 9. této Komplexní analýzy;
- „**Návrh usnesení PAS 12/2019**“ má význam v kapitole 9. této Komplexní analýzy;
- „**Návrh usnesení RMB č. R7/165**“ má význam v kapitole 9. této Komplexní analýzy;
- „**Návrh usnesení RMB č. R8/081**“ má význam v kapitole 9. této Komplexní analýzy;
- „**Nový Zákon o odpadech**“ znamená zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů;

„**Odborní konzultanti**“ znamenají a BeePartner, CETA, Cluedin, KPMG, SUDOP;

„**OZ**“ znamená zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů;

„**POH**“ znamená plán odpadového hospodářství;

„**Pokyn**“ má význam v kapitole 4.1. této Komplexní analýzy;

„**Projekt**“ znamená Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1);

„**Přehled právních témat**“ má význam uvedený v kapitole 4.1 této Komplexní analýzy;

„**Původní Zákon o odpadech**“ znamená zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v příslušném znění;

„**RMB**“ znamená rada statutárního města Brna;

„**Rozhodnutí primátorky**“ má význam v kapitole 9. této Komplexní analýzy;

„**SAKO Brno**“ znamená společnost SAKO Brno, a.s., IČO: 607 13 470, se sídlem Jedovnická 4247/2, Židenice, 628 00 Brno;

„**SMB**“ znamená statutární město Brno;

„**Směrnice 2009/28/ES**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2008/98/ES**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2009/29/ES**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2010/31/EU**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2012/27/EU**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2018/2001**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2018/2002**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2018/844**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2018/849**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2018/850**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2018/851**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2018/852**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Směrnice 2023/959**“ má význam v kapitole 11.1. této Komplexní analýzy;

„**Stanovy SAKO Brno**“ znamenají stanovy společnosti SAKO Brno ve znění notářského zápisu ze dne 13. prosince 2021 – během zpracovávání této Komplexní analýzy byly dne 22. září 2023 založeny do sbírky listin obchodního rejstříku stanovy společnosti SAKO Brno ze dne 26. června 2023, které jsou v částech komentovaných v této Komplexní analýzy obsahově totožné s částmi ve stanovách společnosti SAKO Brno ve znění notářského zápisu ze dne 13. prosince 2021;

„**StavZ**“ znamená zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů;

„**SUDOP**“ znamená společnost SUDOP PRAHA a.s., IČO: 257 93 349, se sídlem Olšanská 2643/1a, Žižkov, 130 80 Praha 3;

„**usnesení PAS 04/2020**“ má význam v kapitole 9. této Komplexní analýzy;

„**usnesení PAS 12/2019**“ má význam v kapitole 9. této Komplexní analýzy;

„**Usnesení ZMB č. Z7/38**“ má význam v kapitole 9. této Komplexní analýzy;

„**ÚEK**“ znamená územní energetická koncepce;

„**Územní plán SMB**“ znamená územní plán SMB v aktuálním znění z března 2022;

„**Zákon o obcích**“ znamená zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v znění pozdějších předpisů;

„**ZMB**“ znamená zastupitelstvo statutárního města Brna;

„**ZOK**“ znamená zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů;

„**Zákon o rozpočtových pravidlech**“ znamená zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů;

„**ZoHE**“ znamená zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů;

„**Zpracovatel**“ znamená CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář, IČO: 481 18 753, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4;

„**Zadání RMB**“ má význam uvedený v kapitole 4.1. této Komplexní analýzy;

„**Žádost o Pokyn**“ má význam v kapitole 4.1. této Komplexní analýzy.

4 ÚVOD

4.1. PŘEDMĚT KOMPLEXNÍ ANALÝZY

RMB na svém zasedání dne 26. července 2023 vzala **na vědomí** „informaci předsedy představenstva obchodní SAKO Brno, a. s., o rozhodnutí představenstva obchodní společnosti SAKO Brno, a. s., přijatém na jednání představenstva konaném dne 20.7. 2023 ve věci dalšího postupu projektu OHB II – linka K1,“.

Dále RMB **požádala** představenstvo společnosti SAKO Brno:

- „v souvislosti s uděleným pokynem jediného akcionáře společnosti SAKO Brno, a. s., k realizaci projektu OHB II – linka K1, ze dne 30. dubna 2020, č. j.: MMB/0177529/2020 (dále jen „pokyn“) o zajištění porovnání souladu současného stavu s uděleným pokynem a dále o porovnání stavu a podkladů z doby udělení pokynu se současným stavem;
- o zpracování komplexní analýzy týkající se projektu OHB II – linka K1, v rámci níž bude zejména:
 1. provedeno srovnání situace z roku 2020 se současným stavem (zejména vývoj legislativy národní a evropské, včetně možných budoucích trendů v oblasti odpadového hospodářství, energetiky, životního prostředí, dopravní zátěže, atd),
 2. uvedena informace o důvodech a potřebě rozšíření spalovacích kapacit na území města Brna v rámci obchodní společnosti SAKO Brno, a. s, při zohlednění potřeb statutárního města Brna a jeho obyvatel,
 3. zhodnocení dopadů realizace projektu OHB II – linka K1 na statutární město Brno a jeho obyvatele ve všech aspektech souvisejících s kvalitou života ve městě Brně (např. dopravní zátěž, životní prostředí, energetika),
 4. uvedena skladba spalovaných odpadů od 1. 1. 2020 do 30. 6. 2023, včetně objemu jeho jednotlivých složek,
 5. informace týkající se ekonomické situace společnosti, výše nerozděleného zisku, cash flow, a předpokládané změny v případě realizace projektu OHB II – linka K1,
 6. srovnání cen materiálů ke dni podání nabídky se současným stavem;“,

(dále jen „Zadání RMB“).

K první odrážce Zadání RMB Zpracovatel pro předejití případným pochybnostem uvádí, že za její předmět považuje primárně posouzení pokynu ze dne 30. dubna 2020 z hlediska jeho souladu s právními předpisy včetně porovnání stavu evropské a tuzemské legislativy v oblasti odpadového hospodářství a energetiky v době udělení pokynu a v současné době.

Předmětem této Komplexní analýzy je ve spolupráci s Odbornými konzultanty a na podkladě jejich odborných závěrů odpovědět na Zadání RMB.

Pro účely zpracování této Komplexní analýzy Zpracovatel společnosti SAKO Brno dále předložil přehled právních témat, souvisejících zejména s problematikou péče řádného hospodáře členů představenstva společnosti SAKO Brno, která je dle jeho názoru ve spojitosti s Projektem nezbytné vyhodnotit, a to společně především s aspekty ekonomického a technického charakteru a na jejich podkladě (dále jen „Přehled právních témat“). Jedná se zejména o následující právní analýzy:

- analýza pokynu týkajícího se obchodního vedení ze dne 30. dubna 2020 (dále jen „Pokyn“) včetně předcházející žádosti o jeho udělení (dále jen „Žádost o Pokyn“) z hlediska dodržení interních postupů společnosti SAKO Brno a RMB;
- analýza účinků podané Žádosti o Pokyn, resp. uděleného Pokynu, a to v situaci, kdy jsou v souladu/v rozporu s právními předpisy z hlediska dodržení povinnosti péče řádného hospodáře (problematika charakteru a dopadu nesprávné Žádosti o Pokyn a Pokynu);

- analýza Stanov SAKO Brno a postavení svěřených úkolů (včetně jejich změny v čase) a jejich dopad na péči řádného hospodáře;
- analýza ve vztahu k povinnosti členů statutárního orgánu chovat se v souladu s pokynem k obchodnímu vedení při změně skutkových okolností v době udělení pokynu oproti době rozhodování členů statutárního orgánu o pokyn požádat (problematika veřejného zájmu, změna bezpečnostní situace aj.);
- analýza z hlediska postavení veřejného a finančního zájmu města a městské společnosti včetně evropského pohledu na udržitelnost (problematika přednosti zájmu a ESG);
- analýza závaznosti Strategie Brno 2050 a Energetické koncepce statutárního města Brna a jejich dopady na péči řádného hospodáře.

Předmětem této Komplexní analýzy je tedy rovněž provedení analýzy výše uvedených témat podle Přehledu právních témat.

4.2. ÚČEL A POUŽITÍ KOMPLEXNÍ ANALÝZY

Účelem této Komplexní analýzy je na podkladě odborných závěrů Odborných konzultantů ve vztahu k Zadání RMB a právních analýz provedených podle Přehledu právních témat identifikovat možná rizika ve vztahu k realizaci a provozu Projektu, jakož i vyhodnocení odpovědnosti dotčených osob za vybraná relevantní právní jednání ve vztahu k dosavadnímu průběhu Projektu.

Účelem této Komplexní analýzy není doporučit Projekt realizovat či nerealizovat, nýbrž na podkladě identifikovaných rizik dosavadního postupu vytvořit podklad pro další rozhodovací proces na úrovni společnosti SAKO Brno a SMB.

Tato Komplexní analýza tedy nepřepočítává a neverifikuje podklady uvedené v kapitole 2 této Komplexní analýzy, nýbrž vyhodnocuje zejména to, zda v procesu přípravy Projektu nebylo něco opomenuto, zda byla vyhodnocena veškerá rizika nebo zda nedošlo ke změně skutkových okolností relevantních při přípravě Projektu atd.

Tato Komplexní analýza je určena k použití jako podklad pro další jednání orgánů společnosti SAKO Brno a SMB.

4.3. PŘÍSTUP ZPRACOVATELE

Tato Komplexní analýza je zpracována na základě podkladů uvedených v kapitole 2 této Komplexní analýzy, a to především na základě technických a ekonomických parametrů ve vztahu k realizaci a provozu Projektu, které jsou v těchto dokumentech uvedeny.¹ Komplexní analýza nepředstavuje analýzu veškerých možných okolností týkajících se Projektu. Komplexní analýza Projekt hodnotí v kontextu se zájmy veřejně prospěšnými, které prozařují do činnosti městských společností z podstaty smyslu a účelu jejich založení a existence (v daném případě jakožto obchodní společnosti se 100% majetkovou účastí veřejnoprávní korporace – SMB), a v tomto rámci se zaměřuje na identifikaci rizika, příp. problematických aspektů či nedostatků.

Vzhledem k tomu, že Zadání RMB, které po obsahové stránce obsahuje zadání k posouzení odborných témat, bylo předáno ke zpracování Zpracovateli, coby advokátní kanceláři, zajistil si Zpracovatel po předchozím souhlasu společnosti SAKO Brno v subdodavatelském režimu Odborné konzultanty. S ohledem na časový aspekt byli Odborní konzultanti požádáni o identifikaci, vyhodnocení a okomentování pouze hlavních či základních oblastí v procesu přípravy Projektu ve vztahu k jeho následné realizaci a provozu.

Zpracovatel umožnil Odborným konzultantům přístup k podkladům uvedeným v kapitole 2 této Komplexní analýzy až po podpisu dohody o mlčenlivosti ze strany dotčených Odborných konzultantů.

¹ Zejména se vychází z technického údaje pro spalování odpadu ve výši 132.000 tun u K1 a 220.000 tun u K2 a K3 od roku 2026.

4.4. IDENTIFIKACE OBJEDNATELE A SMLUVNÍ USPOŘÁDÁNÍ

Objednatel této Komplexní analýzy je společnost SAKO Brno, a.s., IČO: 607 13 470, se sídlem Jedovnická 4247/2, Židenice, 628 00 Brno.

Společnost SAKO Brno nechala tuto Komplexní analýzu zpracovat na základě objednávky společnosti SAKO Brno č. 23/1V/0331, vystavené dne 3. srpna 2023 a uveřejněné v registru smluv dne 8. srpna 2023. Náklady Zpracovatele na Odborné konzultanty, jejichž odhadovaná výše byla před zahájením prací předem odsouhlasena společností SAKO Brno, budou společností SAKO Brno uhrazeny Zpracovatelem jako hotový výdaj.

4.5. IDENTIFIKACE ZPRACOVATELE A ODBORNÝCH KONZULTANTŮ

Zpracovatelem této Komplexní analýzy je společnost CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář, IČO: 481 18 753, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4.

Odbornými Konzultanty jsou následující subjekty:

- BeePartner – společnost BeePartner a.s., IČO: 035 89 277, se sídlem nám. Svobody 527, Lyžbice, 739 61 Třinec
- CETA - Centrum ekonomických a tržních analýz, z.ú., IČO: 294 17 198, se sídlem Jungmannova 26/15, Nové Město, 110 00 Praha 1,
- CLUEDIN – společnost Cluedin s.r.o., IČO: 091 63 921, se sídlem Konviktská 952/8, Staré Město, 110 00 Praha 1,
- KPMG Česká republika, s.r.o., IČO: 005 53 115, se sídlem Pobřežní 648/1a, 186 00 Praha 8,
- SUDOP – společnost SUDOP PRAHA a.s., IČO: 257 93 349, se sídlem Olšanská 2643/1a, Žižkov, 130 80 Praha 3.

4.6. DŮVĚRNOST

Tato Komplexní analýza je přísně důvěrná a byla vypracována pro shora uvedený účel.

Komplexní analýza ani její část nesmí být bez předchozího písemného souhlasu Zpracovatele poskytnuta či kopírována jiným osobám s výjimkou jejího předložení do orgánů společnosti SAKO Brno a SMB, a nelze na ní ani nijak odkazovat ani ji používat pro jakýkoliv jiný než shora uvedený účel.

Zpracovatel souhlasí s poskytnutím této Komplexní analýzy v případech, kdy to společnosti SAKO Brno či jiným subjektům ukládá právní předpis, např. zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, či Zákon o obcích.

4.7. PŘEDPOKLADY A OMEZUJÍCÍ PODMÍNKY

Tato Komplexní analýza vychází pouze z dokumentů uvedených v kapitole 2 této Komplexní analýzy a z žádných jiných, tedy vychází z ekonomických a technických parametrů ve vztahu k realizaci a provozu Projektu, které jsou v těchto dokumentech uvedeny.

Zpracovatel ani Odborní konzultanti neprováděli žádné nezávislé ověření obdržených informací ani podkladů, které je vzhledem k časovému aspektu nereálné ani není účelem této Komplexní analýzy. Zpracovatel i Odborní konzultanti spoléhali na obdržené dokumenty, informace a vysvětlení poskytnuté ze strany společnosti SAKO Brno, jakožto objednatel této Komplexní analýzy.

V případě, že se vyskytnou další informace a/nebo dokumenty, které pro vypracování této Komplexní analýzy nebyly poskytnuty nebo oznámeny, nebo pokud se ukáže, že některé z poskytnutých vysvětlení byly nepřesné nebo zavádějící, některé závěry, výklady a názory obsažené v této Komplexní analýze se mohou stát nepřesnými nebo neúplnými a mohou mít za následek odlišné výsledky, které by vyžadovaly další nebo odlišné přístupy.

Pokud by výše uvedené nastalo, může se ukázat, že bude nutné aktualizovat zjištění uvedená v této Komplexní analýze, přičemž Zpracovatel nemá povinnost aktualizovat Komplexní analýzu na základě poskytnutých informací a nastalých událostí po datu jejího vydání.

4.8. PŘÍLOHY KOMPLEXNÍ ANALÝZY

- Dokument s názvem: Fund Info – Analýza finančních zdrojů pro SAKO Brno, a.s. ze dne 20. září 2023, zpracovaná konzultantem BeePartner (dále jen „Analýza BeePartner“),
- Dokument s názvem: Posouzení záměru ZEVO společnost SAKO Brno, a.s. ze září 2023, zpracovaný konzultantem CETA (dále jen „Analýza CETA“),
- Dokument s názvem: Aktualizace prověření z hlediska klimatického dopadu – Kalkulace uhlíkové stopy vyvolané zvýšenou dopravní zátěží při provozu nové linky K1 ze dne 22. září 2023, zpracovaný konzultantem CLUEDIN (dále jen „Analýza Cluedin“),
- Dokument s názvem: SAKO Brno, a.s. – Dílčí odborná zpráva v rámci Komplexní analýzy Projektu ze září 2023, zpracovaná konzultantem KPMG (dále jen „Analýza KPMG“),
- Dokument s názvem: OHB II – linka K1, posouzení záměru z dopravního hlediska ze září 2023, zpracovaný konzultantem SUDOP (dále jen „Analýza SUDOP“),
- Manažerské shrnutí rizikových, příp. problematických, aspektů či nedostatků Projektů.

5 STRUČNÝ POPIS PROJEKTU A JEHO PRŮBĚHU

Předmětem Projektu s názvem „*Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)*“ společnosti SAKO Brno je „*instalace třetího roštového parního kotle K1 s příslušenstvím pro spalování směsného komunálního odpadu (SKO) a odpadů obdobných včetně odpadů z průmyslu, které svým charakterem tvoří některou ze složek SKO, včetně příslušenství a začlenění do stávajícího technologického bloku SAKO. Funkčně bude nový kotel K1 sloužit, stejně jako stávající kotle K2 a K3, k výrobě přehřáté páry, která bude vyvedena do rozdělovače, který bude zásobovat parou novou turbínu. Instalaci nové základní turbíny pro kotel K1 bude zachována společná výroba elektřiny a tepla na zdroji.*“²

Kapacita spalování všech linek, resp. hmotnost energeticky využitelného komunálního odpadu, má po realizaci nové linky K1 v rámci celkové provozní bilance činit **352.000 t/rok**.³ Kapacita spalování linky K1 činí **132.000 t/rok**, kapacita spalování stávajících linek K2 a K3 bude (oproti stávající kapacitě 248.000 t/rok) činit 220.000 t/rok.⁴

Již v roce 2016 byl na úrovni vedení SMB prezentován a projednán investiční záměr Projektu. Následně ZMB souhlasilo se záměrem realizace Projektu na zasedání konaném dne 10. dubna 2018 na základě usnesení č. Z7/38. Primátorka SMB rozhodnutím ze dne 30. dubna 2020, č. j. MMB/0177529/2020, udělila ve smyslu ust. § 51 odst. 2 ZOK a v souladu s článkem X odst. 2 písm. t) Stanov SAKO Brno představenstvu společnosti SAKO Brno pokyn k realizaci Projektu.

Za účelem zajištění dotačních prostředků pro financování Projektu byla dne 24. května 2021 podána žádost o jeho podporu z dotačních prostředků Modernizačního fondu v rámci výzvy „*Modernizace soustav zásobování tepelnou energií (HEAT) – Výměna zdrojů – nadlimitní projekty*“, číslo výzvy: ModF – HEAT č. 2/2021 – ModF-HEAT-HS_3. Dne 2. září 2021 byla tato žádost schválena na národní úrovni, a následně byla doručena Evropské komisi k zahájení předběžné notifikace. V průběhu prosince 2022 byl notifikován programový rámec HEAT ze strany poskytovatele dotace.

Na základě rozhodnutí Ministra životního prostředí o poskytnutí finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky ze dne 17. května 2023, č. j. SFZP 247890/2023, bylo rozhodnuto o poskytnutí podpory formou dotace na projekt „*Modernizace ZEVO společnosti SAKO Brno za účelem zvýšení zpracovatelské kapacity a efektivity provozu*“, a to celkem ve výši [REDAKCE] (jde o maximální výši, která by mohla být smlouvou o podpoře dále upřesněna).

Současně se zajištěním dotačních prostředků byla vedena jednání s bankami o možnostech zajištění potřebných zbývajících externích zdrojů financování Projektu, kdy na základě uskutečněného výběrového řízení bank bylo vybráno [REDAKCE]

[REDAKCE]. Platnost závazných nabídek financování bank je po předschválení z důvodu úprav rozsahu zajištění do [REDAKCE]. Objem financování ze strany bank na základě finančního modelu společnosti SAKO Brno uvažuje postupný vstup vlastních zdrojů společnosti SAKO Brno v celkové výši [REDAKCE]. [REDAKCE]

Zadávací řízení na veřejnou zakázku s názvem „*Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)*“, evidenční číslo ve Věstníku veřejných zakázek

² Viz Dokumentace pro územní rozhodnutí k Projektu, B. Souhrnná technická zpráva, str. 19.

³ Viz Dokumentace pro územní rozhodnutí k Projektu, B. Souhrnná technická zpráva, str. 21.

⁴ Viz Zpráva z technického due diligence z června 2023 od společnosti ENVIROS, str. 164.

⁵ IČO: 000 01 350, se sídlem Radlická 333/150, 150 57 Praha 5.

⁶ IČO: 453 17 054, se sídlem Na Příkopě 969/33, 114 07 Praha 1.

A. PRÁVNÍ ČÁST KOMPLEXNÍ ANALÝZY

6 PÉČE ŘÁDNÉHO HOSPODÁŘE – OBECNĚ

Členové volených orgánů společnosti jsou povinni vykonávat svoji funkci v souladu s péčí řádného hospodáře.

Tato povinnost je obecně upravena v ust. § 159 odst. 1 OZ, dle kterého se ten, kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje, že ji bude vykonávat **s nezbytnou loajalitou, s potřebnými znalostmi a pečlivostí**. Dále je pak v témže ustanovení stanovena vyvratitelná domněnka, podle které se má se za to, že „jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky”.

Z dikce zákona tedy vyplývá, že povinnost péče řádného hospodáře v sobě zahrnuje tři základní složky, a to povinnost (i) **loajality**, (ii) **uplatnění potřebných znalostí** a (iii) **pečlivosti**.

Vyjádřením shora citovaného ustanovení v rovině podnikatelského rozhodování je **povinnost péče řádného hospodáře člena představenstva akciové společnosti** upravena v ust. § 51 odst. 1 ZOK, který stanoví: „*Pečlivě a s potřebnými znalostmi jedná ten, kdo mohl při podnikatelském rozhodování v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace; to neplatí, pokud takovéto rozhodování nebylo učiněno s nezbytnou loajalitou.*”

6.1. PODMÍNKY PÉČE ŘÁDNÉHO HOSPODÁŘE PODLE ZOK

Do ust. § 51 odst. 1 ZOK je promítnuto tzv. **pravidlo podnikatelského úsudku**, jehož podstata spočívá v tom, že bez ohledu na způsobený následek dává členům představenstva **možnost „bezpečného přístavu”**, pokud jednali *lege artis*.⁸

Jinými slovy, pravidlo podnikatelského úsudku „*dává ochranný štít pro toho, kdo jednal pečlivě a s potřebnými znalostmi, a přesto byly důsledky jeho jednání pro obchodní korporaci negativní – v takovém případě by soudy neměly zásadně ex post hodnotit podstatu jeho rozhodování a jeho důsledky a měly by se spokojit s posouzením, zda proces rozhodování byl řádný*”⁹.

Z uvedeného vyplývá, že „*porušením péče řádného hospodáře v návaznosti na pravidlo podnikatelského úsudku není každé jednání člena orgánu, které mělo pro obchodní korporaci nepříznivé následky, zcela nekompromisní je v tom směru, že porušil-li člen orgánu zákonem stanovenou povinnost loajality, nemůže se zprostit důsledků svého jednání poukazem na to, že jednal v dobré víře, a mohl rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace. Zákon tak vlastně stanoví, že **neloajální jednání ve vztahu ke společnosti je vždy neobhajitelné a je třeba je vždy považovat za jednání, kterým je porušena péče řádného hospodáře.***”¹⁰

Podle ust. § 52 odst. 1 ZOK se pak při posouzení, zda člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře, vždy přihledne k péči, kterou by v obdobné situaci vynaložila **jiná rozumně pečlivá osoba**, byla-li by v postavení člena obdobného orgánu obchodní korporace. Zohledňuje se tedy **objektivní měřítko** rozumně uvažující pečlivé osoby.

Přestože by tedy byly důsledky podnikatelského rozhodnutí pro obchodní korporaci negativní, nepůjde o porušení povinnosti péče řádného hospodáře, jednal-li člen představenstva pečlivě, s potřebnými znalostmi

⁸ Srov. komentář k ust. § 51. In: ALEXANDER, J., ARABASZ, J., ČÁP, Z., DĚDIČ, J., DOLEŽIL, T., FILIP, V., HRABÁNEK, D., KRÍŽ, J., KUBÍK, M., LÁLA, D., LASÁK, J., MAREK, R., MAULEOVÁ, J., NĚMEC, L. a kol. *Zákon o obchodních korporacích: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. [cit. 2023-9-25]. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32968/1/2#pa_51.

⁹ Viz komentář k ust. § 51. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, str. 166, marg. č. 10.

¹⁰ Viz komentář k ust. § 51. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, str. 167, marg. č. 12.

a nezbytnou loajalitou. Podnikatelské rozhodování člena představenstva se tak ze zákona vždy sleduje a kontroluje **zpětně k jeho počátku**, a nikoliv až na jeho konci, resp. po jeho provedení a z hlediska důsledků pro obchodní korporaci.

a. Podnikatelské rozhodování

Pravidlo podnikatelského úsudku se může uplatnit pouze v případě, že člen představenstva v konkrétním případě **činí podnikatelské rozhodnutí**.

Podnikatelským rozhodnutím budou zpravidla rozhodnutí zasahující **obchodní vedení**¹¹. K tomu je však třeba podotknout, že ne každé rozhodnutí v rámci obchodního vedení bude možné považovat za podnikatelské rozhodnutí.¹² Za podnikatelské rozhodování **zpravidla nebude** považováno jednání dovnitř obchodní korporace, které má za cíl pouze vnitřní organizaci, technické fungování společnosti apod. (např. typicky rozhodnutí o svolání valné hromady). Naopak například personální politika či rozhodování o organizaci výroby již podnikatelským rozhodováním bude.

Na jednání člena představenstva, které by **nemělo povahu podnikatelského rozhodování**, se tedy pravidlo podnikatelského úsudku ve smyslu ust. § 51 odst. 1 ZOK nevztahuje. Pokud by tak člen představenstva aktivně nejednal (a byl pasivní), pravidlo podnikatelského úsudku se neuplatní, ledaže by nekonání (zdržení se jednání) bylo v daném případě projevem podnikatelského rozhodnutí.

Na případy, které by nebylo možné vyhodnotit jako podnikatelské rozhodování ve smyslu ust. § 51 odst. 1 ZOK, se nicméně uplatní **obecné pravidlo** péče řádného hospodáře podle ust. § 159 odst. 1 OZ, kdy člen představenstva musí jednat pečlivě, s potřebnými znalostmi a loajálně vůči obchodní korporaci.¹³

b. Dobrověrně rozumný předpoklad

Z komentářové literatury¹⁴ vyplývá, že dobrou víru lze vymezit jako **rozumné vnitřní přesvědčení člena představenstva** o tom, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace.

Rozumné vnitřní přesvědčení člena představenstva však nemůže vycházet pouze z jeho subjektivních představ a dojmů. Naopak, člen představenstva může v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace až na základě **objektivních okolností**. Při tomto posuzování je třeba zohlednit skutečnost, **zda člen představenstva měl nebo mohl mít pochybnosti o tom, zda jedná informovaně či v obhajitelném zájmu obchodní korporace**.

Člen představenstva zcela jistě nebude v dobré víře, pokud jeho rozhodnutí bude jednáním zejména zcela iracionálním, činěným nikoliv na základě odborných podkladů a informací, zneužívajícím podnikatelské diskrece, provedeným za jiným účelem, než je sledování nejlepších zájmů obchodní korporace, úmyslně sledujícím porušení platného práva či představujícím vědomou rezignaci na plnění vlastních povinností člena představenstva (např. případy tzv. bílých koní).

Do úvahy je však třeba vždy zahrnout podmínky každého případu, jako např. časový horizont, ve kterém člen představenstva musel učinit podnikatelské rozhodnutí, rozsah přípravných prací před jeho učiněním,

¹¹ Lze konstatovat, že právní teorie i praxe považuje za obchodní vedení **řízení společnosti**, tj. zejména organizování a řízení její podnikatelské činnosti, včetně rozhodování o podnikatelských záměrech, případně též **organizaci a řízení podniku**, který náleží společnosti, řízení zaměstnanců, rozhodování o provozních záležitostech, tj. např. zásobování, odbyt, reklama, vedení účetnictví apod. (bližší srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. dubna 2006, sp. zn. 5 Tdo 94/2006, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. srpna 2004, sp. zn. 29 Odo 479/2003).

¹² Srov. komentář k ust. § 51. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, str. 167, marg. č. 13.

¹³ Srov. komentář k ust. § 51. In: ALEXANDER, J., ARABASZ, J., ČÁP, Z., DĚDIČ, J., DOLEŽIL, T., FILIP, V., HRABÁNEK, D., KRÍŽ, J., KUBÍK, M., LÁLA, D., LASÁK, J., MAREK, R., MAULEOVÁ, J., NĚMEC, L. a kol. *Zákon o obchodních korporacích: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. [cit. 2023-9-25]. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32968/1/2#pa_51.

¹⁴ Srov. komentář k ust. § 51. In: ALEXANDER, J., ARABASZ, J., ČÁP, Z., DĚDIČ, J., DOLEŽIL, T., FILIP, V., HRABÁNEK, D., KRÍŽ, J., KUBÍK, M., LÁLA, D., LASÁK, J., MAREK, R., MAULEOVÁ, J., NĚMEC, L. a kol. *Zákon o obchodních korporacích: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. [cit. 2023-9-25]. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32968/1/2#pa_51.

významnost podnikatelského rozhodnutí pro akciovou společnost vzhledem ke konkrétní situaci, ve které se nachází apod.

Z hlediska aplikace ust. § 51 odst. 1 ZOK je pak významné, že komentářová literatura¹⁵ dovozuje, že **povinnost jednat v souladu s požadavky dobré víry je součástí povinnosti loajality**. Porušení povinnosti jednat v dobré víře je proto nutné sankcionovat stejně jako porušení povinnosti loajality (k tomu viz níže).

c. *Informované jednání*

Informované jednání lze považovat za **základní kámen** péče řádného hospodáře.

Odborná literatura¹⁶ dovozuje, že v rámci informovaného jednání se člen představenstva musí seznámit alespoň se všemi **materiálními informacemi, které byly v daném čase a místě ve vztahu k posuzovanému podnikatelskému rozhodnutí rozumně dostupné**. Materiálnost informací je přitom nutné posuzovat z hlediska jejich **relevance a závažnosti** ve vztahu k posuzovanému podnikatelskému rozhodnutí.

Z praxe je známo, že členové představenstva nezřídka rozhodují na základě ne zcela úplných informací nebo na základě nedokonalých informací. Zákon od členů představenstva nicméně vyžaduje, aby **vždy** uskutečnili informované podnikatelské rozhodnutí, přičemž **výběr dokumentů a informací**, se kterými je žádoucí se před rozhodnutím seznámit (materiální informace), rovněž spadá do rámce péče řádného hospodáře. Člen představenstva tak nemusí být obeznámen s každou jednotlivou informací (skutečností) týkající se podnikatelského rozhodnutí, **pokud dotčená informace (skutečnost) ohledně plánovaného podnikatelského rozhodnutí nesplňuje požadavek materiálnosti**.¹⁷

Požadavku na informované rozhodování by v konkrétních případech nemusely vyhovovat například situace, kdy člen představenstva nezajistí pro podnikatelské rozhodnutí přípravu náležitých podkladových materiálů (případně si tento materiál vůbec neprostuduje) a činí zásadní podnikatelská rozhodnutí, přestože se neúčastní kolektivního rozhodování, nebo tato činí urychleně bez náležitého projednání a posouzení. Vždy tak bude důležité zjistit, **zda člen představenstva konal rozumné maximum ve snaze seznámit se s materiálními informacemi, či nikoliv**.

Při vyhodnocení, zda daný člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře či nikoliv bude vždy zapotřebí brát do úvahy mj. také to, **v jakém časovém horizontu se musel člen orgánu rozhodnout a o jak významné rozhodnutí pro společnost se vzhledem k okolnostem jednalo**. V této souvislosti je pak třeba si uvědomit, že negativní důsledky může mít pro společnost také rozhodnutí určité právní jednání neuskutečnit (např. proto, že člen orgánu neměl v daném časovém horizontu k dispozici potřebné informace).¹⁸

d. *Jednání v obhajitelném zájmu a s nezbytnou loajalitou*

Jednání v obhajitelném zájmu obchodní korporace a povinnost nezbytné loajality se do jisté míry vzájemně prolínají. Z komentářové literatury¹⁹ se v této souvislosti podává, že povinnost loajality lze vymezit jako

¹⁵ Srov. komentář k ust. § 51. In: ALEXANDER, J., ARABASZ, J., ČÁP, Z., DĚDIČ, J., DOLEŽIL, T., FILIP, V., HRABÁNEK, D., KRÍŽ, J., KUBÍK, M., LÁLA, D., LASÁK, J., MAREK, R., MAULEOVÁ, J., NĚMEC, L. a kol. *Zákon o obchodních korporacích: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. [cit. 2023-9-25]. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32968/1/2#pa_51.

¹⁶ Srov. komentář k ust. § 51. In: ALEXANDER, J., ARABASZ, J., ČÁP, Z., DĚDIČ, J., DOLEŽIL, T., FILIP, V., HRABÁNEK, D., KRÍŽ, J., KUBÍK, M., LÁLA, D., LASÁK, J., MAREK, R., MAULEOVÁ, J., NĚMEC, L. a kol. *Zákon o obchodních korporacích: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. [cit. 2023-9-25]. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32968/1/2#pa_51.

¹⁷ Představenstvo by proto mělo v zápise o jednání zaznamenat, jaké (materiální) informace byly v případě konkrétního podnikatelského rozhodnutí vzaty do úvahy, a jaké byly na jejich podkladě učiněny závěry. V opačném případě se členové představenstva mohou později dostat do důkazní nouze z hlediska prokázání, že jednali skutečně informovaně.

¹⁸ Srov. komentář k ust. § 51. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, str. 165–166, marg. č. 6.

¹⁹ Srov. komentář k ust. § 51. In: ALEXANDER, J., ARABASZ, J., ČÁP, Z., DĚDIČ, J., DOLEŽIL, T., FILIP, V., HRABÁNEK, D., KRÍŽ, J., KUBÍK, M., LÁLA, D., LASÁK, J., MAREK, R., MAULEOVÁ, J., NĚMEC, L. a kol. *Zákon o obchodních korporacích: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. [cit. 2023-9-25]. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32968/1/2#pa_51.

povinnost člena představenstva při výkonu funkce **vždy upřednostňovat zájmy akciové společnosti před svými vlastními**, jakož i před zájmy osob blízkých, a to na jejím užitku, nikoliv nutně pouze na zisku. Člen představenstva přitom musí dávat přednost zájmům akciové společnosti i před zájmy jejích akcionářů, které mohou být v rozporu mezi sebou navzájem a v konečném důsledku i se zájmy samotné společnosti.

Mezi jednání člena představenstva s nezbytnou loajalitou lze řadit také **obecnou informační povinnost** vůči jiným orgánům akciové společnosti v situaci, kdy člen představenstva v souladu se zákonem nebo zakladatelským právním jednáním vyžaduje po takovém orgánu souhlas s jednáním nebo pokyn.

V každém případě je nicméně nutné vnímat, že zákonem je vyžadována loajalita **nezbytná, nikoliv absolutní**. V rámci celkového posouzení je proto třeba zohlednit, zda je požadovaná loajalita pro člena představenstva udržitelná z hlediska jeho zdraví, osobních poměrů apod.²⁰ Za porušení jednání v obhajitelném zájmu obchodní korporace včetně povinnosti nezbytné loajality tak bude možné vždy považovat situace, kdy bude člen představenstva **na úkor akciové společnosti upřednostňovat** zájmy vlastní, svých blízkých či jiných třetích osob.

Nezbytnou loajalitu člena statutárního orgánu je pak dále třeba vnímat **v kontextu sociálních a environmentálních okolností** a sledovat i okolnosti tzv. sociální odpovědnosti (*corporate, social and environmental responsibility*). To v praxi znamená, že člen orgánu (resp. v konečném důsledku celá společnost) musí při svém jednání ctít mj. také sociální a environmentální okolnosti činnosti dané společnosti, a to nikoliv ve smyslu přímé vynutitelné povinnosti, ale v režimu udržitelnosti zdravého vývoje lidské společnosti. Aktuální potřeby lidské společnosti a její zájmy na zdraví lidí, životním prostředí apod. **je proto třeba promítat taktéž do zájmů dané společnosti**; závazek k sociální odpovědnosti pak může být vyjádřen i přímo ve stanovách společnosti a může být taktéž součástí účelu, pro který byla daná společnost založena.²¹

O to více se aspekt sociálních a environmentálních okolností může dostávat do popředí v rámci **městských společností** coby servisních společností obce.²²

²⁰ Srov. komentář k ust. § 51. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, str. 166, marg. č. 9.

²¹ Srov. komentář k ust. § 51. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, str. 166, marg. č. 8.

²² Srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. října 2021, č. j. 8 Cmo 113/2021-760 (viz dále).

Analyza stanov a postavení svěřených úkolů (včetně jejich změny v čase) na péči řádného hospodáře.

Analyza z hlediska postavení veřejného a finančního zájmu města a městské společnosti včetně evropského pohledu na udržitelnost (problematika přednosti veřejného zájmu a ESG).

7 STANOVY A POSTAVENÍ SVĚŘENÝCH ÚKOLŮ

Z hlediska výkladu postavení svěřených úkolů v rámci fungování společnosti a jejich dopadu na péči řádného hospodáře statutárního orgánu je třeba primárně vyjít z důvodů založení společnosti SAKO Brno, určujících její podstatu.

7.1. POSTAVENÍ MĚSTSKÉ SPOLEČNOSTI

Z hlediska postavení obce lze uvést, že obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec také **pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů**; při plnění svých úkolů **chrání též veřejný zájem**.²³ Obec pak v rámci **samostatné působnosti** spravuje své záležitosti samostatně, přičemž státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti obce zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví; rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem.²⁴

Ust. § 35a odst. 1 Zákona o obcích stanoví: „Obec může **pro výkon samostatné působnosti zakládat a řížovat právnické osoby a organizační složky obce, pokud zákon nestanoví jinak**.“ Do samostatné působnosti obce patří **záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce**, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále **záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěřil zákon**; do samostatné působnosti obce dále náleží zejména **záležitosti** spadající **do působnosti zastupitelstva a rady obce** podle ust. § 84, § 85 a § 102 Zákona o obcích.²⁵

Současně lze uvést, že ust. § 23 odst. 1 písm. c) Zákona o rozpočtových pravidlech stanoví: „**Územní samosprávný celek může ve své pravomoci k plnění svých úkolů, zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností zakládat obchodní společnosti, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným, ...**“.

Patří-li do samostatné působnosti obce záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce (a současně je základním úkolem obce pečovat o všestranný rozvoj území obce a o potřeby občanů obce, tedy **naplňovat určité veřejně prospěšné zájmy**), a je-li městská společnost založena právě za účelem zprostředkovaného výkonu působnosti obce a k plnění úkolů obce, měla by městská společnost v rámci výkonu svého předmětu podnikání a činností rovněž sledovat **naplňování těchto veřejně prospěšných zájmů**. Vzhledem k důvodu založení městské společnosti (výkon samostatné působnosti obce, plnění úkolů obce) je tak možné konstatovat, že se naplňování veřejně prospěšných zájmů do městské společnosti otiskne a jde tak o hledisko, které městská společnost musí v rámci své činnosti brát do úvahy.

Společnost SAKO Brno je tzv. **městskou (servisní) společností**, založenou v rámci rozsahu svého předmětu podnikání a předmětu činností pro výkon samostatné působnosti SMB a k plnění jeho úkolů. Z podstaty svého vzniku by tak společnost SAKO Brno měla při své činnosti **sledovat také naplňování veřejně prospěšných zájmů**.

²³ Srov. ust. § 2 Zákona o obcích.

²⁴ Srov. ust. § 7 Zákona o obcích.

²⁵ Srov. ust. § 35 odst. 1, odst. 2 Zákona o obcích.

7.2. VÝZNAM SVĚŘENÝCH ÚKOLŮ

Článek I) odst. 7 Stanov SAKO Brno stanoví: „Společnost je založena za **účelem podnikání, při němž plní také úkoly svěřené statutárním městem Brnem, spočívající především v/ve: [...] to vše vždy při výkonu péče o všestranný rozvoj území statutárního města Brna a o potřeby obyvatel statutárního města Brna, a to zejména prostřednictvím Koncernových pokynů. Tam, kde se dostane do kolize zájem prospěšný toliko pro společnost (např. zájem na dosažení vyššího zisku společnosti či zájem na zlepšení hospodářského postavení společnosti na relevantním trhu) se zájmem veřejně prospěšným, může mít přednost zájem veřejně prospěšný, bude-li veřejný zájem uspokojován na základě Koncernového pokynu a budou-li splněny podmínky stanovené Deklarací koncernu a Zákonem o obchodních korporacích. Účel činnosti společnosti bude naplňován zejména prostřednictvím předmětu podnikání a činností, jak jsou tyto aktivity uvedeny v čl. V těchto stanov, rovněž pak v souladu s čl. V. odst. 1 stanov prostřednictvím Koncernu SMB, či prostřednictvím právnických osob, v nichž má společnost majetkovou účast.**“

V obecné rovině je možné konstatovat, že každá právnická osoba je zakládána za určitým účelem. K tomu odborná literatura uvádí: „Účel PO je jejím **pojmovým znakem**. Každá PO (jako organizovaný útvar ve smyslu § 20 odst. 1) **musí mít nějaký účel (cíl svého směřování)**. K dosahování účelu realizuje PO určitou činnost. Předmětem činnosti je nutno rozumět prostředky směřující k naplnění účelu PO. **Předmět činnosti je tak pojmově užší kategorií než účel. Účel totiž představuje cíl, ke kterému hodlá PO dospět, zatímco předmět činnosti způsob, jak ho dosáhnout.**“²⁶ Nejvyšší soud k tomu např. uvedl: „Předmět podnikání nebo činnosti obchodní korporace je [...] jednou z obligatorních obsahových náležitostí společenské smlouvy (stanov). Účelem takového ujednání společenské smlouvy (stanov) je zajistit, aby obchodní korporace vykonávala výlučně činnosti, které jí její společníci či členové (respektive nejvyšší orgán) určili. **Prostřednictvím určení předmětu podnikání nebo činnosti obchodní korporace společníci či členové v obecné rovině realizují právo rozhodovat o základním směřování obchodní korporace.**“²⁷

Je-li tedy účel pojmovým znakem společnosti, měly by všechny orgány dané právnické osoby v rámci své působnosti toto základní směřování a cíl dané společnosti sledovat a naplňovat. Dodržovat účel a základní směřování společnosti (nadto jsou-li vyjádřeny v zakladatelském dokumentu příslušné společnosti) **lze považovat za součást péče řádného hospodáře členů statutárního orgánu.**

S ohledem na podstatu městské společnosti (jak je popsáno výše) je z citované pasáže Stanov SAKO Brno možné dovozovat, že **účel společnosti SAKO Brno zahrnuje vedle podnikání rovněž svěřené úkoly**, neboť právě při podnikání mají být tyto plněny. Takto vymezený účel společnosti SAKO Brno, jakožto její základní směřování a cíle, pak má být naplňován prostřednictvím předmětu podnikání a předmětu činností, jak jsou tyto uvedeny ve Stanovách SAKO Brno. Současně má společnost SAKO Brno vykonávat podnikatelskou činnost a plnit všechny svěřené úkoly „**vždy při výkonu péče o všestranný rozvoj území statutárního města Brna a o potřeby obyvatel statutárního města Brna, a to zejména prostřednictvím Koncernových pokynů**“. V této souvislosti přitom nelze nezmínit, že tato textace má svůj předobraz v ust. § 2 odst. 2 Zákona o obcích, které stanoví: „**Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.**“

Jestliže tedy byla společnost SAKO Brno (coby městská společnost) založena pro výkon samostatné působnosti SMB a k plnění jeho úkolů, je třeba **ve svěřených úkolech** společnosti SAKO Brno, které nadto tvoří její účel, **spatřovat veřejně prospěšné zájmy**, jejichž naplňování má společnost SAKO Brno sledovat. Uvedené platí tím spíše, má-li společnost SAKO Brno svěřené úkoly plnit při výkonu péče o všestranný rozvoj území SMB a o potřeby obyvatel SMB. Plnění svěřených úkolů je pak z vlastní kapitálové podstaty společnosti SAKO Brno **ohraňováno zájmy finančními a jinak prospěšnými**, realizovanými společnostmi SAKO Brno

²⁶ Viz komentář k ust. § 144 OZ. In: PETROV, J., VÝTISK, M., BERAN, V. a kol. *Občanský zákoník*. 2. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023.

²⁷ Viz usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12. května 2021, sp. zn. 27 Cdo 3549/2020.

prostřednictvím podnikání. Pokud by se pak tyto zájmy měly dostat do kolize, bude společnost SAKO Brno uspokojovat zájem veřejně prospěšný pouze na základě koncernového pokynu.

Popsaný model řízení pak SMB umožňuje při plnění svých úkolů **chránit veřejný zájem** a prosadit jej za podmínek stanovených v deklaraci Koncernu SMB a ZOK v rámci Koncernu SMB.

Závěrem je tedy možné konstatovat, že **součástí péče řádného hospodáře členů představenstva společnosti SAKO Brno je dbát o to, aby byly plněny svěřené úkoly.**

7.3. POSTAVENÍ VEŘEJNÉHO A FINANČNÍHO ZÁJMU MĚSTA A MĚSTSKÉ SPOLEČNOSTI

V první řadě je třeba připomenout, že hospodaření obce je korigováno **principem účelnosti a hospodárnosti při nakládání s majetkem**, který se vztahuje nejen na zastupitele, ale též na všechny osoby, které jsou s obecním majetkem oprávněny nakládat, zejména pak na členy rady a příslušné zaměstnance. Tento princip je v ust. § 38 odst. 1 Zákona o obcích vyjádřen takto: „*Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Porušením povinností stanovených ve větě první a druhé není takové nakládání s majetkem obce, které sleduje jiný důležitý zájem obce, který je řádně odůvodněn. Obec vede účetnictví podle zákona o účetnictví.*“

Jestliže je princip účelnosti a hospodárnosti při nakládání s obecním majetkem založen na sledování ekonomicky prospěšného zájmu, pak za jiný důležitý zájem obce lze nepochybně považovat nejen zájem veřejně prospěšný, ale i jiný důležitý zájem obce. Uvedené potvrzuje i doktrína, když uvádí: „*Pokud jde o pojem ‚jiný důležitý zájem‘, zřejmě je jím nutné myslet jiný zájem než získání ekonomicky nejvýhodnějšího plnění, tedy jiný zájem než zájem na ekonomicky optimální dispozici.*“²⁸

Obec tedy nad zájmem ekonomicky přínosným **může upřednostnit i zájem veřejně prospěšný**, pakliže je to řádně odůvodněno.

Jak je uvedeno v závěru kapitoly týkající se péče řádného hospodáře této Komplexní analýzy, každá obchodní korporace by při svém jednání měla ctít také **sociální a environmentální okolnosti** své činnosti ve smyslu udržitelnosti zdravého vývoje lidské společnosti, neboť aktuální potřeby lidské společnosti a její zájmy na zdraví lidí, životním prostředí apod. **je třeba taktéž promítat do zájmů dané obchodní korporace**. Sociální a environmentální okolnosti by měly být o to více reflektovány v rámci činnosti městské společnosti, která má z důvodu svého vzniku při své činnosti **sledovat naplňování veřejně prospěšných zájmů**, nadto v situaci, kdy je směřování městské společnosti korigováno municipálním hlediskem péče o všestranný rozvoj území obce a o potřeby obyvatel obce, jako je tomu v případě Stanov SAKO Brno.

K tomu je třeba doplnit, že v případě společnosti SAKO Brno je environmentální hledisko zdůrazněno rovněž v rámci předmětu činnosti, neboť článek V) odst. 2 písm. a) Stanov SAKO Brno stanoví: „*Předmětem činnosti společnosti jsou zejména činnosti v oblasti sportu, kultury, občanské společnosti, životního prostředí, zdraví a zdravého životního stylu a charity, a dále maximálně efektivní výroba tepelné a elektrické energie s cílem udržet ve Statutárním městě Brně tuto výrobu z pohledu emisí CO2 neutrální.*“

Současně lze uvést, že sociální a environmentální hledisko je na evropské úrovni reprezentováno pravidly ESG, které představují **způsob hodnocení kolektivní odpovědnosti** dané společnosti v aspektech společenské odpovědnosti, správy a řízení podniků a ekologické udržitelnosti zahrnující následující tři základní oblasti:

- E (*Environmental*) představuje kritérium zaměřené na ekologická témata související se společností (např. využívání zdrojů, emise, míra inovací, dopady činnosti společnosti na životní prostředí apod.);

²⁸ Viz komentář k ust. § 38 Zákona o obcích. In: POTĚŠIL, L., FUREK, A., HEJČ, D., CHMELÍK, V., RIGEL, F., ŠKOP, J. *Zákon o obcích*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 212.

- S (*Social*) představuje kritérium zaměřené na hodnocení míry společenské odpovědnosti společnosti (např. hodnocení pracovních podmínek, dodržování lidských práv a svobod, dopady vlastní činnosti na společnost apod.);
- G (*Governance*) představuje kritérium zaměřené na způsob řízení společnosti kladoucí důraz na vnitřní kontroly a postupy či odpovědnost dodavatelů.

V důsledku uplatňování principů ESG v současnosti dochází k významným změnám v dosavadních postupech investorů, kteří nezřídka poskytnutí finanční podpory podmiňují poskytnutím určitého potvrzení, že příjemce finančních prostředků naplňuje výše popsaná kritéria ESG. S ohledem na recentní politiku Evropské investiční banky pak ESG není pouhým nástrojem pro získání výhodnějšího projektového úvěrování, ale v rámci významných finančních transakcí z posledního období je právě naplnění kritérií ESG klíčovým faktorem a podmínkou pro jeho samotné získání.

K hledisku veřejného a finančního zájmu se v rámci problematiky porušení péče řádného hospodáře v městské společnosti nepřímo vyjádřil Vrchní soud v Olomouci, z jehož rozhodnutí vyplývá, že soulad jednání členů statutárního orgánu s péčí řádného hospodáře je třeba posuzovat **proporcionálně s ohledem na všechny skutečnosti a okolnosti, za nichž k němu dochází.**²⁹ Z uvedeného rozhodnutí je možné dovozovat obecný závěr, že pokud v důsledku podnikatelského rozhodnutí členů statutárního orgánu o realizaci určité investice této společnosti vznikne ztráta (škoda), je při zkoumání, zda při daném rozhodování byly dodrženy všechny atributy péče řádného hospodáře, třeba přihlídnout nejen k **povaze dané společnosti** (kterou byla v předmětné věci právě městská společnost vlastněná obcí), ale i k **významu dané investice zejména pro občany**. Soud v této souvislosti výslovně uvedl: „*Jak odvolací soud vysvětlil již v rámci odůvodnění rozhodnutí po jeho vyhlášení, jiné (vyšší) nároky by bylo nutno klást například na posuzování rozhodnutí představenstva výrobní společnosti o investici do nového výrobního zařízení, kde ekonomika provozu je striktně prioritní.*“

Součástí povinností každé městské společnosti tak z důvodu její podstaty vždy bude sledovat také veřejně prospěšný zájem, a to tím spíše bude-li mít přímo v zakladatelském dokumentu ohraničené podnikání péčí o všestranný rozvoj území obce a o potřeby obyvatel obce, jako je výslovně stanoveno obsahem Stanov SAKO Brno. Nicméně, z právních předpisů jednoznačně nevyplývá, že by městská společnost (navzdory svojí podstatě) mohla či měla upřednostňovat zájem veřejně prospěšný nad zájmem finančním či pro danou společnost jinak prospěšným. Městská společnost, bude-li ve formě kapitálové společnosti (jako je tomu v případě společnosti SAKO Brno), **bude vedle zájmu veřejně prospěšného sledovat prostřednictvím podnikatelské činnosti i zájem finanční či jinak pro společnost prospěšný**, to vše proporcionálně s ohledem na povahu dané činnosti.

V kontextu shora uvedeného rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci by pak bylo patrně možné konstatovat, že nároky na dodržení atributů péče řádného hospodáře by v případě městské společnosti mohly být v některých situacích ve smyslu jejich posuzování nižší; v tomto ohledu nicméně není k dispozici ustálená rozhodovací praxe. Nelze proto s jistotou uzavřít, že ačkoliv by městská společnost při své činnosti měla sledovat i zájem veřejně prospěšný, může ve všech případech zájmu veřejně prospěšnému zcela či zčásti podřadit zájem finanční či pro společnost jinak prospěšný.

V případě společnosti SAKO Brno však může být v dané záležitosti zájem veřejně prospěšný nadřazen zájmu finančnímu či jinak prospěšnému **na základě koncernového pokynu**, jak vyplývá ze Stanov SAKO Brno.

7.4. CELKOVÉ ZAMĚŘENÍ SVĚŘENÝCH ÚKOLŮ SPOLEČNOSTI SAKO BRNO

Celý článek I) odst. 7 Stanov SAKO Brno stanovuje: „*Společnost je založena za účelem podnikání, při němž plní také úkoly svěřené statutárním městem Brnem, spočívající především v/ve:*

- výrobě a dodávkách tepelné energie a elektřiny prostřednictvím energetického využívání odpadu**

²⁹ Srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. října 2021, č. j. 8 Cmo 113/2021-760.

- i. *pro konečnou spotřebu ze strany obyvatel města Brna či jiných osob vykonávajících činnost na jeho území a v přilehlých oblastech, a to za optimálního technického provozu zařízení a při zachování dlouhodobě sociálně udržitelných cen pro obyvatele města Brna; a*
- ii. *jako klíčového záložního zdroje pro případ výpadku dodávek ze strany jiných zdrojů zásobujících obyvatele města Brna či jiné osoby vykonávající činnost na jeho území a v přilehlých oblastech, včetně možnosti zajištění výroby a dodávek tepelné energie a elektřiny v případech výpadku dodávek fosilních paliv pro ostatní teplotné zdroje ve Statutárním městě Brně;*
- b) **shromažďování, sběru, přepravě, třídění a odstraňování veškerého odpadu** vznikajícího na území města Brna a v přilehlých oblastech, dále veškerého odpadu odloženého na území města Brna, a to vše při zachování dlouhodobě sociálně udržitelných cen pro obyvatele města Brna,
- c) **energetickém využívání odpadů dle čl. I odst. 7 písm. b) stanov**, a to při minimalizaci dopadů na životní prostředí,
- d) **využívání odpadů a produktů** vznikajících po energetickém využívání odpadů k **recyklaci a rekultivaci**, případně využívání certifikovaných směsí ve stavebnictví, a to především ve spolupráci s ostatními společnostmi v rámci Koncernu SMB,
- e) dlouhodobé soustavné **realizaci fotovoltaických a fototermitických systémů** včetně akumulace a jejich součástí v a na budovách města Brna a řízených osob v rámci Koncernu SMB, stejně jako třetích osob v Brně,

*to vše vždy při výkonu **péče o všestranný rozvoj území statutárního města Brna** a o **potřeby obyvatel statutárního města Brna**, a to zejména prostřednictvím Koncernových pokynů. Tam, kde se dostane do kolize zájem prospěšný toliko pro společnost (např. zájem na dosažení vyššího zisku společnosti či zájem na zlepšení hospodářského postavení společnosti na relevantním trhu) se zájmem veřejně prospěšným, může mít přednost zájem veřejně prospěšný, bude-li veřejný zájem uspokojován na základě Koncernového pokynu a budou-li splněny podmínky stanovené Deklarací koncernu a Zákonem o obchodních korporacích. Účel činnosti společnosti bude naplňován zejména prostřednictvím předmětu podnikání a činností, jak jsou tyto aktivity uvedeny v čl. V těchto stanov, rovněž pak v souladu s čl. V odst. 1 stanov prostřednictvím Koncernu SMB, či prostřednictvím právnických osob, v nichž má společnost majetkovou účast."*

Vymezení svěřených úkolů společnosti SAKO Brno je (při určitém zjednodušení) možné definovat následovně: (i) výroba a dodávky tepelné a elektrické energie, (ii) svoz a likvidace odpadu, (iii) energetické využívání odpadů, (iv) recyklace a rekultivace a (v) realizace fotovoltaiky. Zároveň je třeba uvést, že nejenže všechny svěřené úkoly musí společnost SAKO Brno plnit „*vždy při výkonu péče o všestranný rozvoj území statutárního města Brna a o potřeby obyvatel statutárního města Brna*“ (viz výše), ale nadto jsou v rámci vybraných svěřených úkolů dále zdůrazněny některé sociální a environmentální prvky. **Výroba a dodávky tepelné a elektrické energie a svoz odpadu** mají probíhat „*při zachování dlouhodobě sociálně udržitelných cen pro obyvatele města Brna*“ a **energetické využívání odpadů** se má dít „*při minimalizaci dopadů na životní prostředí*“. Požadavek na zachování dlouhodobě sociálně udržitelných cen a minimalizaci dopadů na životní prostředí je přitom bezesporu projevem péče o všestranný rozvoj území obce a o potřeby občanů obce. Současně i v rámci předmětu činnosti společnosti SAKO Brno je v článku V) odst. 2 písm. a) Stanov SAKO Brno uvedeno, že předmětem činnosti uvedené společnosti je „*maximálně efektivní výroba tepelné a elektrické energie s cílem udržet ve Statutárním městě Brně tuto výrobu z pohledu emisí CO2 neutrální*“.

Lze tedy konstatovat, že v případě uvedených svěřených úkolů je **důležitost** zájmů veřejně prospěšných v podobě péče o všestranný rozvoj území SMB a o potřeby obyvatel SMB **o to více zdůrazněna a vyžadována**, když je ve Stanovách SAKO Brno uvedena v podstatě na dvou místech.

Pokud jde o **celkové zaměření svěřených úkolů**, nelze přehlédnout, že energetické využívání odpadů je prostřednictvím odkazu na článek I) odst. 7 písm. b) Stanov SAKO Brno vztaženo k veškerému odpadu, který má společnost SAKO Brno v rámci odkazovaného svěřeného úkolu svážet. Svoz odpadu je přitom vztažen

k odpadu vznikajícímu „na území města Brna a v přilehlých oblastech, dále veškerého odpadu odloženého na území města Brna“. **Energetickému využívání odpadů má tedy primárně podléhat vše, co společnost SAKO Brno z uvedených oblastí svezé.** Současně má společnost SAKO Brno rovněž prostřednictvím energetického využívání odpadů vyrábět a dodávat energii „pro konečnou spotřebu ze strany obyvatel města Brna či jiných osob vykonávajících činnost na jeho území a v přilehlých oblastech“ a sloužit jako klíčový záložní zdroj. K tomu lze dále uvést, že vzhledem k celkové formulaci svěřeného úkolu spočívajícího ve výrobě a dodávkách tepelné a elektrické energie a jako klíčového záložního zdroje nelze z podstaty věci předem vyloučit, že v případě nedostatku odpadu získaného svozem na základě článku I) odst. 7 písm. b) Stanov SAKO Brno **může společnost SAKO Brno svázat (zajistit si) další odpad pro jeho energetické využití** tak, aby dodávky tepelné a elektrické energie probíhaly „za optimálního technického provozu zařízení“, resp. aby společnost SAKO Brno plnila pozici klíčového záložního zdroje.

Je tedy možné konstatovat, že **hlavním směřováním svěřených úkolů** společnosti SAKO Brno je **energetické využívání odpadu** svezeného podle článku I) odst. 7 písm. b) Stanov SAKO Brno, a současně **výroba tepelné a elektrické energie** prostřednictvím **energetického využití odpadu**, ovšem bez výslovného určení zdroje takto využívaného odpadu. S ohledem na výše popsané uspořádání lze uzavřít, že primární zaměření svěřených úkolů nesměřuje na recyklaci sváženého odpadu či na následnou výrobu produktů z takto získaných druhotných surovin.

V každém případě, **při plnění svěřených úkolů musí být společností SAKO Brno důsledně přihlíženo k tomu, aby energetické využívání odpadu probíhalo při minimalizaci dopadů na životní prostředí a výroba a dodávky tepelné a elektrické energie prostřednictvím energetického využívání odpadů probíhaly při zachování dlouhodobě sociálně udržitelných cen pro obyvatele SMB, a současně, aby společnost SAKO Brno tyto svěřené úkoly vždy plnila při výkonu péče o všestranný rozvoj území SMB a o potřeby obyvatel SMB.**

Při realizaci jakéhokoliv podnikatelského rozhodnutí musí představenstvo společnosti SAKO Brno k uvedeným hlediskům veřejně prospěšného zájmu přihlížet a respektovat je, neboť pouze takový přístup je v souladu s povinností péče řádného hospodáře.

7.5. ZÁVĚREČNÉ SHRNTÍ

Vzhledem ke shora uvedenému je možné formulovat následující shrnující teze (Zpracovatel tyto uvádí chronologicky dle pořadí, jak se vyskytly v textu):

- Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.
- Obec může pro plnění svých úkolů a pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby, přičemž základním úkolem obce je péče o všestranný rozvoj jejího území a o potřeby jejích občanů; do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce.
- Společnost SAKO Brno je městskou servisní společností, která byla založena pro výkon samostatné působnosti SMB a k plnění jejích úkolů.
- Z podstaty svého vzniku by společnost SAKO Brno měla při své činnosti sledovat také naplňování veřejně prospěšných zájmů.
- Pojmovým znakem každé právnické osoby je účel, který vyjadřuje základní směr a cíl jejího směřování.
- Účel společnosti musí zohledňovat každý orgán dané společnosti, a proto lze tuto povinnost považovat za součást povinnosti péče řádného hospodáře členů statutárního orgánu.
- Účel společnosti SAKO Brno zahrnuje vedle podnikání rovněž svěřené úkoly, neboť právě při podnikání má společnost SAKO Brno tyto svěřené úkoly plnit.
- Ve svěřených úkolech společnosti SAKO Brno, tvořících její účel/cíl, je možné spatřovat veřejně prospěšné zájmy, jejichž naplňování má společnost SAKO Brno také sledovat.

- Součástí péče řádného hospodáře členů představenstva společnosti SAKO Brno je dbát o to, aby byly plněny svěřené úkoly.
- SMB může upřednostnit zájem veřejně prospěšný, jakož i jiný důležitý zájem, nad zájmem ekonomicky přínosným, je-li to řádně odůvodněno.
- V případě městské společnosti jsou nároky na posouzení dodržení péče řádného hospodáře v některých situacích patrně nižší než v jiných společnostech.
- Ačkoliv by městská společnost měla při své činnosti sledovat i zájem veřejně prospěšný, nelze jednoznačně uzavřít, že zájmu veřejně prospěšnému má či může zcela nebo zčásti podřadit zájem finanční či pro společnost jinak prospěšný.
- Podle Stanov SAKO Brno může být veřejně prospěšný zájem nadřazen zájmu finančnímu či jinak prospěšnému, a to na základě koncernového pokynu za stanovených podmínek v deklaraci Koncernu SMB a ZOK.
- Hlavním směrováním svěřených úkolů společnosti SAKO Brno je energetické využívání svezeného odpadu a současně výroba tepelné a elektrické energie prostřednictvím energetického využití odpadu.
- Energetické využívání svezeného odpadu musí probíhat při minimalizaci dopadů na životní prostředí a výroba a dodávky tepelné a elektrické energie musí probíhat při zachování dlouhodobě sociálně udržitelných cen pro obyvatele SMB.
- Tyto svěřené úkoly musí společnost SAKO Brno současně vždy plnit při výkonu péče o všestranný rozvoj území SMB a o potřeby obyvatel SMB.
- Povinnost přihlížet k uvedeným sociálním a environmentálním hlediskům při plnění svěřených úkolů a tyto respektovat je součástí povinnosti péče řádného hospodáře představenstva společnosti SAKO Brno.

Analýza k účinkům podané Žádosti o Pokyn, resp. uděleného Pokynu, v souladu/ v rozporu s právními předpisy na dodržení péče řádného hospodáře (problematika charakteru a dopadu nesprávné žádosti a pokynu).

Analýza ve vztahu k povinnosti členů statutárního orgánu chovat se v souladu s pokynem k obchodnímu vedení při změně skutkových okolností v době udělení pokynu oproti době rozhodování členů statutárního orgánu (problematika řešeného veřejného zájmu, změna bezpečnostní situace aj.).

8 POKYNY TÝKAJÍCÍ SE OBCHODNÍHO VEDENÍ V AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

Statutárním orgánem akciové společnosti v tzv. dualistickém systému je **představenstvo**, kterému přísluší **obchodní vedení společnosti**.³⁰

Ust. § 435 odst. 3 ZOK stanoví: „**Představenstvo se řídí zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou, pokud jsou v souladu s právními předpisy a stanovami. Nikdo však není oprávněn udělovat představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení; tím není dotčen § 51 odst. 2.**“ Z citovaného ustanovení vyplývá, že se představenstvo řídí zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou³¹, pokud jsou v souladu s právními předpisy a stanovami. Typicky se bude jednat o pokyny týkající se především strategického, popřípadě koncepčního směřování společnosti, které **přesahuje rámec obchodního vedení**, a obecně formulované zásady, které **nezasahují do obchodního vedení**, ale vytvářejí mu určitý rámec.³²

Současně podle citovaného ustanovení platí, že **nikdo** (až na výjimky) **není oprávněn udělovat představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení**. Tato úprava vychází z předpokladu, že má-li představenstvo zajišťovat obchodní vedení s péčí řádného hospodáře, nelze jej omezovat příkazy či zákazy, byť i nejvyššího orgánu společnosti. Tímto je představenstvu zajištěna **vysoká míra nezávislosti** při výkonu obchodního vedení, což odpovídá také míře jejich odpovědnosti za výkon funkce.³³

Dle citovaného ust. § 435 odst. 3 ZOK ovšem výše **uvedeným zákazem** udělovat představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení **není dotčeno ust. § 51 odst. 2 ZOK, které upravuje výjimku z tohoto pravidla**.³⁴ Dle ust. § 51 odst. 2 ZOK platí: „**Člen statutárního orgánu kapitálové společnosti může požádat nejvyšší orgán obchodní korporace o udělení pokynu týkajícího se obchodního vedení; tím není dotčena jeho povinnost jednat s péčí řádného hospodáře.**“

Je tak třeba se dále blíže zabývat zejména následujícími otázkami:

- i) kdo je oprávněn o pokyn k obchodním uvedením požádat,
- ii) jaký by měl být obsah takové žádosti o pokyn k obchodním uvedením a
- iii) jaké jsou důsledky uděleného pokynu k obchodnímu vedení, resp. jaké následky mohou nastat, pokud by žádost o pokyn k obchodnímu vedení neodpovídala právním předpisům.

³⁰ Srovnej ust. § 435 odst. 1, odst. 2 ZOK.

³¹ Dle ust. § 12 odst. 1 ZOK platí: „*Působnost nejvyššího orgánu vykonává v jednočlenné společnosti její společník.*“ Hovoří-li se proto dále v textu o valné hromadě, je tím myšlen rovněž jediný akcionář vykonávající působnost valné hromady.

³² Komentář k ust. § 435. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 1316 s.

³³ Tamtéž.

³⁴ Další výjimku představuje ust. § 81 odst. 1 ZOK, podle kterého orgán řídící osoby může udělovat orgánům řízené osoby pokyny týkající se obchodního vedení, jsou-li v zájmu koncernu.

8.1. ŽADATEL O POKYN K OBCHODNÍMU VEDENÍ

Jak vyplývá ze shora citovaného ust. § 51 odst. 2 ZOK, o udělení pokynu k obchodnímu vedení ze strany valné hromady může žádat **člen statutárního orgánu**. V této souvislosti je třeba uvést, že není zcela zřejmé, **zda si udělení pokynu může vyžádat samostatně každý člen statutárního orgánu**, aniž by o tom statutární orgán předtím stanoveným způsobem rozhodl, **či nikoliv**, neboť ani odborná literatura není na konkrétním závěru ujednocena.

Např. Ivana Štenglová, docentka právnické fakulty Univerzity Karlovy a bývalá soudkyně Nejvyššího soudu, zastává názor³⁵, podle kterého **„je stěžejí možné dospět k závěru, že poskytnutí možnosti požádat o udělení pokynu i jen jednomu členu statutárního orgánu je v rozporu se smyslem § 51 odst. 2 ZOK.“** Naopak je dle jejího názoru **„naprosto v souladu s účelem a smyslem uvedeného ustanovení umožnit členovi statutárního orgánu, který byl při rozhodování tohoto orgánu přehlasován a je přesvědčen, že rozhodnutí orgánu je chybné, a jeho důsledkem by mohla být následná újma společnosti, upozornit na takové rozhodnutí nejvyšší orgán a dát mu možnost uvedené rozhodnutí zvrátit.“** Podle Štenglové by tedy mělo jít mimo jiné o nástroj, s jehož pomocí může člen statutárního orgánu, který podle svého nejlepšího vědomí považuje rozhodnutí statutárního orgánu za špatné a který se nespokojí jen s tím, že si zajistí alibi zaznamenáním toho, že hlasoval proti tomuto rozhodnutí, dostát povinnosti péče řádného hospodáře a aktivně proti (podle svého přesvědčení chybnému) rozhodnutí zakročit.

Oproti tomu Petr Šuk, místopředseda Nejvyššího soudu, zastává oponentní názor³⁶, podle kterého **„rozhodnutí o tom, zda požádat o udělení pokynu podle § 51 odst. 2, je součástí obchodního vedení. Je-li statutární orgán kolektivní a není-li jeho působnost rozhodovat ve věcech obchodního vedení rozdělena podle § 156 odst. 2 ObčZ, musí o podání žádosti o udělení pokynu rozhodnout ve sboru.“** Tedy podle Šuka člen statutárního orgánu, který neprosadí svůj názor v kolektivním orgánu, by neměl mít možnost zvrátit tuto skutečnost za pomoci valné hromady, přičemž statutární orgán, který přijal určité rozhodnutí, by byl v důsledku rozhodnutí valné hromady vázán pokynem, který si nevyžádal, neboť si jej vyžádal zastávce minoritního názoru.

Naproti tomu je za souladnou se zákonem prakticky jednotně odbornou veřejností vnímána situace, **kdy si člen kolektivního orgánu sám vyžádá pokyn k obchodnímu vedení týkající se oboru**, který mu byl přidělen podle ust. § 156 odst. 2 OZ.³⁷

V každém případě, pokud statutární orgán kolektivně rozhodne o podání žádosti o pokyn k obchodnímu vedení, měl by o tom rozhodovat s přesvědčením, že disponuje dostatečnými informacemi k tomu, aby žádost o pokyn k obchodnímu vedení byla podána důvodně, tedy v souladu s péčí řádného hospodáře. Dojde-li pak na základě rozhodnutí statutárního orgánu k pověření jeho člena k podání žádosti o pokyn k obchodnímu vedení, která se ukáže být dána nikoliv v souladu s péčí řádného hospodáře, ačkoliv vyplývá a koresponduje rozhodnutí statutárního orgánu a proběhlému jednání tohoto orgánu, **je třeba dovodit kolektivní odpovědnost statutárního orgánu** za nesoulad žádosti o pokyn k obchodnímu vedení s péčí řádného hospodáře, nikoliv jen odpovědnost žadatele.

Jinak by tomu patrně bylo, pokud by pověřený člen statutárního orgánu podal žádost o pokyn k obchodnímu vedení v rozporu s rozhodnutím statutárního orgánu. Na druhou stranu, i v takovém případě by bylo nutné nejprve vyhodnotit konkrétní okolnosti případu, např. obsah rozhodnutí a pověření statutárního orgánu, vhodnost výběru konkrétního člena statutárního orgánu atd.

³⁵ Srov. Komentář k ust. § 51. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 1316 s.

³⁶ Tamtéž.

³⁷ Ust. § 156 odst. 2 OZ stanoví: *„Je-li působnost jednotlivých členů orgánu rozdělena podle určitých oborů, ustanovení odstavce 1 [pozn. Zpracovatele: odst. 1 upravuje usnášenischopnost a kvorum pro rozhodnutí kolektivního orgánu] se nepoužije. Rozdělení působnosti nezbavuje další členy povinnosti dohlížet, jak jsou záležitosti právnické osoby spravovány.“*

Pokud jde o úvahy nad újmou za porušení péče řádného hospodáře v souvislosti s podáním nevyhovující žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení, je dle názoru Zpracovatele podstatné, zda byla valná hromada svolána *ad hoc* pouze za účelem projednání příslušné nevyhovující žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení, nebo zda by byla valná hromada svolána i v případě, že by o pokyn k obchodnímu vedení nebylo požádáno (typicky za účelem projednání dalších bodů). Jinak řečeno, zda bylo podání nevyhovující žádosti o pokyn k obchodnímu vedení samo o sobě důvodem svolání valné hromady či nikoliv. Jestliže valná hromada na svém zasedání projednává desítky bodů, bude prakticky nemožné dovodit příčinnou souvislost mezi podáním nevyhovující žádosti o pokyn a náklady na jednání valné hromady. Obdobné úvahy lze nalézt rovněž v odborné literatuře: „*I při žádosti o svolání valné hromady je však člen orgánu vázán povinností jednat s péčí řádného hospodáře, musí tedy brát v úvahu např. i náklady vznikající při svolání valné hromady ve vazbě na důležitost pokynu apod.*“³⁸

8.2. ŽÁDOST O POKYN K OBCHODNÍMU VEDENÍ

Ust. § 51 odst. 2 ZOK v části věty za středníkem stanoví, že úpravou možnosti vyžádat si pokyn k obchodnímu vedení **není dotčena povinnost** člena statutárního orgánu kapitálové společnosti **jednat s péčí řádného hospodáře**. Z uvedeného pravidla se dovozuje, že nejen při plnění pokynu k obchodnímu vedení, ale i při **samotném předkládání žádosti o jeho udělení musí člen statutárního orgánu péči řádného hospodáře dodržovat**.³⁹

a. Požadavky na obsah žádosti o pokyn k obchodnímu vedení

Obecně lze bez jakýchkoliv pochybností uvést, že pozvánka na valnou hromadu akciové společnosti má obsahovat „*mimo jiné návrh usnesení valné hromady a jeho zdůvodnění. Z uvedeného lze dovodit, že člen statutárního orgánu nemůže předložit valné hromadě žádost o udělení pokynu ve zcela obecné poloze – tj. v poloze „co mám (v této situaci, za těchto podmínek apod.) dělat?“, ale musí formulovat návrh, jak má (za dané situace a daných podmínek) valná hromada rozhodnout, tj. návrh jejího usnesení, a to u akciové společnosti včetně odůvodnění.*“⁴⁰ Podle uvedené komentářové literatury by současně neměl chybět přinejmenším **kvalifikovaný rozbor důvodů**, proč člen statutárního orgánu valnou hromadu o udělení pokynu žádá, byť to zákon výslovně nestanoví. Tuto povinnost je však možné dovodit z požadavku péče řádného hospodáře stran formulace žádosti o pokyn. Nelze tedy akceptovat takové žádosti o pokyn k obchodnímu vedení, kterými by bylo po valné hromadě požadováno, aby za statutární orgán rozhodla, jak řešit konkrétní situaci.

Co se týče obsahu žádosti o pokyn k obchodnímu vedení, Štenglová v roce 2014 uvádí: „*Bude-li se člen orgánu domáhat rozhodnutí týkajícího se výkonu svěřené působnosti, může buď požádat o pokyn, zda přijmout určité konkrétní řešení situace s uvedením všech jemu známých výhod a nevýhod (tento případ by však měl být výjimečný – člen statutárního orgánu by měl být schopen řešit běžné situace v rámci svěřené působnosti sám), nebo předloží alternativní možná rovnocenná řešení, opět s uvedením výhod a rizik. Možností formulace usnesení je samozřejmě mnohem více v návaznosti na povahu situace, o které má valná hromada rozhodnout.*“⁴¹ Stejná autorka pak v komentáři k ZOK v roce 2020 ohledně obsahu návrhu usnesení na udělení pokynu k obchodnímu vedení uvádí: „*Takový návrh usnesení by pak mohl vypadat například tak, že „valná hromada rozhodla, že představenstvo má uzavřít smlouvu o prodeji konkrétní nemovitosti“ (jejíž dva návrhy jí představenstvo předložilo) „a) s osobou A, nebo b) s osobou B“, přičemž valná hromada rozhodne o jedné z předložených alternativ (anebo nepřijme ani jednu z nich). Není však ani vyloučeno, aby se případné detaily dořešily až na zasedání valné hromady. [...]. Z uvedeného plyne, že předmětem žádosti vlastně mohou být jen takové pokyny, které vedou*

³⁸ Viz ŠTENGLOVÁ, I. Pokyny týkající se obchodního vedení kapitálových obchodních společností. In: Sborník Karlovarské právnické dny 22/2014, s. 37. Praha: Leges, 2014. 448 s. brož. ISBN:978-80-7502-029-1.

³⁹ Srov. komentář k ust. § 51. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 1316 s.

⁴⁰ Tamtéž.

⁴¹ Viz ŠTENGLOVÁ, I. Pokyny týkající se obchodního vedení kapitálových obchodních společností. In: Sborník Karlovarské právnické dny 22/2014, s. 37. Praha: Leges, 2014. 448 s. brož. ISBN:978-80-7502-029-1

k výběru **ze zhruba rovnocenných variant řešení určité situace, anebo které vedou k výběru z několika možných způsobů investování volných prostředků společnosti apod.**⁴²

Současně, v komentáři k ZOK z roku 2021 Jan Lasák, bývalý asistent předsedkyně Nejvyššího soudu, uvádí, že v žádném případě nelze vnímat možnost požádat si o pokyn k obchodnímu vedení „jako oprávnění člena orgánu obchodní korporace **„přijít si pro pokyn na jednání nejvyššího orgánu s tím, že neví, jakým směrem se dále ubírat (co z hlediska obchodního vedení dále činit). V takovém případě zjevně člen statutárního orgánu v souladu s požadavky péče řádného hospodáře nejedná. Ustanovení § 51 odst. 2 míří z hlediska vnitřního řízení spíše na situace, kdy člen orgánu obchodní korporace uvažuje z hlediska obchodního vedení o dvou a více srovnatelných variantách, které v souladu s pravidlem podnikatelského úsudku považuje za srovnatelné z hlediska obhajitelného zájmu kapitálové společnosti, a hodlá rozhodnutí o tom, která z možných variant obchodního vedení společnosti má dostat přednost, přenést na nejvyšší orgán kapitálové společnosti. Žádost o udělení pokynu ve smyslu § 51 odst. 2 je tudíž nutné vnímat jako žádost o závazný (a zásadně jednorázový) pokyn, jak se má v konkrétním případě rozhodnout v obchodním vedení příslušné obchodní korporace.**“⁴³

Z uvedeného přehledu názorů právní vědy na obsah pokynu k obchodnímu vedení lze tedy vysledovat trend směřující k tomu, aby **žádost o pokyn k obchodnímu vedení spíše obsahovala srovnatelné varianty s analýzou výhod a rizik (resp. s adekvátním odůvodněním)** tak, aby si valná hromada následně vybrala jednu z nich.

Uvedený názor podle Zpracovatele vyplývá ze základního předpokladu, že do obchodního vedení, které má statutární orgán vykonávat v souladu s péčí řádného hospodáře a za jehož výkon nese odpovědnost, lze zasahovat pouze **výjimečně**. Tato výjimka by pak měla být ospravedlněna a využívána pouze tehdy, stojí-li statutární orgán v rámci obchodního vedení před dvěma či více variantami dalšího postupu, srovnatelnými z hlediska jinak obhajitelných zájmů společnosti. V těchto případech názorový trend právní vědy akceptuje, aby statutární orgán na vlastníka přenesl obchodní vedení v tom smyslu, **aby si vlastník ze srovnatelných variant vybral další směřování společnosti**. Pokud by žádost o pokyn neumožňovala rozhodnutí o jedné ze srovnatelných variant, nemusela by se taková žádost **považovat** za žádost o pokyn k obchodnímu vedení **danou v souladu s péčí řádného hospodáře**.

V návaznosti na uvedené je možné konstatovat, že člen statutárního orgánu musí být o dané záležitosti, ke které se žádost a pokyn k obchodnímu vedení vztahuje, **náležitě informován**, a rovněž musí být **přesvědčen o tom, že navrhovaný pokyn předkládaný valné hromadě je v obhajitelném zájmu dané společnosti**.⁴⁴ Není tedy možné, aby na valnou hromadu byla přenášena povinnost statutárního orgánu vyhodnotit, zda je navrhovaný pokyn v obhajitelném zájmu dané společnosti; toto vyhodnocení musí vždy předcházet podání žádosti o pokyn k obchodnímu vedení a jeho provedení je povinností statutárního orgánu.

Pokud jde o konkrétní náležitosti, které by žádost o udělení pokynu k obchodnímu vedení měla splňovat, tyto zákon explicitně nestanoví. V každém případě musí žádost o pokyn k obchodnímu vedení obsahovat **návrh usnesení valné hromady a jeho zdůvodnění**, a to analogicky ve vztahu k obsahu pozvánky na valnou hromadu.

Co se týče **jednočlenných kapitálových společností**, v nichž působnost valné hromady vykonává jediný akcionář⁴⁵, nelze podle názoru Zpracovatele jen z tohoto důvodu rezignovat na povinnost podat žádost o pokyn k obchodnímu vedení v souladu s péčí řádného hospodáře. Základním pravidlem fungování takovýchto společností sice je, že valná hromada se nekoná, a tudíž se neuplatní ani pravidla pro svolání

⁴² Viz komentář k ust. § 51. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 1316 s.

⁴³ Viz komentář k ust. § 51. In: ALEXANDER, J., ARABASZ, J., ČÁP, Z., DĚDIČ, J., DOLEŽIL, T., FILIP, V., HRABÁNEK, D., KRÍŽ, J., KUBÍK, M., LÁLA, D., LASÁK, J., MAREK, R., MAULEOVÁ, J., NĚMEC, L. a kol. *Zákon o obchodních korporacích: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer 2021. [cit. 2023-9-25]. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32968/1/2#pa_51.

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ Srov. § 12 odst. 1 ZOK.

valné hromady⁴⁶, to však samo o sobě neznamená, že by **vlastnické uspořádání a související zákonná specifika** měla nějak omezovat či vylučovat péči řádného hospodáře členů statutárního orgánu. Zpracovatel má tudíž za to, že kvalitativní požadavky kladené na obsah žádosti o pokyn týkající se obchodní vedení se uplatní i v případě jednočlenných kapitálových společností.

Současně, pokud jde o konkrétní vymezení navrhovaného pokynu k obchodnímu vedení, pak se s ohledem na výše předestřený názorový vývoj právní vědy v této věci **Zpracovatel přiklání k závěru, že žádost o pokyn k obchodnímu vedení by spíše měla obsahovat popis dvou a více srovnatelných variant pro společnost**. Tomu by **současně měl odpovídat návrh usnesení valného hromady tak, aby se mohla rozhodnout o výběru konkrétní varianty, a tedy o dalším směřování společnosti**. Pouze takto danou žádost o pokyn k obchodnímu vedení by bylo možné považovat za podanou v souladu s péčí řádného hospodáře, přičemž právě z tohoto předpokladu Zpracovatel v této Komplexní analýze dále vychází.

Zpracovatel však upozorňuje, že ohledně požadavku na obsah žádosti o pokyn k obchodnímu vedení **nelze do budoucna vyloučit další názorový vývoj právní vědy**, a to at' ve smyslu dalšího zpřísnění či naopak dílčího rozvolnění této problematiky.⁴⁷ Konečné slovo o obsahu žádosti o pokyn k obchodnímu vedení tak bude mít až rozhodovací praxe.

b. Nevyhovující žádost o pokyn k obchodnímu vedení a její důsledky

Pokud by člen představenstva při postupu dle ust. § 51 odst. 2 ZOK nepředložil valné hromadě žádost o udělení pokynu k obchodnímu vedení v souladu s výše uvedenými požadavky, **a tedy v souladu s péčí řádného hospodáře**, pak se lze přiklonit k názoru, že v takovém případě by daný „člen statutárního orgánu **přínejmenším projevil svou nekvalifikovanost**, spíše by ale bylo třeba na jeho postup nahlížet podle druhé věty § 159 odst. 1 ObčZ⁴⁸ tak, že dospěl-li člen statutárního orgánu k závěru, že je nezbytné položit valné hromadě takto **bezradně formulovanou otázku**, musel nejpozději v okamžiku, kdy tento záměr pojal, zjistit, že není schopen jednat s péčí řádného hospodáře (**není schopen se rozhodnout, jak v konkrétní situaci postupovat**), a vyvodit z toho **důsledky. Neučiní-li to, povinnosti k náhradě případné újmy společnosti se ani plněním pokynu valné hromady nezproští**.“⁴⁹

Problematické jsou dále případy žádosti o pokyn k obchodnímu vedení, kdy by člen představenstva **nebyl** o dané záležitosti, ke které se pokyn vztahuje, **náležitě informován**, příp. pokud by **nebyl přesvědčen**, že navrhovaný pokyn k obchodnímu vedení **je v obhajitelném zájmu společnosti**. V takových případech člen statutárního orgánu nejedná v souladu s požadavky péče řádného hospodáře.

K obdobnému závěru obecně v případě návrhu na vydání určitého usnesení dospěl také Nejvyšší soud⁵⁰, který ve svém rozsudku (vydanému sice k předchozí právní úpravě, avšak v dále citované části aplikovatelnému i v poměrech současné právní úpravy) uvedl: „**Jestliže představenstvo společnosti navrhuje valné hromadě, aby přijala určité usnesení, jímž se následně bude představenstvo řídit (jež bude realizovat), jsou jeho členové povinni postupovat v souladu s požadavkem péče řádného hospodáře (viz výše) již při svolávání valné hromady, při formulování návrhu usnesení, jež má valná hromada přijmout, jakož i při poskytování všech relevantních informací akcionářům tak, aby mohli na valné hromadě rozhodovat s dostatečnou znalostí věci a při vědomí výhod, nevýhod a rizik spojených s (představenstvem navrhovaným) usnesením valné hromady. Nepostupují-li tak a valné hromadě navrhnou usnesení, o němž**

⁴⁶ Srov. PÁLINKÁS, M. *Fungování představenstva a dozorčí rady v akciové společnosti s jediným akcionářem* [online]. epravo.cz. 10. října 2017. [cit. 2023-8-24]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/fungovani-predstavenstva-a-dozorci-rady-v-akciové-spolecnosti-s-jediny-akcionarem-106500.html>.

⁴⁷ V tomto směru je pro úplnost třeba připomenout dřívější názor Štenglové, podle které by ve výjimečných případech (aniž by je však blíže vymezovala) bylo možné předložit žádost o pokyn k obchodnímu vedení bez variantního řešení.

⁴⁸ Ust. § 159 odst. 1 OZ stanoví: „*Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.*“

⁴⁹ Viz komentář k ust. § 51. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 1316 s.

⁵⁰ Srov. rozsudek ze dne 27. června 2018, č. j. 29 Cdo 3325/2016-246.

ví či musí vědět (kdyby jednali s péčí řádného hospodáře), že je pro společnost nevýhodné (že není v jejím zájmu) a může jí způsobit újmu, zásadně porušují povinnost jednat s péčí řádného hospodáře a odpovídají společnosti za jí způsobenou újmu realizací takového usnesení valné hromady stejně, jako kdyby zde žádného pokynu nebylo.“

Žádost o pokyn k obchodnímu vedení dále v žádném případě **nesmí být formulována tak, aby pokyn, který bude na jejím základě udělen, v konečném důsledku způsobil společnosti nedůvodnou újmu**. To by nastalo např. u žádosti o pokyn k obchodnímu vedení, který by byl v rozporu se zákonem. Stejně tak **žádost o pokyn k obchodnímu vedení nesmí směřovat k pokynu, který sice není v rozporu se zákonem, ale vede k porušení péče řádného hospodáře** (např. v situacích, kdy závěry a doporučení podkladů, které jsou připojeny k žádosti o pokyn k obchodnímu vedení, nejsou pro danou společnost výhodné). Žádostí o takovýto pokyn se **člen statutárního orgánu dostane do rozporu s péčí řádného hospodáře s důsledky z toho plynoucími (kupř. povinnost k náhradě újmy)**.⁵¹

Jak je podrobněji rozvedeno výše, za nevyhovující by bylo možné považovat rovněž žádost o pokyn k obchodnímu vedení, která valné hromadě **nepředkládá dvě či více variant víceméně srovnatelných z hlediska zájmu dané společnosti** (včetně jejich odůvodnění a popisu výhod a nevýhod) tak, aby v rámci navrhovaného usnesení mohla valná hromada volit z předložených variant a rozhodnout o dalším směřování společnosti v předmětné záležitosti.

Žádost o pokyn k obchodnímu vedení, která **nevyhovuje standardu péče řádného hospodáře**, pak nemůže založit působnost valné hromady ve smyslu ust. § 51 odst. 2 ZOK udělit statutárnímu orgánu pokyn k obchodnímu vedení. Není však vyloučeno, aby valná hromada v praxi i na takovou žádost reagovala.

8.3. POKYN K OBCHODNÍMU VEDENÍ

Požádá-li člen statutárního orgánu správně (tj. v souladu s výše uvedenými kvalitativními požadavky) valnou hromadu o udělení pokynu k obchodnímu vedení, je tím **založena působnost valné hromady** rozhodnout o obchodním vedení statutárního orgánu.

a. *Vázanost pokynem k obchodnímu vedení*

V prvé řadě je třeba uvést, že valná hromada nemusí (není povinna) pokyn k obchodnímu vedení udělit, popř. může rozhodnout, že daná záležitost nebude vůbec projednána.⁵² Nastat přitom může i situace, kdy valná hromada udělí pokyn nad rámec předložené žádosti o pokyn k obchodnímu vedení. V takových případech se bude jednat o rozhodnutí mimo působnost valné hromady, protože v rozsahu, ve kterém pokyn přesahuje žádost o jeho udělení, nebyla založena působnost valné hromady. Z tohoto důvodu se **na takový pokyn bude hledět, jako by nebyl přijat**, neboť vůbec nepůjde o pokyn k obchodnímu vedení.⁵³

Štenglová oproti tomu dovozuje, že na jednání valné hromady, kterým je udělen pokyn nad rámec předložené žádosti o pokyn k obchodnímu vedení, **lze nahlížet jako na doporučení** valné hromady nezávazného charakteru; členové statutárního orgánu by se však měli takovým doporučením řídit pouze za předpokladu, že to bude odpovídat požadavkům péče řádného hospodáře.⁵⁴

Ani v ostatních případech nebude zodpovězení otázky, nakolik je statutární orgán vyžádanými pokyny valné hromady vázán, **zcela jednoznačné**. Zákon totiž výslovně nestanoví, jaké má udělení pokynu k obchodnímu vedení důsledky na povinnost statutárního orgánu se jím řídit. V praxi proto bude nutné pro učinění závěru o závaznosti pokynu k obchodnímu vedení **vždy posoudit formulaci podané žádosti včetně jejího odůvodnění, výsledného znění pokynu, jakož i další okolnosti**.

⁵¹ Srov. DVORSKÁ, K. *Pokyny k obchodnímu vedení*. [online] 2021, diplomová práce, Univerzita Palackého v Olomouci, Právnická fakulta. [cit. 2023-8-24]. Dostupné z: https://theses.cz/id/f9rra4/Diplomova_prace_Pokyny_k_obchodnimu_vedeni_Klara_Dvorska.pdf.

⁵² Srov. ust. § 409 ZOK.

⁵³ Srov. ust. § 45 ZOK ve spojení s ust. § 245 OZ, neboť jde o situaci, kdy bylo přijato usnesení v záležitosti, o které nemá valná hromada působnost rozhodnout.

⁵⁴ Srov. komentář k ust. § 51. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 1316 s.

Statutární orgán v každém případě **nebude mít povinnost řídit se pokynem neurčitým či nejasným, protiprávním, nesrozumitelným**, zavazujícím člena statutárního orgánu **k nemožnému plnění, či případně jiným pokynem**, k jehož udělení **není valná hromada oprávněna**.

Dále nebude statutární orgán vázán pokynem k obchodnímu vedení v situaci, kdy došlo ke **změně okolností**, ze kterých bylo vycházeno při podání žádosti o udělení pokynu k obchodnímu vedení, jakož i následně při samotném udělení pokynu k obchodnímu vedení, a **tato změna okolností je natolik podstatná, že by realizace pokynu k obchodnímu vedení mohla mít pro společnost závažné důsledky**.⁵⁵ V případě podstatné změny okolností by podle Štenglové měl statutární orgán umožnit valné hromadě **revokaci** jejího rozhodnutí, nicméně pokud by taková revokace **nebyla z časového hlediska možná**, pak má statutární orgán možnost, resp. za určitých okolností dokonce povinnost, pokyn valné hromady **neuposlechnout**.⁵⁶

Naproti tomu Lasák uvádí: „Změní-li se podmínky do té míry, že **provádění pokynu týkající se obchodního vedení společnosti není podle podnikatelského úsudku člena statutárního orgánu v nejlepším zájmu společnosti, plyne z požadavku péče řádného hospodáře, aby členové statutárního orgánu kapitálové společnosti na tuto vzniklou situaci reagovali. Není jisté, zda k odchýlení se od uděleného pokynu si musí člen statutárního orgánu vyžádat opět pokyn nejvyššího orgánu v souladu s § 51 odst. 2 anebo zda se může od původního pokynu odchýlit bez takového „zmocnění“**. Nelze pochybovat o tom, že na uvedenou otázku mohou reagovat stanovy (případně společenská smlouva) výslovnou úpravou, která vymezí podmínky a předpoklady, za kterých se člen statutárního orgánu kapitálové společnosti může od pokynu nejvyššího orgánu odchýlit. Případně tyto podmínky může stanovit též pokyn vydaný podle § 51 odst. 2. I když takové podmínky společenská smlouva, resp. stanovy kapitálové společnosti nestanoví, domníváme se, že **v případě materiální změny podmínek je povinností člena statutárního orgánu se od uděleného pokynu odchýlit, nebude-li jeho realizace již v nejlepším zájmu společnosti. Z § 51 odst. 2 přitom podle našeho názoru není možné dovodit, že by k takovému postupu byl nutný souhlas nejvyššího orgánu. Jinými slovy, pokud v takové situaci člen orgánu kapitálové společnosti o souhlas s odchýlením se od původního pokynu nepožádá, nezakládá tato skutečnost sama o sobě porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře na straně dotčeného člena statutárního orgánu**.”⁵⁷

Lze tedy konstatovat, že oprávnění statutárního orgánu odchýlit se v případě podstatné změny okolností od uděleného pokynu k obchodnímu vedení pramení z ust. § 51 odst. 2 ZOK, které požaduje, aby **člen statutárního orgánu žádající o pokyn k obchodnímu vedení i nadále jednal v souladu s péčí řádného hospodáře**, resp. obecně z požadavku na péči řádného hospodáře statutárního orgánu. V právní vědě pak není ujednocen názor na to, zda by si měl statutární orgán vyžádat revokaci uděleného pokynu k obchodnímu vedení či nikoliv.

Zpracovatel se přiklání k závěru, že na odvolání dříve uděleného pokynu k obchodnímu vedení po změně skutkových okolností či předchozím udělení souhlasu valné hromady k odchýlení se od uděleného pokynu **není třeba trvat**, neboť je vždy v gesci statutárního orgánu vyhodnocovat, zda plnění uděleného pokynu k obchodnímu vedení je v zájmu dané společnosti či nikoliv.⁵⁸ Jinými slovy, po změně skutkových okolností se **stává neaktuální** nejen původní žádost o pokyn k obchodnímu vedení, ale stejně tak i samotný pokyn. Po změně skutkových okolností tedy bude na statutárním orgánu, aby si v rámci péče řádného hospodáře

⁵⁵ Srov. komentář k ust. § 51. In: ALEXANDER, J., ARABASZ, J., ČÁP, Z., DĚDIČ, J., DOLEŽIL, T., FILIP, V., HRABÁNEK, D., KRÍŽ, J., KUBÍK, M., LÁLA, D., LASÁK, J., MAREK, R., MAULEOVÁ, J., NĚMEC, L. a kol. *Zákon o obchodních korporacích: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. [cit. 2023-9-25]. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32968/1/2#pa_51.

⁵⁶ Srov. komentář k ust. § 51. In: ŠTENGOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P. a ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 1316 s.

⁵⁷ Srov. komentář k ust. § 51. In: ALEXANDER, J., ARABASZ, J., ČÁP, Z., DĚDIČ, J., DOLEŽIL, T., FILIP, V., HRABÁNEK, D., KRÍŽ, J., KUBÍK, M., LÁLA, D., LASÁK, J., MAREK, R., MAULEOVÁ, J., NĚMEC, L. a kol. *Zákon o obchodních korporacích: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. [cit. 2023-9-25]. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32968/1/2#pa_51.

⁵⁸ V tomto směru považuje Zpracovatel za vhodné, aby vlastní úpravou obsahoval pokyn k obchodnímu vedení, tedy aby v něm byl popsán způsob, jakým by měl statutární orgán jednat.

(opětovně) vyhodnotil, zda o dané záležitosti rozhodne sám či zde jsou okolnosti odůvodňující předložení nové žádosti o pokyn k obchodnímu vedení. V každém případě by statutární orgán měl v rámci péče řádného hospodáře valnou hromadu **informovat o tom**, že došlo ke změně okolností, v jejichž důsledku se dříve udělený pokyn k obchodnímu vedení stává neaktuální, a nikoliv v zájmu dané společnosti.

V praxi může nastat změna okolností opravňující statutární orgán neuposlechnout pokyn valné hromady typicky např. v situacích, kdy se od doby vydání pokynu změnila okolnosti natolik, že by z hlediska **finančního řízení společnosti bylo zcela nerozumné**, aby člen statutárního orgánu jednal ve smyslu předmětného pokynu.⁵⁹

Pokud se nebude jednat o případy uvedené výše, lze obecně uzavřít, že **statutární orgán je pokynem k obchodnímu vedení vázán** a současně **nebude za provedení pokynu k obchodnímu vedení odpovědný**, neboť další postup zvolila pokynem k obchodnímu vedení valná hromada. Uvedený závěr však platí pouze **za předpokladu**, že člen statutárního orgánu jednal s péčí řádného hospodáře při předložení žádosti o pokyn k obchodnímu vedení a seznámil valnou hromadu se všemi potřebnými informacemi, které byly v daném okamžiku rozumně dostupné; v opačném případě jej realizace pokynu k obchodnímu vedení **nemůže zbavit příp. odpovědnosti**.⁶⁰

b. Doporučení valné hromady

Jak je uvedeno výše, pokud by člen statutárního orgánu předložil valné hromadě žádost o pokyn k obchodnímu vedení, která by **nebyla dána v souladu s péčí řádného hospodáře**, nebyla by takovou žádostí založena působnost valné hromady udělit statutárnímu orgánu pokyn k obchodnímu vedení. Pokud by přesto valná hromada **o takové žádosti rozhodla**, lze takovou situaci připodobnit případu, kdy valná hromada udělí pokyn nad rámec předložené žádosti o pokyn. Rovněž v tomto případě je na pokyn udělený na podkladě nevyhovující žádosti možné nahlížet, **jako by nebyl přijat**.⁶¹

V souladu se shora prezentovaným názorem Štenglové se však lze přiklonit spíše k závěru, že na jednání valné hromady, kterým je udělen pokyn na podkladě nevyhovující žádosti o pokyn k obchodnímu vedení, **lze nahlížet jako na doporučení** valné hromady **nezávazného charakteru**. Uvedený závěr totiž spíše koresponduje s obecným pravidlem, dle kterého je třeba na právní jednání spíše hledět jako na platné (a vyvolávající právní následky) než jako na neplatné.⁶²

Statutární orgán se pak takovým doporučením může řídit pouze za předpokladu, že postup podle takového doporučení **bude odpovídat požadavkům péče řádného hospodáře**. Doporučení valné hromady je tedy možné sledovat pouze do té míry, je-li v zájmu dané společnosti a neporuší-li člen statutárního orgánu jinak péči řádného hospodáře. Jestliže se však statutární orgán bude doporučením valné hromady řídit, avšak postup podle něho způsobí společnosti újmu, je za ni statutární orgán **odpovědný**, pokud při postupu podle doporučení valné hromady porušil svoji povinnost jednat s péčí řádného hospodáře. Jinými slovy, statutární orgán **se své odpovědnosti za újmu způsobenou plněním doporučení nemůže zprostit pouze poukazem na to, že jednal na základě doporučení valné hromady**. Na podporu uvedeného závěru lze připomenout výše citované rozhodnutí Nejvyššího soudu⁶³, ze kterého je možné dovodit, že předloží-li členové statutárního orgánu valné hromadě návrh usnesení v rozporu s péčí řádného hospodáře, odpovídají společnosti za způsobenou újmu realizací takového usnesení valné hromady stejně, jako kdyby zde žádného pokynu nebylo.

⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ Srov. komentář k ust. § 51. In: ALEXANDER, J., ARABASZ, J., ČÁP, Z., DĚDIČ, J., DOLEŽIL, T., FILIP, V., HRABÁNEK, D., KRÍŽ, J., KUBÍK, M., LÁLA, D., LASÁK, J., MAREK, R., MAULEOVÁ, J., NĚMEC, L. a kol. *Zákon o obchodních korporacích: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2021. [cit. 2023-9-25]. Dostupné z: https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32968/1/2#pa_51, nebo analogicky rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. června 2018, č. j. 29 Cdo 3325/2016-246.

⁶¹ Srov. ust. § 45 ZOK ve spojení s ust. § 245 OZ, neboť jde o situaci, kdy bylo přijato usnesení v záležitosti, o které nemá valná hromada působnost rozhodnout.

⁶² Srov. ust. § 574 OZ.

⁶³ Srov. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. června 2018, č. j. 29 Cdo 3325/2016-246.

Současně na úrovni právní vědy ani judikatury nelze dohledat jednoznačnou odpověď na otázku, zda může být valná hromada odpovědná za to, že svým rozhodnutím reagovala na žádost o pokyn týkající se obchodního vedení. Nicméně vzhledem k tomu, že valná hromada není povinna postupovat s péčí řádného hospodáře a soulad žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení s péčí řádného hospodáře je primárně povinností předkladatele žádosti, přičemž zákon nevylučuje možnost valné hromady dávat statutárnímu orgánu nezávazná doporučení, nelze shledat důvody, pro které by měl být učiněn závěr o odpovědnosti valné hromady za vydání rozhodnutí na podkladě žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení, která nebyla dána v souladu s péčí řádného hospodáře.

Pokud však v procesu podávání žádosti o udělení pokynu k obchodnímu vedení, jakož i při jeho následné realizaci, **statutární orgán postupoval v souladu s péčí řádného hospodáře**, avšak realizace pokynu k obchodnímu vedení valné hromady by společnosti přinesla negativní následky, **nenese za ně odpovědnost**. Uvedený závěr je rovněž možné dovodit z rozhodnutí Nejvyššího soudu⁶⁴, který konstatoval: „Člen voleného orgánu obchodní korporace odpovídá za řádný (v souladu s požadavkem péče řádného hospodáře jsoucí) výkon funkce, nikoliv za výsledek své činnosti. **Jedná-li s péčí řádného hospodáře, není povinen hradit obchodní korporaci škodu, byť by v důsledku takového jednání vznikla.**“

Co se pak týče doporučení valné hromady z hlediska jejich proměnlivosti v čase, není statutární orgán doporučením valné hromady vázán a může se chovat v souladu s ním, nezpůsobí-li společnosti újmu. Vzhledem k tomu, že doporučení je nezávazného charakteru, a v daném čase tak může sledovat pouze čistě aktuální názorové rozpoložení valné hromady, nelze vyloučit, že při změně personálního složení valné hromady by její doporučení k postupu v dané záležitosti mohlo být odlišné. Nicméně, i v případě, že by valná hromada udělila statutárnímu orgánu nové (jiné) doporučení, platí i ohledně něho to, co je uvedené výše – při jeho plnění musí statutární orgán dodržovat péči řádného hospodáře.

Zpracovatel však upozorňuje, že právní věda ani judikatura se nijak nevyjadřují k tomu, zda by statutární orgán měl či si (ne)může požádat o nové doporučení valné hromady při změně jejího složení; jedná se tak o legislativně neukotvenou problematiku. Nicméně, u valných hromad s existencí určitého politického prvku pokládá Zpracovatel takový postup statutárního orgánu za užitečný.

8.4. ZÁVĚREČNÉ SHRNTÍ

Vzhledem ke shora uvedenému je možné formulovat následující shrnující teze (Zpracovatel tyto uvádí chronologicky dle pořadí, jak se vyskytly v textu):

- Člen představenstva akciové společnosti je povinen jednat s péčí řádného hospodáře, která je dána třemi atributy, a to loajalitou, potřebnými znalostmi a pečlivostí.
- Člen představenstva akciové společnosti jedná pečlivě a s potřebnými znalostmi, pokud mohl při podnikatelském rozhodování v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu akciové společnosti; to neplatí, pokud takové rozhodování nebylo učiněno s nezbytnou loajalitou.
- Obchodní vedení přísluší v akciové společnosti představenstvu s tím, že nikdo není oprávněn udělovat představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení.
- Výjimkou z uvedeného pravidla je ust. § 51 odst. 2 ZOK, podle kterého může člen představenstva akciové společnosti požádat valnou hromadu o udělení pokynu týkajícího se obchodního vedení; tím však není dotčena povinnost člena představenstva jednat s péčí řádného hospodáře.
- Člen představenstva akciové společnosti musí jednat s péčí řádného hospodáře při žádání o pokyn týkající se obchodního vedení, jakož i při plnění uděleného pokynu týkajícího se obchodního vedení.

⁶⁴ Srov. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. dubna 2013, sp. zn. 29 Cdo 2363/2011.

- Názory právní vědy se různí na otázku, zda v situaci, tvoří-li představenstvo kolektivní orgán, může člen představenstva akciové společnosti požádat o pokyn týkající se obchodního vedení, aniž by o tomto postupu předem rozhodlo představenstvo jako celek.
- Rozhodne-li však představenstvo akciové společnosti kolektivně o podání žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení ve vztahu ke konkrétní záležitosti a pověřil-li jejím podáním svého člena, je třeba dovést kolektivní odpovědnost představenstva akciové společnosti, pokud následná žádost o pokyn týkající se obchodního vedení nebyla dána s péčí řádného hospodáře.
- Kolektivní odpovědnost představenstva akciové společnosti by patrně nebyla dovozena, pokud by pověřený člen podal žádost o pokyn týkající se obchodního vedení v rozporu s kolektivním rozhodnutím představenstva.
- Žádost o pokyn týkající se obchodního vedení nesmí být formulována zcela obecně ve smyslu, co má představenstvo akciové společnosti v dané záležitosti dále dělat či jakým směrem se ubírat, nýbrž musí formulovat konkrétní návrh usnesení valné hromady včetně odůvodnění, jakož i kvalifikovaný rozbor důvodů, proč představenstvo akciové společnosti valnou hromadu o udělení pokynu žádá.
- V právní vědě lze vysledovat trend směřující k tomu, aby žádost o pokyn týkající se obchodního vedení spíše obsahovala popis dvou a více srovnatelných (zhruba rovnocenných) variant (alternativ) tak, aby si valná hromada následně vybrala jednu z nich, určila další směřování akciové společnosti a pouze v takovém případě zasáhla do obchodního vedení akciové společnosti.
- Nebude-li žádost o pokyn týkající se obchodního vedení odpovídat zákonným požadavkům na její obsah, zejména nebude-li obsahovat popis dvou a více srovnatelných variant, nepůjde o žádost o pokyn týkající se obchodního vedení danou v souladu s péčí řádného hospodáře.
- Žádost o pokyn daná v souladu s péčí řádného hospodáře založí působnost valné hromady rozhodnout o obchodním vedení představenstva akciové společnosti v konkrétní záležitosti.
- Obecně lze konstatovat, že představenstvo akciové společnosti je uděleným pokynem vázáno, byť i při jeho plnění musí dodržovat péči řádného hospodáře.
- Dojde-li k podstatné změně okolností v tom smyslu, že podle podnikatelského úsudku členů představenstva akciové společnosti by provádění pokynu k obchodnímu vedení mohlo mít pro akciovou společnost závažné důsledky či by jinak nemuselo být v jejím nejlepším zájmu, přestane být udělený pokyn k obchodnímu závazný, neboť jeho provádění by bylo v rozporu s péčí řádného hospodáře.
- Právní věda není ujednocena na názoru, zda by v takovém případě mělo dojít k revokaci uděleného pokynu k obchodnímu vedení anebo k předchozímu souhlasu valné hromady k možnosti odchýlení se od něho.
- Rozhodne-li se však představenstvo akciové společnosti udělený pokyn k obchodnímu vedení neprovádět z důvodu podstatné změny okolností, nelze v takovém postupu spatřovat porušení péče řádného hospodáře, a to ani pokud by nedošlo k revokaci pokynu nebo pokud si představenstvo nevyžádá předchozí souhlas valné hromady; v každém případě by bylo vhodné, aby představenstvo akciové společnosti o svém dalším postupu valnou hromadu informovalo.
- Žádost o pokyn daná nikoliv v souladu s péčí řádného hospodáře nezaloží působnost valné hromady rozhodnout o obchodním vedení představenstva akciové společnosti v konkrétní záležitosti.
- Pokud přesto valná hromada rozhodne na podkladě takové žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení, lze podle názoru právní vědy na takové jednání nahlížet jako na doporučení nezávazného charakteru.
- Budou-li se členové představenstva akciové společnosti řídit doporučením valné hromady, musí dodržovat péči řádného hospodáře, a vznikne-li akciové společnosti v důsledku plnění doporučení valné hromady újma, nemohou se jí zprostit toliko s poukazem, že jej plnili.
- Při změně personálního obsazení valné hromady od doby vydání doporučení nelze s ohledem na jeho nezávaznou povahu a proměnlivost v čase vyloučit, že nová valná hromada bude mít na řešenou záležitost jiný názor (tento závěr se uplatní tím spíše v případě valných hromad s existencí určitého

politického prvku); není vyloučeno, aby si členové představenstva akciové společnosti vyžádali nové doporučení, při jehož plnění však musí opět dodržovat péči řádného hospodáře.

- v souvislosti s uděleným pokynem jediného akcionáře společnosti SAKO Brno, a. s., k realizaci projektu OHB II – linka K1, ze dne 30. dubna 2020, č. j.: MMB/0177529/2020 (dále jen „pokyn“) o zajištění porovnání souladu současného stavu s uděleným pokynem a dále o porovnání stavu a podkladů z doby udělení pokynu se současným stavem;

Analyza pokynu týkajícího se obchodního vedení ze dne 30. dubna 2020 (dále jen „Pokyn“) včetně předcházející žádosti o jeho udělení (dále jen „Žádost o Pokyn“) z hlediska dodržení interních postupů společnosti SAKO a RMB.

9 ŽÁDOST O POKYN A POKYN Z DUBNA 2020

Zpracovatel v této části Komplexní analýzy vychází z následujících podkladů, které od společnosti SAKO Brno obdržel do sdíleného úložiště ve vztahu k posouzení Žádosti o pokyn a Pokynu z dubna 2020:

- výpis z usnesení ze zasedání ZMB č. Z7/38, konaného dne 10. dubna 2018 (dále jen „Usnesení ZMB č. Z7/38“),
- návrh usnesení RMB na schůzi RMB č. R7/165, konané dne 17. dubna 2018, včetně důvodové zprávy (dále jen „Návrh usnesení RMB č. R7/165“),
- podklady k jednání představenstva společnosti SAKO Brno z **prosince 2019**, a to
 - o návrh usnesení včetně důvodové zprávy zpracovaný dne 4. prosince 2019 na 385. jednání představenstva společnosti SAKO Brno, konaném dne 13. prosince 2019, s názvem „*Sumarizace k rozhodnutí realizace projektu OHB II*“ (dále jen „Návrh usnesení PAS 12/2019“), a
 - o přílohy č. 1 až 7 Návrhu usnesení PAS 12/2019,
- podklady k jednání představenstva společnosti SAKO Brno z **dubna 2020**, a to
 - o návrh usnesení včetně důvodové zprávy zpracovaný dne 15. dubna 2020 na 390. jednání představenstva společnosti SAKO Brno, rozhodovaném per rollam, s názvem „*Sumarizace k rozhodnutí realizace projektu OHB II*“ (dále jen „Návrh usnesení PAS 04/2020“),
 - o přílohy č. 6 až 8 Návrhu usnesení PAS 04/2020, a
 - o zápis z jednání představenstva společnosti SAKO Brno k Návrhu usnesení PAS 04/2020 (dále jen „usnesení PAS 04/2020“),
- podklady ke schůzi RMB z **dubna 2020**, a to
 - o návrh usnesení RMB na schůzi RMB č. R8/076, konané dne 8. dubna 2020 včetně důvodové zprávy, zpracovaný společností SAKO Brno,
 - o návrh usnesení RMB na schůzi RMB č. R8/081, konané dne 22. dubna 2020 včetně důvodové zprávy (dále jen „Návrh usnesení RMB č. R8/081“), zpracovaný společností SAKO Brno, a přílohy č. 1 až 8 Návrhu usnesení RMB č. R8/081, manažerskou sumarizaci a prezentaci,
 - o výpis z usnesení RMB č. R8/081 (dále jen „usnesení RMB č. R8/081“),
 - o rozhodnutí primátorky SMB ze dne 30. dubna 2020, č.j. MMB/0177529/2020 (dále jen „Rozhodnutí primátorky“) a
 - o výpis z usnesení PAS 12/2019 (dále jen „usnesení PAS 12/2019“).

Zpracovatel při zpracování této části Komplexní analýzy vychází ze Stanov SAKO Brno, a to konkrétně z článku X odst. 2 písm. t), který stanoví: „*Do působnosti valné hromady náleží udělování pokynů představenstvu týkajících se obchodního vedení společnosti, byla-li valná hromada o udělení takového pokynu požádána členem představenstva nebo představenstvem společnosti.*“ Citovaný článek Stanov SAKO Brno stanovuje působnost valné hromady udělovat pokyny představenstvu k obchodnímu vedení, pokud o udělení takového pokynu byla požádána. Jedná se ve své podstatě o reflexi ust. § 51 odst. 2 ZOK ve Stanovách SAKO Brno.

Z hlediska časové souslednosti výše uvedených podkladů a jejich obsahu je pro účely zpracování této části Komplexní analýzy nezbytné posoudit, (i) zda je možné Návrh usnesení RMB č. R8/081, předložený RMB předsedou představenstva společnosti SAKO Brno, **považovat za žádost o pokyn týkající se obchodního vedení** ve smyslu ust. § 51 odst. 2 ZOK, a dále, (ii) zda lze Rozhodnutí primátorky **považovat za pokyn k obchodnímu vedení** ve smyslu ust. § 51 odst. 2 ZOK.⁶⁵

9.1. ŽÁDOST O POKYN TÝKAJÍCÍ SE OBCHODNÍHO VEDENÍ Z DUBNA 2020

a. *Shrnutí skutkového stavu*

Návrh usnesení PAS 12/2019 navrhuje, aby představenstvo společnosti SAKO Brno mj.:

- **souhlasilo** s návrhem na rozhodnutí o realizaci projektu OHB II – linka K1,
- **uložilo** předsedovi představenstva společnosti SAKO Brno na základě článku X odst. 2. písm. t) Stanov SAKO Brno vyžádat si rozhodnutí RMB v působnosti jediného akcionáře v působnosti valné hromady k záměru rozhodnutí o realizaci projektu OHB II, a
- **uložilo** řediteli společnosti SAKO Brno provést vyjmenované úkoly, zejména zajistit realizaci projektu dle příloženého rozpočtu a harmonogramu v rámci limitních parametrů, v případě schválení záměru rozhodnutí o realizaci projektu OHB II – linka K1 v RMB v působnosti jediného akcionáře v působnosti valné hromady.

Návrh usnesení PAS 12/2019 byl schválen všemi přítomnými členy představenstva, což vyplývá z usnesení PAS 12/2019. Na usnesení PAS 12/2019 **navazuje** Návrh usnesení PAS 04/2020, který totožným způsobem navrhuje, aby představenstvo společnosti SAKO Brno mj.:

- **souhlasilo** s návrhem na rozhodnutí o realizaci projektu OHB II – linka K1,
- **uložilo** předsedovi představenstva společnosti SAKO Brno na základě článku X odst. 2. písm. t) Stanov SAKO Brno vyžádat si rozhodnutí RMB v působnosti jediného akcionáře v působnosti valné hromady k záměru rozhodnutí o realizaci projektu OHB II, a
- **uložilo** řediteli společnosti SAKO Brno provést vyjmenované úkoly, zejména zajistit realizaci projektu dle příloženého rozpočtu a harmonogramu v rámci limitních parametrů, v případě schválení záměru rozhodnutí o realizaci projektu OHB II – linka K1 v RMB v působnosti jediného akcionáře v působnosti valné hromady,

tedy Návrh usnesení PAS 04/2020 navrhovanými výroky odpovídá výroky navrhovaným v Návrhu usnesení PAS 12/2019, resp. přijatým výroky dle usnesení PAS 12/2019.

Pokud jde o důvod existence Návrhu usnesení PAS 04/2020, důvodová zpráva k tomuto návrhu uvádí: „**Ředitel společnosti opětovně předkládá představenstvu společnosti SAKO Brno, a.s. (dále jen SAKO), návrh na k rozhodnutí o realizaci strategického projektu OHB II – linka K1 z důvodu upraveného znění důvodové zprávy v návaznosti na předběžné projednání před rozhodnutím Rady města Brna. Změny v textu jsou vyznačeny kurzívou. Hlavní dokumenty v příloze zůstaly beze změny, přičemž doplněna byla příloha týkající se budoucích dodávek tepla v návaznosti na jednání se společností Teplárny Brno, a.s. a drobnými revizemi prošly následující přílohy:**

- *Příloha č. 6_Projektové dokumenty OHB II → revize v návaznosti na harmonogram*
- *Příloha č. 7_Harmonogram projektu → revize v návaznosti na průběh projektu*
- *Příloha č. 8_Potenciální budoucí dodávky tepla mezi Teplárny Brno, a.s. a SAKO Brno, a.s.“*

Jedná se tedy o opětovné rozhodnutí představenstva společnosti SAKO Brno ve stejné věci, avšak **v návaznosti na aktualizaci některých informací týkajících se Projektu** a v návaznosti na předběžné projednání před rozhodnutím RMB, a to v důvodové zprávě a jejich přílohách č. 6 až 8.

⁶⁵ Zpracovatel poznamenává, že se v této Komplexní analýze nezabývá vztahem, resp. důvody pro vydání Rozhodnutí primátorky v návaznosti na usnesení RMB č. R8/081, neboť tuto otázku nepovažuje pro závěry této Komplexní analýzy za podstatnou.

Návrh usnesení PAS 04/2020 byl schválen per rollam všemi členy představenstva, což vyplývá ze zápisu z jednání představenstva společnosti SAKO Brno k Návrhu usnesení PAS 04/2020.

V návaznosti na usnesení PAS 04/2020 byl společností SAKO Brno vypracován Návrh usnesení RMB č. R8/081, který navrhuje, aby RMB mj.:

- **udělila** v působnosti valné hromady společnosti SAKO Brno ve smyslu ust. § 51 odst. 2 ZOK a v souladu s článkem X odst. 2 písm. t) Stanov SAKO Brno představenstvu společnosti SAKO Brno pokyn k realizaci projektu OHB II – linka K1, a
- **pověřila** v působnosti valné hromady společnosti SAKO Brno primátorku města Brna vydat rozhodnutí jediného akcionáře v souladu s přijatým usnesením.

Důvodová zpráva k Návrhu usnesení RMB č. R8/081 před kapitolou 1. Úvod obsahuje následující textaci: „*Předseda představenstva společnosti SAKO Brno, a.s. (dále jen SAKO) předkládá Radě města Brna (dále jen RMB) při výkonu působnosti valné hromady společnosti, informace k rozhodnutí o realizaci strategického projektu OHB II – linka K1. Projekt se nachází ve fázi, kdy je nutné zahájit dodatečné přípravné projekty, které ovlivňuje rozhodnutí o realizaci nebo nerealizaci. Detailní současný stav projektu a dosavadní závěry jsou popsány níže.*“

Po kapitole 1. Úvod následně důvodová zpráva k Návrhu usnesení RMB č. R8/081 obsahuje tyto kapitoly: 2. Technický popis Projektu, 3. Základní ekonomické údaje, 4. Citlivostní analýza Projektu, 5. Analýza rizik realizace Projektu a 6. Popis stávajícího stavu přípravy Projektu. V kapitole 7. Závěr je pak mj. uvedeno:⁶⁶

„*Dosavadní činnosti přípravné fáze **potvrdily technologickou proveditelnost, jako i ekonomickou návratnost celého projektu, který z pohledu města Brna může přinést zejména:***

- *Snižování podílu fosilního CO₂ v rámci městské energetiky*
- *Navýšení dodávek tepla a elektrické energie (zvýšení energetické soběstačnosti)*
- *Stabilizace dlouhodobých cen gate-fee a tepla v rámci města*
- *Navýšení spolehlivosti provozu klíčového zařízení*
- *Novou dominantu města*

*Provedená ekonomická a finanční analýza **prokázala návratnost projektu i za pesimistického vývoje hlavních ukazatelů identifikovaných v rámci citlivostní analýzy. Ve výsledku projekt dosahuje hodnot:***

- *Čistá současná hodnota: ██████████*
- *Vnitřní výnosové procento: ██████████*
- *Reálna návratnost: ██████████*

*Uvedené výsledky představují dostatečnou rezervu pro případný vývoj projektu (např. aplikace architektonického řešení) a to vše při respektování limitních parametrů identifikovaných v rámci provedených studií a analýzy rizik projektů. **Realizací projektu je podmíněna** rovněž příprava a uskutečnění přípravných prací souvisejících s umístěním nové linky, tj. přesun stávajících skladů MTZ; dílen údržby a šaten. Tyto práce budou řešeny souběžnými projekty, na které má společnost vyčleněné investiční rezervy v nadcházejících letech. Nutno však podotknout, že tyto činnosti musí být dokončeny před samotným zahájením stavebních prací případného zhotovitele OHB II-linky K1 a jsou podmíněny realizací tohoto projektu.*

Ve výsledku se projekt OHB II – linka K1 jeví jako rentabilní a disponující přínosy pro město Brno, jako jediného akcionáře společnosti SAKO Brno, a.s. Detailní projektové dokumenty popisující projekt, organizaci, odpovědnosti a přínosy jsou uvedeny v příloze č. 6 důvodové zprávy. **Schválení realizace projektu v tomto stádiu umožní zahájit nutné přípravné práce, vybrat zhotovitele a splnit termín uvedení nové linky do provozu počátkem roku 2024.**

⁶⁶ Záměrně je pro názornost citována větší část textu kapitoly 7. Závěr.

K celkovému vyznění důvodové zprávy k Návrhu usnesení RMB č. R8/081, a to i rovněž v kontextu citované pasáže z kapitoly 7. Závěr, lze uvést, že tato ohledně Projektu v podstatě popisuje stav připravenosti, technickou realizovatelnost, ekonomickou odůvodněnost a rizika spojená s jeho přípravou, realizací a provozem. V důvodové zprávě je tedy **popáno a odůvodněno, proč by měl být Projekt realizován**.

K důvodové zprávě k Návrhu usnesení RMB č. R8/081 byly přiloženy následující přílohy, jejichž nosné závěry ve prospěch realizace Projektu jsou uvedeny v důvodové zprávě:

- Příloha č. 1 Studie proveditelnosti PWC,
- Příloha č. 2 Sumarizace koncepčního návrhu Ramboll_rev1,
- Příloha č. 3 Architektonická studie CUBO, která byla z důvodu velkého rozsahu k dispozici k nahlédnutí na schůzi RMB,
- Příloha č.4 Investiční a provozní náklady OHB II,
- Příloha č. 5 Struktura právní služby OHB II,
- Příloha č. 6 Projektové dokumenty OHB II,
- Příloha č. 7 Harmonogram projektu, a
- Příloha č. 8 Potenciální budoucí dodávky tepla mezi Teplárny Brno, a.s. a SAKO Brno, a.s.

Dále lze konstatovat, že RMB **byla v dané záležitosti informovaná ve stejném rozsahu** jako představenstvo společnosti SAKO Brno při přijímání usnesení PAS 04/2020.

Z hlediska **vlastního textového obsahu** Návrhu usnesení RMB č. R8/081, zejm. ze závěrečného textu uvedeného v kapitole 7. Závěr důvodové zprávy⁶⁷ a z formulace návrhu výroků, lze uvést, že předseda představenstva společnosti SAKO Brno předložil RMB dokumentaci, jejímž obsahem byla v souladu s pověřením podle usnesení PAS 04/2020 **žádost o pokyn týkající se obchodního vedení**.

b. Právní posouzení Žádosti o pokyn

Předmětem právního posouzení je otázka, zda lze Návrh usnesení RMB č. R8/081 považovat **za žádost o pokyn týkající se obchodního vedení** ve smyslu ust. § 51 odst. 2 ZOK, či nikoliv, příp. jaké plynou z učiněného závěru pro členy představenstva společnosti SAKO Brno **důsledky**.

Zpracovatel předně konstatuje, že vůle, kterou představenstvo společnosti SAKO Brno projevilo v usnesení PAS 04/2020 v souhlasném výroku, **nepředstavuje sama o sobě vlastní rozhodnutí** o realizaci Projektu. Představenstvo společnosti SAKO Brno totiž v návaznosti na Návrh usnesení PAS 04/2020 souhlasilo pouze „*s návrhem na rozhodnutí o realizaci projektu OHB II – linka K1*“, tedy nerozhodlo o vlastní realizaci Projektu, nýbrž se kladně připojilo k návrhu na jeho realizaci. Ukládacími výroky v usnesení PAS 04/2020 bylo uloženo (i) předsedovi představenstva společnosti SAKO Brno vyžádat si rozhodnutí RMB „*k záměru rozhodnutí o realizaci projektu OHB I*“ a (ii) řediteli společnosti SAKO Brno provést vyjmenované úkoly (zejména zajistit realizaci Projektu podle přiloženého rozpočtu a harmonogramu v rámci limitních parametrů) „*v případě schválení záměru rozhodnutí o realizaci projektu OHB II – linka K1 v RMB*“. Je tedy možné uzavřít, že vlastní **realizace Projektu** byla představenstvem společnosti SAKO Brno **podmíněna až schválením realizace Projektu ze strany RMB**, a to prostřednictvím udělení pokynu k obchodnímu vedení. Realizace Projektu tak byla podmíněna udělením pokynu k obchodnímu vedení ze strany RMB.

Pokud jde o rozhodnutí představenstva společnosti SAKO Brno požádat RMB o pokyn k obchodnímu vedení, byl tento proces proveden **v souladu se Stanovami SAKO Brno**, neboť k podání Žádosti o pokyn byl pověřen předseda představenstva společnosti SAKO Brno, přičemž podle článku X odst. 2 písm. t) Stanov SAKO Brno může valnou hromadu o pokyn týkající se obchodního vedení požádat člen představenstva

⁶⁷ Viz: „V návaznosti na výše uvedené předseda společnosti SAKO Brno, a.s. ve smyslu ust. § 51 odst. 2 zák. č. 90/2012 Sb. a v souladu s čl. XI, odst. 2., písmene t) platných stanov společnosti SAKO Brno, a.s., žádá jediného akcionáře společnosti SAKO Brno, a.s. v působnosti valné hromady, jakožto nejvyšší orgán, o udělení pokynu týkajícího se obchodního vedení v souvislosti s realizací projektu OHB II – linka K1.“

společnosti SAKO Brno. Zpracovatel v této souvislosti poznamenává, že předseda představenstva se Návrhem usnesení RMB č. R8/081 neodchýlil od mandátu, jak byl vytyčen usnesením PAS 04/2020.

Jak je uvedeno výše, **pokud žádost o pokyn týkající se obchodního vedení nebude odpovídat zákonným požadavkům na její obsah, zejména nebude-li obsahovat popis dvou a více srovnatelných variant, nepůjde o žádost o pokyn týkající se obchodního vedení danou v souladu s péčí řádného hospodáře.**

Návrh usnesení RMB č. R8/081 byl doprovázen důvodovou zprávou včetně příloh zahrnující technické, ekonomické, finanční a jiné odborné podklady. Je však třeba konstatovat, že Návrh usnesení RMB č. R8/081 jako celek **neobsahuje popis dvou a více srovnatelných variant** včetně popisu jejich výhod a nevýhod. Místo toho je Návrh usnesení RMB č. R8/081 po obsahové stránce formulován a koncipován jednostranně tak, že popisuje vyhodnocení **důvodů, proč by měl být realizován právě Projekt** a jaké budou jeho přínosy. Jednostrannost v zaměření Návrhu usnesení RMB č. R8/081 pouze na realizaci Projektu lze rovněž dovodit z formulace navrhovaného výroku, aby byl představenstvu společnosti SAKO Brno udělen „**pokyn k realizaci projektu OHB II – linka K1**“. Návrh usnesení RMB č. R8/081 tedy dává možnost RMB rozhodnout pouze o konkrétní záležitosti, a to o realizaci Projektu (neuvádí a nepopisuje více pro společnost SAKO Brno srovnatelných variant s Projektem).

Jestliže se pak v doprovodných odborných podkladech na některých místech porovnává stav bez Projektu a s Projektem, není jednak taková informace vůbec zřejmá z důvodové zprávy ani nevyplývá z navrhovaných výroků. Současně ani v takovém případě **nelze** podle Zpracovatele **považovat porovnání stavu bez Projektu a s Projektem** (z hlediska ekonomického a finančního zájmu společnosti SAKO Brno) **za srovnatelné varianty** (v podstatě by se totiž jednalo o variantu Projekt realizovat nebo nerealizovat). Vzhledem k jednostrannému zaměření Návrhu usnesení RMB č. R8/081 pak tento logicky neobsahuje ani **kvalifikovaný rozbor důvodů**, proč se představenstvo společnosti SAKO Brno rozhodlo obrátit na RMB s žádostí o pokyn týkající se obchodního vedení, tedy proč představenstvo dává RMB možnost určit další směřování společnosti SAKO Brno výběrem některé ze srovnatelných variant.

V návaznosti na výše uvedené lze uzavřít, že Žádost o pokyn týkající se obchodního vedení, podaná jako Návrh usnesení RMB č. R8/081, nebyla dána v souladu s péčí řádného hospodáře ve smyslu ust. § 51 odst. 2 ZOK, neboť neobsahuje popis dvou a více srovnatelných variant, jakož ani kvalifikovaný rozbor důvodů, proč se představenstvo společnosti SAKO Brno s touto žádostí na RMB obrací.

Vzhledem k tomu, že o podání Žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení rozhodlo představenstvo společnosti SAKO Brno, jedná se o kolektivní odpovědnost tohoto orgánu. Konkrétní újma, kterou by měli členové představenstva nahradit v souvislosti s podáním nevyhovující Žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení, nebyla identifikována.

Zpracovatel nevylučuje, že názory právní věci či rozhodovací praxe se mohou v současné době i do budoucna lišit, pokud jde o povahu Návrhu usnesení RMB č. R8/081 coby Žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení. Nicméně i přesto, jak vyplývá ze závěrů učiněných v této Komplexní analýze, jsou **pochybnosti o skutečné povaze** Návrhu usnesení RMB č. R8/081 **na místě** a z hlediska opatrnosti při řízení společnosti SAKO Brno se **členové představenstva nemohou s jistotou spolehnout na to, že v případě vzniku újmy při realizaci Projektu se této budou moci zprostit** s poukazem na to, že plnili Rozhodnutí primátorky.

9.2. POKYN K OBCHODNÍMU VEDENÍ

a. Shrnutí skutkového stavu

Návrh usnesení RMB č. R8/081 byl schválen jednomyslně 10 členy RMB, což vyplývá z výpisu z usnesení RMB č. R8/081. RMB usnesením RMB č. R8/081:

- **udělila** v působnosti valné hromady společnosti SAKO Brno ve smyslu ust. § 51 odst. 2 ZOK a v souladu s článkem X odst. 2 písm. t) Stanov SAKO Brno představenstvu společnosti SAKO Brno pokyn k realizaci projektu OHB II – linka K1, a

- **pověřila** v působnosti valné hromady společnosti SAKO Brno primátorku města Brna vydat rozhodnutí jediného akcionáře v souladu s přijatým usnesením.

V návaznosti na usnesení RMB č. R8/081 vydala primátorka města Brna Rozhodnutí primátorky, kterým udělila ve smyslu ust. § 51 odst. 2 ZOK a v souladu s článkem X odst. 2 písm. t) Stanov SAKO Brno představenstvu společnosti SAKO Brno **pokyn k realizaci projektu OHB II – linka K1**.

b. Právní posouzení Pokynu

Předmětem právního posouzení je otázka, zda lze Rozhodnutí primátorky považovat **za pokyn k obchodnímu vedení** ve smyslu ust. § 51 odst. 2 ZOK, či nikoliv, příp. jaké plynou z učiněného závěru pro členy představenstva společnosti SAKO Brno **důsledky**.

Předně je třeba připomenout, že Rozhodnutí primátorky bylo vydáno v návaznosti na Návrh usnesení RMB č. R8/081, který nelze považovat za žádost o pokyn týkající se obchodního vedení danou v souladu s péčí řádného hospodáře, přesto byl Rozhodnutím primátorky pokyn k obchodnímu vedení představenstvu společnosti SAKO Brno udělen.

Jak je uvedeno výše, **žádost o pokyn daná nikoliv v souladu s péčí řádného hospodáře nezaloží působnost valné hromady rozhodnout o obchodním vedení představenstva akciové společnosti v konkrétní záležitosti. Pokud i přesto valná hromada na podkladě takové žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení rozhodne, lze podle názoru právní vědy na předmětné jednání nahlížet jako na doporučení nezávazného charakteru.** Budou-li se pak členové představenstva akciové společnosti řídit doporučením valné hromady, musí dodržovat péči řádného hospodáře, a vznikne-li akciové společnosti v důsledku plnění doporučení valné hromady újma, nemohou se jí zprostit toliko s poukazem, že jej plnili.

Na **Rozhodnutí primátorky** tedy nelze nahlížet jako na pokyn k obchodnímu vedení, nýbrž toliko jako **na doporučení RMB**, které nemá závazný charakter, neboť na RMB nepřešla Návrhem usnesení RMB č. R8/081 působnost rozhodnout o obchodním vedení představenstva společnosti SAKO Brno.

Jestliže se tedy představenstvo společnosti SAKO Brno řídilo Rozhodnutím primátorky, byli členové představenstva **povinni při realizaci Projektu dodržovat péči řádného hospodáře**, a za předpokladu, že by v souvislosti s realizací Projektu vznikla společnosti SAKO Brno škoda, **nemohou** se jí členové představenstva **zprostit s poukazem, že prováděli Rozhodnutí primátorky**. Na druhou stranu, i kdyby Rozhodnutí primátorky bylo pokynem k obchodnímu vedení, museli by členové představenstva i tak dodržovat péči řádného hospodáře při jeho plnění.

Pakliže došlo od vydání Rozhodnutí primátorky k personální obměně RMB, coby politického orgánu, nevylučuje zákon, aby si členové představenstva společnosti SAKO Brno vyžádali nové doporučení, při jehož plnění však musí opět dodržovat péči řádného hospodáře.

9.3. ZÁVĚREČNÉ SHRNTÍ

Vzhledem ke shora uvedenému je možné formulovat následující shrnující teze (Zpracovatel tyto uvádí chronologicky dle pořadí, jak se vyskytly v textu):

- Návrh usnesení RMB č. R8/081 neobsahuje popis dvou a více srovnatelných variant včetně popisu jejich výhod a nevýhod, a tedy ani kvalifikovaný rozbor důvodů, proč se představenstvo společnosti SAKO Brno rozhodlo obrátit na RMB s žádostí o pokyn týkající se obchodního vedení.
- Za srovnatelné varianty nelze považovat popis porovnání stavu bez Projektu a s Projektem uvedený na některých místech v doprovodných odborných podkladech Návrhu usnesení RMB č. R8/081, a to ani tehdy, pokud by taková informace byla uvedena v důvodové zprávě či jako návrh výroku.
- Návrh usnesení RMB č. R8/081 nepředstavuje žádost o pokyn týkající se obchodního vedení danou v souladu s péčí řádného hospodáře ve smyslu ust. § 51 odst. 2 ZOK.
- O podání Žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení rozhodlo představenstvo společnosti SAKO Brno, a proto se jedná o kolektivní odpovědnost tohoto orgánu, přičemž nelze jednoznačně

identifikovat konkrétní újmu, za kterou by měli členové představenstva společnosti SAKO Brno odpovídat.

- Rozhodnutí primátorky tedy není pokynem k obchodnímu vedení, nýbrž doporučením nezávazného charakteru, při jehož plnění musí členové představenstva společnosti SAKO Brno dodržovat péči řádného hospodáře, a tedy Rozhodnutí primátorky nemá samo o sobě ve vztahu k péči řádného hospodáře členů představenstva společnosti SAKO Brno žádný vliv.

Členové představenstva společnosti SAKO Brno se nemohou zprostit odpovědnosti za újmu způsobenou společností SAKO Brno realizací Projektů s poukazem, že prováděli Rozhodnutí primátorky; péči řádného hospodáře by však museli dodržovat, i kdyby Rozhodnutí primátorky bylo pokynem k obchodnímu vedení, který by plnili.

9.4. DOPORUČENÍ DALŠÍHO POSTUPU

Zpracovatel zdůrazňuje, že závěry ve vztahu k Návrhu usnesení RMB č. R8/081, usnesení RMB č. R8/081 ani Rozhodnutí primátorky nelze v žádném případě zobecňovat a bez dalšího bez podrobné analýzy příslušného procesu a předmětných dokumentů aplikovat na žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení či udělený pokyn k obchodnímu vedení u jakékoliv společnosti, a to bez ohledu na majetkovou účast SMB (či její rozsah) v takové společnosti. Současně je třeba uvést, že soulad žádostí o pokyn týkající se obchodního vedení včetně správnosti a úplnosti doprovodné dokumentace je odpovědností řízených osob v rámci Koncernu SMB, nikoliv orgánů SMB.

Zpracovatel současně vyrozuměl, že na úrovni společnosti SAKO Brno ani Koncernu SMB neexistuje žádné jednotné metodické doporučení, jakým způsobem žádosti o pokyn týkající se obchodního vedení připravovat a jak na ně reagovat. Vzhledem k této skutečnosti může být napříč společnostmi s majetkovou účastí SMB založena v této oblasti praxe, která se u jednotlivých společností může ukázat jako odlišná. Uvedené je z hlediska právních následků a dopadu do jednotlivých společností problematické, neboť se snižuje předvídatelnost a závaznost, resp. dopady do odpovědnosti, takto nejednotně udělovaných pokynů k obchodnímu vedení.

V návaznosti na výše uvedené Zpracovatel doporučuje, aby došlo ke vzniku **metodiky**, podle které by členové Koncernu SMB přistupovali jednotně a konzistentně k formulacím žádostí o pokyn týkajících se obchodního vedení a k reakcím na ně. Z hlediska efektivního řízení v rámci Koncernu SMB by společně s tím měl vzniknout jednotný postup při souběhu pokynu k obchodnímu vedení a koncernového pokynu.

Analyza závaznosti Strategie Brno 2050 a Energetické koncepce statutárního města Brna a jejich dopady na péči řádného hospodáře.

10 ÚZEMNÍ A ENERGETICKÁ KONCEPCE

Postavení a povahu ÚEK upravuje ZoHE.

10.1. ÚEK OBECNĚ

ÚEK stanoví cíle a zásady nakládání s energií na území kraje, hlavního města Prahy, jeho městských částí nebo obce. Dále ÚEK vytváří **podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje včetně ochrany životního prostředí a šetrného nakládání s přírodními zdroji energie**. Konkrétně pak ÚEK obsahuje vymezené a předpokládané plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby pro rozvoj energetického hospodářství, přičemž zohledňuje potenciál využití systémů účinného vytápění a chlazení, zejména pokud využívají vysokoúčinnou kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, a vytápění a chlazení využívající obnovitelné zdroje energie tam, kde je to vhodné. Součástí ÚEK je vyhodnocení ukazatelů bezpečnosti, konkurenceschopnosti a udržitelnosti nakládání s energií. ÚEK se zpracovává na období 25 let a vychází ze státní energetické koncepce, neboť v širších územních souvislostech řešeného území zpřesňuje a rozvíjí cíle státní energetické koncepce a určuje strategii pro jejich naplňování.⁶⁸

ÚEK jsou povinni přijmout na vlastní náklady pro svůj územní obvod **pouze kraje a hlavní město Praha**.⁶⁹ Ust. § 4 odst. 5 ZoHE stanoví: „Územní energetickou koncepcí **může**, pokud se nejedná o povinnost podle odstavce 3, **přijmout obec pro svůj územní obvod nebo jeho část** nebo městská část hlavního města Prahy. Územní energetická koncepce přijatá obcí musí být v souladu s územní energetickou koncepcí přijatou krajem nebo hlavním městem Prahou.“

Přijetí ÚEK obcí je zákonem stanoveno **fakultativně**. Je tedy na uvážení každé obce, zda ÚEK pro svůj územní obvod nebo jeho část přijme. V takovém případě musí být ÚEK **v souladu s ÚEK kraje**.⁷⁰

Ust. § 4 odst. 6 ZoHE stanoví: „Územní energetická koncepce **je podkladem** pro zpracování **zásad územního rozvoje** nebo **územního plánu**.“

Doktrína v této souvislosti uvádí: „Pro územně plánovací činnost se využívají i další dostupné podklady o území. Pokud zvláštní zákon určuje, že je dokument vytvořený na základě zvláštního předpisu (koncepte, plán, strategie, program apod.) podkladem pro nástroje územního plánování, jedná se o podklad neopominutelný, ale nikoli závazný. Územní plánování koordinuje veškeré činnosti v území, hledá optimální řešení z hlediska ochrany všech veřejných zájmů v území, a to by při závaznosti podkladů nebylo možné. **Například územní energetická koncepce je podle § 4 odst. 6 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií podkladem pro zpracování zásad územního rozvoje a územního plánu. Územní energetická koncepce není pro územně plánovací dokumentaci závazná, lze se od ní v zásadách územního rozvoje a v územním plánu v odůvodněných případech odchýlit. Obdobně je podkladem například plán oblastí povodí (§ 23 odst. 2 VodZ), výsledky pozemkových úprav (§ 2 PozÚPr), plán rozvoje vodovodů a kanalizací (§ 4 odst. 6 VodKan), plán odpadového hospodářství (§ 42 odst. 8 OdpZ) a další podklady.**“⁷¹

⁶⁸ Srov. ust. § 4 odst. 1, odst. 2 ZoHE.

⁶⁹ Srov. ust. § 4 odst. 3 ZoHE.

⁷⁰ A z logiky věci v případě ÚEK městské části hlavního města Prahy s ÚEK hlavního města Prahy.

⁷¹ Viz FIALOVÁ, E. § 25 [Druhy územně plánovacích podkladů]. In: MACHAČKOVÁ, J. a kol. Stavební zákon. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 114.

Z hlediska hierarchie jednotlivých koncepčních dokumentů lze dovodit, že ÚEK obce, je-li vydána, má být podkladem pro **zpracování územního plánu dané obce**, kdežto ÚEK kraje má být podkladem pro zpracování zásad územního rozvoje.

Ust. § 43 odst. 5 StavZ, pak k územním plánům stanoví: „**Územní plán je závazný pro pořízení a vydání regulačního plánu zastupitelstvem obce, pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí.** Poskytování prostředků z veřejných rozpočtů podle zvláštních právních předpisů na provedení změn v území nesmí být v rozporu s vydaným územním plánem. Územní plán hlavního města Prahy je závazný též pro územní plán vydaný pro vymezenou část území hlavního města Prahy.“

Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že ÚEK obce představuje **nezávazný podklad koncepčního charakteru** pro zpracování územního plánu dané obce, od kterého je možné se v územním plánu odchýlit. Jestliže ÚEK obce bude podkladem pro zpracování územního plánu, je tato skutečnost významná pouze do té míry, že územní plán je **závazný** pro pořízení a vydání **regulačního plánu a pro rozhodování v území**, zejména pro vydávání územních rozhodnutí.

ÚEK obce však **není závazná v té podobě, že by třetí osoby měly povinnost realizovat stavební záměry v ní uvedené či zmíněné nebo naopak jiné stavební záměry nerealizovat**, neboť takový závěr nevyplyvá z právních předpisů ani z povahy ÚEK obce coby dokumentu koncepčního charakteru. V případě realizace (jakéhokoli) stavebního záměru jsou však třetí osoby povinny dodržovat územní plán bez ohledu na to, zda ÚEK obce byla podkladem pro jeho zpracování či nikoliv.

10.2. ÚEK SMB A JMK

ÚEK SMB z července 2018 na str. 4 stanoví: „*Nová Územní energetická koncepce Jihomoravského kraje (na období 2018–2043) je aktuálně ve fázi svého vzniku. [...]. Nová ÚEK SMB je zpracovávána v souladu s touto nadřazenou koncepcí v její aktuální, tedy rozpracované podobě. V řadě oblastí se díky svému podrobnějšímu zaměření na město Brno může stát pro ÚEK JMK zdrojem cenných dat.*“

ÚEK JMK jako opatření č. 3.4 v oblasti „*Využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie*“ na str. 166 stanoví: „*Realizovat výstavbu třetího kotle v rámci SAKO Brno*“, k čemuž je dále uvedeno: „*V souladu s Plánem odpadového hospodářství na období 2016-2025 a národními cíli v oblasti omezování ukládání zvláště komunálních odpadů na skládky je v rámci ÚEK akcentován připravovaný projekt rozšíření spalovny komunálních odpadů SAKO Brno o třetí spalovenský kotel resp. kompletní linku vč. systému čištění emisí. Zajistí zvýšení množství energ. využívaných odpadů až o 100 tis. tun ročně a zvýší výrobu tepla dodávaného do městské SZT o cca 300 TJ/rok a elektřiny o cca 40 GWh ročně.*“ Podrobnější popis Projektu jako „*Záměr výstavby 3. linky v SAKO Brno, a.s.*“ je uveden v příloze č. 5 ÚEK JMK s názvem „*Podrobnější představení vybraných záměrů naplňujících ÚEK JMK*“, a to společně s projektem „*Tepelný napáječ z EDU do Brna*“.

ÚEK SMB z července 2018 počítá s Projektem v rámci Definice scénáře ZP – scénář rozvojový, kdy na str. 36 uvádí: „*Varianta ZP je základní variantou, která je cílena na postupnou modernizaci a zvýšení efektivity provozu stávajících systémů, přičemž klíčovým palivem nadále zůstává zemní plyn. Cílem této varianty je zajistit plynulou obnovu dožívající technologie zdrojů při zachování vysokého podílu kombinované výroby elektřiny a tepla, zachování vysoké spolehlivosti dodávek tepla a rozložení potřebných investic v časové ose tak, aby nedocházelo k citelnějším výkyvům v cenách tepla pro koncové odběratele. Varianta ZP předpokládá zvýšené využívání tepla dodávaného ze ZEVO podniku SAKO, Brno, a.s. (po výstavbě a zprovoznění třetí linky), neuvažuje však s další integrací lokálních (sídlíštních) soustav.*“

Naproti tomu ÚEK SMB z července 2018 počítá s projektem „*Tepelný napáječ z EDU do Brna*“ pouze v rámci Definice scénáře EDU – scénář výhledový, kdy na str. 70 uvádí: „*Varianta EDU předpokládá dodávky tepla do Brna dálkovým horkovodem z jaderné Elektrárny Dukovany (EDU). Dodávky tepla z EDU do Brna budou podmíněny výstavbou HVS v elektrárně samé a výstavbou přírodního napáječe z EDU na okraj Brna (do PČS Bosonohy).*“ Zpracovatel však k tomu na okraj poznamenává, že navzdory uvedení projektu

„Tepelný napáječ z EDU do Brna“ do výhledového scénáře, **vývoj v poslední době ukazuje, že tento projekt se dostává do popředí a získává silnou politickou podporu.**

Např. v usnesení Vlády České republiky ze dne 14. prosince 2022, č. 1059, k projektu „Vyvedení tepla z Jaderné elektrárny Dukovany pro město Brno“ je ve výroku I. uvedeno, že Vláda **„bere na vědomí informaci obsaženou v části III materiálu čj. 1471/22 k projektu „Vyvedení tepla z Jaderné elektrárny Dukovany pro město Brno“ (dále jen „Projekt“), jehož záměrem je dekarbonizace a snížení závislosti na zemním plynu a jeho dovozu z Ruské federace pro systém centrálního zásobování teplem města Brno, jakož i o v této souvislosti navrhovaných krocích a opatřeních;“**. Současně z veřejně dostupných informací vyplývá, že společnosti Teplárny Brno, a.s.⁷² a ČEZ, a. s.⁷³ uzavřely v květnu 2023 **Smlouvu o spolupráci** na uvedeném projektu.⁷⁴

Z veřejně dostupných informací dále vyplývá, že ÚEK SMB z července 2018 **netvořila podklad** pro zpracování platného územního plánu SMB, neboť z textové části legendy přílohy T4 ÚP SMB, týkající se Energetiky – zásobování teplem, vyplývá, že podkladem pro zpracování byla **ÚEK SMB z roku 2004**.⁷⁵

V souladu s výše uvedeným tedy lze konstatovat, že ÚEK SMB (navzdory skutečnosti, že ÚEK SMB zahrnuje a popisuje Projekt v rámci rozvojového scénáře) **nepředstavuje závazný dokument ani skrze ÚP SMB ani jako sám o sobě z toho hlediska, že by třetí osoby byly povinny v ní popisované nebo uváděné stavební záměry realizovat či se naopak zdržet realizace těch stavebních záměrů, které v ÚP SMB upřednostňovány nejsou**. O tom svědčí i fakt, že např. projekt „Tepelný napáječ z EDU do Brna“, uvedený v ÚEK SMB až pouze ve výhledovém (a nikoliv rozvojovém) scénáři, je v současné době (oproti předpokladům v době tvorby ÚEK SMB z července 2018) v procesu aktivní přípravy.

10.3. PLÁN ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ SMB A JMK

POH SMB byl vydán na období **2017 až 2025**, a to za předchozí právní úpravy reprezentované Původním Zákonem o odpadech. POH obcí byly upraveny v ust. § 44 Původního zákona o odpadech, skládaly se z části analytické, závazné a směrné a musely být v souladu se závaznou částí POH kraje a jejími změnami.⁷⁶

Závazná část POH obce, která obsahuje opatření pro předcházení vzniku odpadů v souladu s POH kraje a stanoví cíle a opatření k jejich dosažení v rámci obecního systému pro nakládání s odpady a soustavu indikátorů k hodnocení plnění cílů POH obce, je **závazným podkladem** pro její činnosti v oblasti odpadového hospodářství a (nezávazným) **podkladem** pro zpracovávání územně plánovací dokumentace obce.⁷⁷ Jiné části POH obce nejsou závazným podkladem ani podkladem ve smyslu předchozí věty.

Lze tedy konstatovat, že závazná část POH SMB je **závazným podkladem** pro činnosti v oblasti odpadového hospodářství, jejichž rámec a zásady jsou uvedeny právě v závazné části. Obdobně jako ÚEK obce je tak POH SMB **nezávazným podkladem** pro zpracovávání územně plánovací dokumentace obce.

Zpracovatel pro úplnost doplňuje, že Nový Zákon o odpadech již **s POH obcí do budoucna nepočítá**. Důvodová zpráva k Novému Zákonu o odpadech k tomu uvádí: **„Požadavky na plány odpadového hospodářství jsou zachovány obdobně podle poslední novely dosavadního zákona, pouze jsou zrušeny plány odpadového hospodářství obcí. S ohledem na přechodné ustanovení, které zachovává platnost stávajících plánů odpadového hospodářství až do konce doby, na kterou byly vypracovány, nebude nezbytné připravovat nové plány odpadového hospodářství s přijetím nového zákona, zároveň budou do konce své platnosti existovat i plány odpadového hospodářství obcí zpracované na základě aktuálního Plánu**

⁷² IČO: 463 47 534, se sídlem Okružní 828/25, Lesná, 638 00 Brno.

⁷³ IČO: 452 74 649, se sídlem Duhová 2/1444, 140 53 Praha 4.

⁷⁴ Srov. informace dostupné z: <https://cosedeje.brno.cz/w/teplarny-brno-a-cez-uzavrely-smlouvu-o-spolupraci-na-projektu-dodavky-tepla-z-jaderne-elektrarny-dukovany-do-brna->

⁷⁵ Srov. informace dostupné z: <https://upmb.brno.cz/wp-content/uploads/2023/08/T4.pdf>.

⁷⁶ Srov. ust. § 44 odst. 3, odst. 4 Původního zákona o odpadech.

⁷⁷ Srov. ust. § 44 odst. 6, odst. 10 Původního zákona o odpadech.

odpadového hospodářství ČR. Tyto plány by měly obcím pomoci projít obdobím největších změn v odpadovém hospodářství a dále již nebudou vyžadovány.“

S ohledem na znění přechodného ustanovení Nového Zákona o odpadech⁷⁸, jakož i v kontextu citované pasáže důvodové zprávy k Novému Zákonu o odpadech, je pak třeba konstatovat, že POH SMB zůstává v platnosti do uplynutí doby, na kterou byl vydán, tedy do konce roku 2025.

Lze tedy konstatovat, že podle Nového Zákona o odpadech nebude SMB po roce 2025 vůbec povinno vypracovávat nový POH obce a že dosavadní **závazná část POH SMB je tak do této doby závazným podkladem pro činnosti v oblasti odpadového hospodářství a podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace SMB.**

Co se týče POH JMK, ten byl na období **2016 až 2025** vydán rovněž na základě Původního Zákona o odpadech. POH krajů byly upraveny v ust. § 43 Původního Zákona o odpadech, skládaly se z části analytické, závazné a směrné a musely být v souladu se závaznou částí POH České republiky a jejími změnami.⁷⁹

Závazná část POH kraje, která obsahuje cíle a opatření pro předcházení vzniku odpadů a stanoví cíle, zásady a opatření k jejich dosažení včetně preferovaných způsobů nakládání a soustavu indikátorů k hodnocení plnění cílů POH kraje, je **závazným podkladem** pro zpracování POH obcí a pro rozhodovací a koncepční činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství a (nezávazným) **podkladem** pro zpracování územně plánovací dokumentace kraje.⁸⁰ Jiné části POH kraje nejsou závazným podkladem ani podkladem ve smyslu předchozí věty.

Lze tedy konstatovat, že závazná část POH JMK je závazným podkladem pro činnosti v oblasti odpadového hospodářství, jejichž rámec a zásady jsou uvedeny právě v závazné části, a nezávazným **podkladem** pro zpracování územně plánovací dokumentace kraje.

Zpracovatel i na tomto místě pro úplnost doplňuje, že podle Nového Zákona o odpadech nebudou mít POH krajů závazné části, neboť tyto budou do budoucna **nahrazeny koncepčními částmi.**⁸¹ Důvodová zpráva k Novému Zákonu o odpadech k tomu uvádí: „*Oproti současné právní úpravě je změněn právní režim plánů odpadového hospodářství krajů. Důvodem je, že krajské plány musí být v souladu s plánem národním, a z hlediska ústavních principů bylo problematické, aby byly kraje při přípravě obecně závazné vyhlášky vázány nařízením vlády. S ohledem na to, že plány odpadového hospodářství jsou pouze koncepčním dokumentem, nebudou mít jejich dosavadní závazné části nově podobu právního předpisu. Zároveň s ohledem na skutečnost, že nestanovují žádná práva a povinnosti, nebudou ani opatření obecné povahy. Dosavadní závazná část plánů odpadového hospodářství byla z tohoto důvodu rovněž přejmenována na část koncepční.“*

Rovněž s ohledem na znění přechodného ust. § 154 odst. 2 Nového Zákona o odpadech je pak třeba i na tomto místě konstatovat, že POH JMK zůstává v platnosti do uplynutí doby, na kterou byl vydán, tedy do konce roku 2025. POH JMK platný od roku 2026 na další období pak podle současného znění Nového Zákona o odpadech bude (nezávazným) **podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace kraje a obcí.**⁸²

⁷⁸ Srov. ust. § 154 odst. 2 Nového Zákona o odpadech, které stanoví: „*Plány odpadového hospodářství vydané podle § 42 až 44 zákona č. 185/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají v platnosti do uplynutí doby, na kterou byly vydány. Na změny těchto plánů odpadového hospodářství se vztahují ustanovení § 42 až 44 zákona č. 185/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, do uplynutí doby, na kterou byly vydány. Plán odpadového hospodářství podle § 98 až 101 nemusí být vydán do uplynutí doby, na kterou byl vydán odpovídající plán odpadového hospodářství podle věty první.“*

⁷⁹ Srov. ust. § 43 odst. 2, odst. 3 Původního Zákona o odpadech.

⁸⁰ Srov. ust. § 43 odst. 5, odst. 11 Původního Zákona o odpadech.

⁸¹ Srov. ust. § 100 odst. 5 Nového Zákona o odpadech.

⁸² Srov. ust. § 102 odst. 1 Nového Zákona o odpadech.

10.4. DOKUMENTY STRATEGIE BRNO 2050

Na portálu brno2050.cz⁸³ je ke Strategii Brno 2050 uvedeno: „Na rozdíl od územního plánu, který by mělo mít každé město, **strategii rozvoje město mít nemusí, není to jeho povinnost. Nechceme, aby se město rozvíjelo jen na základě jednotlivých ad-hoc rozhodnutí. Chceme Brno rozvíjet systematicky, s jasnou vizí jeho budoucnosti, společně s vámi.**“, přičemž „Strategie #brno2050 se skládá **ze tří částí**. První z nich je **vize do roku 2050**, jejíž aktualizace byla schválena brněnskými zastupiteli v září roku 2020. V této sekci strategie jsou definovány nejdůležitější hodnoty a cíle pro dlouhodobý rozvoj města. Na tuto část dále navazuje tzv. **Plán 2030**, který obsahuje konkrétní priority a témata, které by Brno mělo řešit do roku 2030. Tento plán byl schválen zastupitelstvem města v březnu roku 2021. V roce 2022 jsme dokončili první ‚**Akční plán**‘, který obsahuje jednotlivé aktivity a projekty. Všechny části strategie vznikly a jsou dále aktualizovány díky zapojení vás Brňanů a také na základě spolupráce s experty.“

Současně, ÚEK SMB v úvodu na str. 4 uvádí: „Dokument Strategie Brno – Vize 2050 byl vytvořen SMB při využití širší profesní a odborné diskuze různých odborníků a specializovaných subjektů. Jedná se o dokument, který odpovědně **definuje dlouhodobou strategickou vizi budoucího moderního a prosperujícího města**. Dokument je členěn na tři základní oblasti a celkem 25 pro život důležitých hodnot. Každá popisovaná hodnota má svého odborného garanta a popis aspektů k dosažení vytyčeného cíle. Tato vize konkrétním způsobem směřuje k vytváření města, které je ‚otevřené, odpovědné, ohleduplné, efektivní, diverzifikované, modulární a chytré‘ a jedním z podstatných kroků k naplnění těchto ambiciózních cílů je šetrně, hospodárně, ekologicky a cíleně pracovat s energetickými zdroji a systémy. Nová ÚEK SMB respektuje tyto vytyčené cíle a snaží se navrhnout budoucí opatření k jejich dosažení.“

Ust. § 84 odst. 2 písm. a) Zákona o obcích stanoví: „Zastupitelstvu obce je vyhrazeno **schvalovat program rozvoje obce**“. K tomu doktrína např. uvádí: „Povinnou existenci takto označeného plánovacího dokumentu **obcím neukládá žádný zákon** [...]. Obce nicméně mají možnost si vytvořit samy svůj plánovací (strategický) dokument mající tuto povahu. Nicméně vzhledem k tomu, že obsah programu rozvoje obce není v žádném předpise vymezen, **bude nutné za takový dokument (s povinným schvalováním zastupitelstvem) považovat každý dokument zabývající se rozvojem obce**. [...]. Pro neexistenci výslovné právní úpravy je plně na rozhodnutí obce, zda program rozvoje obce přijme, či nikoli.“⁸⁴

Lze tedy konstatovat, že dokumenty Strategie Brno 2050 by bylo možné považovat za **program rozvoje obce** ve smyslu Zákona o obcích, který schvaluje zastupitelstvo obce. K tomu lze poznamenat, že program rozvoje obce se bude nutně stávat neaktuálním podle toho, jak se budou měnit či vyvíjet priority pro investiční či jiný rozvoj obce s ohledem na externí vlivy, a to včetně vývoje legislativy na evropské i národní úrovni.

Vzhledem k tomu je možné shrnout, že není zákonnou povinností obce vytvořit program rozvoje obce. S ohledem na skutečnost, že se jedná o dokument, který se zabývá rozvojem dané obce a určuje zaměření a cíle jejího rozvoje zejména s ohledem na dynamický a vyvážený rozvoj dané obce včetně stanovení základních podmínek pro jejich naplňování, **nelze shledat žádné argumenty, proč by dokumenty Strategie Brno 2050 měly být závazné pro třetí osoby tak, aby tyto byly povinny realizovat stavební záměry v nich uvedené či popisované nebo se naopak zdržet realizace těch, které v dokumentech Strategie Brno 2050 uvedeny třeba ani nejsou**.

Na podporu uvedeného závěru Zpracovatel podotýká, že např. projekt „*Tepelný napáječ z EDU do Brna*“ není v dokumentech Strategie Brno 2050 vůbec zmiňován, ačkoliv mu je v poslední době věnována značná politická pozornost a dle veřejně dostupných informací probíhají jeho přípravy.

10.5. ZÁVĚREČNÉ SHRNTÍ

Vzhledem ke shora uvedenému je možné formulovat následující shrnující teze (Zpracovatel tyto uvádí chronologicky dle pořadí, jak se vyskytly v textu):

⁸³ Viz <https://brno2050.cz/strategie-pro-brno-2050/>.

⁸⁴ Viz FUREK, A. § 84 [Vyhrazené pravomoci zastupitelstva obce]. In: POTĚŠIL, L., FUREK, A., HEJČ, D., CHMELÍK, V., RIGEL, F., ŠKOP, J. Zákon o obcích. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 522, marg. č. 3–4.

- SMB není povinno ÚEK SMB vytvářet.
- ÚEK SMB je dokumentem koncepčního charakteru, který je pouze nezávazným podkladem pro zpracování územního plánu SMB.
- Územní plán SMB je závazný pouze pro pořízení a vydání regulačního plánu zastupitelstvem obce a pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí.
- Přestože ÚEK SMB počítá s Projektem v rámci Definice scénáře ZP – scénář rozvojový, není společnost SAKO Brno pouze z tohoto důvodu povinna Projekt bez dalšího realizovat.
- O nezávazné povaze ÚEK SMB svědčí i fakt, že projekt tepelného napáječe z EDU do Brna je uvedený pouze ve výhledovém scénáři ÚEK SMB, přesto je mu poskytována silná politická podpora a v současné době se dle veřejně dostupných informací nachází v procesu aktivní přípravy.
- SMB není povinna Dokumenty Strategie Brno 2050 vytvářet.
- Dokumenty Strategie Brno 2050 představují program rozvoje obce, neboť se zabývají rozvojem SMB.
- Přestože Dokumenty Strategie Brno 2050 Projekt v rámci rozvoje SMB zmiňují, není společnost SAKO Brno pouze z tohoto důvodu povinna Projekt bez dalšího realizovat.
- POH SMB platný do konce roku 2025 je dokumentem koncepčního charakteru; od roku 2026 není SMB povinna Plán odpadového hospodářství vytvářet.
- Závazná část POH SMB je závazným podkladem pro činnosti v oblasti odpadového hospodářství, jejichž rámec a zásady jsou uvedeny právě v závazné části, a nezávazným podkladem pro zpracovávání územně plánovací dokumentace SMB.
- POH JMK platný do konce roku 2025 je dokumentem koncepčního charakteru.
- Závazná část POH JMK je závazným podkladem pro činnosti v oblasti odpadového hospodářství, jejichž rámec a zásady jsou uvedeny právě v závazné části, a nezávazným podkladem pro zpracovávání územně plánovací dokumentace JMK.
- Od roku 2026 nebude POH JMK obsahovat závaznou část, která bude nahrazena částí koncepční.
- Přestože POH SMB a JMK obsahují závazné části, není společnost SAKO Brno pouze z tohoto důvodu povinna Projekt bez dalšího realizovat.

B. TECHNICKÁ ČÁST KOMPLEXNÍ ANALÝZY

11 PRVNÍ BOD ZE ZADÁNÍ RMB

- v souvislosti s uděleným pokynem jediného akcionáře společnosti SAKO Brno, a. s., k realizaci projektu OHB II – linka K1, ze dne 30. dubna 2020, č. j.: MMB/0177529/2020 (dále jen „pokyn“) o zajištění porovnání souladu současného stavu s uděleným pokynem a dále o porovnání stavu a podkladů z doby udělení pokynu se současným stavem;

1. provedeno srovnání situace z roku 2020 se současným stavem (zejména vývoj legislativy národní a evropské, včetně možných budoucích trendů v oblasti odpadového hospodářství, energetiky, životního prostředí, dopravní zátěže, atd),

11.1. ZÁKLADNÍ VÝVOJ TRENDŮ V ODPADOVÉ A ENERGETICKÉ LEGISLATIVĚ

Ve vztahu k prvnímu bodu Zadání RMB Zpracovatel níže popisuje základní vývoj trendů v legislativě týkající se odpadového hospodářství, energetiky a dopravní zátěže. Současně Zpracovatel podotýká, jak uvedl v kapitole 4.1 Komplexní analýzy, že za předmět první odrážky Zadání RMB považuje primárně posouzení pokynu ze dne 30. dubna 2020 z hlediska jeho souladu s právními předpisy včetně porovnání stavu evropské a tuzemské legislativy v oblasti odpadového hospodářství a energetiky v době udělení pokynu a v současné době.

a. Zelená dohoda pro Evropu (Green Deal)

Tzv. Zelená dohoda pro Evropu (*Green Deal*; dále jen „GD“) představuje soubor politických iniciativ, který má Evropskou unii (dále jen „EU“) nasměrovat na cestu k **ekologické transformaci**, jejímž konečným cílem je dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality, a splnit tak své závazky vyplývající z Pařížské dohody o změně klimatu. K dosažení cílů v oblasti klimatu je nutný **komplexní a meziodvětvový přístup, v jehož rámci budou k dosažení stanovených cílů přispívat všechny relevantní oblasti politiky**. Součástí GD jsou tedy iniciativy, které se týkají řady úzce propojených oblastí (např. klimatu, životního prostředí, energetiky, dopravy, průmyslu, zemědělství a udržitelného financování).

GD byl ze strany EU představen v prosinci roku 2019 jako způsob, jímž se má Evropa stát do roku 2050 prvním klimaticky neutrálním kontinentem a který umožní oživit hospodářství, zlepšit zdraví a kvalitu života občanů členských států EU, jakož i péči o přírodu. Za hlavní myšlenky prozařující obsahem GD lze považovat zejména udržitelnost evropského hospodářství (včetně účinného využívání zdrojů), zastavení změny klimatu, zabránění ztrátě biologické rozmanitosti, snížení znečištění životního prostředí a podporu výzkumu a inovací.

Z hlediska právní formy byl GD vydán ve formě sdělení Komise⁸⁵, které se (spolu se stanovisky, doporučeními, pokyny a oznámeními) řadí mezi tzv. *soft law* ve smyslu čl. 288 Smlouvy o fungování Evropské unie⁸⁶, protože sám o sobě není závazným právním předpisem. **GD je tedy třeba vnímat jako určitou vůdčí politickou strategii, jejímž cílem je sjednotit a podřídit další politické vedení členských států EU ekologicky udržitelným postupům a ochraně klimatu.** Navzdory své právní nezávaznosti však GD byl, je a stále více bude zohledňován při přípravě budoucích konkrétních závazných unijních i vnitrostátních právních předpisů, tj. zejména při přípravě příslušných nařízení a směrnic a následně i prováděcích předpisů členských států.

Konečný cíl GD, tj. dosažení klimatické neutrality, se stal právně závazným až na základě schválení Evropského právního rámce pro klima (*European Climate Law*). Na základě přijetí Nařízení 2021/1119⁸⁷ tak došlo

⁸⁵ Srov. Sdělení Komise – Zelená dohoda pro Evropu ze dne 11. prosince 2019. Dostupné zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=COM%3A2019%3A640%3AFIN>.

⁸⁶ Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie, 12012E/TXT.

⁸⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) (dále jen „Nařízení 2021/1119“).

k završení postupného vývoje v období let 2019 – 2021⁸⁸, během kterého byla dosažena shoda na dosažení klimatické neutrality do roku 2050, která se s platností od 29. července 2021 stala právně závaznou. Evropský právní rámec pro klima dále požaduje dosažení záporných hodnot emisí po roce 2050 a stanovuje střednědobý klimatický cíl snížení emisí skleníkových plynů o nejméně 55 % do roku 2030 v porovnání s úrovněmi z roku 1990.

b. Balíček Fit for 55

Součástí GD, jakožto širší strategie EU k dosažení klimatické neutrality do roku 2050, je i balíček „Fit for 55“ (dále jen „FF55“), který představuje soubor návrhů na revizi a aktualizaci právních předpisů EU a na zavedení nových iniciativ, jenž má **zajistit dosažení 55% snížení emisí do roku 2030** (viz výše), které představuje určitý mezikrok k dosažení klimatické neutrality do roku 2050. Dále je smyslem FF55 vytvořit soudržný a vyvážený rámec pro zajištění spravedlivé a sociálně vyvážené transformace, zachování a posílení inovace a konkurenceschopnosti průmyslu EU a podpořit vedoucí postavení EU v rámci celosvětového boje proti změně klimatu.

Evropská komise začala připravovat návrhy opatření v rámci balíčku FF55 již v průběhu roku 2021. Návrhy obsažené v balíčku FF55 byly nejprve předloženy a projednány na technické úrovni v rámci pracovních skupin Rady EU odpovědných za dotčenou oblast politiky a ve Výboru stálých zástupců EU (*COREPER*) velvyslanci členských států. Následně byly návrhy projednány ministry v různých složeních Rady EU za účelem dosažení shody na společném postoji ke každému z navrhovaných aktů.

Jednotlivá opatření tvořící balíček FF55 lze rozdělit do tří (3) skupin, a to na (i) tzv. tržní mechanismy, (ii) cíle a regulace a (iii) podpůrná opatření.

Tržní mechanismy zahrnují zejména **revizi Systému EU pro obchodování s emisními povolenkami (EU ETS)**, který je hlavním unijním nástrojem při řešení problematiky snižování emisí. Revize systému EU ETS spočívá mj. v rozšíření stávajícího systému o emise skleníkových plynů z námořní dopravy, rychlejším snižování emisních povolenek v systému a postupném rušení bezplatných povolenek pro vybraná odvětví, zavedením celosvětového programu kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví prostřednictvím systému nebo navýšení objemu finančních prostředků dostupných z Modernizačního fondu a Inovačního fondu. Vedle toho je vytvořen nový samostatný systém pro obchodování s emisemi určený pro budovy, silniční dopravu a paliva pro další odvětví.

Druhá skupina opatření tvořící balíček FF55, tj. cíle a regulace, zahrnuje zejména následující opatření:

- revizi Směrnice 2018/2001⁸⁹ spočívající v navýšení stávajícího cíle podílu energie z obnovitelných zdrojů na celkové skladbě zdrojů energie na min. 40 % (vč. zavedení či posílení dílčích odvětvových cílů);
- revizi Směrnice 2012/27/EU⁹⁰ za účelem snížit konečnou spotřebu energie na úrovni EU v roce 2030 o 11,7 % ve srovnání s prognózami z roku 2020;
- revizi Nařízení 2018/842⁹¹ (nařízení o sdílení úsilí) spočívající v navýšení cíle snížení emisí v odvětvích mimo systém EU ETS (tj. silniční a domácí námořní doprava, budovy, zemědělství či odpady) z 29 % na 40 % do roku 2030 oproti roku 2005;

⁸⁸ Srov. Vývoj jednání v oblasti změny klimatu. Dostupné zde: https://www.europarl.europa.eu/infographic/climate-negotiations-timeline/index_cs.html#event-2021-07-29.

⁸⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepracované znění) (dále jen „Směrnice 2018/2001“).

⁹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (dále jen „Směrnice 2012/27/EU“).

⁹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 ze dne 30. května 2018 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 (dále jen „Nařízení 2018/842“).

- revizi Nařízení 2018/841⁹² spočívající ve stanovení právně vymahatelného závazku ke snížení emisí a zvýšení jejich pohlcování v odvětví využívání půdy a lesnictví;
- další zvyšování energetické účinnosti budov;
- zajištění přechodu od zemního plynu k obnovitelným a nízkouhlíkovým druhům plynu a podpoření přechodu k jejich využívání v EU do roku 2030 a v dalším období (vč. stanovení společných pravidel pro vnitřní trh s plyny z obnovitelných zdrojů, zemním plynem a vodíkem);
- zavedení celounijního cíle postupného snižování emisí pro osobní automobily a dodávky a vytvoření infrastruktury pro dobíjení nebo doplňování alternativních paliv do silničních vozidel nebo lodí;
- vytvoření Iniciativy pro letecká paliva ReFuelEU a Iniciativy pro námořní paliva Fuel EU za účelem snížení environmentální stopy odvětví letectví a emisí skleníkových plynů z energie spotřebované v lodní dopravě.

Podpůrná opatření zahrnují zejména vznik **Sociálního fondu pro klimatická opatření**, který bude řešit sociální a distribuční dopady nového systému obchodování s emisemi pro odvětví budov a silniční dopravy. Prostředky získané mj. z výnosů z obchodování s emisními povolenkami budou směřovat ke skupinám, které budou z důsledku transformace hospodářství zranitelnější (tj. domácnosti, mikropodniky a uživatelé dopravy). Dalším opatřením je posílení postavení Modernizačního fondu a inovačního fondu.

Jak již bylo uvedeno výše, GD i balíček FF55 se vyznačují **meziodvětvovým přístupem**. Základní myšlenky a stanovení cílů, jakož i související práva a povinnosti, se tedy vztahují na *de facto* veškerá hospodářská odvětví, zejména na energetiku, průmysl, dopravu, ochranu životního prostředí, zemědělství, vývoj a inovace a další. V následujících částech se s ohledem na zaměření Komplexní analýzy Zpracovatel blíže zabývá východisky a aktuálními legislativními tendencemi na unijní i vnitrostátní úrovni v odvětvích ochrany životního prostředí (se zaměřením na odpadové hospodářství), energetiky a dopravní zátěže.

c. Odpadové hospodářství

Mezi priority GD v oblasti ochrany životního prostředí, které by měly mj. přispět ke snížení emisí skleníkových plynů, patří vedle snížení znečištění ovzduší, vody a půdy a ochrany biologické rozmanitosti a ekosystémů též **přechod k oběhovému hospodářství a snaha o lepší nakládání s odpady**.

Právní úprava odpadového hospodářství je na unijní úrovni převážně zakotvena v rámci příslušných nařízení a směrnic, tj. sekundárních právních předpisů. K rozvoji politiky EU v oblasti ochrany životního prostředí slouží koncepční nástroje, tzv. akční programy.

Pro platnou a účinnou právní úpravu nakládání s odpady je zásadní rámcová Směrnice 2008/98/ES⁹³. Právě tento právní předpis poprvé vymezil **hierarchii způsobů nakládání s odpady**⁹⁴, která představuje základní kámen odpadového hospodářství.

Sedmý akční program pro životní prostředí přijatý v roce 2013 na období do roku 2020 s názvem „*Spokojený život v mezích naší planety*“ se problematikou nakládání s odpady zabýval pouze okrajově, a to například v souvislosti s vytyčeným prioritním cílem č. 2, jehož smyslem je přeměna EU na zelené a konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství, které účinným způsobem využívá zdroje.⁹⁵

⁹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 ze dne 30. května 2018 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 a rozhodnutí č. 529/2013/EU (dále jen „**Nařízení 2018/841**“).

⁹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Směrnice 2008/98/ES**“).

⁹⁴ Srov. čl. 4 odst. 1 Směrnice 2008/98/ES.

⁹⁵ Srov. Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1386/2013/EU ze dne 20. listopadu 2013 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2020.

Poslední velkou změnou v oblasti odpadového hospodářství bylo přijetí tzv. balíčku oběhového hospodářství v roce 2018, který se skládá ze čtyř (4) směrnic, a to konkrétně Směrnice 2018/849⁹⁶, Směrnice 2018/850⁹⁷, Směrnice 2018/851⁹⁸ a Směrnice 2018/852⁹⁹. V důsledku přijetí tohoto legislativního balíčku došlo k dalšímu posílení hierarchie způsobů nakládání s odpady (viz níže), jakož i ke stanovení následujících cílů:

- zvýšení přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu na 55 % hmotnosti do roku 2025, na 60 % do roku 2030 a na 65 % do roku 2035;
- zákaz skládkování tříděného odpadu a s tím související zavedení odděleného sběru biologického odpadu do roku 2023, textilu do roku 2025, a nebezpečného odpadu z domácností do roku 2025;
- snížení množství komunálního odpadu ukládaného na skládku na maximálně 10 % do roku 2035;
- do konce roku 2025 recyklovat 65 % hmotnosti všech obalových odpadů a do konce roku 2035 recyklovat 70 % hmotnosti všech obalových odpadů.

Rámcová Směrnice 2008/98/ES, ve znění Směrnice 2018/851, výslovně deklaruje snahu o zlepšení nakládání s odpady v rámci EU. Cílem této snahy by mělo být udržitelné nakládání s materiály, aby bylo možné zachovat, chránit a zlepšit kvalitu životního prostředí, chránit lidské zdraví, zajistit racionální využívání přírodních zdrojů, posílit zásady oběhového hospodářství, rozšířit využívání energie z obnovitelných zdrojů, zvýšit energetickou účinnost apod.

Směrnice 2018/851 mj. zavedla definici materiálového využití s cílem pokrýt jiné formy využití než energetické využití (tj. přípravu k opětovnému použití, recyklaci a zasypávání a jiné způsoby materiálového využití). Pro dosažení stanovených cílů umožňuje Směrnice 2018/851 členským státům vytvářet pobídky k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady, které mj. zahrnují poplatky za ukládání na skládkách a za spalování odpadu.

Za nejúčinnější způsob, jehož prostřednictvím je možné zvýšit účinné využívání zdrojů a snížit dopad odpadů na životní prostředí, je považováno předcházení vzniku odpadů. Ze Směrnice 2018/851 vyplývá **jednoznačná preference opětovného použití odpadu či jeho recyklace před jinými způsoby využití (zahrnující mj. energetické využití odpadu)**. Tato tendence ostatně vyplývá i ze zvýšení vytyčených cílů v oblasti přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálního odpadu, a to za účelem rozvoje environmentálních, hospodářských a sociálních přínosů předemtných způsobů využití odpadu a urychlení přechodu na oběhové hospodářství.¹⁰⁰

V březnu roku 2020 Evropská komise vydala v rámci realizace GD Nový akční plán pro oběhové hospodářství¹⁰¹, který obsahuje soubor dalších opatření vztahujících se k celému životnímu cyklu, tj. výroby, designu, obalů, zpracování surovin či životnosti výrobků. Cílem navrhovaných opatření je dosáhnout co nejvyšší možné míry předcházení vzniku odpadů. Teprve sekundárním cílem je efektivní nakládání se vzniklými odpady.

V říjnu roku 2020 Evropská komise předložila návrh osmého akčního programu pro životní prostředí na období do roku 2030 s názvem „*Společně změníme trendy*“, který byl dne 29. března 2022 přijat Radou EU.¹⁰² Cílem

⁹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/849 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (dále jen „[Směrnice 2018/849](#)“).

⁹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/850 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů (dále jen „[Směrnice 2018/850](#)“).

⁹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech (dále jen „[Směrnice 2018/851](#)“).

⁹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/852 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech (dále jen „[Směrnice 2018/852](#)“).

¹⁰⁰ Srov. bod (43) preambule Směrnice 2018/851.

¹⁰¹ Srov. Sdělení Komise – Nový akční plán pro oběhové hospodářství – Čistá a konkurenceschopnější Evropa ze dne 11. března 2020. Dostupné zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0098>.

¹⁰² Srov. Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591 ze dne 6. dubna 2022 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2030.

tohoto akčního programu je urychlení ekologické transformace. Akční program obsahuje celkem šest prioritních cílů, kterými jsou snižování emisí skleníkových plynů (k dosažení cíle snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030), adaptace na změnu klimatu, postup k modelu ekonomiky blahobytu (tj. vracet planetě více než brát) **s důrazem na účinné a udržitelné využívání zdrojů a uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady**, sledování cíle nulového znečištění životního prostředí, ochrana a obnova biodiverzity, podpora udržitelnosti životního prostředí a snížení environmentálních a klimatických tlaků souvisejících s výrobou a spotřebou.

Dne 1. ledna 2021 nabyl účinnosti nový klíčový předpis upravující odpadové hospodářství České republiky, tj. Nový Zákon o odpadech, který nahradil Původní Zákon o odpadech. Právě přijetím Nového Zákona o odpadech byl do české právní úpravy transponován unijní balíček oběhového hospodářství.

V přímé návaznosti na právní a ideový rámec vycházející z relevantní unijní právní úpravy je Nový Zákon o odpadech zaměřen na prosazení hierarchie odpadového hospodářství, která představuje klíčový nástroj oběhového hospodářství, jenž spočívá v zmnožení životního cyklů jednotlivých materiálů věcí, a to při zajištění co nejvyšší možné míry ochrany životního prostředí a zdraví lidí za současné sociální únosnosti a ekonomické udržitelnosti. Právě důrazem kladeným na rozvoj oběhového hospodářství přispívá Nový Zákon o odpadech k zajištění trvale udržitelného rozvoje.

Hierarchie odpadového hospodářství ve smyslu čl. 4 odst. 1 Směrnice 2008/98/ES a ust. § 3 odst. 2 Nového Zákona o odpadech **vyjadřuje prioritu jednotlivých činností v oblasti odpadového hospodářství z hlediska ochrany životního prostředí**. Podle stávající hierarchie odpadového hospodářství je prioritou předcházení vzniku odpadu, a nelze-li vzniku odpadu předejít, pak v následujícím pořadí příprava odpadu k opětovnému použití, jeho recyklace, jiné využití (vč. energetického využití), a není-li možné ani to, jeho odstranění.¹⁰³ Právě takové nastavení hierarchie odpadového hospodářství je nezbytným zákonným předpokladem pro významné snížení toku odpadů na skládky ve prospěch jiných způsobů nakládání s odpady (např. příprava k opětovnému použití či recyklace), které jsou ohleduplnější k životnímu prostředí a rovněž respektují ekonomickou hodnotu, kterou odpad často i nadále má.

Nový Zákon o odpadech zároveň (v souladu s principy zakotvenými v unijní právní úpravě) výslovně uvádí skutečnosti, které se při uplatňování hierarchie odpadového hospodářství zohledňují. Konkrétně je nezbytné zohlednit (i) celý životní cyklus výrobků a materiálů, a to zejména s ohledem na snižování vlivů nakládání s odpady na životní prostředí a zdraví lidí, (ii) zásadu předběžné opatrnosti a udržitelnosti, (iii) technickou proveditelnost a hospodářskou udržitelnost, (iv) ochranu zdrojů, životního prostředí, zdraví lidí a hospodářské a sociální dopady, jakož i (v) cíle, zásady a opatření POH České republiky.¹⁰⁴

Rozvoj odpadového hospodářství a klíčové postavení hierarchie odpadového hospodářství zdůrazňuje to, že výklad a použití Nového Zákona o odpadech musí být vždy v souladu s hierarchií odpadového hospodářství.¹⁰⁵ **Jinými slovy, veškerá ustanovení Nového Zákona o odpadech je třeba vykládat v souladu s hierarchií odpadové hospodářství**. Od této hierarchie je možné se odchýlit pouze v případě odpadů, u nichž je to při zohlednění celkových dopadů životního cyklu výrobků a materiálů zahrnujícího vznik odpadu a nakládání s ním vhodné s ohledem na nejlepší výsledek z hlediska ochrany životního prostředí a zdraví lidí.¹⁰⁶

Na základě uvedených skutečností lze konstatovat, že umožňuje-li konkrétní situace více způsobů nakládání s odpady, je v souladu s hierarchií odpadového hospodářství zásadně třeba vždy upřednostnit způsob, který je šetrnější k životnímu prostředí (tj. například upřednostnit přípravu k opětovnému použití či recyklaci odpadu před jeho energetickým využitím). Tento závěr ostatně potvrzuje skutečnost, že aktuální legislativní rámec

¹⁰³ Srov. čl. 4 odst. 1 Směrnice 2008/98/ES a ust. § 3 odst. 2 Nového Zákona o odpadech.

¹⁰⁴ Srov. ust. § 3 odst. 4 Nového Zákona o odpadech.

¹⁰⁵ Srov. ust. § 3 odst. 3 Nového Zákona o odpadech.

¹⁰⁶ Srov. ust. § 3 odst. 5 Nového Zákona o odpadech.

zajišťuje, že k energetickému využití nebudou předávány žádné výstupy z úpravy oddělených složek komunálního odpadu, které je v souladu s hierarchií odpadového hospodářství možné recyklovat.¹⁰⁷

Nad rámec výše uvedeného je třeba uvést, že přestože přijetím balíčku oběhového hospodářství byl na úrovni EU stanoven cíl spočívající v zákazu skládkování tříděného odpadu a s tím souvisejícího zavedení odděleného sběru biologického odpadu do roku 2023, textilu do roku 2025, a nebezpečného odpadu z domácností do roku 2025, z ust. § 40 odst. 1 Nového Zákona o odpadech vyplývá, že v České republice dojde k ukončení skládkování recyklovatelných a biologicky rozložitelných odpadů až v roce 2030 (nebude-li v mezidobě přijata pozměňovací novela Nového Zákona o odpadech).

Vzhledem k výše uvedenému je tak možné shrnout, že **aktuálními trendy, resp. vůdčími myšlenkami v oblasti odpadového hospodářství** (vycházející zejména z unijního balíčku oběhového hospodářství), jsou zejména **(i) účinné a udržitelné využívání zdrojů a (ii) uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady**. V této souvislosti je zásadní především jednoznačná preference opětovného použití odpadu či jeho recyklace před jinými způsoby využití (zahrnující mj. energetické využití odpadu či prosté spalování odpadu). Nelze přitom opomenout ani **tendenci k výraznému odklonu toku odpadů na skládky** ve prospěch jiných způsobů nakládání s odpady, které jsou ohleduplnější k životnímu prostředí. S ohledem na poměrně ambiciózní cíle v oblasti odpadového hospodářství stanovené na úrovni EU (viz výše) je možné předpokládat, že právě tyto trendy budou určující i pro následující období.

d. *Energetika*

Sektor energetiky zahrnující oblasti elektřiny, vytápění a dopravy představuje největší zdroj emisí skleníkových plynů v EU (až cca ¾ celkového objemu). Evropská komise proto již v roce 2015 předložila **tzv. Strategii energetické unie**, která navázala na **tzv. Klimaticko-energetický balíček do roku 2020** (viz níže) a definovala hlavní cíle EU v oblasti energetiky zahrnující mj. zlepšení energetické účinnosti a snížení závislosti na dovozu energie, omezení emisí, dekarbonizaci ekonomiky a posun k nízkouhlíkovému hospodářství.

V roce 2016 předložila Evropská komise balíček legislativních návrhů s názvem „*Čistá energie pro všechny Evropany*“, jehož cílem bylo Strategii energetické unie uskutečnit. V rámci realizace předmětného balíčku byly přijaty Nařízení 2018/1999¹⁰⁸ a revize Směrnice 2018/2001, Směrnice 2018/2002¹⁰⁹ a Směrnice 2018/844¹¹⁰.

Do května roku 2019 byly všechny právní předpisy obsažené v balíčku přijaty, čímž byla realizace Strategie energetické unie dokončena. V rámci tohoto balíčku EU rovněž revidovala stanovené cíle v oblasti energetiky na rok 2030, a to k dosažení (i) nejméně o 32,5 % vyšší energetické účinnosti snížením spotřeby energie a (ii) nejméně 32% podíl energie z obnovitelných zdrojů.

Pro sektor energetiky byl významný i GD, jehož součástí je mj. požadavek na zajištění bezpečné a cenově dostupné dodávky energie v EU, podpora energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie či snižování energetické náročnosti budov.

Jak již bylo uvedeno výše, součástí balíčku FF55 zaměřeného na dosažení klimatické neutrality do roku 2050 jsou mj. následující opatření:

- revize Směrnice 2018/2001 spočívající v navýšení stávajícího cíle podílu energie z obnovitelných zdrojů na celkové skladbě zdrojů energie na min. 40 % (vč. zavedení či posílení dílčích odvětvových cílů);

¹⁰⁷ Srov. ust. § 35 odst. 3 Nového Zákona o odpadech.

¹⁰⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (dále jen „Nařízení 2018/1999“).

¹⁰⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 ze dne 11. prosince 2018, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (dále jen „Směrnice 2018/2002“).

¹¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/844 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov a směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (dále jen „Směrnice 2018/844“).

- revize Směrnice 2012/27/EU za účelem snížit konečnou spotřebu energie na úrovni EU v roce 2030 o 11,7 % ve srovnání s prognózami z roku 2020;
- další zvyšování energetické účinnosti budov;
- zajištění přechodu od zemního plynu k obnovitelným a nízkouhlíkovým druhům plynu a podpoření přechodu k jejich využívání v EU do roku 2030 a v dalším období (vč. stanovení společných pravidel pro vnitřní trh s plyny z obnovitelných zdrojů, zemním plynem a vodíkem).

Harmonogram revize energetického rámce doznal dalších změn na počátku 2022. Dne 8. března 2022 totiž předložila Evropská komise v reakci na tíživou situaci a narušení celosvětového trhu s energií způsobené invazí Ruské federace na Ukrajinu plán **REPowerEU**. Cílem plánu je rychlé snížení závislosti členských států EU na ruských fosilních palivech, urychlení ekologické transformace a zároveň zvýšení odolnosti energetického systému v celé EU. V návaznosti na balíček FF55 a dokončení opatření v oblasti zabezpečení dodávek a ukládání energie navrhuje plán REPowerEU další soubor opatření, které mají zejm. následující cíle: (i) úspory energie, (ii) diverzifikace dodávek energie, (iii) rychlé nahrazení fosilních paliv urychlením přechodu Evropy na čistou energii a (iv) inteligentní kombinování investic a reforem.¹¹¹ Lze přitom předpokládat, že plán REPowerEU bude mít zásadní význam pro nápravu stávající energetické krize, což vyplývá mj. z jeho zahrnutí do Dočasného krizového rámce pro opatření státní podpory na podporu hospodářství po agresi Ruska vůči Ukrajině.¹¹²

Směrnice o energetické účinnosti (tj. Směrnice 2012/27/EU) a revize směrnice o energetické náročnosti budov (tj. Směrnice 2010/31/EU¹¹³) definují energetickou politiku pro budovy v EU, jejímž cílem je dosáhnout do roku 2050 vysoce energeticky účinného a dekarbonizovaného fondu budov, vytvořit stabilní prostředí pro investice a posílit postavení spotřebitelů při jejich rozhodování v oblasti energetiky.

Pokud jde o obnovitelné zdroje energie (tj. solární, větrnou či vodní energii, biomasu a biopaliva), v květnu 2022 Evropská komise v souladu s plánem REPowerEU zvýšila cíl v oblasti energie z obnovitelných zdrojů na 45 % do roku 2030 a zkrátila a zjednodušila povolovací postupy.

V neposlední řadě je třeba upozornit, že v rámci Nařízení 2018/1999 a Směrnice 2018/2002 byl do unijního právního rámce energetické unie zakotven princip „*energy efficiency first*“ (dále jen „**EE1**“). Tento princip zjednodušeně řečeno znamená, že úspory energie a dosažení efektivnosti by měly být upřednostněny před investicemi do nových energetických zdrojů. Jinými slovy, uplatněním principu EE1 by mělo být zajištěno maximální zohlednění nákladově efektivních opatření energetické účinnosti při utváření energetické politiky a přijímání příslušných investičních rozhodnutí. Cílem tohoto principu je dosažení udržitelnějšího využívání energie v EU a snížení závislosti na dovozu energetických surovin.

Současná politika EU v oblasti energetické bezpečnosti zahrnuje řadu koordinačních opatření k zabezpečení dodávek energie a pravidla pro předcházení haváriím na zařízeních na moři a možných narušení dodávek energie a nouzových zásob ropy a zemního plynu a reakci na ně, vč. licencí na průzkum a těžbu. Po invazi Ruské federace na území Ukrajiny v únoru 2022 se hlavní energetickou prioritou stala **bezpečnost dodávek energie**.

Vzhledem k výše uvedenému je tak možné shrnout, že **aktuálními trendy, resp. vůdčími myšlenkami v oblasti energetiky** (vycházející zejm. z GD, resp. balíčku FF55), za účelem snížení emisí skleníkových plynů **jsou zejména (i) zajištění bezpečné a cenově dostupné dodávky energie v EU, (ii) vytvoření plně integrovaného, propojeného a digitalizovaného unijního trhu s energií, (iii) podpora**

¹¹¹ Srov. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů s názvem „*Plán REPowerEU*“, str. 1.

¹¹² Srov. čl. 1.2. odst. 16. – 19. Sdělení Evropské komise č. 2022/C 131 I/01 s názvem „*Dočasný krizový rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství po agresi Ruska vůči Ukrajině*“.

¹¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (přepřacované znění) (dále jen „*Směrnice 2010/31/EU*“).

energetické účinnosti a snížení energetické náročnosti budov a (iv) rozvoj těch odvětví energetiky, které se převážně zakládají na obnovitelných zdrojích energie.

e. Dopravní zátěž

Základním strategickým dokumentem EU, který vymezuje směřování dopravy v novém tisíciletí, a to ve vztahu k její udržitelnosti, dopadu na životní prostředí i společnost, je **tzv. Bílá kniha** – Plán jednotného evropského dopravního prostoru – vytvoření konkurenceschopného dopravního systému účinně využívajícího zdroje ze dne 28. března 2011. Bílá kniha konkrétně stanovuje celkem čtyřicet (40) specifických akčních bodů (iniciativ), jejichž společným cílem je vybudování konkurenceschopného dopravního systému, který odstraní nejzásadnější překážky a zajistí účinnou a bezpečnou přepravu lidí a zboží po území celé EU.¹¹⁴

Mezi stěžejní iniciativy uvedené v Bílé knize patří snížení závislosti EU na dovážených ropě (zlepšení energetické účinnosti vozidel u všech druhů dopravy, vývoj a využívání udržitelných paliv a pohonných systémů), dosažení mobility ve městských centrech bez obsahu CO₂ do roku 2030 a snížení emisí uhlíku z dopravy o 60 % do roku 2050.

Strategii nastavenou Bílou knihou (viz výše) později doplnil **tzv. Klimaticko-energetický balíček do roku 2020**, tj. soubor unijních právních předpisů zahrnující např. Směrnicí 2009/28/ES¹¹⁵ a Směrnicí 2009/29/ES¹¹⁶, které měly vést k dosažení stanovených cílů v oblasti energetiky a ochrany klimatu do roku 2020, tj. k snížení emisí skleníkových plynů o 20 % ve srovnání s rokem 1990, dosažení hranice 20 % energie pocházející z obnovitelných zdrojů, jakož i zlepšení energetické účinnosti o 20 %.

Další důležitý milník na úrovni unijní právní úpravy představuje **Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnosti** ze dne 9. prosince 2020¹¹⁷, která definuje cíle v oblasti dopravy na další období (dále jen „Strategie“). Ze Strategie vyplývají do roku 2050 mj. následující cíle: **90% snížení emisí skleníkových plynů v dopravě**, nulové emise u téměř všech osobních automobilů, dodávek, autobusů i nových těžkých nákladních vozidel, zdvojnásobení podílu nákladní železniční dopravy, plná internalizace externích nákladů na dopravu nebo plná funkčnost multimodální transevropské dopravní sítě (TEN-T) pro udržitelnou a inteligentní dopravu s vysokorychlostním propojením.

Klíčovým dokumentem pro oblast dopravy je samozřejmě i GD, jehož součástí je mj. požadavek na urychlení přechodu k udržitelné a inteligentní mobilitě. Prioritou této iniciativy je přesun významné části vnitrozemské nákladní přepravy (75 %), kterou v současnosti zajišťuje silniční síť, na železnici a vodní cesty.

Jak již bylo uvedeno výše, součástí balíčku FF55 zaměřeného na dosažení klimatické neutrality do roku 2050 jsou mj. následující opatření:

- revize Nařízení 2018/842 (nařízení o sdílení úsilí) spočívající v navýšení cíle snížení emisí v odvětvích mimo systém EU ETS (tj. silniční a domácí námořní doprava, budovy, zemědělství či odpady) z 29 % na 40 % do roku 2030 oproti roku 2005;
- zavedení celounijního cíle postupného snižování emisí pro osobní automobily a dodávky (vč. zavedení přísnějších emisních limitů) a vytvoření infrastruktury pro dobíjení nebo doplňování alternativních paliv do silničních vozidel nebo lodí.

¹¹⁴ Srov. Bílá kniha – Plán jednotného evropského dopravního prostoru – vytvoření konkurenceschopného dopravního systému účinně využívajícího zdroje ze dne 28. března 2011. Dostupné zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=celex%3A52011DC0144>.

¹¹⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES (dále jen „Směrnice 2009/28/ES“).

¹¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/29/ES ze dne 23. dubna 2009, kterou se mění směrnice 2003/87/ES s cílem zlepšit a rozšířit systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství (dále jen „Směrnice 2009/29/ES“).

¹¹⁷ Srov. Sdělení Komise – Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnosti ze dne 9. prosince 2020. Dostupné zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0789>.

V této souvislosti je možné konstatovat, že prostřednictvím Nařízení 2019/631¹¹⁸ již bylo na unijní úrovni přijato zpřísnění výkonnostních požadavků na emise CO₂ pro nové osobní automobily a nová lehká užitková vozidla v souladu s ambicióznějšími cíli EU v oblasti klimatu stanovenými v rámci GD, resp. balíčku FF55.

Co se týče vytvoření infrastruktury pro dobíjení nebo doplňování alternativních paliv do silničních vozidel, je třeba uvést, že připravovaný legislativní návrh¹¹⁹ dosud nenabyl platnosti. Důvodová zpráva k tomuto návrhu nicméně uvádí mj. následující: „Cílem této iniciativy je zajistit dostupnost a použitelnost husté a rozsáhlé sítě infrastruktury pro alternativní paliva napříč EU. Všichni uživatelé dopravních prostředků poháněných alternativními palivy (včetně plavidel a letadel) musí mít možnost snadného pohybu napříč EU, kterému napomůže klíčová infrastruktura, jako jsou dálnice, přístavy a letiště. Mezi konkrétní cíle patří: i) zajištění minimální infrastruktury nutné k podpoře požadovaného zavedení dopravních prostředků poháněných alternativními palivy ve všech druzích dopravy a ve všech členských státech za účelem splnění klimatických cílů EU; ii) zajištění plné interoperability této infrastruktury a iii) zajištění plné informovanosti uživatelů a vhodných platebních možností.“

Předmětné nařízení by konkrétně mělo do stávajícího právního řádu zavést pravidla mj. pro hustotu dobíjecích stanic, vodíkových čerpacích stanic a čerpacích bodů na zkapalněný metan. Nová dopravní infrastruktura pak bude muset jejím uživatelům umožňovat jednorázové dobíjení, přijímat elektronické platby a jasně informovat uživatele o cenových nabídkách.

Součástí balíčku FF55 je též **revize systému EU ETS**, který je hlavním nástrojem EU při řešení problematiky snižování emisí, a vznik nového systému pro silniční dopravu a budovy (tzv. EU ETS 2). Za tímto účelem byla přijata Směrnice 2023/959¹²⁰, na jejímž základě by měl od roku 2027 vzniknout nový doplňující systém pro obchodování s emisemi určený pro budovy, silniční dopravu a paliva pro další odvětví, a to k dosažení snížení emisí v těchto sektorech do roku 2030 o 43 % oproti roku 2005.

Vzhledem k výše uvedenému je tak možné shrnout, že **aktuálními trendy, resp. vůdčími myšlenkami v oblasti dopravy** (vycházející zejm. z GD, resp. balíčku FF55), za účelem snížení emisí skleníkových plynů v dopravě **jsou zejména (i) přesun významné části nákladní přepravy ze silniční sítě na železnici, resp. vodní cesty a (ii) postupné snižování emisí pro osobní automobily/dodávky**. V této souvislosti je zásadní především snaha o vytvoření infrastruktury pro dobíjení nebo doplňování alternativních paliv do silničních vozidel.

Zpracovatel pro úplnost konstatuje, že na národní úrovni lze shora popsané trendy identifikovat např. v rakouské legislativě, která stanovuje povinnost zpracovávat odpady primárně co nejlíže jejich zdroje. Od určité vzdálenosti pak musí být přeprava odpadu s celkovou hmotností více než 10 tun prováděna vlakem nebo jiným ekologickým dopravním prostředkem, např. s elektrovozidlem, a to nad 300 km do 1. ledna 2023, nad 200 km od 1. ledna 2024 a nad 100 km od 1. ledna 2026.

f. Závěrečné shrnutí

Vzhledem ke shora uvedenému je možné formulovat následující shrnující teze (Zpracovatel tyto uvádí chronologicky dle pořadí, jak se vyskytly v textu):

- GD představuje soubor politických iniciativ, který má EU nasměrovat na cestu k ekologické transformaci, jejímž konečným cílem je dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality.
- Konečný cíl GD, tj. dosažení klimatické neutrality, se stal právně závazným na základě schválení Evropského právního rámce pro klima (*European Climate Law*) ve formě Nařízení 2021/1119.

¹¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/631 ze dne 17. dubna 2019, kterým se stanoví výkonnostní normy pro emise CO₂ pro nové osobní automobily a pro nová lehká užitková vozidla a kterým se zrušují nařízení (ES) č. 443/2009 a (EU) č. 510/2011 (přepracované znění) (dále jen „[Nařízení 2019/631](#)“).

¹¹⁹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU.

¹²⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/959 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (dále jen „[Směrnice 2023/959](#)“).

- Na základě přijetí Nařízení 2021/1119 došlo k završení postupného vývoje v období let 2019 – 2021, během kterého byla dosažena shoda na dosažení klimatické neutrality do roku 2050, která se s platností od 29. července 2021 stala právně závaznou.
- Evropský právní rámec pro klima požaduje také dosažení záporných hodnot emisí po roce 2050 a stanovuje střednědobý klimatický cíl snížení emisí skleníkových plynů o nejméně 55 % do roku 2030 v porovnání s úrovněmi z roku 1990.
- Součástí GD, jakožto širší strategie EU k dosažení klimatické neutrality do roku 2050, je i balíček FF55, který představuje soubor návrhů na revizi a aktualizaci právních předpisů EU a na zavedení nových iniciativ, jenž má zajistit dosažení 55% snížení emisí do roku 2030, které představuje určitý mezikrok k dosažení klimatické neutrality do roku 2050.
- Opatření tvořící balíček FF55 lze rozdělit do tří (3) skupin, a to na (i) tzv. tržní mechanismy, (ii) cíle a regulace a (iii) podpůrná opatření.
- GD i balíček FF55 se vyznačují meziodvětvovým přístupem. Základní myšlenky, stanovení cíle, jakož i související práva a povinnosti se tedy vztahují na *de facto* veškerá hospodářská odvětví, zejména na energetiku, průmysl, dopravu, ochranu životního prostředí, zemědělství, vývoj a inovace a další.
- Aktuálními trendy, resp. vůdčími myšlenkami v oblasti odpadového hospodářství (vycházející zejm. z unijního balíčku oběhového hospodářství), jsou zejména (i) účinné a udržitelné využívání zdrojů a (ii) uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady.
- Zásadní je především jednoznačná preference opětovného použití odpadu či jeho recyklace před jinými způsoby využití (zahrnující mj. energetické využití odpadu či prosté spalování odpadu).
- Nelze přitom opomenout ani tendenci k výraznému odklonu toku odpadů na skládky ve prospěch jiných způsobů nakládání s odpady, které jsou ohleduplnější k životnímu prostředí.
- Aktuálními trendy, resp. vůdčími myšlenkami v oblasti energetiky (vycházející zejm. z GD, resp. balíčku FF55), za účelem snížení emisí skleníkových plynů jsou zejména (i) zajištění bezpečné a cenově dostupné dodávky energie v EU, (ii) vytvoření plně integrovaného, propojeného a digitalizovaného unijního trhu s energií, (iii) podpora energetické účinnosti a snížení energetické náročnosti budov a (iv) rozvoj těch odvětví energetiky, které se převážně zakládají na obnovitelných zdrojích energie.
- Aktuálními trendy, resp. vůdčími myšlenkami v oblasti dopravy (vycházející zejm. z GD, resp. balíčku FF55), za účelem snížení emisí skleníkových plynů v dopravě jsou zejména (i) přesun významné části nákladní přepravy ze silniční sítě na železnici, resp. vodní cesty a (ii) postupné snižování emisí pro osobní automobily/dodávky.

11.2. ANALÝZA CETA

Ve vztahu k prvnímu bodu ze Zadání RMB lze z Analýzy CETA lze uvést následující závěry.

Ohledně trendů v oblasti životního prostředí, energetiky a odpadového hospodářství Zpracovatel konstatuje, že závěry Analýzy CETA v obecné rovině korespondují se závěry Zpracovatele uvedenými v kapitole 11.1. Komplexní analýzy. Závěry Analýzy CETA na závěry Zpracovatele rovněž dále navazují a tyto doplňují o aplikační pohled na aktuální trendy v dotčených klíčových oblastech vycházející z národních strategických dokumentů reflektujících vůdčí myšlenky a cíle stanovené na úrovni EU (viz výše), které jsou následně komentovány ve vztahu ke specifickým aspektům Projektu a dalším souvisejícím okolnostem.

Konzultant CETA v rámci kapitoly 1 Analýzy CETA zaměřené na trendy v oblasti energetiky, odpadového hospodářství a životního prostředí předně konstatuje, že **od doby zpracování podkladových dokumentů či analýz vztahujících se k Projektu došlo ke změnám v legislativě, koncepcích a strategických přístupech k nakládání s odpady**. Za nejzásadnější změnu je považováno přijetí GD a s ním spojený řízený přechod stávající ekonomiky k oběhovému hospodářství.

Za aktuální trendy v oblasti energetiky je podle názoru konzultanta CETA možné považovat **zvyšování energetické účinnosti, využití odpadního tepla a integraci s obnovitelnými zdroji energie**, které vycházejí z klíčových dokumentů a iniciativ na úrovni EU (zejm. z unijního cíle pro dosažení klimatické

neutrality do roku 2050 stanoveného v rámci GD, resp. balíčku FF55 a navazujících, resp. věcně souvisejících cílů v oblasti ochrany klimatu).

V oblasti odpadového hospodářství konzultant CETA poukazuje zejm. **na přechod k oběhovému hospodářství** (jakožto jeden z klíčových pilířů GD), ze kterého plyne zejm. zvýšený důraz na **předcházení vzniku odpadů, přípravu na opětovné použití a zvýšení recyklace a upuštění od ukládání odpadu na skládky při současné minimalizaci jeho spalování**. Ve vztahu k využívání spalování pak konzultant CETA uvádí, že toto by mělo v EU probíhat v takových zařízeních na výrobu energie z odpadů, která jsou nejmodernější, mají vysokou energetickou účinnost a vytvářejí nízké emise. Na základě uvedených závěrů konzultant CETA konstatuje, že další rozvoj v oblasti odpadového hospodářství **by se měl ubírat právě směrem vyšší míry recyklace a materiálového využití** odpadu. Analýza CETA se dále zabývá zohledněním unijních cílů v oblasti odpadového hospodářství v české legislativě (zejm. v Novém Zákonu o odpadech), jakož i v národních strategických dokumentech.

Co se týče oblasti životního prostředí, s ohledem na aktuální strategické dokumenty na vnitrostátní (zejm. Politika ochrany klimatu v ČR) i unijní (balíček FF55) úrovni, lze podle názoru konzultanta CETA **považovat za aktuální trendy ve vztahu k zařízením pro energetické využití odpadu dosažení snížení emise skleníkových plynů z odpadového hospodářství o 30 % do roku 2030 oproti roku 2020** (zejm. prostřednictvím systému EU ETS), **zvýšení energetického využití odpadů, podporu výstavby a rekonstrukce spaloven s energetickým využitím odpadu a zefektivnění nakládání s biologicky rozložitelnými odpady**. Závěrem pak Analýza CETA upozorňuje na možná rizika spočívající ve spalování biomasy, resp. biologicky rozložitelné části průmyslového a komunálního odpadu, které by v budoucnu nemuselo být považováno za výrobu energie z obnovitelných zdrojů, protože by bylo považováno za neekologické a nežádoucí. V této souvislosti však konzultant CETA uvádí, že tento vývoj by pravděpodobně mohl ovlivnit ekonomickou návratnost Projektu až v poslední třetině jeho předpokládané doby životnosti.

11.3. ANALÝZA KPMG

Ve vztahu k prvnímu bodu ze Zadání RMB lze z Analýzy KPMG citovat následující závěry.¹²¹

K aktuálnímu trendu v České republice v oblasti odpadového hospodářství Analýza KPMG uvádí: „*Je třeba také zdůraznit, že strategickými cíli České republiky v rámci Plánu odpadového hospodářství ČR¹²² je:*

1. *Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.*
2. *Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.*
3. *Udržitelný rozvoj společnosti a přechod k cirkulární ekonomice.*
4. *Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů.*

Z toho vyplývá, že tlak na snižování produkce komunálního odpadu bude narůstat a předpoklad lineárního růstu objemu odpadu podle trendu mezi lety 2009–2017 je z našeho pohledu příliš optimistický.¹²³

V Analýze KPMG je v kap. 4.2.2.2 na str. 21 k trendu v oblasti emisních povolenek uvedeno: „*Budoucí prodej tepla může být také negativně ovlivněn budoucím zařazením zařízení na energetické využití odpadu do systému EU-ETS a z toho vyplývající nutností nákupu emisních povolenek. Tento záměr schválil již v dubnu 2023 Evropský parlament, byť finální a závazná varianta bude ještě projednávána dalšími orgány EU.*“

K tomuto trendu je v kap. 4.3.4.2 na str. 32 dále uvedeno: „*Vzhledem k ambiciózním cílům EU v oblasti dekarbonizace, snižujícím se objemu emisních povolenek (cílem EU podle Fit for 55 je snížení o 4,3 % ročně od roku 2024) a postupnému rušení bezplatných povolenek pro některá odvětví, je možné očekávat další růst cen emisních povolenek.*

¹²¹ Zvýraznění textu provedl Zpracovatel.

¹²² https://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr

¹²³ Viz kap. 4.2.1.4, str. 16 Analýzy KPMG.

Nedávné odhady ukazují, že průměrná cena emisní povolenky v EU se bude v roce 2024 pohybovat okolo cca 94 EUR (což je výrazně výše než odhad pro letošní rok, cca 81 EUR). V roce 2025 by pak průměrná cena mohla vzrůst až na cca 100 EUR. Na základě současných trendů a známých cílů by se cena povolenek mohla do roku 2040 zvýšit ke 120 EUR, aby bylo možné splnit evropské klimatické cíle (některé radikálnější scénáře vývoje ceny povolenky však pracují s postupným navýšením ceny až ke 190 EUR). **Na cenu povolenky bude mít zásadní dopad poměr rychlosti odklonu od fosilních zdrojů vůči rychlosti snižování ročního objemu povolenek.**

V Analýze KPMG se v kap. 5.2 na str. 39 uvádí: „V každém případě se jedná se o natolik zásadní investici (i přes předpokládanou dotaci) s významným dopadem na finanční pozici a stabilitu společnosti SAKO, že **považujeme za vhodné zvážit i ekonomické dopady alternativních možností rozvoje.**“

Ve vztahu k alternativním možnostem rozvoje a jiným aspektům Projektu Analýza KPMG v kap. 6 na str. 40 uvádí: „Následující přehled představuje příkladný výčet alternativních možností rozvoje SAKO, případně jiné aspekty realizace Projektu či příležitosti s ním spojené.“

[REDACTED]

Tento výčet není úplný, ale navazuje na rizika či jiné faktory zmíněné v této Zprávě. **Jednotlivé alternativy nebyly podrobeny žádné další analýze a vyžádaly by si samostatnou ekonomickou analýzu a posouzení dalších aspektů, včetně mimoekonomických.**

11.4. ANALÝZA BEEPARTNER

Ve vztahu k prvnímu bodu ze Zadání RMB lze z Analýzy BeePartner citovat následující závěry¹²⁴.

Z hlediska aktuálních a budoucích trendů v oblasti odpadového hospodářství a energetiky Analýza BeePartner na str. 12 uvádí: „Evropská politika v oblasti životního prostředí se opírá o zásady **obezřetnosti, prevence, nápravy znečištění životního prostředí u zdroje a o zásadu ‚znečišťovatel platí‘**. Víceleté akční programy pro životní prostředí stanoví rámec pro budoucí opatření ve všech oblastech politiky životního prostředí. Tyto programy jsou začleněny do horizontálních strategií a přihlíží se k nim při mezinárodních jednáních o životním prostředí. **Politika v oblasti životního prostředí byla nedávno přesunuta do centra tvorby politik EU** tím, že Evropská komise zařadila Zelené dohodu pro Evropu (Green Deal) z roku 2019 jako hlavní hnací sílu své strategie hospodářského růstu. [...]

¹²⁴ Zvýraznění textu provedl Zpracovatel.

Akční programy pro životní prostředí

[...]. V květnu 2022 vstoupil v platnost [8. akční program pro životní prostředí](#), neboť EU se právně dohodla na společném programu pro politiku v oblasti životního prostředí **do konce roku 2030**.

Nový program opakuje závazek EU naplnit vizi sedmého akčního programu pro životní prostředí pro rok 2050: zajistit dobré životní podmínky pro všechny a zároveň respektovat meze naší planety.

Podporuje cíle Zelené dohody pro Evropu v oblasti životního prostředí a klimatu a navazuje na ně a poskytuje rámec, který umožní **dosáhnout šesti prioritních cílů**:

- dosažení cíle snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 a **klimatické neutrality do roku 2050**,
- posílení adaptační kapacity, posílení odolnosti a snížení zranitelnosti vůči změně klimatu,
- dosažení pokroku směrem k modelu regenerativního růstu, oddělení hospodářského růstu od využívání zdrojů a zhoršování životního prostředí a **urychlení přechodu na oběhové hospodářství**,
- úsilí o dosažení cíle nulového znečištění, a to i v oblasti ovzduší, vody a půdy, a ochrana zdraví a dobrých životních podmínek Evropanů,
- ochrana, zachování a obnova biologické rozmanitosti a posilování přírodního kapitálu (zejména vzduchu, vody, půdy a lesa, sladkovodních, mokřadních a mořských ekosystémů),
- snížení environmentálních a klimatických tlaků spojených s výrobou a spotřebou (zejména v oblasti energetiky, průmyslového rozvoje, budov a infrastruktury, mobility a potravinového systému).

Účinné využívání zdrojů a oběhové hospodářství

Politika EU v oblasti odpadů má dlouhou historii a tradičně se zaměřuje na nakládání s odpady, které je z hlediska životního prostředí udržitelnější. Tento trend by měl změnit plán pro Evropu účinněji využívající zdroje a balíček opatření týkajících se oběhového hospodářství tím, že ekonomiku EU přetvoří do roku 2050 na udržitelnou ekonomiku. **Čtyři nové směrnice o odpadech** v posledním balíčku opatření týkajících se oběhového hospodářství přináší **nové cíle v oblasti nakládání s odpady, pokud jde o předcházení vzniku odpadu, jeho opětovné použití, recyklaci a skládkování**. Nový [akční plán EU pro oběhové hospodářství](#) (dále také viz [ZDE](#)) v rámci Zelené dohody pro Evropu představuje program, který je zaměřený na budoucnost a klade si za cíl vytvořit čistší a konkurenceschopnější EU a plně přispět ke klimatické neutralitě.

Čtyři směrnice (EU) 2018/849, (EU) 2018/850, (EU) 2018/851 a (EU) 2018/852) přijaté v květnu 2018 po interinstitucionálních jednáních mezi Parlamentem a Radou obsahují následující klíčové prvky:

- společný cíl EU recyklovat 65 % komunálního odpadu do roku 2035 (55 % do roku 2025 a 60 % do roku 2030),
- společný cíl EU recyklovat 70 % obalových odpadů do roku 2030,
- závazný cíl snížení skládkování na max. 10 % komunálního odpadu do roku 2035,
- zákaz skládkování tříděného odpadu, což vyžaduje oddělený sběr biologického odpadu do roku 2023 a u textilu a nebezpečného odpadu z domácností do roku 2025,
- podpora ekonomických nástrojů odrazujících od ukládání na skládky,
- zjednodušené a zlepšené definice a harmonizované metody výpočtu míry recyklace v celé EU,
- konkrétní opatření na podporu opětovného použití a stimulace průmyslové symbiózy – vedlejší produkt jednoho odvětví se použije jako surovina jiného odvětví,
- povinné rozšířené systémy odpovědnosti výrobce, aby výrobci uváděli na trh ekologičtější výrobky a podporovali systémy využití a recyklace (např. u obalů, baterií, elektrických a elektronických zařízení).

Nastavení nového dotačního období po roce 2027 (2030) je v současné době na svém začátku. Do jakých oblastí bude poskytována podpora zatím není zřejmé. Ale vzhledem k výše uvedeným prioritám EU, které zahrnují

oblasti jako je recyklace komunálního odpadu, snižování skládkování, využívání druhotných surovin a také klimatická neutralita Evropské unie v roce 2050 lze určitý směr podpory do značné míry předvídat.“

Co se týče možnosti, zda v době podání žádosti o podporu Projektu z dotačních prostředků Modernizačního fondu bylo možné získat dotační prostředky na opravu/rekonstrukci či modernizaci/intenzifikaci stávajících linek K2 a K3, Analýza BeePartner na str. 8 uvádí: „**V roce 2021 byl pro linku K2 a K3 rovněž k dispozici dotační zdroj z Modernizačního fondu, tedy výzva HEAT č. 2/2021 – Velké projekty; tento zdroj nicméně v podmínkách SAKO nebylo možné využít.**“

K dotazu, zda se počítá ve střednědobém horizontu (2030–2035) s tím, že bude možné získat dotační prostředky pro realizaci zařízení (i) na třídění odpadů, (ii) pro materiálové využití (recyklaci) odpadů (iii) pro zpracování výrobků z druhotných surovin, se pak na str. 14 Analýzy BeePartner uvádí: „**Na základě plánovaných priorit Evropské unie v následujících letech lze očekávat podporu v oblasti odpadového hospodářství, respektive cirkulární ekonomiky. V současné době nelze odhadnout, za jakých podmínek k takové podpoře bude docházet.**“

Dále, k dotazu, zda se počítá ve střednědobém horizontu (2030–2035) s tím, že bude možné získat dotační prostředky na opravu / rekonstrukci či modernizaci / intenzifikaci stávajících zařízení (tj. linek K2 a K3), se na str. 14 Analýzy BeePartner uvádí: „**Na základě plánovaných priorit Evropské unie v následujících letech lze očekávat podporu také v oblasti snižování spotřeby energie, přechodu na čisté zdroje a snižování emisí skleníkových plynů. V současné době nelze odhadnout, za jakých podmínek k takové podpoře bude docházet.**“

11.5. KOMENTÁŘ ZPRACOVATELE

Aktuálními trendy a vřdčími myšlenkami v oblasti odpadového hospodářství (vycházející zejm. z unijního balíčku oběhového hospodářství), jsou zejména (i) účinné a udržitelné využívání zdrojů a (ii) uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady. **Zásadní je především jednoznačná preference opětovného použití odpadu či jeho recyklace před jinými způsoby využití** (zahrnující mj. energetické využití odpadu či prosté spalování odpadu).

Lze tedy shrnout, že od doby zpracování podkladových dokumentů a analýz vztahujících se k Projektu došlo **ke změnám v legislativě, koncepcích a strategických přístupech k nakládání s odpady**. Za nejzásadnější změnu je považováno přijetí *Green Deal* a s ním spojený **řízený přechod stávající ekonomiky k oběhovému hospodářství**, ze kterého plyne zejm. zvýšený důraz na **předcházení vzniku odpadů, přípravu na opětovné použití a zvýšení recyklace a upuštění od ukládání odpadu na skládky při současné minimalizaci jeho spalování**.

Aktuálními trendy a vřdčími myšlenkami v oblasti energetiky (vycházející zejm. z *Green Deal*, resp. balíčku FF55), za účelem snížení emisí skleníkových plynů jsou zejména (i) zajištění bezpečné a cenově dostupné dodávky energie v EU, (ii) vytvoření plně integrovaného, propojeného a digitalizovaného unijního trhu s energií, (iii) podpora energetické účinnosti a snížení energetické náročnosti budov a (iv) rozvoj těch odvětví energetiky, které se převážně zakládají na obnovitelných zdrojích energie. Aktuálními trendy a vřdčími myšlenkami v oblasti dopravy (vycházející zejm. z *Green Deal*, resp. balíčku FF55), za účelem snížení emisí skleníkových plynů v dopravě jsou zejména (i) přesun významné části nákladní přepravy ze silniční sítě na železnici, resp. vodní cesty a (ii) postupné snižování emisí pro osobní automobily/dodávky.

Na základě uvedených závěrů lze uzavřít, že další rozvoj v oblasti odpadového hospodářství **by se měl ubírat právě směrem vyšší míry recyklace a materiálového využití odpadu**.

Aktuální trendy v uvedených oblastech by měly být reflektovány i v činnosti společnosti SAKO Brno, přičemž Zpracovatel z tohoto pohledu doporučuje, aby byly prověřeno, zda svěřené úkoly společnosti SAKO Brno těmto trendům odpovídají, či by byla vhodná jejich změna.

Dále, jak vyplývá z právní části této Komplexní analýzy, Rozhodnutí primátorky **není pokynem k obchodnímu vedení, nýbrž doporučením nezávazného charakteru**, při jehož plnění musí členové představenstva společnosti SAKO Brno dodržovat péči řádného hospodáře, a tedy Rozhodnutí primátorky

nemá samo o sobě ve vztahu k péči řádného hospodáře členů představenstva společnosti SAKO Brno **žádný vliv**.

Nicméně, v době vydání Rozhodnutí primátorky neexistovaly ve finální podobě Green Deal ani balíček FF55, tudíž shora popsané trendy nemohly být vzaty při rozhodování do úvahy. Nelze tudíž bez dalšího vyloučit, že by RMB při znalosti aktuálních trendů rozhodla jinak.

12 DRUHÝ BOD ZE ZADÁNÍ RMB

2. uvedena informace o důvodech a potřebě rozšíření spalovacích kapacit na území města Brna v rámci obchodní společnosti SAKO Brno, a.s., při zohlednění potřeb statutárního města Brna a jeho obyvatel,

12.1. ANALÝZA CETA

Ve vztahu k druhému bodu ze Zadání RMB lze z Analýzy CETA citovat následující závěry.¹²⁵

K důvodům a potřebě rozšíření spalovací kapacity na území SMB Analýza CETA na str. 12 uvádí: „Na území města Brna (Brno-město) bylo v roce 2021 vyprodukováno **195 tis. tun komunálního odpadu (KO)**, z toho téměř 69 tis. tun¹²⁶ tvořil **směsný komunální odpad (200301)**.

Z celkového množství KO se průměrně energeticky využívá 48 % směsi, to znamená, že na území Brna je v současnosti zhruba 93 tis. tun odpadu pro ZEVO (tab. č. 1). Prognózy produkce komunálního odpadu pro ORP Brno (graf č. 2) ukazují, že se sice počítá s mírným nárůstem v produkci KO, **na druhou stranu se také předpokládá vyšší míra třídění odpadu a vyšší materiálové využití**. S tím souvisí **předpokládaný pokles produkce směsného komunálního odpadu** (graf č. 3), který momentálně představuje hlavní spalovaný odpad (viz. kapitola 4).

Pokud budeme brát v úvahu využití ZEVO v rámci celého Jihomoravského kraje, množství energeticky využitelného komunálního odpadu se pohybuje kolem 220 tis. t, přičemž kapacita dvou stávajících kotlů K2 a K3 je v součtu 248 tis. t/rok.

Stávající kapacita kotlů K2 a K3 je z hlediska úzce definovaných potřeb statutárního města Brno dostačující a dle prognózy produkce komunálních odpadů bude dostatečná i v dalších letech. Využití kapacity pro K1 je tedy spíše otázkou vzdálenějších lokalit, jelikož svoz z blízkých lokalit je již zajištěn společností SAKO. Tyto odpady jsou následně energeticky využívány, jelikož společnost SAKO Brno a.s. má uzavřenou smlouvu o dílo se statutárním městem Brno, kde se uvádí, že veškerý spalitelný odpad musí být svážen do ZEVO k energetickému využití (viz. TDD_SAKO_Brno_V18).“

12.2. KOMENTÁŘ ZPRACOVATELE

Společnost SAKO Brno má v rámci svěřených úkolů svážet odpad vznikající na území SMB a v přilehlých oblastech, jakož i veškerý odpad odložený na území SMB. Návoz odpadu z regionu Brno činil dle informací od společnosti SAKO Brno v roce 2022 objem cca 103 tis. tun. Společnost SAKO Brno tudíž za účelem provozu linek K2 a K3 **tento svěřený úkol plní**. Současně je přitom energeticky využívá komunální odpadu v celkovém objemu cca 242 tis. tun/rok, přičemž kapacita linek K2 a K3 je v součtu 248 tis. tun/rok.

Vzhledem k tomu, že odpad má svážet společnost SAKO Brno, coby městská společnost SMB, plní své svěřené úkoly toliko „*při výkonu péče o všestranný rozvoj území statutárního města Brna a o potřeby obyvatel statutárního města Brna*“, lze konstatovat, že kapacita stávajících linek K2 a K3, jejichž životnost je počítána do r. 2035/2036, **je pro plnění svěřeného úkolu dostatečná**. Nelze tedy jednoznačně uzavřít, že z důvodu zájmu veřejně prospěšného je nezbytné kapacitu stávajících linek rozšiřovat.

Další postup společnosti SAKO Brno by patrně mohl být vyhodnocen až v návaznosti na pokračující vývoj **legislativních trendů** v oblasti nakládání s odpady, životního prostředí a legislativy. Důvodem je skutečnost, že **do budoucna nelze vyloučit**, že tyto trendy budou v rámci SMB, resp. v rámci svěřených úkolů společnosti SAKO Brno, zohledněny tak, aby předurčovaly směřování zájmu veřejně prospěšného, jakož i vývoj a relevanci aktuálně identifikovaných rizik.

¹²⁵ Zvýraznění textu provedl Zpracovatel.

¹²⁶ Dostupné z: <https://www.brno.cz/documents/20121/236903/Informace-odpadove-hospodarstvi-mesta-2022.docx/debfd5ad-7740-1b47-e8b3-3e9e5298dfe7?version=1.0&t=1684833571442&download=true>.

Pokud jde o otázku odvádění dividendy společností SAKO Brno jedinému akcionáři, jejíž výše nadto nebyla v předložených podkladech uvedena ani v podobě určitého předpokladu, lze pak z hlediska identifikovaných rizik Projektu konstatovat, že **není jisté, jaký by vůbec byl zisk společnosti SAKO Brno z provozu Projektu**, pokud by došlo např. k projevu ceny emisních povolenek či výstavbě horkovodu z EDU do Brna, zajišťujícího dodávky bezemisní tepelné energie. Z tohoto hlediska se jeví **jako spekulativní argument**, že zájem veřejně prospěšný by realizací Projektu byl naplňován zprostředkovaně, a to např. prováděním sociálních projektů SMB, financovaných z dividend od společnosti SAKO Brno.

13 TŘETÍ BOD ZE ZADÁNÍ RMB

3. zhodnocení dopadů realizace projektu OHB II – linka K1 na statutární město Brno a jeho obyvatele ve všech aspektech souvisejících s kvalitou života ve městě Brně (např. dopravní zátěž, životní prostředí, energetika),

13.1. ANALÝZA CETA

Ve vztahu k třetímu bodu ze Zadání RMB lze z Analýzy CETA citovat následující závěry.¹²⁷

K dopadům realizace Projektu na SMB a jeho obyvatele Analýza CETA na str. 2 uvádí následující identifikovaná rizika:

I. „RIZIKOVÁ OBLAST 1 – ENERGETIKA

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

1. *Nové trendy ve strategii OH ovlivní skladbu palivové směsi.*
2. *Změna složení palivové směsi ovlivní výhřevnost.*
3. *KPIs projektu vytvoří tlak na extenzivní růst hmotnosti zpracovávaného odpadu.*

II. RIZIKOVÁ OBLAST 2 – ODPADY

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

1. *Kapacita K1 je naddimenzovaná vzhledem k prognóze vývoje množství SKO města Brna.*
2. *Stávající kapacita K2+K3 dokáže – s dílčími investicemi – pokrýt kvalitativní i kvantitativní požadavky procesování SKO města Brna a blízkého okolí v rozumném časovém výhledu.*
3. *Oportunitní náklady investice nejsou nulové, a to především s ohledem na hierarchizaci způsobů nakládání s odpady a investiční možnosti jejich podpory.*

III. RIZIKOVÁ OBLAST 3 – EMISNÍ POVOLENKY

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

1. *Na provozní činnost SAKO Brno, a.s. významně dopadne zapojení do systému EU ETS, k němuž dle aktuálních informací zřejmě dojde od r. 2030.*
2. *Cena emisní povolenky bude v době zapojení zřejmě na úrovni současné hodnoty a bude značně volatilní, což bude generovat významná finanční rizika a náklady na jejich řízení, a to bez ohledu na schopnost přenést cenu povolenky do finálních cen energií.*
3. *Zvýšení ceny emisní povolenky významně ovlivní nákladovou stranu bilance projektu, což bude mít dopady na investiční rozhodnutí i na provozní financování projektu.*

IV. RIZIKOVÁ OBLAST 4 – EMISE A NEGATIVNÍ EXTERNALITY

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

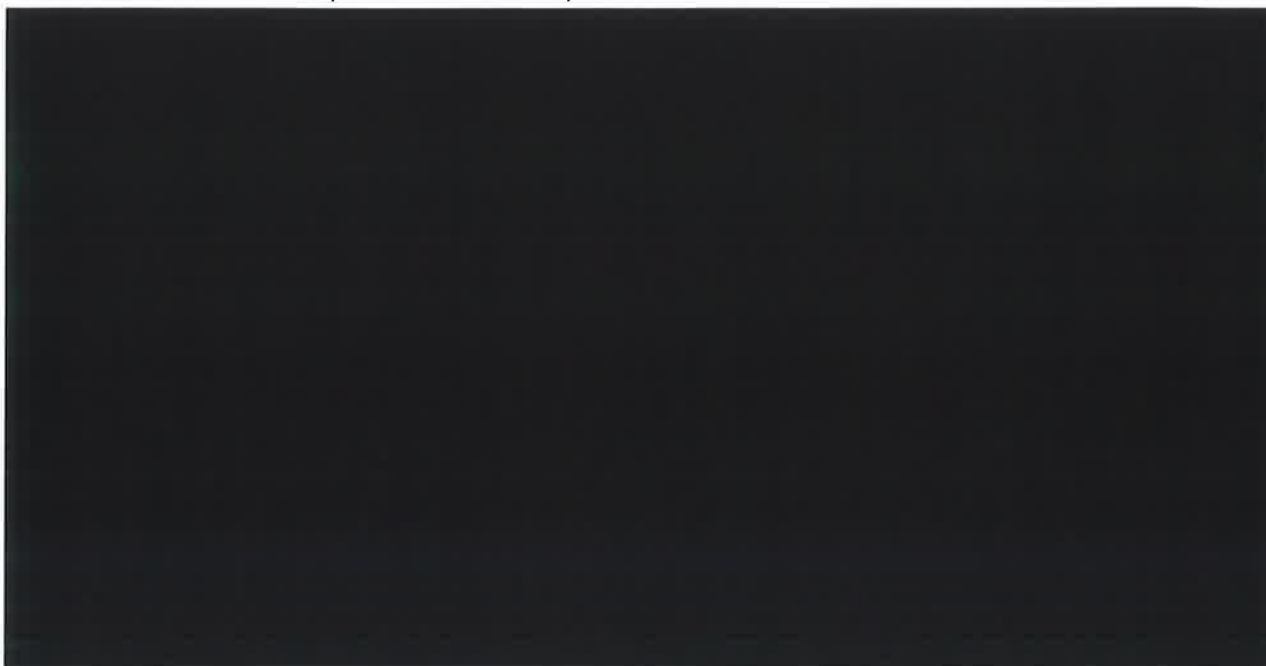
1. *Emisní zatížení je v normě, ale dojde k růstu (v absolutních hodnotách). To generuje významná rizika spojená s vnímáním projektu ze strany veřejnosti.*
2. *Tlak na extenzivní zvyšování objemu palivové směsi (viz riziko 1) ovlivní celkové emise spojené s projektem.*
3. *Diskutovaný projekt horkovodu (Dukovany) představuje alternativu bezemisního zdroje, který by měla být z hlediska města Brna evaluována jako alternativa investiční akce.“*

¹²⁷ Zvýraznění textu provedl Zpracovatel.

Ve vztah k problematice emisí Analýza CETA na str. 18 uvádí:

„Emise znečišťujících látek ze zařízení by po realizaci projektu mírně vzrostly, nicméně v rámci systému zásobování teplem v Brně by došlo k úspoře emisí díky nižší spotřebě zemního plynu (tab. č. 2). Realizací záměru dostavby K1 (rok 2024) by došlo ke snížení emisí CO₂ o [redacted] oproti stavu roku 2016. Podrobné charakteristiky jednotlivých škodlivých látek jsou uvedené v příloze č. 2.“, přičemž údaje shrnující stavy emisí před a po realizaci Projektu vyobrazuje tabulka č. 5 v příloze č. 2 Analýzy CETA:

„Tabulka č. 5 – Emise a vybrané chemické látky

Ve vztah k problematice energetiky a emisí Analýza CETA na str. 20 dále uvádí: *„V souvislosti s emisemi je nutné ještě pro úplnost zmínit plánovaný horkovod z Jaderné elektrárny Dukovany do Brna, který teoreticky představuje alternativní možnost zásobování Brna energiemi. Pokud bude realizován, lze o něm uvažovat jako o bezemisním zdroji. Z dostupných informací i technologické úrovně poznání vyplývá, že by mohlo vést k podstatně vyšší úspoře emisí, respektive zatížení emisemi K1 by nebylo potřeba ve stávající plánované kapacitě. Tento faktor je nepochybně důležitým vstupem pro rozhodování o emisích na K1, zejm. s ohledem na míru nejistoty i časem generovaná dodatečná rizika v porovnání s koncepcí z r. 2018.“*

Ve vztah k problematice produktů po spalování odpadu Analýza CETA na str. 21 uvádí:

„Kromě emisí vznikají také produkty po spalování odpadu. Nejvíce vzniká tzv. škváry, která se v současné době přijímá na skládky jako technologický materiál pro zabezpečení skládky. Produkce škváry je 21 % ze spalovaného odpadu. Po realizaci záměru se počítá s navýšením o 22,7 až 26,7 tisíc t/rok (viz. TDD_SAKO_Brno_V18). Kapacita skládek je momentálně sice dostačující, ale maximální množství odpadu, které skládky mohou přijmout na technické zabezpečení skládky (uložení bez poplatku), činí 25 % z celkové hmotnosti odpadů uložených na skládku v poplatkovém období.“

13.2. ANALÝZA SUDOP

Ve vztahu k třetímu bodu ze Zadání RMB lze z Analýzy SUDOP citovat následující závěry.¹²⁸

K dopadům realizace Projektu na SMB a jeho obyvatele ve scénáři bez realizace vlečky v areálu společnosti SAKO Brno Analýza SUDOP v kap. 2.1 na str. 7 uvádí: *„Po realizaci projektu lze očekávat na vjezdu do areálu **objem 391 těžkých vozidel/24h průměrného dne v roce (RPDI). Oproti současnému stavu by se jednalo o nárůst o 93 vozidel/24h RPDI.** Od této hodnoty může dojít k určitým odchylkám. Při předpokladu využití kapacity spalovny na 95 %, stejném poměru navezeného odpadu a celkového*

¹²⁸ Zvýraznění textu provedl Zpracovatel.

přepraveného objemu i při navýšené kapacitě a dále možné nižší výhřevnosti odpadu vzhledem k jeho kvalitnějšímu třídění, se odhadovaný objem zvýšil o dalších 98 vozidel na 489 vozidel/24h RPDI. Pro kapacitní posouzení jsme však uvažovali s výše uvedenými pravděpodobnějšími hodnotami 391 TV/24h. Další snížení předpokládaného objemu dopravy pod tuto hodnotu, vzhledem k nutnosti naplnit rozšířenou kapacitu spalovny, není příliš pravděpodobné.“

Ve scénáři s realizovanou vlečkou v areálu společnosti SAKO Brno Analýza SUDOP v kap. 2.2 na str. 7 uvádí: „Vzhledem k **probíhajícímu procesu přípravy** je možné, že provoz na vlečce se podaří obnovit před realizací projektu na zkapacitnění spalovny. Rizikem však i v takovém případě zůstává **zajištění celého řetězce kombinované dopravy a vytvoření dostatečných konsolidovaných objemů** přeprav na větší vzdálenost, aby bylo **efektivní** používat železniční mód. Pokud přejmeme objemy uvedené v Kompletní analýze, tedy [REDAKCE]

[REDAKCE] K roku 2030 by tedy ve stavu se zprovozněnou vlečkou netvořil přírůstek vozidel s projektem 93 TV, ale [REDAKCE] **TV/24h RPDI**. Ve vzdálenějším výhledu by pak došlo k poklesu silničního zatížení **pod** stávající hodnoty objemů silniční dopravy.“

Co se týče dopadů na SMB bez realizace vlečky v areálu společnosti SAKO Brno Analýza SUDOP v kap. 2.4 na str. 10-11 uvádí: „V této rozvaze uvažujeme s horším scénářem, kdy bude realizován projekt zvýšení kapacity SAKO, ale nebude realizován městský okruh VMO. Realizací VMO **dojde k navýšení kapacity pro silniční dopravu v ulici Jedovnická**, která se stane součástí VMO včetně přeřešení všech křižovatek s VMO na výrazně kapacitnější. Pokud tedy pracovně předpokládáme 65 % přeprav ve směru do centra, **zvýší se po realizaci projektu zatížení ulice Jedovnická ve směru k Bělohorské ulici o 90 vozidel/24h**.“

V rámci celkového závěru je v Analýze SUDOP v kap. 4 na str. 27 uvedeno: „V této kapitole jsou shrnuta hlavní zjištění a rizika v dopravní oblasti, která se (v případě jejich naplnění) pojí se zprovozněním projektu Vysoce účinného zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1).

- I když je zprovoznění vlečky pro obsluhu areálu spalovny v pokročilé fázi přípravy a plány na rozšíření vlečkového areálu v předpokládaném časovém horizontu jsou realizovatelné, **významným rizikem zůstává zajištění celého řetězce kombinované dopravy a vytvoření dostatečných konsolidovaných objemů přeprav na větší vzdálenost**, aby bylo efektivní používat železniční mód. Možné problémy spojené se zajištěním svozových míst, naplněním ucelených vlaků, překládkou apod. mohou vést **ke zdržení růstu objemů na železnici**, případně **k nižším objemům převážených odpadů** na železnici, než je předpokládáno.
- V případě zajištění plánovaných přeprav na vlečce v plánovaném horizontu lze v dlouhodobějším výhledu, i ve stavu s realizovaným projektem navýšení kapacity spalovny, **očekávat pokles silničního zatížení pod stávající hodnoty**.
- V případě zpoždění realizace vlečky, či zpoždění zajištění přeprav na vlečce **lze očekávat nárůst objemů nákladní silniční dopravy k roku 2030 o 31 % oproti současným objemům na 391 TV/24h**. Při předpokladu vyššího využití kapacity, ale i při možné nižší výhřevnosti odpadu vzhledem k jeho kvalitnějšímu třídění se odhadovaný objem může ještě zvýšit.
- Rizikem může být **zhoršení kvality dopravy v oblasti napojení** areálu SAKO na dopravní síť. Pokud dojde ke zpoždění realizace vlečky a VMO a křižovatka SAKO/Jedovnická zůstane ve stávajícím stavu, lze očekávat **zhoršení komfortu** při průjezdu křižovatkou z/do areálu SAKO na kategorii E nestabilní stav. Lze očekávat vyšší zdržení při průjezdu křižovatkou i vyšší pravděpodobnost nehod. Křižovatka však stále kapacitně vyhoví, i když ve významně snížené kvalitě.
- Pokud bude realizován VMO, křižovatka Jedovnická/SAKO bude přeložena, zásadně přeřešena s ohledem na zvýšení bezpečnosti a kapacity a bude doplněna o SSZ. Navazující křižovatky jsou řešeny jako mimoúrovňové, tedy vysoce kapacitní. Posuzovaná křižovatka však kapacitně nevyhoví. Požadavek na úroveň kvality dopravy je splněn na vedlejší komunikaci, ale není splněn na komunikaci hlavní. Z kapacitního posouzení vyplývá, že předpokládané dopravní intenzity v PUMM na VMO jsou natolik

vysoké, že i v případě nerealizace projektu je kapacita křižovatky nedostatečná bez ohledu na to, zda bude realizována vlečka. S ohledem na celkové množství vozidel vstupujících do křižovatky je navýšení vozidel způsobené realizací projektu zanedbatelné.

- Z hlediska vlivu na dopravu v regionu a na území města Brna, s výjimkou napojení areálu, bude mít realizace projektu zanedbatelný vliv. Důvodem je nízký přírůstek zatížení (93 TV/24h oproti stavu bez projektu, zanedbatelný vzhledem k průměrným běžným hodnotám zatížení na dopravní síti. Jedná se o rizikový scénář bez realizované vlečky.“

13.3. ANALÝZA CLUEDIN

Ve vztahu k třetímu bodu ze Zadání RMB Ize z Analýzy Cluedin citovat následující závěry.¹²⁹

K dopadům realizace Projektu na SMB a jeho obyvatele Ize z Analýzy Cluedin uvést následující závěry:

- **„Emise v oblasti 3 (logistika) dosud nebyly dostatečně analyzovány. Rozptylová studie a Vlivy záměru na klimatický systém, odolnost a zranitelnost projektu vůči klimatickým změnám, oboje od společnosti Bucek s.r.o., se věnovaly zejména zdrojové části spalovenského zařízení. **Návazná doprava a její emise zahrnují širší oblast a mají dopady i do ostatních krajů. Tyto emise bylo nutné vyčíslit a dopady dopravních toků analyzovat, zejména s ohledem na plánovanou železniční logistiku.****
- Emise z dopravy, které jsou v rámci metodiky stanovování uhlíkové stopy přisouzeny emitentovi, tzn. investorovi, jsou emisemi, které by v určité výši vznikly jiným krajům a subjektům při svozu tohoto odpadu v tzv. variantě bez projektu¹³⁰.
- Byly hodnoceny scénáře s převažující silniční dopravou (bez vlečky) a převažující železniční dopravou (s vlečkou). Využitím vlečky v roce 2035 dojde ke snížení emisí z dopravy o 30 %. Železniční doprava bude nadále produkovat emise, jelikož vlečka není elektrifikovaná a pravděpodobně budou využívány diesellové lokomotivy.
- Uhlíková stopa dopravních toků není překážkou pro pozitivní hodnocení projektu z hlediska zmírňování změny klimatu. Podmínkou je však realizace dvou opatření (bud' elektrovozy nebo kombinace obojího):
 - o přesun dovozu odpadu na železnici
 - o **využívána nákladních aut na elektrický pohon – preferovaná varianta z hlediska emisí**
- Logistika vlakové dopravy je v současné chvíli na úrovni teoretických úvah. Ty by v souvislosti s investičním rozhodnutím měly obratem přejít do praktických činností, aby bylo možné do roku 2050 minimalizovat produkci emisí CO₂.
- Postupná obměna vozového parku za vozidla na alternativní (elektrický) pohon je zásadní jak na straně SAKO Brno, tak u třetích stran (svozových společností či smluvních partnerů), které odpad do zařízení dováží nebo se podílí na logistice těchto odpadů. Jejich emisní stopa pak zhoršuje celkovou emisní bilanci samotného zařízení.
- K tzv. absolutní emisní nule dojde v případě, že bude vozový park podílející se na svozu odpadu ze 100 % elektrifikovaný, zároveň dojde k elektrifikaci vlečky či využití železničního spojení s elektrifikovanou tratí.“

¹²⁹ Zvýraznění textu provedl Zpracovatel.

¹³⁰ Variantou bez projektu je myšlen popis situace, která by nastala, pokud by se nerealizoval projekt OHB II –linka K1. Varianta bez projektu nebyla ve studii podrobně rozpracována s ohledem na chybějící data o současných tocích odpadů v krajích, které by bylo třeba zajistit a zpracovat.

13.4. ANALÝZA KPMG

Ve vztahu k třetímu bodu ze Zadání RMB lze z Analýzy KPMG citovat následující závěry.¹³¹

K dopadům realizace Projektů na SMB a jeho obyvatele lze ze str. 10 Analýzy KPMG uvést následující závěry:

„Napajec JE Dukovany

*Dne 29. května 2023 byla podepsána smlouva o spolupráci mezi představiteli společností ČEZ a Teplárny Brno, kterou se přiblížilo zahájení výstavby projektu ‚Vyvedení tepla z Jaderné elektrárny Dukovany pro město Brno‘. Vzhledem k tomu, že dodávané teplo bude bezemisní a objemově významné, představuje tento zdroj **potenciálně významnou konkurenci v oblasti budoucího prodeje tepla.***

*Ze studie popisu synergií projektů společností Teplárny Brno, a.s. a SAKO Brno, a.s. sice vyplývá, že společnost Teplárny Brno, a.s. počítá ve svém energetickém konceptu s dodávkami tepla ze SAKO i v případě zprovoznění napaječe JE Dukovany, nicméně tato studie bere v úvahu pouze energetickou bilanci Tepláren Brno bez ohledu na relativní ceny nakupovaného tepla z různých zdrojů, které mohou být v případě SAKO **negativně ovlivněny dopadem povinnosti nákupu emisních povolenek.**“*

13.5. KOMENTÁŘ ZPRACOVATELE

Lze konstatovat, **během přípravy Projektů nebyla z hlediska SMB dostatečně vyhodnocena problematika dopravní zátěže a souvisejících okolností, zejm. emisí CO₂.**

V případě, že by došlo ke zpoždění při obnově vlečky v areálu společnosti SAKO Brno, lze podle Analýzy SUDOP po realizaci Projektů očekávat na vjezd do areálu společnosti SAKO Brno objem 391 těžkých vozidel za 24 hodin průměrného dne v roce, tedy oproti současnému stavu by se jednalo **o nárůst o 93 vozidel za 24 hodin průměrného dne v roce (nárůst o 31 %) – s touto variantou nebylo vůbec počítáno.** Z Analýzy Cluedin v této souvislosti vyplývá, že sice byly uvažovány emise z provozu Projektů, avšak **dosud nebyly dostatečně analyzovány emise z návazné dopravy**, které budou mít dopad nejen na území SMB, ale i do ostatních krajů, odkud bude odpad svážen.

Z Analýzy CETA pak vyplývá **následující nárůst emisí a chemických látek v případě realizace Projektů:** o ■■■■■ fluorovodíku (HF), o ■■■■■ chlorovodíku (HCl), o ■■■■■ amoniaku (NH₃) a o ■■■■■ oxidu uhličitého (CO₂). Zároveň, při realizaci Projektů se počítá s navýšením **o 22,7 až 26,7 tisíc t/rok** produktu po spalování odpadu – škváry. Zpracovatel v této souvislosti poukazuje, že nezanedbatelnou dopravní zátěž a související emise bude generovat **rovněž odvoz škváry** z areálu společnosti SAKO Brno na příslušnou skládku, což je okolnost, kterou z časového hlediska a posloupnosti zpracovávaných výstupů nebylo možné ze strany Odborných konzultantů zohlednit.

Podle Analýzy SUDOP může být dále rizikem v případě zpoždění obnovy vlečky v areálu společnosti SAKO Brno a velkého městského okruhu **zhoršení kvality dopravy v oblasti napojení areálu společnosti SAKO Brno na dopravní síť**, neboť lze očekávat zhoršení komfortu při průjezdu křižovatkou z/do areálu společnosti SAKO Brno na kategorii E – nestabilní stav. Zároveň je možné očekávat vyšší zdržení při průjezdu křižovatkou i vyšší pravděpodobnost nehod.

Nicméně, na základě **zásady znečišťovatel**, která je v Analýze BeePartner komentovaná v kontextu aktuálních a budoucích trendů v oblasti odpadového hospodářství a energetiky, jdou výše uvedené skutečnosti týkající se dopravní zátěže a souvisejících emisí **na vrub společnosti SAKO Brno**, kterou je z tohoto hlediska nutné považovat za znečišťovatele.

Obdobně je pak možné i uvést, že **během přípravy Projektů se dostatečně nevyhodnocoval dopad projektu horkovodu z EDU do Brna**, a to nejen z pohledu ekonomiky Projektů, ale ani z pohledu problematiky emisí.

¹³¹ Zvýraznění textu provedl Zpracovatel.

Konzultant CETA dovozuje, že o projektu horkovodu z EDU do Brna lze uvažovat jako o **bezemisním zdroji tepelné energie**, přičemž z dostupných informací a technologické úrovně poznání vyplývá, že tento projektu by mohl vést **k podstatně vyšší úspoře emisí** – zatížení emisemi prostřednictvím Projektu by tak ve stávající plánované kapacitě (zřejmě) nebylo potřeba. Současně, konzultant KPMG dovozuje, že projekt horkovodu z EDU do Brna může představovat potenciálně významnou konkurenci v oblasti budoucího prodeje tepla, neboť ceny tepla mohou být v případě společnosti SAKO Brno **negativně ovlivněny dopadem povinnosti nákupu emisních povolenek**.

Jestliže pak studie synergií uvedených projektů bere v úvahu toliko energetikou bilanci, lze na podkladě výše uvedeného relevantně pochybovat o tom, do jaké míry bude Projekt podléhat konkurenčním cenám tepla v případě realizace projektu horkovodu z EDU do Brna, který nadto oproti Projektu garantuje bezemisní dodávky tepelné energie.

Vzhledem k tomu, že v rámci přípravy Projektu byl **opomenut širší kontext** realizace a provozu Projektu, tedy **nárůst dopravní zátěže** na vjezdu do areálu společnosti SAKO Brno v případě zpoždění obnovy vlečky v areálu společnosti SAKO Brno (či nerealizování tohoto záměru vůbec) a související zhoršení kvality dopravy v oblasti napojení areálu společnosti SAKO Brno na dopravní síť, jakož i **produkce emisí z návazné dopravy** nejen na území SMB, ale i v ostatních krajích, odkud bude odpad svážen (včetně velmi pravděpodobného nárůstu v důsledku odvozu škváry z areálu společnosti SAKO Brno na skládku), je otázkou, do jaké míry by svěřené úkoly byly společností SAKO Brno plněny „*při výkonu péče o všestranný rozvoj území statutárního města Brna a o potřeby obyvatel statutárního města Brna*“.

Současně, má-li společnost SAKO Brno v předmětu činnosti uvedenou činnost: „*maximálně efektivní výroba tepelné a elektrické energie s cílem udržet ve Statutárním městě Brně tuto výrobu z pohledu emisí CO₂ neutrální*“, lze **pochybovat o tom, zda by realizace Projektu korespondovala předmětu činnosti, když emise z návazné dopravy nebyly relevantně kalkulovány ani vyhodnoceny**.

14 ČTVRTÝ BOD ZE ZADÁNÍ RMB

4. uvedena skladba spalovaných odpadů od 1. 1. 2020 do 30. 6. 2023, včetně objemu jeho jednotlivých složek,

14.1. ANALÝZA CETA

Ve vztahu ke čtvrtému bodu ze Zadání RMB lze z Analýzy CETA citovat následující závěry.¹³²

Ke skladbě spalovaných odpadů včetně objemu jeho jednotlivých složek v období 01/2020 až 06/2023 Analýza CETA na str. 25 uvádí: „*Tabulka č. 4 – Skladba odpadů přijatých do ZEVO za roky 2020 až 06/2023 (vybrané odpady)*“

Kód odpadu	Název odpadu	Množství (t) rok 2020	Množství (t) rok 2021	Množství (t) rok 2022	Množství (t) 1.pol. 2023
070213	Plastový odpad				
150102	Plastové obaly				
150106	Směsné obaly				
191210	Spalitelný odpad (palivo vyrobené z odpadu)				
191212	Jiné odpady (včetně směsí materiálů) z mechanické úpravy odpadu neuvedené pod číslem 19 12 11				
200101	Papír a lepenka				
200201	Biologicky rozložitelný odpad				
200301	Směsný komunální odpad				
200307	Objemný odpad				

Skladba spalovaných odpadů má vliv na množství a složení emisí, které při spalování vznikají. Ideální odpad pro spalování by měl mít co nejvyšší podíl hořlaviny, minimum popela, kovů či PVC a nízkou vlhkost. Složení odpadů je proto klíčové pro míru produkce emisí.

Spalováním plastů vyrobených z ropy, tedy fosilního paliva, které tvoří jednu ze složek paliva pro spalovny zvyšuje emise CO₂. Problematické však není jen spalování odpadů obsahujících plasty, ale také bioodpadu, který je součástí běžného komunálního odpadu. Nicméně tyto odpady by měly být z větší části směřovány do kompostáren či bioplynových stanic. Ve vlivu na klima (příloha 8_Klima) se konstatuje, že 50 % těchto emisí jsou neutrální vůči klimatické změně, jelikož množství produkovaného oxidu uhličitého je srovnatelné s množstvím, spotřebovaným rostlinami při jejich růstu, proto se do hodnocení vlivu na životní prostředí vůbec nezapočítávají – jak je diskutováno výše, problematiku biogenních emisí CO₂ je možné nahlížet z několika pohledů, a pro projekt typu investice do linky K1 je není efektivní žádný z nich ignorovat.“

V příloze č. 1 Analýzy CETA jsou uvedeni dodavatelé spalovaného odpadu.

14.2. KOMENTÁŘ ZPRACOVATELE

Z Analýzy CETA vyplývá, že v období 01/2020 až 06/2023 byla skladba spalovaných odpadů následující:

- **směsný komunální odpad** v rozmezí 80–82 % z celkového množství spalovaných odpadů,
- **objemný odpad** v rozmezí 7–8 % z celkového množství spalovaných odpadů,
- **odpady z mechanické úpravy odpadu, tzv. výměty**, v rozmezí 4–5 % z celkového množství spalovaných odpadů,
- **směsné obaly** v zastoupení přibližně v 1 % z celkového množství spalovaných odpadů,

¹³² Zvýraznění textu provedl Zpracovatel.

- **biologicky rozložitelný odpad**, u kterého došlo v roce 2021 k poklesu přijatého množství oproti roku 2020 o [redacted] t (tj. pokles o [redacted]), v dalších letech už pak přijaté množství zůstává přibližně stejné,
- **palivo vyrobené z odpadu**, jehož množství se v roce 2022 [redacted] oproti roku 2020.

5. informace týkající se ekonomické situace společnosti, výše nerozděleného zisku, cash flow, a předpokládané změny v případě realizace projektu OHB II – linka K1,

15.1. ANALÝZA KPMG

Ve vztahu k pátému bodu ze Zadání RMB lze z Analýzy KPMG citovat následující závěry.¹³³

V rámci celkového shrnujícího závěru Analýza KPMG uvádí: „Společnost není dluhově financována a z finančních výkazů a vypočtených finančních ukazatelů je patrné, že Společnost by v budoucnu měla mít kapacitu dluhové financování přijmout, s modelovanými předpoklady úvěrového financování Projektu ve výši [redacted] platby z vlastních zdrojů ve výši [redacted] a zbývající část z investiční dotace z Modernizačního fondu. Z dostupných podkladů vyplývá vysoká očekávaná profitabilita projektu podle tzv. bankovního scénáře (v případě bankovního financování, úspěchu čerpání dotace z Modernizačního fondu, předpokladu dosažení stropu pro eskalaci nákladů a realizace všech investic dle investičního plánu) vyjádřená čistou současnou hodnotou (NPV) Projektu ve výši více než [redacted].“

Na základě předložených dokumentů a navazujících diskusí se zástupci Společnosti jsme však identifikovali některé aspekty a potenciální rizika projektu, které dosud nebyly odpovídajícím způsobem zohledněny.

Dostupnost komunálních odpadů

Za předpokladu dostupnosti komunálních odpadů z Brna, Jihomoravského kraje a krajů sousedících (mimo Pardubický) se odhadovaný objem více než 390.000 t/rok jeví jako dostatečný pro pokrytí potřeby SAKO Brno ve výši 300.000 t/rok (po realizaci Projektu). Nicméně již po zohlednění v dnešní době známých konkurenčních projektů se odhadovaný objem sníží na méně než 330.000 t/rok, což představuje **pouze 10% rizikovou rezervu.**

Z předložené citlivostní analýzy Projektu navíc vyplývá, že právě dostupnost komunálního odpadu je parametrem, který zásadně ovlivňuje výnosnost Projektu. Z této analýzy vyplývá, že i relativně nízké snížení dostupnosti odpadu ve výši [redacted] **vede ke snížení čisté současné hodnoty o [redacted]** (počítáno proti mírně odlišnému scénáři než tzv. bankovnímu, který měl výchozí NPV ve výši [redacted]).

Projekty zahrnuté do analýzy společnosti ENVIROS jsou výčetem v současné době známých projektů, a to pouze na území České republiky. Vzhledem k časové ose, která je nutná k výstavbě podobných projektů (byť menšího rozsahu) a potenciální výstavbě projektů v blízkém zahraničí lze předpokládat, že **mohou vzniknout další menší spalovny odpadů, které budou moci konkurovat lokalitou, tedy nižšími dopravními náklady z důvodu blízkosti k původcům odpadu.**

Napajec JE Dukovany

Dne 29. května 2023 byla podepsána smlouva o spolupráci mezi představiteli společností ČEZ a Teplárny Brno, kterou se přiblížilo zahájení výstavby projektu „Vývedení tepla z Jaderné elektrárny Dukovany pro město Brno“. Vzhledem k tomu, že dodávané teplo bude bezemisní a objemově významné, představuje tento zdroj **potenciálně významnou konkurenci v oblasti budoucího prodeje tepla.**

Ze studie popisu synergií projektů společností Teplárny Brno, a.s. a SAKO Brno, a.s. sice vyplývá, že společnost Teplárny Brno, a.s. počítá ve svém energetickém konceptu s dodávkami tepla ze SAKO i v případě zprovoznění napajec JE Dukovany, nicméně tato studie bere v úvahu pouze energetickou bilanci Tepláren

¹³³ Zvýraznění textu provedl Zpracovatel.

Brno bez ohledu na relativní ceny nakupovaného tepla z různých zdrojů, které mohou být v případě SAKO **negativně ovlivněny dopadem povinnosti nákupu emisních povolenek.**

Dopad nákupu emisních povolenek na prodejní cenu tepla

Analýza PwC uvažuje, že na spalovny odpadu dopadne v budoucnu povinnost nákupu emisních povolenek. Tento **faktor není zohledněn v základním výpočtu NPV podle tzv. bankovního scénáře.**

Předložená citlivostní analýza Projektu předpokládá, že [redacted] nákladů na emisní povolenky bude promítnuto do ceny tepla, což by mělo být dle vyjádření Společnosti v souladu se současnou metodikou Energetického regulačního úřadu (ERÚ) pro stanovení cen tepla. **Tím by došlo k navýšení ceny tepla o [redacted], tj. skokovému nárůstu o [redacted] z očekávaných [redacted] (po spuštění linky K1) na [redacted].** Cena tepla se tak výrazně přiblíží dnešním průměrným hodnotám v ČR.

V tomto kontextu lze uvažovat o riziku **substituce nákupu tepla ze spalování za bezemisní teplo z horkovodu**, resp. že z důvodu zajištění odbytu nebude možné v maximální míře přenést náklady na emisní povolenky na zákazníka.

Očekávaná prodejní cena elektřiny

Při předpokladu pozvolného poklesu cen se rizikový buffer uvedený v analýzách PwC a ENVIROS [redacted] **jeví na střední až nižší úrovni.**

Z předložené citlivostní analýzy Projektu vyplývá, že také očekávaná cena prodané elektřiny je parametrem, který významně ovlivňuje výnosnost Projektu. Z analýzy vyplývá, že snížení ceny prodané elektřiny o [redacted] vede k negativnímu dopadu ve výši [redacted] na čistou současnou hodnotu projektu.

Očekávaný objem mzdových nákladů

Společnost předpokládá [redacted] osobních nákladů. Od roku 2024 (včetně) se v rámci ekonomického modelu předpokládá [redacted]

Podle historických finančních výkazů Společnosti však [redacted] **Dále dle makroekonomické predikce MF ČR (srpen 2023) by měl růst objemu mezd a platů za rok 2024 dosáhnout úrovně 6,1 %, a za rok 2025 4,3 %. Ekonomický model by tedy měl tato makroekonomická data lépe zohlednit.**

Také osobní náklady jsou parametrem, který velmi významně ovlivňuje výnosnost Projektu. Z citlivostní analýzy vyplývá, že navýšení mzdových nákladů o [redacted] vede k negativnímu dopadu ve výši [redacted] na čistou současnou hodnotu projektu.

Nákupní cena emisních povolenek

Z předložené citlivostní analýzy Projektu vyplývá, že potřeba nákupu emisních povolenek (za předpokladu, že Společnost bude schopna přenést [redacted] tohoto nákladu do ceny tepla) významně ovlivňuje výnosnost Projektu, když při ceně emisních povolenek 100 EUR/t od roku 2028 vede ke snížení NPV o [redacted]

Na základě výše uvedeného přehledu aspektů a potenciálních rizik lze konstatovat, že byt' Projekt může zůstat ekonomicky výhodným, výše čisté současné hodnoty je významně nejistější a díky některým aspektům i (významně) nižší, podle toho, která rizika a do jaké míry se budou materializovat, než je na základě dostupných podkladů prezentováno.¹³⁴

Ve věci dostupnosti odpadů pak ze str. 19 Analýzy KPMG vyplývá, že ze strategických cílů České republiky v rámci Plánu odpadového hospodářství ČR vyplývá „tlak na snižování produkce komunálního odpadu bude narůstat a předpoklad lineárního růstu objemu odpadu podle trendu mezi lety 2009–2017 je z našeho pohledu příliš optimistický.“ Dále je uvedeno: „V neposlední řadě vzhledem k potřebě naplnění kapacity je nutný svoz

¹³⁴ Viz kap. 3.3, str. 9-12 Analýzy KPMG.

komunálního odpadu na poměrně velké vzdálenosti. Tato odpovědnost byla Společností přenesena na 3. strany, nicméně je to faktor pro rozhodování o tom, kam tato 3. strana bude odpad dovážet. Podle informace od Společnosti neexistuje žádná analýza o rentabilitě dovozu z pohledu vzdálenosti od zařízení ZEVO."

K problematice emisních povolenek Analýza KPMG na str. 33 uvádí: „Nedávné odhady ukazují, že průměrná cena emisní povolenky v EU se bude v roce 2024 pohybovat okolo cca 94 EUR (což je výrazně výše než odhad pro letošní rok, cca 81 EUR). V roce 2025 by pak průměrná cena mohla vzrůst až na cca 100 EUR. Na základě současných trendů a známých cílů by se cena povolenek mohla do roku 2040 zvýšit ke 120 EUR, aby bylo možné splnit evropské klimatické cíle (některé radikálnější scénáře vývoje ceny povolenky však pracují s postupným navýšením ceny až ke 190 EUR)."

15.2. KOMENTÁŘ ZPRACOVATELE

Čistě z hlediska ekonomického zájmu lze Projekt z pohledu společnosti SAKO Brno stále považovat za výhodný, a to navzdory některým rizikům identifikovaným konzultantem KPMG. Výše čisté hodnoty Projektů (NPV) podle Analýzy KPMG **může totiž být při zohlednění identifikovaných rizik významně nejistější, tudíž nižší**. Vždy však bude záležet na tom, která z těchto rizik (a do jaké míry) se budou v rámci Projektů projevovat, a to oproti výchozímu scénáři, který je společností SAKO Brno prezentován jako primární.

Z tohoto pohledu by pak bylo možné považovat za stejně **nejistý** a **spekulativní argument**, že prostřednictvím zisku společnosti SAKO Brno z provozu Projektů, resp. odvedené dividendy jedinému akcionáři bude SMB moci financovat jiné projekty (např. v sociální oblasti), tedy, že by vlastní realizace Projektů měla prostřednictvím odvedené dividendy naplňovat zájem veřejně prospěšný. Jestliže je výše čisté hodnoty Projektů významně nejistější, může být zisk společnost SAKO Brno významně nižší a taková může být i dividendy pro jediného akcionáře.

Tedy oproti variantě, kdy by na rizika identifikovaná konzultantem KPMG bylo již v rámci výchozího scénáře výpočtu výše čisté hodnoty Projektů relevantně reagováno, může v praxi výše čisté hodnoty Projektů i **poměrně významně poklesnout**, tak jak je naznačeno v citlivostní analýze. Konkrétní pokles čisté hodnoty Projektů pak samozřejmě bude záviset na tom, jaká rizika (a v jaké intenzitě) se budou materializovat.

Realizace Projektů dle stávající varianty výpočtu výše čisté hodnoty Projektů tak patrně nemusí ve všech aspektech korespondovat ani sociálním a environmentálním hlediskům, která by měla společnost SAKO Brno jako městská společnost při své činnosti sledovat.

Jestliže ve výpočtech nebyla nedostatečně zohledněna okolnost dopadu ceny emisních povolenek, nemusela být relevantně posouzena cena pro konečného zákazníka. Vzhledem k tomu otázkou, zda a do jaké míry by **svěřený úkol** spočívající v dodávkách tepla a elektrické energie byl stále plněn „**při zachování dlouhodobě sociálně udržitelných cen pro obyvatele města Brna**“, jak požadují Stanovy SAKO Brno. Současně v kombinaci s tím, že projekt horkovodu z EDU do Brna by měl obyvatelům města Brna přinášet bezemisní teplo, je dále i otázkou, do jaké míry by realizace Projektů byla v souladu se svěřenými úkoly společnosti SAKO Brno, u kterých Stanovy SAKO Brno požadují, aby byly plněny „**při výkonu péče o všestranný rozvoj území statutárního města Brna a o potřeby obyvatel statutárního města Brna**“ – jak je totiž uvedeno výše, Projekt i související dopravní zatížení budou generovat emise (a to i z bilančního pohledu).

Ačkoliv byly posouzeny synergické efekty Projektů ve vztahu k projektu horkovodu z EDU do Brna a projektu biomasového zdroje, nebylo z finančního pohledu dostatečně vyhodnoceno, jaký reálný dopad může mít tyto realizace všech těchto projektů do výše čisté hodnoty Projektů. Tedy s ohledem na výše uvedené, **nebylo ani dostatečně vyhodnoceno, zda společnost SAKO Brno bude plnit svěřené úkoly v souladu se Stanovami SAKO Brno**.

Přestože je tedy Projekt jako takový v ekonomickém zájmu společnosti SAKO Brno, a to navzdory rizikům identifikovaným konzultantem KPMG, je zůstává otázkou, **do jaké míry je právě díky těmto rizikům v souladu se svěřenými úkoly společnosti SAKO Brno**, a tedy se zájmem veřejně prospěšným.

V této souvislosti je rovněž otázkou, **zda by realizace Projektu v jiné technické variantě, nebo realizace alternativní možnosti rozvoje společnosti SAKO Brno (např. uvedené v Analýze KPMG), rovněž vyvolávala pochybnosti o sledování zájmu veřejně prospěšného.**

16 ŠESTÝ BOD ZE ZADÁNÍ RMB

6. srovnání cen materiálů ke dni podání nabídky se současným stavem;

16.1. ANALÝZA KPMG

Ve vztahu k šestému bodu ze Zadání RMB lze z Analýzy KPMG citovat následující závěry.¹³⁵

V rámci celkového shrnujícího závěru Analýza KPMG uvádí: „V souladu s naším zadáním jsme se věnovali především vyhodnocení změny mezi [redacted] a současným stavem, [redacted]“

Z vývoje cen [redacted] vyplývá, že aktuální cena Projektu by se mohla pohybovat až okolo hodnoty [redacted]

V tomto ohledu se vyjednaná konečná cena [redacted] se tak jeví jako ekonomicky výhodná.

V každém případě se však jedná se o natolik zásadní investici (i přes předpokládanou dotaci) s významným dopadem na finanční pozici a stabilitu společnosti SAKO, že považujeme za vhodné zvážit i ekonomické dopady alternativních možností rozvoje.¹³⁶

Ve vztahu k alternativním možnostem rozvoje a jiným aspektům Projektu Analýza KPMG v kap. 6 na str. 39 uvádí: „Následující přehled představuje příkladný výčet alternativních možností rozvoje SAKO, případně jiné aspekty realizace Projektu či příležitosti s ním spojené.“

*Tento výčet není úplný, ale navazuje na rizika či jiné faktory zmíněné v této Zprávě. **Jednotlivé alternativy nebyly podrobeny žádné další analýze** a vyžádaly by si samostatnou ekonomickou analýzu a posouzení dalších aspektů, včetně mimoekonomických.“*

¹³⁵ Zvýraznění textu provedl Zpracovatel.

¹³⁶ Viz kap 3.4, str. 10 Analýzy KPMG.

16.2. KOMENTÁŘ ZPRACOVATELE

Lze konstatovat, že konečná cena [redacted] se ve vztahu k aktuální ceně Projektu, která by se mohla pohybovat až okolo hodnoty [redacted] jeví jako ekonomicky výhodná. **Tomuto závěru jistě napomohla i výše vyjednané slevy ze strany vedení společnosti SAKO Brno.** Tedy realizaci Projektu jako takového, jak je ostatně uvedeno i v reakci na pátý bod ze Zadání SMB, lze považovat za souladnou s ekonomickým zájmem společnosti SAKO Brno.

Je však třeba uvážit skutečnost, že navzdory ekonomicky výhodné ceně Projektu nemusí být z ostatních okolností Projektu jednoznačné, že jeho realizace bude v souladu se zájmem veřejně prospěšným, tedy v souladu se Stanovami SAKO Brno.

Je proto otázkou, **zda by realizace Projektu v jiné technické variantě, nebo realizace alternativní možnosti rozvoje společnosti SAKO Brno (např. uvedené v Analýze KPMG), rovněž vyvolávala pochybnosti o sledování zájmu veřejně prospěšného.**

17 ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ

Projekt s názvem „*Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)*“ byl na úrovni vedení statutárního města Brna prezentován a projednán v roce 2016. Následně s Projektem vyslovilo souhlas zastupitelstvo statutárního města Brna na svém zasedání dne 10. dubna 2018. Lze tedy konstatovat, že Projektu byla prostřednictvím volených zástupců veřejnosti vyjádřena širší politická podpora.

Vedení společnosti SAKO Brno na tuto podporu logicky navázalo a započalo s přípravou realizace Projektu jako takového. Výsledkem těchto příprav bylo zpracování řady odborných podkladů, a to ze strany specializovaných úseků společnosti SAKO Brno i renomovaných externích společností. Odborné podklady, zvažující nejrůznější technické, ekonomické a dotační aspekty, se od počátku zaměřovaly na jedinou variantu, a to vybudování nového spalovenského kotle označovaného jako linka K1.

Posléze bylo na úrovni představenstva společnosti SAKO Brno rozhodnuto, že další pokračování v Projektu a jeho realizace se neobejdou bez pokynu k obchodnímu vedení uděleného Radou města Brna. **Rozhodnutí primátorky** ze dne 30. dubna 2020, č. j. MMB/0177529/2020, nicméně **navzdory jeho textaci nelze považovat za pokyn k obchodnímu vedení daný členům představenstva společnosti SAKO Brno.**

Důvodem je skutečnost, že **žádost o pokyn týkající se obchodního vedení**, o jejímž podání bylo kolektivně rozhodnuto představenstvem společnosti SAKO Brno, **z hlediska svého obsahu nenaplnovala kvalitativní náležitosti** takové žádosti. Právní věda se totiž spíše přiklání k závěru, že žádost o pokyn týkající se obchodního vedení by měla **obsahovat popis dvou a více srovnatelných variant z hlediska obhajitelného zájmu dané společnosti, a to včetně uvedení výhod a nevýhod.**

V posuzovaném případě však k naplnění shora uvedených kvalitativních požadavků na obsah žádosti o pokyn k obchodnímu vedení nedošlo, neboť Radě města Brna byla v rámci žádosti o pokyn týkajícího se obchodního vedení **představena a vyhodnocena pouze varianta jediná, a to realizace nového spalovenského kotle označovaného jako linka K1. Jiné varianty nebyly Radě města Brna představeny, natož vyhodnoceny**, přičemž z hlediska obhajitelného zájmu společnosti SAKO Brno **nelze za srovnatelné varianty považovat variantu realizace či nerealizace** Projektu. Jinými slovy, stejně tak, jak příprava Projektu směřovala k realizaci pouze jediné varianty, byla připravena a podána i žádost o pokyn týkající se obchodního vedení. **Žádné jiné varianty pro projednání Radou města Brna v působnosti jediného akcionáře nebyly k dispozici.**

Rozhodnutí primátorky ze dne 30. dubna 2020, č. j. MMB/0177529/2020, lze proto s ohledem na výše **považovat toliko za doporučení nezávazné povahy**, při jehož plnění musí členové představenstva společnosti SAKO Brno dodržovat péči řádného hospodáře. Rozhodnutí primátorky tak **samo o sobě nemá ve vztahu k péči řádného hospodáře členů představenstva společnosti SAKO Brno žádný vliv.**

Městské společnosti jsou dle zákona o obcích zakládány pro výkon samostatné působnosti obce, jakož i k plnění obecních úkolů. Do samostatné působnosti obce spadají mj. záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejích občanů. Základní úkol obce lze přitom vymezit jako péči o její všestranný rozvoj území a o potřeby jejích občanů; obce tedy mají naplňovat určité veřejně prospěšné zájmy. V obecné rovině lze proto konstatovat, že **z podstaty vzniku městské společnosti by tato měla v rámci výkonu svého předmětu podnikání a činností rovněž sledovat naplňování veřejně prospěšných zájmů, neboť i k tomu byla založena.** Toto hledisko je pak u kapitálových společností samozřejmě rámováno určitými zájmy ekonomickými či jinak prospěšnými, které daná městská společnost prostřednictvím svého podnikání sleduje.

Vzhledem k výše uvedenému nelze v konkrétních situacích vyloučit, že u městských společnosti **může docházet ke střetu sledování zájmů veřejně prospěšných se zájmy ekonomickými či jinak prospěšnými.** Z právní úpravy ovšem nevyplývá, zda městská společnost může zájem veřejně prospěšný upřednostnit jiným svým zájmům, ekonomickým či jiným.

Společnost SAKO Brno je městskou společností, u které jsou zájmy veřejně prospěšné vyjádřeny prostřednictvím svěřených úkolů ve smyslu Stanov SAKO Brno, které na několika místech stanovují povinnost sledovat určitá sociální a environmentální hlediska.

Jelikož **svěřené úkoly společnosti SAKO Brno lze považovat za její účel a cíl směřování, je součástí péče řádného hospodáře členů představenstva společnosti SAKO Brno dbát o to, aby svěřené úkoly (vyjadřující určité hledisko zájmu veřejně prospěšného) byly v rámci činnosti společnosti SAKO Brno plněny.** Jinými slovy, společnost SAKO Brno nemůže při své činnosti ignorovat sociální a environmentální hlediska, i kdyby realizace dané činnosti byla v nejlepším ekonomickém zájmu.

Realizaci Projektu lze patrně stále považovat za souladnou s ekonomickým zájmem společnosti SAKO Brno, a to i navzdory některým rizikům, která by mohla vést k nezanedbatelnému poklesu čisté hodnoty Projektu. Konkrétní pokles čisté hodnoty Projektu pak samozřejmě bude záviset na tom, jaká rizika (a v jaké intenzitě) se budou materializovat. Jedná se především o cenu emisních povolenek a do cenotvorby vstupující konkurující projekt v podobě horkovodu z EDU do Brna, který má podle současných prognóz dodávat bezemisní tepelnou energii.

Na druhou stranu je potřeba upozornit, že během přípravy Projektu nebyly (zcela či dostatečně) vyhodnoceny některé aspekty širšího dopadu realizace Projektu na statutární město Brno a jeho obyvatele. Jedná se především o **problematiku dopravní zátěže**, kdy při zpoždění s realizací vlečky by došlo k nárůstu o 93 vozidel za 24 hodin průměrného dne v roce. V případě realizace vlečky by se jednalo o nárůst o ■ vozidel za 24 hodin průměrného dne v roce. Dále nebyly dostatečně analyzovány ani **emise z návazné dopravy**, které mají dopad nejen na území statutárního města Brna, ale i do ostatních krajů, odkud bude odpad svážen.

Současně nelze opomenout dopravní zátěž a související emisní zatížení vyplývající ze skládkování škváry vznikající po spalování odpadu, k jejímuž navýšení by při realizaci Projektu mělo dojít **o 22.700 až 26.700 tun za rok.** Odhlédnout nelze ani od **zhoršení kvality dopravy** v oblasti napojení areálu společnosti SAKO Brno na dopravní síť na kategorii E – nestabilní stav, dojde-li ke zpoždění s realizací vlečky a velkého městského obchvatu. Bylo by tak možné očekávat vyšší zdržení při průjezdu křižovatkou i vyšší pravděpodobnost nehod.

Z důvodu legislativního vývoje na úrovni Evropské unie a České republiky, především v důsledku finálního přijetí tzv. Green Deal a balíčku Fit For 55 (a na ně navazujících předpisů a strategických či koncepčních dokumentů), pak nemohly být během přípravy Projektu v plné míře zohledněny ani aktuální trendy týkající se zejména oblasti odpadového hospodářství, pokud jde o přechod stávající ekonomiky k oběhovému hospodářství. Z ekonomiky oběhového hospodářství přitom vyplývá **zvýšený důraz na předcházení vzniku odpadů, přípravu na opětovné použití a zvýšení recyklace odpadů a upuštění od jejich ukládání na skládky při současné minimalizaci jejich spalování.**

V návaznosti na výše uvedené okolnosti provázející přípravu Projektu a jeho aktuální podobu **nelze jednoznačně uzavřít, že realizaci Projektu lze ve všech popsanych aspektech považovat za souladnou se zájmem veřejně prospěšným, resp. se svěřenými úkoly společnosti SAKO Brno a jejími stanovami.**

S ohledem na skutečnost, že realizace Projektu může na základě shora uvedených okolností **důvodně vést ke kolizi zájmu veřejně prospěšného s čistě ekonomickým zájmem společnosti SAKO Brno**, lze doporučit, aby o tom bylo z pozice řídicí osoby Koncernu SMB informováno statutární město Brno, a to prostřednictvím Rady města Brna; takový postup lze považovat za souladný s péčí řádného hospodáře představenstva společnosti SAKO Brno.

INFORMACE O INTEGRITĚ DAT A DŮVĚRNOSTI

Tato komunikace včetně veškerých příloh (jsou-li označeny v textu dokumentu), zaslaná společností CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář (tj. Zpracovatelem), nebo některou z jejích přidružených společností, subjektů nebo jejím jménem, je přísně důvěrná. Vzhledem k povaze podnikání Zpracovatele může tato komunikace podléhat advokátnímu tajemství ve smyslu ust. § 21 a násl. zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, případně může být předmětem obchodního tajemství ve smyslu ust. § 504 zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, či může být jinak chráněná.

Pokud tuto komunikaci obdržíte omylem, informujte nás o tom a poté ji neprodleně smažte ze svého systému. Obsah této komunikace, jakož i případných příloh, je určen výlučně jejímu adresátovi, a nesmí být nijak kopírován, předáván, zpřístupňován, sdílen, či jakýmkoliv jiným způsobem šířen do sféry jiných než oprávněných subjektů.

Tento dokument byl opatřen elektronickou pečetí¹³⁷ Zpracovatele:

Zpracovatel touto pečetí potvrzuje správnost původu a integrity informací obsažených v tomto dokumentu.^{138,139}

Digitální znění tohoto dokumentu je možné stáhnout zde:

...

Password: ...

¹³⁷ Nařízení eIDAS (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a o zrušení směrnice 1999/93/ES):

Článek 36 - Požadavky na zaručené elektronické pečeti

Zaručená elektronická pečeť musí splňovat tyto požadavky:

- je jednoznačně spojena s pečetící osobou;
- umožňuje identifikaci pečetící osoby;
- je vytvořena pomocí dat pro vytváření elektronických pečeti, která může pečetící osoba s vysokou úrovní důvěry použít k vytváření elektronické pečeti pod svou kontrolou; a
- je k datům, ke kterým se vztahuje, připojena takovým způsobem, že je možné zjistit jakoukoliv následnou změnu dat.

Článek 35 - Právní účinky elektronických pečeti

- Elektronické pečeti nesmějí být upírány právní účinky a nesmí být odmítána jako důkaz v soudním a správním řízení pouze z toho důvodu, že má elektronickou podobu nebo že nesplňuje požadavky na kvalifikované elektronické pečeti.
- U kvalifikované elektronické pečeti platí domněnka integrity dat a správnosti původu těch dat, s nimiž je kvalifikovaná elektronická pečeť spojena.
- Kvalifikovaná elektronická pečeť založená na kvalifikovaném certifikátu vydaném v jednom členském státě se uznává jako kvalifikovaná elektronická pečeť ve všech ostatních členských státech.

Článek 46 - Právní účinky elektronických dokumentů

Elektronickému dokumentu nesmějí být upírány právní účinky a nesmí být odmítán jako důkaz v soudním a správním řízení pouze z toho důvodu, že má elektronickou podobu.

¹³⁸ Informace o aktualizaci certifikátu v Adobe

V případě, že se Vám zobrazuje upozornění, že podpis je neplatný, ověřte, že používáte aktuální seznam důvěryhodných kořenových certifikátů ze serveru Adobe EUTL. Více informací [[zde](#)].

¹³⁹ Informace o zneplatnění elektronické pečeti po vytištění nebo modifikaci dokumentu:

Zpracovatel upozorňuje, že v důsledku případného narušení bezpečnosti může dojít ke změně obsahu komunikace – po vytištění dokumentu tak nelze zaručit její přesnost a úplnost. Z tohoto důvodu Zpracovatel doporučuje užití původní (tj. elektronické) formy odeslané komunikace. Zpracovatel nepřijímá žádnou odpovědnost za změny provedené po odeslání komunikace, ani za případná jiná rizika či škody, které mohou vzniknout v důsledku přenosu obsahu komunikace.

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář

ADRESA

Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4

E-MAIL

AK@AKCCS.CZ

TELEFON

+420 224 827 884

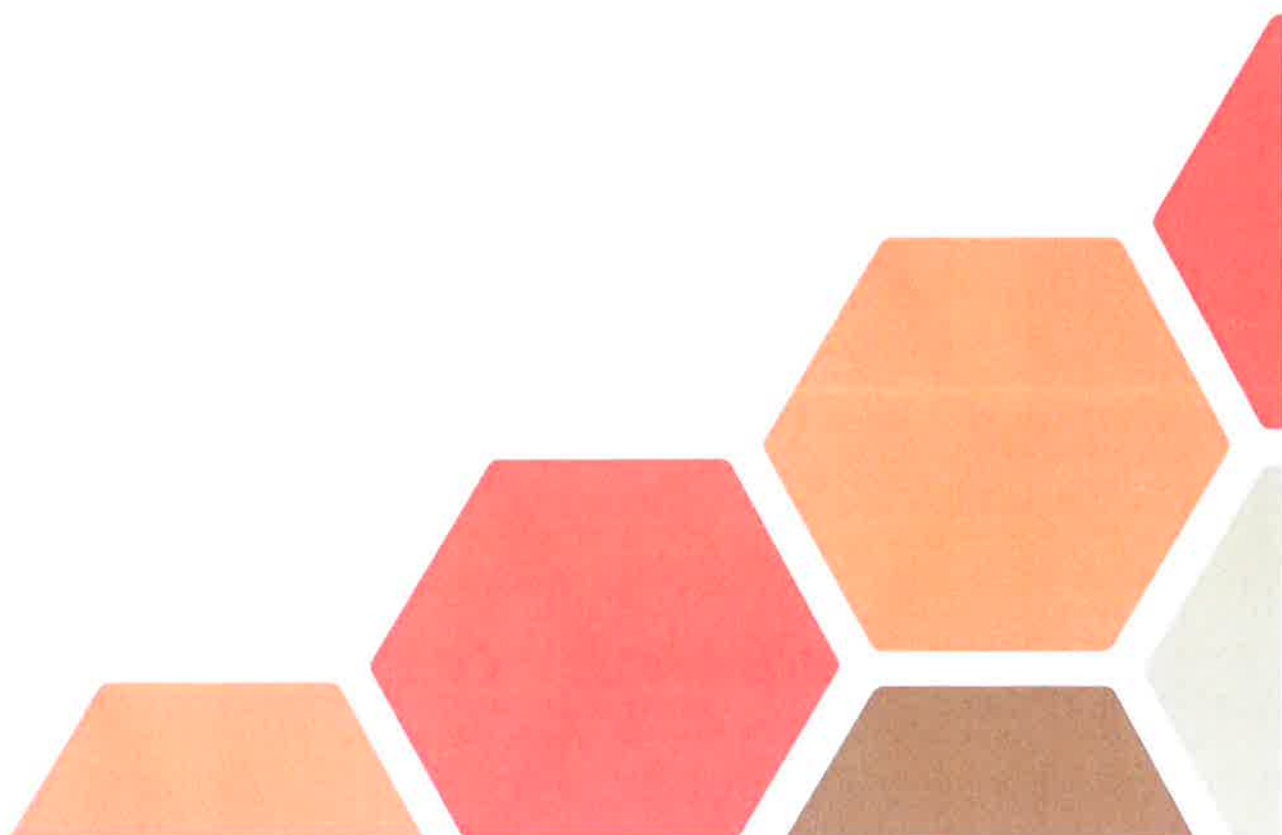
WEB

AKCCS.CZ

Fund Info

Analýza finančních zdrojů pro SAKO Brno, a.s.

OBSAH

KONZULTANT	3
ZÁMĚR	4
Odpadové hospodářství Brno (OHB II.)	4
DOTAČNÍ PŘÍLEŽITOSTI – ODPOVĚDI NA DOTAZY	6
SHRNUTÍ	15

KONZULTANT

Firma: BeePartner a.s.
Předseda správní rady: Ing. David Sventek, MBA
Sídlo/Místo podnikání: nám. Svobody 527, Lyžbice, 739 61 Třinec
Spisová značka: B 10621 vedená u Krajského soudu v Ostravě
Identifikační číslo: 03589277
Kontaktní osoba: [REDACTED]
Kontaktní telefon: [REDACTED]
Kontaktní mail: [REDACTED]

ZÁMĚR

Odpadové hospodářství Brno (OHB II.)

Popis záměru:

- Název projektu předkládaného v programu HEAT Modernizačního fondu: „Modernizace ZEVO společnosti SAKO Brno za účelem zvýšení zpracovatelské kapacity a efektivity provozu“
 - o Zařízení pro energetické využívání odpadu
 - o Jeden z nejvýznamnějších zdrojů v Jihomoravském kraji
 - o Využití cca 220 – 240 tis. tun směsných komunálních odpadů ročně
 - o Výroba 60 tis. MWh elektřiny a přes 1 mil. GJ tepla ve formě páry nebo horké vody určené k dodávce do soustavy zásobování tepelnou energií (SZTE) (SZTE je provozováno sesterskou společností Teplárny Brno, a.s.)
 - o 3 spalovenské linky:
 - K1 – spalovenský kotel byl v provozu po dobu rekonstrukce spalovenských linek K2 a K3, po skončení rekonstrukce byl demontován. Není v provozu od roku 2011. Jeho náhrada je dlouhodobý strategický projekt společnosti.
 - K2, K3 – v současné době v provozu, 2 vysokotlaké parní kotle s příslušenstvím, společná odběrově-kondenzační turbína, tepelné a odpadové hospodářství, navazující několikastupňový systém čištění spalin; rekonstruovány v roce 2011
 - o Cílem projektu je opětovné vybudování nové linky K1 na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla v rámci stávajícího zdroje, což povede k obnovení původního počtu tří spalovacích linek v provozu ZEVO SAKO a naplnění instalované kapacity z roku 1989 o objemu 360 tis. tun. Odpad a z něho vyrobená energie, jako hlavní zdroj energie pro projekt, představuje přímou náhradu energie vyrobené ze zemního plynu v rámci stávající sítě SZTE města Brna, a tedy změnu palivové základny ve prospěch alternativního zdroje energie. Tato náhrada primární neobnovitelné energie ze zemního plynu v rámci SZTE města Brna bude mít za následek významné snížení spotřeby zemního plynu na výrobu energií, a tedy náhradu dodávek tepla ze stávajících provozovaných zdrojů společnosti Tepláren Brno, a.s. spalujících zemní plyn pro výrobu tepla do SZTE.
 - o Majoritním druhem paliva, které se v rámci SZTE využívá je zemní plyn, je snaha tento zdroj snižovat na úkor alternativních zdrojů energie – tj. využití odpadů. Majoritní složku energeticky využitých odpadů novou linkou K1 tak představuje „zbytkový směsný komunální odpad“, tj. odpad který již prošel primární separací u původců (občanů). Společnost SAKO plánuje v budoucnu před procesem energetického využití instalaci předtřídovací linky, která vytřídí z přivážených odpadů ještě potencionálně materiálově využitelné složky např. plasty a kovy.
- SAKO Brno a.s. realizuje vysokokapacitní automatickou dotřídovací linku – výměty z této linky bude kotel K1 schopen spálit s následným energetickým využitím. Současně je využit nevyužitelný odpad ze sběrných středisek.

Předpokládaný žadatel:

- SAKO, a.s. – 100% akcionář statutární město Brno
- Předmět činnosti společnosti:
 - o výroba tepelné energie
 - o rozvod tepelné energie
 - o obchod s elektřinou
 - o silniční motorová doprava nákladní
 - o podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady
 - o výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
 - o podnikání v oblasti nakládání s odpady
 - o činnosti organizačních a ekonomických poradců v oblasti nakládání s odpady
 - o zprostředkovatelská činnost
 - o koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej
 - o pronájem a půjčování věcí movitých
 - o výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd
- Provozovaná zařízení dle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“):
 - o Zařízení pro energetické využívání odpadu – spalovna
 - o Dotřídovací linka
 - o Mobilní zařízení ke sběru a výkupu odpadu

Místo realizace: Jihomoravský kraj

Dotazy k zodpovězení:

- 1) Bylo v době podání žádosti o dotaci na projekt OHB II – linka K1 možné získat dotační prostředky (bez ohledu na konkrétní titul) na opravu / rekonstrukci či modernizaci / intenzifikaci stávajících zařízení (tj. linek K2 a K3)? V kladném případě uveďte možnosti dotačního financování, a to vč. uvedení nejzazší doby dokončení takové investice.
- 2) Bylo v době podání žádosti o dotaci na projekt OHB II – linka K1 možné získat dotační prostředky (bez ohledu na konkrétní titul) pro realizaci zařízení (i) na třídění odpadů, (ii) pro materiálové využití (recyklaci) odpadů (iii) pro zpracování výrobků z druhotných surovin? V kladném případě uveďte možnosti dotačního financování, a to vč. uvedení nejzazší doby dokončení takové investice.
- 3) Počítá se ve střednědobém horizontu (2030 – 2035) s tím, že bude možné získat dotační prostředky (bez ohledu na konkrétní titul) pro realizaci zařízení (i) na třídění odpadů, (ii) pro materiálové využití (recyklaci) odpadů (iii) pro zpracování výrobků z druhotných surovin? V kladném případě uveďte možnosti dotačního financování, a to vč. uvedení nejzazší doby dokončení takové investice, pokud je to možné.
- 4) Počítá se ve střednědobém horizontu (2030 – 2035) s tím, že bude možné získat dotační prostředky (bez ohledu na konkrétní titul) na opravu / rekonstrukci či modernizaci / intenzifikaci stávajících zařízení (tj. linek K2 a K3)? V kladném případě uveďte možnosti dotačního financování, a to vč. uvedení nejzazší doby dokončení takové investice, pokud je to možné.

DOTAČNÍ PŘÍLEŽITOSTI - ODPOVĚDI NA DOTAZY

K projektu OHB byly předloženy následující dotazy vztahující se k jednotlivým linkám K1, K2 a K3 a k oblasti odpadového hospodářství. Ke každé otázce uvádíme následující informace:

- 1) *Bylo v době podání žádosti o dotaci na projekt OHB II – linka K1 možné získat dotační prostředky (bez ohledu na konkrétní titul) na opravu / rekonstrukci či modernizaci / intenzifikaci stávajících zařízení (tj. linek k2 a k3)? V kladném případě uveďte možnosti dotačního financování, a to vč. uvedení nejzazší doby dokončení takové investice.*

Žádost o dotaci na projekt OH II – linka K1 (popis viz v úvodu dokumentu) byla podána dne 24.5.2021, a to v rámci Modernizačního fondu, programu HEAT, do výzvy [HEAT č.2/2021 – Velké projekty](#).

V té době bylo rovněž možné podat žádosti na opravu/rekonstrukci či modernizaci/intenzifikaci stávajících zařízení – linky K2 a K3, a to do totožného dotačního zdroje, tedy do Modernizačního fondu, programu HEAT, a to buď do již zmíněné výzvy [HEAT č. 2/2021 – Velké projekty](#) nebo do výzvy [HEAT č. 1/2021 – Malé projekty](#). Výzvy se liší max. mírou poskytnuté dotace, do výzvy pro malé projekty bylo možné předložit projekty max. do výše 15 mil. EUR (cca 375 mil. Kč) a do výzvy pro velké projekty bylo možné předložit projekty nad 15 mil. EUR. Vzhledem k velikosti projektu na linku K1 předpokládáme, že by se v případě projektů na linky K2 a K3 rovněž jednalo o využití výzvy pro velké projekty. Po zvážení technických podrobností projektu, však vyplývá, že daný projekt by zřejmě nenaplnil podmínku přijatelnosti výzvy – snížení emisí CO₂ či energetické úspory. Na uvažovaných zdrojích SAKO, které již dodávají do SZTE města Brna jako i do distribuční sítě by totiž samotná rekonstrukce bez navýšení výkonů kotlů negenerovala požadované úspory emisí CO₂.

Podmínky výzvy HEAT č. 2/2021 – Velké projekty:

- Podpořené projekty musí být realizovány nejpozději do 5 let od data, uvedeném v rozhodnutí ministra životního prostředí o poskytnutí prostředků ze SFŽP ČR.
- Podporované aktivity:
 - o Rekonstrukce nebo náhrada zdroje tepla v soustavách zásobování tepelnou energií (dále jen „SZTE“) se změnou palivové základny nebo typu energie na:
 - 1) Obnovitelné zdroje energie (dále jen „OZE“), vždy v kombinaci s vysokoúčinnou kombinovanou výrobou elektřiny a tepla (dále jen „vysokoúčinná KVET“),
 - 2) energetické využití odpadů (komunální odpad, průmyslový odpad, tuhé alternativní palivo z komunálního odpadu a z odpadů kategorie ostatní, čistírenské kaly), vždy v kombinaci s vysokoúčinnou KVET,
 - 3) elektrickou energii z OZE (např. elektrokotel),
 - 4) energii odpadního tepla, vždy v kombinaci s vysokoúčinnou KVET.
- Oprávnění žadatelé: Vlastníci SZTE dle zákona č. 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen „energetický zákon“), kteří disponují licencí na výrobu tepelné energie a/nebo elektrické energie a licencí na rozvod tepelné energie, které uděluje Energetický regulační úřad podle § 5 energetického zákona (dále jen „licence“) nebo vlastníci SZTE, kteří licencí nedisponují, ale infrastruktura je provozována subjektem s výše uvedenou licencí.
- Doba udržitelnosti projektu je 10 let od jeho ukončení
- Po realizaci projektu nesmí být v dotčeném předmětu podpory (pokud se jedná o spalovací stacionární zdroj) spalováno žádné uhlí, ani z uhlí odvozená paliva.
- Projekty podpořené dle čl. 46 nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s čl. 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (GBER) musí po ukončení realizace plnit podmínky účinnosti soustavy. „Účinným

dálkovým vytápěním a chlazením“ je soustava dálkového vytápění nebo chlazení, která používá alespoň 50 % energie z obnovitelných zdrojů, 50 % odpadního tepla, 75 % tepla z kombinované výroby tepla a elektřiny nebo 50 % z kombinace této energie a tepla.

- Přijatelný je:
 - o přechod z černého nebo hnědého uhlí či jiného paliva s vyšším emisním faktorem v tunách CO₂/TJ na zemní plyn či jiná paliva a energie nebo odpad s nižším emisním faktorem v tunách CO₂/TJ,
 - o přechod ze zemního plynu na biomasu, bioplyn nebo odpad.
- Realizací projektu musí oproti výchozímu stavu dojít ke snížení:
 - o emisí CO₂ min. o 20 %,
 - o spotřeby primární neobnovitelné energie min. o 10 %.
- V případě realizace projektu na energetické využití odpadu musí být splněna minimální energetická účinnost zařízení dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic, zároveň musí být dodržen princip tzv. hierarchie nakládání s odpady.
- V případě realizace projektu na využití paliv z biomasy je nutné dodržet kritéria udržitelnosti dle čl. 29 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů.
- V případě realizace projektu na využití paliv z biomasy, jako přechodu ze zemního plynu, jsou definovány tyto podmínky:
 - o a. projekty na spalovacích stacionárních zdrojích, na které se vztahuje směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2015/2193 ze dne 25. listopadu 2015 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení, budou podpořeny pouze v případě, že zaručují splnění 80 % hodnoty emisního limitu pro emise tuhých znečišťujících látek definovaných vyhláškou č. 415/2012 Sb. o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), pro zdroje uvedené do provozu 20. prosince 2018 nebo později,
 - o b. projekty na spalovacích stacionárních zdrojích, na které se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění), budou podporovány pouze v případě, že zaručují dosažení nižší (a tedy nejvíce ambiciózní) poloviny intervalu hodnot dle Závěrů o nejlepších dostupných technikách (ZBAT) pro tuhé znečišťující látky,
 - o c. nedochází k nárůstu emisí NOX v přepočtu na jednotku energie paliva oproti původnímu stavu,
 - o d. projekt nelze podpořit v katastrálním území, kde byl, dle aktuálních map klouzavých pětiletých průměrů sestavených Českým hydrometeorologickým ústavem (v souladu s § 11, odst. 5 a 6 zákona o ochraně ovzduší), překročen některý z imisních limitů, stanovených v bodě 1 Přílohy č. 1 zákona o ochraně ovzduší pro PM10 nebo PM2,5.
- Výše podpory je stanovena na základě nákladové mezery, vypočtené jako rozdíl mezi kladnými a zápornými peněžními toky po dobu trvání investice, diskontovanými na jejich současnou hodnotu, s využitím kapitálových vkladů na základě žadatelem předložené analýzy nákladů a přínosů projektu.

Výzva	Maximální výše dotace	Nejzazší doba ukončení projektu	Doba udržitelnosti
HEAT č. 2/2021 – Velké projekty	Výše podpory je stanovena na základě nákladové mezery, vypočtené jako rozdíl mezi kladnými a zápornými peněžními toky po dobu trvání investice, diskontovanými na jejich současnou hodnotu, s využitím kapitálových vkladů na základě žadatelem předložené analýzy nákladů a přínosů projektu.	nejpozději do 5 let od data, uvedeném v rozhodnutí ministra životního prostředí o poskytnutí prostředků ze SFŽP ČR	5 let

SHRNUTÍ k otázce č.1: V roce 2021 byl pro linku K2 a K3 rovněž k dispozici dotační zdroj z Modernizačního fondu, tedy výzva HEAT č. 2/2021 – Velké projekty; tento zdroj nicméně v podmínkách SAKO nebylo možné využít.

- 2) *Bylo v době podání žádosti o dotaci na projekt OHB II – linka K1 možné získat dotační prostředky (bez ohledu na konkrétní titul) pro realizaci zařízení (i) na třídění odpadů, (ii) pro materiálové využití (recyklaci) odpadů (iii) pro zpracování výrobků z druhotných surovin? V kladném případě uveďte možnosti dotačního financování, a to vč. uvedení nejzazší doby dokončení takové investice.*

Žádost o dotaci na projekt OH II – linka K1 (popis viz v úvodu dokumentu) byla podána dne 24.5.2021, a to v rámci Modernizačního fondu, programu HEAT, do výzvy [HEAT č.2/2021 – Velké projekty](#). Jako referenční rok podání považujeme rok 2021. Jedná se o rok či období, kdy docházelo k přelomu mezi dvěma programovými obdobími. Jednak končilo programové období 2014 – 2020, tedy byly přerozdělovány poslední dotační zdroje z jednotlivých operačních programů (vyhlašování a uzavírání posledních výzev období) a současně již byly nastaveny podmínky pro období nové 2021 – 2027, kdy byly operační programy postupně schvalovány Evropskou komisí a byly vyhlašovány první výzvy.

Odpadovým hospodářstvím se v předchozím (2014 – 2020) i v aktuálním (2021 – 2027) programovém období zabýval Operační program Životní prostředí (OPŽP). V roce 2021 dobíhaly výzvy OPŽP 2014 – 2020 z prioritní osy 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika, které byly zaměřené na vybudování/rozšíření infrastruktury potravinových bank (153. výzva, 162. výzva), a na realizaci průzkumných a doprůzkumných prací a zpracování analýz rizik kontaminovaných nebo potenciálně kontaminovaných lokalit (155. výzva). V roce 2021 tak OPŽP 2014 – 2020 neposkytoval vhodné dotační zdroje na uvedené záměry. Program byl již pro dané období ukončen a nedojde k vyhlášení dalších výzev v oblasti odpadového hospodářství.

Třídění odpadů

OPŽP 2021 – 2027 vyhlásil výzvu na třídění odpadů ([14. výzva](#)) až v roce 2022. V roce 2021 tak OPŽP 2021 – 2027 rovněž neposkytoval vhodné dotační zdroje na uvedené záměry. Výzva již byla ukončená (30.12.2022). Další vyhlášení se předpokládá 22.11.2023 ([60. výzva](#)). Dále uvádíme podmínky 14. výzvy:

- Alokace byla ve výši 170 mil. Kč pro opatření 1.5.6 (třídící a dotřídňovací linky)
- Byly podporovány následující aktivity:
 - o Výstavba/modernizace (s navýšením kapacity) třídících a dotřídňovacích linek pro separaci ostatních odpadů. V rámci aktivity byla podporována pouze ta zařízení, která alespoň z 80 % zpracovávají odpad následujících katalogových čísel dle Katalogu odpadů: papír a lepenka 15 01 01, 19 12 01, 20 01 01; plasty 15 01 02, 20 01 39, 19 12 04; nápojové kartony (vícevrstevné obaly) 15 01 01, 15 01 05, 20 01 01, textil 15 01 09, 20 01 10, 20 01 11, 19 12 08, kovy 15 01 04, 20 01 40; sklo 15 01 07, 20 01 02, 19 12 05
 - o V rámci hodnocení žádosti bylo posuzováno, zda se jedná o tzv. „vysoce účinnou technologii“ (Takovýto projekt získal bonus 50 bodů v technickém hodnocení a 15 % bonifikaci míry podpory). Pro účely této výzvy byly za „vysoce účinné technologie“ považovány takové technologie, které budou zpracovávat výhradně odpady katalogových čísel 15 01 02, 20 01 39, 19 12 04 s účinností alespoň 60 % (Alespoň 60 % hmotnosti odpadního materiálu na vstupu musí být ze zařízení předáno k následnému materiálovému využití. Zařízení s převládajícím manuálním tříděním nelze ve smyslu této výzvy považovat za vysoce účinná. Využití účinnosti zařízení bude vykazováno a kontrolováno v době udržitelnosti projektu.)
- Míra podpory max. 70 %, bonifikace 15 % v případě vysoce účinných technologií. V případě, kdy bude financování projektů podléhat veřejné podpoře nebo bude v režimu de minimis, bude se výše nebo míra podpory řídit příslušnými předpisy relevantními pro konkrétní projekt.
- Maximální nákladovost (způsobilé přímé realizační výdaje) vzhledem ke kapacitě je 25 000 Kč/t za rok bez DPH. Toto kritérium neplatí pro vysoce účinná zařízení, u kterých nemusí primárně docházet k navýšení kapacity na vstupu, ale musí dojít k zefektivnění poměru vytříděného odpadu.
- Žadatel v rámci žádosti o podporu projektu zařízení na třídění a dotřídění odpadů předloží potvrzení o záměru dodávek budoucích dodavatelů odpadů (pokud se nejedná o vlastní odpad), v rozsahu pokrytí minimálně poloviny roční kapacity podporovaného zařízení uvažované pro všechny přijímané odpady.
- Min. 30 % vytříděných odpadů ze zařízení musí vést následně po realizaci projektu k materiálovému využití.
- Nejzazší datum pro ukončení fyzické realizace operace je 31. 12. 2029.

Materiálové využití odpadů

OPŽP 2021 – 2027 vyhlásil výzvu na materiálové zpracování odpadů ([4. výzva](#)) až v roce 2022. V roce 2021 tak OPŽP 2021 – 2027 rovněž neposkytoval vhodné dotační zdroje na uvedené záměry. Výzva byla ukončená ke dni 30.6.2023. Další termín vyhlášení není znám, není součástí harmonogramu výzev na rok 2023. Dá se očekávat další vyhlášení zřejmě až v roce 2024. Níže uvádíme bližší podmínky 4. výzvy:

- Pro opatření 1.5.8 Materiálové využití odpadů byla stanovená alokace ve výši 300 mil. Kč
- Byla podporována výstavba / modernizace zařízení pro materiálové využití ostatních odpadů. V rámci aktivity byla podporována pouze ta zařízení, která alespoň ze 70 % zpracovávají odpad následujících katalogových čísel dle Katalogu odpadů: papír a lepenka 15 01 01, 19 12 01, 20 01

01; plasty 15 01 02, 20 01 39, 19 12 04; nápojové kartony (vícevrstevné obaly) 15 01 01, 15 01 05, 20 01 01, textil 15 01 09, 20 01 10, 20 01 11, 19 12 08, kovy 15 01 04, 20 01 40; sklo 15 01 07, 20 01 02, 19 12 05.

- Nejzazší datum pro ukončení fyzické realizace operace je 31. 12. 2029.
- Míra podpory je max. 85 %, v případě, kdy bude financování projektů podléhat veřejné podpoře nebo bude v režimu de minimis, bude se výše nebo míra podpory řídit příslušnými předpisy relevantními pro konkrétní projekt.
- Maximální nákladovost (způsobilé přímé realizační výdaje) vzhledem ke kapacitě jsou 30 000 Kč/t za rok bez DPH.
- Projektem je stanovena nově vytvořená kapacita systému/zařízení.
- Žadatel v rámci žádosti o podporu předloží potvrzení o záměru dodávek budoucích dodavatelů odpadů (pokud se nejedná o vlastní odpad), v rozsahu pokrytí minimálně poloviny roční kapacity podporovaného zařízení.
- Min. 60 % odpadů vstupujících do zařízení musí být po realizaci projektu materiálově využito.
- Vstupem do zařízení musí být vždy odpad a výstupem materiál, který přestal být odpadem a splňuje podmínky dle § 9 zákona o odpadech.

Zpracování výrobků z druhotných surovin

Dalším zdrojem, který se zabývá cirkulárním řešením byl Národní plán obnovy, který vyhlásil výzvu [Cirkulární řešení v podnicích](#). Výzva byla rovněž vyhlášena až v roce 2022, tedy ani tento zdroj nebyl v roce 2021 k dispozici. Tento zdroj poskytoval dotace pro využití druhotných surovin, a to pro malé, střední i velké podniky. Jedná se o jedinou výzvu tohoto zaměření v Národním plánu obnovy. Výzva byla ukončena ke dni 30.9.2022 a v následujícím období se vyhlášení této výzvy v Národním plánu obnovy již nepředpokládá. Na tuto oblast podpory by od roku 2023 měla navazovat podpora z Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost výzvou [Oběhové hospodářství](#), která byla vyhlášena 14.9.2023, s příjmem žádostí od 2.10.2023 do 29.3.2024. Podporované jsou nicméně jen malé a střední podniky a z velkých podniků jen small mid-caps (malá společnost se střední tržní kapitalizací). Jelikož je SAKO Brno a.s. velkým podnikem, podrobnosti dále k této výzvě neuvádíme.

Výzva	Maximální výše dotace	Nejzazší doba ukončení projektu	Doba udržitelnosti
OPŽP – 14. výzva – Třídící linky	Míra podpory max. 70 %, bonifikace 15 % v případě vysoce účinných technologií. V případě, kdy bude financování projektů podléhat veřejné podpoře nebo bude v režimu de minimis, bude se výše nebo míra podpory řídit příslušnými předpisy relevantními pro konkrétní projekt.	31. 12. 2029	5 let
OPŽP – 4. výzva – materiálové využití odpadů	Míra podpory je max. 85 %, v případě, kdy bude financování projektů podléhat veřejné podpoře nebo bude v režimu de minimis, bude se výše nebo míra podpory řídit příslušnými předpisy relevantními pro konkrétní projekt.	31. 12. 2029	5 let

SHRNUTÍ k otázce č.2: V roce 2021 nebylo možné získat dotaci (respektive předložit žádost o dotaci) v žádné výzvě na třídění odpadů, materiálové využití odpadů a na využití druhotných surovin. Výzvy tohoto zaměření byly vyhlášené až v roce 2022.

- 3) *Počítá se ve střednědobém horizontu (2030–2035) s tím, že bude možné získat dotační prostředky (bez ohledu na konkrétní titul) pro realizaci zařízení (i) na třídění odpadů, (ii) pro materiálové využití (recyklaci) odpadů (iii) pro zpracování výrobků z druhotných surovin? V kladném případě uveďte možnosti dotačního financování, a to vč. uvedení nejzazší doby dokončení takové investice, pokud je to možné.*
- 4) *Počítá se ve střednědobém horizontu (2030–2035) s tím, že bude možné získat dotační prostředky (bez ohledu na konkrétní titul) na opravu / rekonstrukci či modernizaci / intenzifikaci stávajících zařízení (tj. linek K2 a K3)? V kladném případě uveďte možnosti dotačního financování, a to vč. uvedení nejzazší doby dokončení takové investice, pokud je to možné.*

Aktuální programové období je definováno na roky 2021 – 2027 (v případě evropských strukturálních a investičních fondů), potažmo do roku 2030 (v případě Modernizačního fondu). Jaké zdroje budou poskytovány od roku 2027, případně 2030 a dále je zatím složité odhadovat. V současné době teprve dojde k zahájení debaty nad dalším dotačním směřování po roce 2027. Je tedy složité odhadovat, co

a kdy, případně za jakých podmínek bude poskytováno. Jediné, z čeho můžeme nyní vyjít, je nastavení politiky Evropské unie.

Evropská politika v oblasti životního prostředí se opírá o zásady obezřetnosti, prevence, nápravy znečištění životního prostředí u zdroje a o zásadu „znečišťovatel platí“. Víceleté akční programy pro životní prostředí stanoví rámec pro budoucí opatření ve všech oblastech politiky životního prostředí. Tyto programy jsou začleněny do horizontálních strategií a přihlíží se k nim při mezinárodních jednáních o životním prostředí. Politika v oblasti životního prostředí byla nedávno přesunuta do centra tvorby politik EU tím, že Evropská komise zařadila Zelené dohodu pro Evropu (*Green Deal*) z roku 2019 jako hlavní hnací sílu své strategie hospodářského růstu.

Začlenění otázek životního prostředí do dalších oblastí politiky EU se od doby, kdy tato myšlenka vzešla z iniciativy Evropské rady předložené na jejím zasedání v Cardiffu v roce 1998, stalo významnou koncepcí evropských politik. V nedávné době dosáhlo začleňování politiky životního prostředí důležitého pokroku například v oblasti energetické politiky, což se projevilo v souběžném vývoji klimaticko-energetického balíčku EU nebo v Plánu přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050.

V prosinci 2019 představila Komise Zelenou dohodu pro Evropu, která by měla pomoci směřovat politiku EU tak, aby se Evropa stala prvním klimaticky neutrálním kontinentem na světě.

Akční programy pro životní prostředí

Od roku 1973 vydává Komise víceleté akční programy pro životní prostředí, v nichž jsou uvedeny nadcházející legislativní návrhy a cíle politiky EU v oblasti životního prostředí. V květnu 2022 vstoupil v platnost [8. akční program pro životní prostředí](#), neboť EU se právně dohodla na společném programu pro politiku v oblasti životního prostředí do konce roku 2030.

Nový program opakuje závazek EU naplnit vizi sedmého akčního programu pro životní prostředí pro rok 2050: zajistit dobré životní podmínky pro všechny a zároveň respektovat meze naší planety.

Podporuje cíle Zelené dohody pro Evropu v oblasti životního prostředí a klimatu a navazuje na ně a poskytuje rámec, který umožní dosáhnout šesti prioritních cílů:

- dosažení cíle snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 a klimatické neutrality do roku 2050,
- posílení adaptační kapacity, posílení odolnosti a snížení zranitelnosti vůči změně klimatu,
- dosažení pokroku směrem k modelu regenerativního růstu, oddělení hospodářského růstu od využívání zdrojů a zhoršování životního prostředí a urychlení přechodu na oběhové hospodářství,
- úsilí o dosažení cíle nulového znečištění, a to i v oblasti ovzduší, vody a půdy, a ochrana zdraví a dobrých životních podmínek Evropanů,
- ochrana, zachování a obnova biologické rozmanitosti a posilování přírodního kapitálu (zejména vzduchu, vody, půdy a lesa, sladkovodních, mokřadních a mořských ekosystémů),
- snížení environmentálních a klimatických tlaků spojených s výrobou a spotřebou (zejména v oblasti energetiky, průmyslového rozvoje, budov a infrastruktury, mobility a potravinového systému).

Účinné využívání zdrojů a oběhové hospodářství

Politika EU v oblasti odpadů má dlouhou historii a tradičně se zaměřuje na nakládání s odpady, které je z hlediska životního prostředí udržitelnější. Tento trend by měl změnit plán pro Evropu účinněji využívající zdroje a balíček opatření týkajících se oběhového hospodářství tím, že ekonomiku EU přetvoří do roku 2050 na udržitelnou ekonomiku. Čtyři nové směrnice o odpadech v posledním balíčku opatření týkajících se oběhového hospodářství přináší nové cíle v oblasti nakládání s odpady, pokud jde o předcházení vzniku odpadu, jeho opětovné použití, recyklaci a skládkování. Nový [akční plán EU pro oběhové hospodářství](#) (dále také viz [ZDE](#)) v rámci Zelené dohody pro Evropu představuje program, který je zaměřený na budoucnost a klade si za cíl vytvořit čistší a konkurenceschopnější EU a plně přispět ke klimatické neutralitě.

Čtyři směrnice (EU) 2018/849, (EU) 2018/850, (EU) 2018/851 a (EU) 2018/852) přijaté v květnu 2018 po interinstitucionálních jednáních mezi Parlamentem a Radou obsahují následující klíčové prvky:

- společný cíl EU recyklovat 65 % komunálního odpadu do roku 2035 (55 % do roku 2025 a 60 % do roku 2030),
- společný cíl EU recyklovat 70 % obalových odpadů do roku 2030,
- závazný cíl snížení skládkování na max. 10 % komunálního odpadu do roku 2035,
- zákaz skládkování tříděného odpadu, což vyžaduje oddělený sběr biologického odpadu do roku 2023 a u textilu a nebezpečného odpadu z domácností do roku 2025,
- podpora ekonomických nástrojů odrazujících od ukládání na skládky,
- zjednodušené a zlepšené definice a harmonizované metody výpočtu míry recyklace v celé EU,
- konkrétní opatření na podporu opětovného použití a stimulace průmyslové symbiózy – vedlejší produkt jednoho odvětví se použije jako surovina jiného odvětví,
- povinné rozšířené systémy odpovědnosti výrobce, aby výrobci uváděli na trh ekologičtější výrobky a podporovali systémy využití a recyklace (např. u obalů, baterií, elektrických a elektronických zařízení).

Nastavení nového dotačního období po roce 2027 (2030) je v současné době na svém začátku. Do jakých oblastí bude poskytována podpora zatím není zřejmé. Ale vzhledem k výše uvedeným prioritám EU, které zahrnují oblasti jako je recyklace komunálního odpadu, snižování skládkování, využívání druhotných surovin a také klimatická neutralita Evropské unie v roce 2050 lze určit směr podpory do značné míry předvídat.

Pokračování Modernizačního fondu a jeho programu HEAT lze předpokládat, jelikož je financován z emisních povolenek, tedy zdroje zřejmě budou k dispozici i po roce 2030. Současně Modernizační fond vznikl právě z důvodu plnění cílů předcházení změny klimatu a uhlíkové neutrality v roce 2050. Je možné tedy počítat s nějakou formou podpory i v období po roce 2030 tak, aby nebylo ohroženo plnění cíle uhlíkové neutrality Evropy.

Pokračování OPŽP (v případě třídění odpadů a materiálového využití odpadů) a Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (v případě podpory využití druhotných surovin) lze odhadovat hůře. Jak bylo uvedeno výše, podpora cirkulární ekonomiky bude stále významným tématem EU. Vzhledem k tomu, že debata nad nastavením navazujícího programového období teprve začíná, je složité předjímat oblasti podpory a podmínky programů. Nicméně z dosavadních zkušeností víme, že alokace programů se v každém programovém období snižuje a podmínky, za kterých jsou dotace poskytovány se buď zprísňují nebo jsou daleko více zacílené na specifickou problematiku.

Předpokládáme, že první výstupy a odhady další podpory by mohly být známy zhruba v roce 2025. Současně je nutné počítat se zpožděním otevření programů v navazujícím programovém období. Ačkoliv

bude plánováno na období 2028 – 2034, zřejmě dojde ke schválení programových dokumentů a otevření prvních výzev až v roce 2029.

SHRNUTÍ k otázce č.3: Na základě plánovaných priorit Evropské unie v následujících letech lze očekávat podporu v oblasti odpadového hospodářství, respektive cirkulární ekonomiky. V současné době nelze odhadnout, za jakých podmínek k takové podpoře bude docházet.

SHRNUTÍ k otázce č.4: Na základě plánovaných priorit Evropské unie v následujících letech lze očekávat podporu také v oblasti snižování spotřeby energie, přechodu na čisté zdroje a snižování emisí skleníkových plynů. V současné době nelze odhadnout, za jakých podmínek k takové podpoře bude docházet.

SHRNUTÍ

Na základě stanovených dotazů vztahujících se k projektu společnosti SAKO Brno, a.s. jsme zanalyzovali dotační situaci v období podání žádosti v roce 2021 a současně jsme se pokusili odhadnout vývoj dalšího směřování podpory po roce 2030.

Zároveň bychom chtěli upozornit na fakt, že dotační politika může být velmi turbulentní a podléhá různým společenským výzvám. Důkazem toho byly situace z posledních let, kdy Evropská unie musela reagovat na škody způsobené pandemickou situací, případně ruským konfliktem na Ukrajině. Politický a ekonomický vývoj tak může velmi značně změnit nebo podpořit směřování politiky EU.

V případě zájmu o další informace, služby při přípravě projektu a žádosti o dotaci Vám rádi budeme k službám a provedeme Vás celým projektovým a dotačním cyklem.

V Třinci dne 20. 9. 2023

Ing. David Sventek, MBA
předseda správní rady
tel: +420 739 204 700
sventek@beepartner.cz

centrum
ekonomických a tržních
analýz

POSOUZENÍ ZÁMĚRU ZEVO SPOLEČNOSTI SAKO BRNO, A.S.

AUTORSKÝ KOLEKTIV CETA

ZÁŘÍ 2023

EXECUTIVE SUMMARY

V době plánování záměru rozšíření ZEVO společnosti SAKO Brno, a.s. o linku K1 měl tento investiční projekt racionální odůvodnění. Od té doby došlo k posunu v některých trendech v oblasti životního prostředí, energetiky a odpadového hospodářství. Tyto trendy vycházejí především z dohody Green Deal, na kterou jsou vázány další koncepční, případně legislativní dokumenty. V současné době se klade stále vyšší důraz na přechod k oběhovému hospodářství, což znamená předcházení vzniku odpadu a co nejvyšší materiálové využití při současném omezení skládkování i spalování. Tyto trendy generují dodatečná fiskální rizika, která by měla být reflektována při rozhodování o strategické investici do linky K1¹.

Podle skladby odpadu přijatých do ZEVO společnosti SAKO Brno, a.s. je nejvíce spalovaným odpadem směsný komunální odpad. Aby však bylo možné dosáhnout cílů oběhové hospodářství a zákonné míry třídění, bude muset dojít k intenzifikaci třídění směsného komunálního odpadu. S tím souvisí možné snížení produkce směsného komunálního odpadu. Naopak dojde k navýšení výmětu z třídění – nerecyklovatelného zbytku. Snížení produkce směsného komunálního odpadu může negativně ovlivnit dostupnost vstupního materiálu pro ZEVO společnosti SAKO Brno, a.s. Zároveň při vyšší míře třídění se může změnit skladba dodávaného odpadu do ZEVO, s tím souvisí možné riziko změny výhřevnosti odpadu.

V sektoru energetiky je důraz kladen na vysokou energetickou účinnost zařízení pro energetické využití odpadu. Jedním z faktorů, který může ovlivnit účinnost, je výhřevnost spalovaného odpadu. Pokud by výhřevnost klesla pod optimální rozsah pro ZEVO společnosti SAKO Brno, a.s., hrozí pokles produkce tepla a elektřiny². Toto by mělo za následek nízkou provozní výkonnost zařízení. Při nižší výhřevnosti je sice možné navýšovat množství spalovaného odpadu pro zachování účinnosti, ale toto řešení s sebou nese další provozní rizika – zejména růst emisí nebo nároky na logistiku.

Kvalita ovzduší bude záviset na mnoha faktorech. Z poskytnutých materiálů vyplývá, že plánovaný záměr by neměl mít negativní vliv na životní prostředí a zdraví obyvatel města Brna, což potvrzuje souhlasné stanovisko Ministerstva životního prostředí (EIA). Emise i po realizaci záměru kotle K1 budou stále v zákonných limitech, ačkoliv emise i po započítání úspory z neobnovitelných zdrojů vzrostou a bude docházet k měřitelnému zhoršení ovzduší.

Z pohledu stávající produkce i budoucí produkce odpadu na území města Brna jsou současné kapacity dostačující, naplnění kapacity by tak zřejmě vyžadovalo vyšší míru svozu z Jihomoravského kraje (příp. jiných regionů). Z ekonomického hlediska je možné konstatovat, že vyšší množství spalovaného odpadu snižuje jednotkové náklady na tunu zpracovaného odpadu, tj. záměr může být opodstatněný³.

¹ Jejich rozbor však není předmětem této analýzy s ohledem na zadavatelem definované oblasti zájmu.

² Studie proveditelnosti_SAKO_20191206_final_blackline v2, k tématu viz dále v textu.

³ Přesné vyčíslení ekonomického modelu společnosti nebylo předmětem této analýzy.

SHRNUTÍ IDENTIFIKOVANÝCH RIZIK:

I. RIZIKOVÁ OBLAST 1 – ENERGETIKA

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

1. Nové trendy ve strategii OH ovlivní skladbu palivové směsi.
2. Změna složení palivové směsi ovlivní výhřevnost.
3. KPIs projektu vytvoří tlak na extenzivní růst hmotnosti zpracovávaného odpadu.

II. RIZIKOVÁ OBLAST 2 – ODPADY

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

1. Kapacita K1 je naddimenzovaná vzhledem k prognóze vývoje množství SKO města Brna.
2. Stávající kapacita K2+K3 dokáže – s dílčími investicemi – pokrýt kvalitativní i kvantitativní požadavky procesování SKO města Brna a blízkého okolí v rozumném časovém výhledu.
3. Oportunitní náklady investice nejsou nulové, a to především s ohledem na hierarchizaci způsobů nakládání s odpady a investiční možnosti jejich podpory.

III. RIZIKOVÁ OBLAST 3 – EMISNÍ POVOLENKY

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

1. Na provozní činnost SAKO Brno, a.s. významně dopadne zapojení do systému EU ETS, k němuž dle aktuálních informací zřejmě dojde od r. 2030.
2. Cena emisní povolenky bude v době zapojení zřejmě na úrovni současné hodnoty a bude značně volatilní, což bude generovat významná finanční rizika a náklady na jejich řízení, a to bez ohledu na schopnost přenést cenu povolenky do finálních cen energií.
3. Zvýšení ceny emisní povolenky významně ovlivní nákladovou stranu bilance projektu, což bude mít dopady na investiční rozhodnutí i na provozní financování projektu.

IV. RIZIKOVÁ OBLAST 4 – EMISE A NEGATIVNÍ EXTERNALITY

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

1. Emisní zatížení je v normě, ale dojde k jeho růstu (v absolutních hodnotách). To generuje významná rizika spojená s vnímáním projektu ze strany veřejnosti.
2. Tlak na extenzivní zvyšování objemu palivové směsi (viz riziko 1) ovlivní celkové emise spojené s projektem.
3. Diskutovaný projekt horkovodu (Dukovany) představuje alternativu bezemisního zdroje, který by měl být z hlediska města Brna evaluován jako alternativa investiční akce.

Studie byla zpracována na základě objednávky od společnosti CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář, a sice jako parciální odborný dokument v komplexní konzultaci k problematice výstavby linky K1 společností SAKO Brno, a.s. Objednatel studie ani jiné zainteresované strany neovlivňovaly rozsah, formát ani výstup této konzultace. Studii zpracoval autorský kolektiv CETA pod vedením [REDACTED].

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Obrázek č. 1 – Časová osa vydání dokumentů

Obrázek č. 2 – Průměrná hmotnostní skladba SKO z SAKO Brno a.s.

Obrázek č. 3 – Skladba SKO: míra výskytu jednotlivých látkových skupin

Obrázek č. 4 – Rozdíl mezi výmětem a palivem z odpadu (TAP)⁴

Graf č. 1 – Porovnání množství odpadů (t)

Graf č. 2 – Prognóza produkce KO v Brně (t)

Graf č. 3 – Prognóza produkce SKO v Brně (t)

Graf č. 4 – Celkové množství emisí (t/rok)

Graf č. 5 – Dodavatelé odpadu do ZEVO SAKO Brno a.s. v r. 2022

Graf č. 6 – Prognóza produkce SKO v Jihomoravském kraji (t)

Graf č. 7 – Prognóza produkce objemného odpadu v Jihomoravském kraji (t)

Tabulka č. 1 – Produkce komunálního odpadu v Brně a JMK v r. 2021

Tabulka č. 2 – Porovnání emisí před realizací a po realizaci projektu

Tabulka č. 3 - Produkce škváry (190112) a složky Jiný popel a struska neuvedené pod číslem 190111

Tabulka č. 4 – Skladba odpadů přijatých do ZEVO za roky 2020 až 06/2023 (vybrané odpady)

Tabulka č. 5 – Emise a vybrané chemické látky

⁴ Dostupné z <https://www.caoh.cz/aktuality/trvajici-problemy-s-uplatnenim-vymetu-z-trideni-plastu-podstata-problemu-dopady-v-praxi-moznosti-reseni.html>.

⁵ Odhady pro rok 2026 vychází z dokumentu TDD_SAKOBrno_V18, údaje o vyprodukovaném množství škváry za rok 2022 vychází z poskytnuté evidence odpadů.

OBSAH

EXECUTIVE SUMMARY.....	1
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	4
OBSAH	5
1 TRENDY V OBLASTI ENERGETIKY ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	6
1.1 Trendy v oblasti energetiky	7
1.2 Trendy v oblasti odpadového hospodářství	9
1.3 Trendy v oblasti životního prostředí.....	11
2 DISKUSE POTŘEBY PRO ROZŠÍŘENÍ SPALOVACÍCH KAPACIT NA ÚZEMÍ MĚSTA BRNA	14
3 DOPADY PROJEKTU NA BRNO A OBYVATELE MĚSTA.....	18
4 SKLADBA SPALOVANÉHO ODPADU	22
5 ZÁVĚR	28
6 ZDROJE.....	29
7 PŘÍLOHY	30
7.1 Příloha 1 – dodavatelé odpadu	30
7.2 Příloha 2 – emise a vybrané chemické látky.....	33

1 TRENDY V OBLASTI ENERGETIKY ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Posuzovaný záměr rozšíření stávajícího zařízení ZEVO společnosti SAKO Brno, a.s. o třetí spalovací linku má jisté opodstatnění. V roce 2022 byla kapacita kotlů 248 000 t (dle IPPC) využita téměř z 98 %⁶, přičemž kotle K2 a K3 jsou za půlkou své životnosti a do budoucna je možné snížení kapacity v důsledku potřeby čtenějších odstávek (po roce 2026 se počítá s maximální kapacitou obou kotlů 220 000 t/rok). Z dlouhodobého hlediska je třeba brát v potaz aktuální trendy v oblasti hodnocení vlivů na životní prostředí, nakládání s odpady a energetiky.

Investiční záměr začal být plánován v roce 2015 a průběžně byly zpracovávány technické dokumenty, analýzy proveditelnosti a posudky k tomuto projektu. Od doby zpracování podkladových dokumentů či analýz došlo ke změnám v legislativě, koncepcích a strategických přístupech k nakládání s odpady. Nejzásadnějším z nich je Green Deal a s ním spojený řízený přechod stávající ekonomiky k oběhovému hospodářství. Mj. byl také v roce 2020 představen Akční plán pro kritické suroviny, který zdůrazňuje potřebu diverzifikace zdrojů, zvýšení recyklace a snížení závislosti na dovozu. V návaznosti na změny evropských předpisů došlo ke změnám i v české legislativě.

Obrázek č. 1 – Časová osa vydání dokumentů

2015	SAKO: začátek plánování záměru dostavby EU: Akční plán pro oběhové hospodářství
2016	
2017	EU: Prováděcí rozhodnutí komise o nejlepších dostupných technikách (BAT) ČR: Národní akční plán adaptace na změnu klimatu pro období 2017–2020
2018	
2019	SAKO: studie proveditelnosti, architektonická studie SAKO: Akční plán udržitelné energetiky a klimatu (2030) - Brno EU: Green Deal
2020	SAKO: dokumentace Odpadové hospodářství Brno II – Linka K1 SAKO: Rozptylová studie, Hodnocení zdravotních rizik SAKO: Vlivy záměru na klimatický systém SAKO: Posudek o vlivech záměru na životní prostředí SAKO: povoloovací procesy (EIA, územní rozhodnutí)

⁶ Srovnej informace dostupné z: <https://www.sako.cz/upload/1683269794.pdf>.

<p>2021</p>	<p>EU: Nový akční plán pro oběhové hospodářství</p> <p>EU: Akční plán pro kritické suroviny</p> <p>ČR: Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech</p> <p>ČR: Programy zlepšování kvality ovzduší 2020+</p>
<p>2022</p>	<p>SAKO: Emisní posudek</p> <p>EU: Fit for 55 (balíček legislativních návrhů pro Green Deal)</p> <p>ČR: Politika ochrany klimatu v ČR na období 2021–2030</p> <p>ČR: Národní akční plán adaptace na změnu klimatu pro období 2021–2025</p> <p>ČR: Novela Zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší</p>
<p>2023</p>	<p>SAKO: Technické due diligence</p> <p>SAKO: Responses on RFC</p>

Záměr jsme tedy posuzovali detailněji v souvislosti s novými trendy v následujících 3 oblastech – energetika, odpadové hospodářství a životní prostředí.

1.1 Trendy v oblasti energetiky

Vezmeme-li v potaz aktuální trendy v oblasti energetiky, jedná se nepochybně o:

- Zvyšování energetické účinnosti⁷: Moderní spalovny ZEVO jsou navrženy tak, aby maximalizovaly výrobu energie z odpadu. To zahrnuje vylepšené technologie pro spalování a využití odpadního tepla.
- Využití odpadního tepla: Mnoho spaloven ZEVO nyní využívá odpadní teplo pro vytápění místních budov nebo pro výrobu elektřiny, což zvyšuje jejich celkovou energetickou účinnost.
- Integrace s obnovitelnými zdroji energie: Některé spalovny ZEVO mohou být integrovány s obnovitelnými zdroji energie, jako je solární nebo větrná energie, což zvyšuje jejich schopnost vyrábět čistou energii.

Trendy v energetice vztahující se ke spalovnám ZEVO vycházejí z několika klíčových dokumentů a iniciativ, zejména na úrovni Evropské unie:

- European Green Deal: Tento dokument stanovuje ambiciózní cíle EU pro dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050. Klade důraz na zvyšování energetické účinnosti, podporu obnovitelných zdrojů energie a přechod k oběhovému hospodářství.

⁷ Green Deal, 2.1.2. Dodávky čisté, dostupné a bezpečné energie: “Je nutné upřednostnit energetickou účinnost.”

- Směrnice o obnovitelných zdrojích energie (RED II): Tato směrnice stanovuje cíle pro podíl obnovitelných zdrojů v energetickém mixu EU a klade důraz na využití odpadu jako zdroje energie.
- Strategie EU pro energetickou účinnost: Tato strategie klade důraz na zvyšování energetické účinnosti v celé EU, včetně oblasti výroby energie z odpadu.
- Strategie EU pro snížení emisí skleníkových plynů: Tato strategie stanovuje cíle pro snížení emisí skleníkových plynů v EU, což má dopad i na provoz spaloven ZEVO.

Na energetickou účinnost má významný vliv výhřevnost odpadu při jeho spalování v zařízeních, jako jsou ZEVO. Pokud by výhřevnost odpadu překročila horní hranici nebo naopak klesla pod spodní hranici navrženého optimálního rozsahu pro dané zařízení, mohla by být ovlivněna energetická účinnost⁸.

Například u kotle K1 by při výhřevnosti nad 13 MJ/kg hrozilo tepelné přetížení a nutnost omezit zatížení. Naopak při výhřevnosti pod 8,5 MJ/kg by narostly ztráty nedopalem a bylo by nutné použít více pomocných paliv. Dle společnosti SAKO Brno, a.s. by se však v tomto případě snížila energetická účinnost jen nevýznamně⁹.

Největší zastoupení pro energetické využití v ZEVO společnosti SAKO Brno, a.s. má směsný komunální odpad (viz. kapitola 4). Složení směsného komunálního odpadu má zásadní vliv na jeho výhřevnost. Po vytrídění odpadů (PET, papír) zůstanou zbytky, které nejsou vhodné pro recyklaci. Tyto odpady mají však vyšší výhřevnost a mohly by ovlivnit proces spalování¹⁰. Na druhou stranu, jak je uvedeno v dokumentu „Studie proveditelnosti_SAKO_20191206_final_blackline v2“, bude zároveň vytríděn i biologicky rozložitelný odpad a sklo, které mají naopak výhřevnost nižší. V tomto dokumentu se také uvádí, že ve výsledku se výhřevnost odpadů nezmění. Výhřevností odpadů se zabývala studie „SAKO Brno Information Memorandum“, která pro srovnání nebyla k dispozici, ale její závěry jsou citovány ve studii „TDD_SAKO_Brno_V18 (s. 74)“ následovně:

“Zadavatel se v rámci vstupních analýz (SAKO Brno Information Memorandum) rizikem nízké výhřevnosti zabýval, včetně jejího dopadu na snížení výroby tepla a elektřiny a souvisejícím snížením příjmů z jejich prodeje. V případě nízké výhřevnosti bude zvýšeno množství dávkované vstupní suroviny, s čím návrh nového zařízení kapacitně počítá. Díky navýšení množství odpadu se zvýší příjem z jeho spalování (vyšší množství odpadu při zachování jednotkového gate fee). Celkový dopad na příjmy proto bude spíše pozitivní.”

Posuzované zařízení pro spalování je navrženo a dimenzováno tak, aby mohlo pracovat s proměnlivou výhřevností v rozsahu 7–13 MJ/kg vstupní suroviny (palivové směsi). Při změně výhřevnosti odpadu v důsledku vyšší míry třídění hrozí riziko, že zvolená technologie nemusí být v budoucnu optimální pro spalování odpadů zbylých po vytrídění¹¹.

⁸ Studie proveditelnosti_SAKO_20191206_final_blackline v2.

⁹ Tvrzení je opřeno o technickou konstrukci ZEVO: V rozmezí 8,5-13 MJ/kg linka K1 drží nominální parametry páry, tedy takový výkon kotle, který de facto neovlivňuje tepelnou účinnost parovodního cyklu v zařízení.

¹⁰ Srovnej informace dostupné z: <https://www.caoh.cz/aktuality/energeticke-vyuziti-odpadu-jake-jsou-aktualni-aspekty-k-uvaham.html>

¹¹ Srovnej informace dostupné z: [Pro města a obce - Spalovny \(ZEVO\) na SKO. Mohou to obce podepsat? | ČAOH - Česká Asociace Odpadového Hospodářství \(caoh.cz\).](#)

V rámci trendů v energetice jsou v souvislosti se ZEVO skloňovány také benefity v podobě odklonu od spalování fosilních paliv, zejména uhlí¹², nebo příspěvek investiční akce k dosažení energetické soběstačnosti. Tyto cíle jsou nepochybně důležité a reflektují vymezené trendy v energetice, neeliminují však dodatečná rizika spojená s primárním účelem investice do ZEVO (viz dále). Pokud by měly být primárním účelem investice ze strany SAKO Brno, a.s. právě zajištění energetické soběstačnosti města Brna nebo odklon od fosilních paliv, musela by být investice do linky K1 posuzována proti jiným scénářům zainvestování totožné finanční sumy, a to s využitím patřičných analytických nástrojů, např. Cost Effectiveness Analysis (CEA).¹³ Argumentovat proti identifikovaným rizikům investiční akce jejími side-efekty, které rizika neeliminují, není možné pokládat za efektivní rozhodovací schéma.

1.2 Trendy v oblasti odpadového hospodářství

Jedním z klíčových pilířů Green Dealu je přechod k oběhovému hospodářství, popsany v **Novém akčním plánu pro oběhové hospodářství**¹⁴ (původní Akční plán z r. 2015 aktualizovaný v r. 2020, již zmiňován v dokumentu TDD_SAKO_Brno_V18). Ten klade důraz především na předcházení vzniku odpadů, přípravu na opětovné použití a zvýšení recyklace a upuštění od ukládání odpadu na skládky při současné minimalizaci jeho spalování. V případě využívání spalování by toto spalování mělo v EU probíhat v takových zařízeních na výrobu energie z odpadů, která jsou nejmodernější, mají vysokou energetickou účinnost a vytvářejí nízké emise. Výše uvedené požadavky by mohly vést ke snížení množství odpadu určeného ke spalování a zvýšit potřebu zařízení pro recyklaci. Další rozvoj by se tedy v souladu s trendy měl ubírat právě směrem vyšší míry recyklace a materiálového využití.

Akční plán pro oběhové hospodářství zahrnuje celý cyklus výroby a spotřeby věcí za dodržení principů oběhového hospodářství – to znamená například co nejmenší plýtvání a co nejmenší produkce odpadu. Přičemž zásadní redukce množství směsných odpadů (dle Evropské komise do roku 2030 o 50 %) je právě jedním z klíčových požadavků pro oběhové hospodářství. Poskytnuté analytické dokumenty k dostavbě K1 tento cíl explicitně nezmiňují, ale trend oběhového hospodářství berou v potaz. Nicméně na základě přijatých koncepčních materiálů na úrovni EU i ČR (viz obr. č. 1) je nutné dodat, že tento trend spíše zesílí. Pro záměr dostavby K1 uvedený trend může představovat určité riziko, avšak právě z důvodu koncepčního rázu přijatých dokumentů nejsme schopni efekt silícího trendu aktuálně vyčíslit.

Cíle odpadového hospodářství stanovené Evropskou unií byly zahrnuty i do české legislativy. Byl vydán **Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech**¹⁵, který uvádí cíle ohledně míry recyklace komunálních odpadů, míry ukládání na skládky a energetického využití.

Obce mají dle nového zákona povinnost v roce 2025 vytrždit 60 % komunálních odpadů, v roce 2030 už 65 % a v roce 2035 mají vytrždit 70 % komunálních odpadů. To současně znamená zásadní potřebu

¹² Např. ZEVO Komořany kapacitně umožňuje snížit spotřebu hnědého uhlí v teplárně Komořany při plném výkonu o cca 88 000 tun/rok.

¹³ Kolik jednotek odklonu od fosilních paliv si mohou koupit za investovanou 1 Kč u různých alternativ výroby energie?

¹⁴ Dostupné z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52020DC0098>.

¹⁵ Srovnej informace dostupné z https://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/E4044163A66CAA76C1258655002DE3C9/%24file/OL_541_2020.pdf (aktualizováno - aktuální znění na <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-541/zneni-20220201>).

snížení produkce směsného komunálního odpadu. Za to jsou dle zákona odpovědné obce, jinak jim hrozí sankce.¹⁶

V roce 2022 byl aktualizován **Plán odpadového hospodářství ČR**¹⁷ pro období 2015-2024 s výhledem do roku 2035.

Cíle POH (schválené Vládou ČR v květnu roku 2022):

1. Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.
2. Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.
3. Udržitelný rozvoj společnosti a přechod k cirkulární ekonomice.
4. Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů.

Energetické využití odpadů je v souladu s POH ČR z roku 2022. Plán odpadového hospodářství ČR tedy jednoznačně podporuje rozvoj energetického využití, zejména však využití **zbytkových komunálních odpadů po jejich vytrídění**. Stanovuje jako prioritu vybudování dostatečných kapacit pro tento účel (tj. třídění).

Ze schválených směrnic a stanovených cílů plyne, že komunální odpady bude potřeba v mnohem vyšší míře třídít a upravovat, aby se dosáhlo požadovaných cílů. Při spalování velkého množství neupraveného směsného odpadu hrozí reálné riziko nesplnění cílů oběhového hospodářství¹⁸.

Ministerstvo životního prostředí připravuje strategii zpoplatnění některých složek komunálního odpadu formou rozšířené odpovědnosti výrobce.¹⁹ Tento nástroj by se finančně promítal do cen produktů, které jsou na konci životního cyklu odpadem významně zatěžujícím odpadové hospodářství, např. reklamní letáky, nábytek, matrace, koberce či gastroodpad, a tím vedl k omezování jejich vzniku, tlaku na recyklaci a omezování jejich existence v komunálním odpadu, resp. směsném komunálním odpadu.

Prognóza produkce komunálních odpadů je řešena v dokumentu „TDD_SAKO_Brno_V18 - Enviros (s. 64)“, kde se počítá se třemi variantami:

- 1) Množství produkovaných komunálních odpadů by se od roku 2019 do roku 2035 nezměnilo,
- 2) Produkce komunálních odpadů by od roku 2019 do roku 2035 klesala o 0,18 % za rok (dle starého POH – pozn.: aktuálně se pracuje na novém POH),
- 3) Produkce komunálních odpadů by rostla o 1,1 % ročně (dle trendů vypočtených na základě dat z období 2011-2019).

¹⁶ V příloze uvádíme významné dodavatele odpadu pro ZEVO v Brně a komentáře ohledně vlivu cíle odpadového hospodářství na tyto provozovny.

¹⁷ Dostupné z [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/poh_cr_prislusne_dokumenty/\\$FILE/OODP-POH_CR_2015-2024_2035_vlada-20220511.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/poh_cr_prislusne_dokumenty/$FILE/OODP-POH_CR_2015-2024_2035_vlada-20220511.pdf)

¹⁸ Informace dostupné z: <https://www.caoh.cz/aktuality/energeticke-vyuziti-odpadu-jake-jsou-aktualni-aspekty-k-uvaham.html>.

¹⁹ Informace dostupné z: <https://www.ekonews.cz/cesi-si-priplati-za-svuj-odpad-uz-pri-nakupu-ve-hre-je-textil-nabytek-ci-plastove-hracky/>.

Od vypracování analýz v dokumentu „TDD_SAKO_Brno_V18“ byly přijaty koncepční dokumenty, jako například Plán odpadového hospodářství ČR, a došlo k rozvoji poznatků, které v době zpracování analýzy nebyly k dispozici. Při zohlednění nových poznatků a trendů v oblasti odpadového hospodářství hrozí riziko, že výsledky výpočtů nemusí být pro současnou situaci přesné. Na základě přijatých koncepčních dokumentů lze důvodně očekávat změnu chování klíčových aktérů. Tato změna bude nejspíše mít negativní dopady na stanovená projektová východiska, neboť dostupnost odpadu v předpokládaném objemu a složení nemusí být naplněna. Vhodné je pracovat se scénáři vývoje, které budou více odrážet pesimistická očekávání, založená na fundamentální analýze.

1.3 Trendy v oblasti životního prostředí

Jedním z hlavních nástrojů, kterými EU hodlá dosáhnout cílů stanovených v Green Deal, včetně přechodu k oběhovému hospodářství, je balíček legislativních návrhů **Fit for 55**²⁰ vydaný v roce 2021. Jeho hlavním cílem je zajistit, aby EU dosáhla svého cíle snížením emisí skleníkových plynů o 55 % do roku 2030 oproti úrovním z roku 1990.

V roce 2021 byla schválena aktualizace **Politiky ochrany klimatu v ČR**²¹ na nové období 2021–2030. V současné době probíhá její aktualizace především v návaznosti na schválení balíčku Fit for 55 a nový cíl dosažení klimatické neutrality EU do roku 2050. Návrh aktualizace by měl být předložen Vládě ČR společně s aktualizací Státní energetické koncepce ČR do konce roku 2023.

Ze současné Politiky ochrany klimatu v ČR na období 2021–2030 vyplývají pro oblast zařízení pro energetické využití odpadů tyto hlavní cíle a opatření:

- Snížit emise skleníkových plynů z odpadového hospodářství o 30 % do roku 2030 oproti roku 2020.
- Zvýšit energetické využití odpadů. Spalovny odpadů budou i nadále představovat jednu z forem využití zbytkových odpadů, u kterých již není možná nebo vhodná recyklace.
- Podporovat výstavbu a rekonstrukci spaloven s energetickým využitím odpadů. Spalovny budou splňovat přísné emisní limity a budou vybaveny zařízením k zachytu CO₂.
- Zefektivnit nakládání s biologicky rozložitelnými odpady – zvýšit materiálové a energetické využití, omezit skládkování.

Dalšími dokumenty, které reflektují požadavky EU, jsou Národní akční plán adaptace na změnu klimatu a Programy zlepšování kvality ovzduší 2020+.

Z aktuálních trendů v oblasti ochrany ovzduší se ZEVO SAKO Brno, a.s. se týkají zejména tyto:

- Zpřísnování emisních limitů pro spalovny – lze očekávat další snižování limitů pro emise NO_x, PM, TOC, HCl, HF, NH₃, PCDD/F i těžkých kovů.
- Regulace NH₃ a NO_x jako prekurzorů částic – může vést ke snížení limitů pro tyto látky nebo požadavku na instalaci technologií pro jejich odstraňování.

²⁰ Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition>.

²¹ Dostupné z [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/politika_ochrany_klimatu_2017/\\$FILE/OEOK-POK-20170329.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/politika_ochrany_klimatu_2017/$FILE/OEOK-POK-20170329.pdf).

- Nové limity EU pro PM_{2,5} – vzhledem k významnému podílu spaloven na imisích jemných částic lze očekávat zpřísnění regulace a monitoringu emisí PM_{2,5}.
- Zavádění nejlepších dostupných technik (BAT) pro omezení emisí znečišťujících látek i skleníkových plynů.
- Monitorování a regulace nových látek jako Black Carbon, PCDD/F, PCB, PAH.
- Stále větší důraz na hodnocení kumulativních a synergických účinků více faktorů životního prostředí na lidské zdraví.
- Rozvíjení metod mapování a modelování zdravotní zátěže obyvatelstva na základě znečištění životního prostředí.

Na snížení emisí se v rámci Evropské unie výrazně podílí systém evropského obchodování s emisními povolenkami (EU ETS). Zdroje společnosti SAKO Brno, a.s. nejsou do tohoto systému začleněny. Nicméně životnost kotle K1 přesahuje 20 let a v tomto období se trh s povolenkami nejspíše rozšíří i na toto zařízení²². Neúčastnit se EU ETS bude zřejmě možné jen do roku 2030²³. V dokumentu „Studie proveditelnosti_SAKO_20191206_final_blavkline v2.pdf“ se eventuálně počítá s cenou povolenky 25 EUR. Dokument projektových senzitivit z března letošního roku²⁴ pracoval s citlivostní analýzou dopadu na financování při cenách emisní povolenky 100 €/t CO₂, která reflektuje průměrné hodnoty letošního roku i pravděpodobný výhled²⁵ ceny emisní povolenky v roce 2030. Konkrétní ekonomický dopad spojený s výhledem začlenění do EU-ETS nebyl předmětem této analýzy, avšak můžeme konstatovat, že nákup emisních povolenek bude představovat významný zásah do projektu, a sice s ohledem na reálnou schopnost přenést tyto náklady do cen tepla. Toto riziko, bez ohledu na použitou metodiku, zřejmě ovlivňuje čistou současnou hodnotu projektu.

Podle dokumentu „TDD_SAKO_Brno_V18“ mohou rizika spočívat ve spalování biomasy, respektive biologicky rozložitelné části průmyslového a komunálního odpadu, neboť byť se jedná o zdroj prakticky obnovitelný, není kvůli vysokým emisím (skleníkové plyny, znečištění ovzduší) některými odborníky považován za zdroj čistý. V technických screeningových kritériích jsou proto upřednostňovány jiné způsoby zpracování biomasy (vytřídění biologického odpadu a jeho kompostování, případně anaerobní rozložení mikroorganismy, které může být spojeno i s výrobou energie). Existuje zde tedy riziko změny evropské legislativní úpravy (Směrnice EU 2018/2001 o využívání obnovitelných zdrojů), kde spalování biomasy, respektive biologicky rozložitelné části průmyslového a komunálního odpadu, nebude považováno za výrobu energie z obnovitelných zdrojů, a naopak bude považováno za neekologické a nežádoucí podobně jako např. spalování uhlí.

²² Informace dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20170213STO62208/evropsky-system-pro-obchodovani-s-emisemi-ets-a-jeho-reforma?at_campaign=20234-Green&at_medium=Google_Ads&at_platform=Search&at_creation=DSA&at_goal=TR_G&at_audience=&at_to_pic=Emissions&gclid=CjwKCAjw3oqoBhAjEiwA_UaLtvkPBRKoNQWSFYF2ew5uj8tN53zpXXosAoci2rgDarlGW0SrVu1IsBoCDzQQAvD_BwE.

[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/politika_ochrany_klimatu_2017/\\$FILE/OEOK-POK-20170329.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/politika_ochrany_klimatu_2017/$FILE/OEOK-POK-20170329.pdf)

²³ Informace dostupné z: <https://www.prumyslovaekologie.cz/info/spalovny-v-eu-ets-zdrazi-to-recyklaci-zazniva-od-odpadaru>.

²⁴ „Scénáře a senzitivity ohledně financování nové linky K1 pro poradu vedení SAKa“.

²⁵ Informace dostupné z: <https://faktaoklimatu.cz/explainery/emisni-povolenky-ets>.

V tomto případě by se však s vysokou pravděpodobností jednalo o postupný útlum v řádu 20 a více let, který by tak ekonomickou návratnost projektového záměru mohl ovlivnit až v poslední třetině jeho předpokládané doby životnosti.

2 DISKUSE POTŘEBY PRO ROZŠÍŘENÍ SPALOVACÍCH KAPACIT NA ÚZEMÍ MĚSTA BRNA

Na území města Brna (Brno-město) bylo v roce 2021 vyprodukováno 195 000 t komunálního odpadu (KO), z toho téměř 69 000 t²⁶ tvořil směsný komunální odpad (200301).

Z celkového množství KO se průměrně energeticky využívá 48 % směsi, to znamená, že na území Brna je v současnosti zhruba 93 000 t odpadu pro ZEVO (tab. č. 1). Prognózy produkce komunálního odpadu²⁷ pro ORP Brno (graf č. 2) ukazují, že se sice počítá s mírným nárůstem v produkci KO, na druhou stranu se také předpokládá vyšší míra třídění odpadu a vyšší materiálové využití. S tím souvisí předpokládaný pokles produkce směsného komunálního odpadu (graf č. 3), který momentálně představuje hlavní spalovaný odpad (viz. kapitola 4).

Pokud budeme brát v úvahu využití ZEVO v rámci celého Jihomoravského kraje, množství energeticky využitelného komunálního odpadu se pohybuje kolem 220 tis. t/rok, přičemž kapacita dvou stávajících kotlů K2 a K3 je v součtu 248 000 t/rok.

Stávající kapacita kotlů K2 a K3 je z hlediska úzce definovaných potřeb statutárního města Brno dostačující a dle prognózy produkce komunálních odpadů bude dostatečná i v dalších letech. Využití kapacity pro K1 je tedy spíše otázkou vzdálenějších lokalit, jelikož svoz z blízkých lokalit je již zajištěn společností SAKO Brno, a.s. Tyto odpady jsou následně energeticky využívány, jelikož společnost SAKO Brno, a.s. má uzavřenou smlouvu o dílo se statutárním městem Brno, kde se uvádí, že veškerý spalitelný odpad musí být svážen do ZEVO k energetickému využití (viz. dokument „TDD_SAKO_Brno_V18“).

Dalším úhlem pohledu může být ekonomická stránka ve smyslu nákladů na zpracování odpadu, kdy platí triviální rovnice: Čím vyšší množství spáleného odpadu, tím nižší jsou náklady na jednu tunu zpracovaného odpadu.

Z hlediska potřeb zájmu obyvatel města Brna, případně i obyvatel Jihomoravského kraje, tedy není rozšíření stávajících kapacit zjevně nutné (viz. tab. č. 1), ale z ekonomického hlediska se může jednat o zajímavou obchodní příležitost.

²⁶ Informace dostupné z: <https://www.brno.cz/documents/20121/236903/Informace-odpadove-hospodarstvi-mesta-2022.docx/debfd5ad-7740-1b47-e8b3-3e9e5298dfef?version=1.0&t=1684833571442&download=true>.

²⁷

Dostupné

z

https://www.mzp.cz/cz/tiramiso_aplikace_prognozovani_odpadu?fbclid=IwAR3wS9HaeU9hdWlBKnylsw3iK3S8Jmz0fbJE2_GQ_F94O5NeJUEWVHLQzKs.

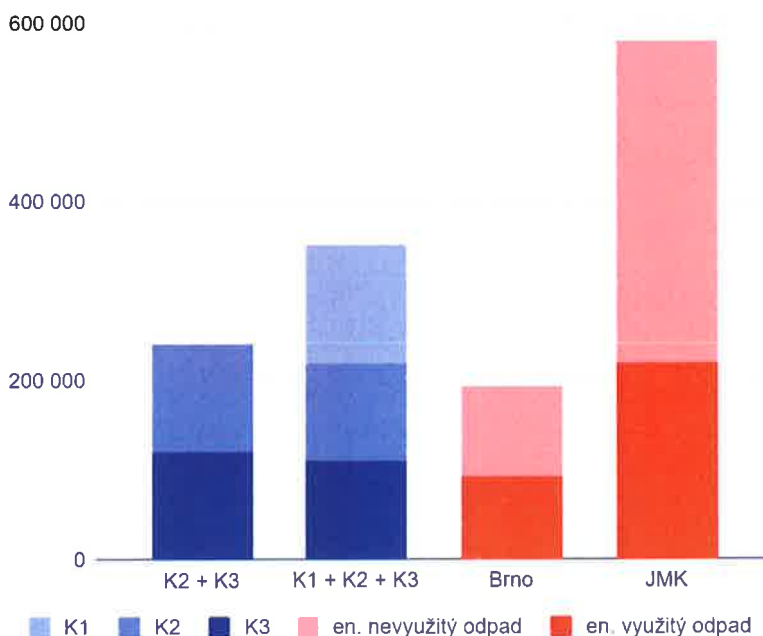
Tabulka č. 1 – Produkce komunálního odpadu v Brně a JMK v r. 2021²⁸

Produkce komunálního odpadu (2021)	[kg/os/rok]	počet obyvatel (sčítání 03/2021)	KO [t/rok]	Energetické využití	Energetické využití [t/rok]
Brno město	489	398 510	194 780	47,7 %	92 937
Jihomoravský kraj	493	1 197 651	581 545	37,7 %	219 246

Zdroj: Vlastní zpracování z dat SAKO Brno, a.s. a MŽP.

Současná kapacita ZEVO Brno, jak ji vyobrazuje následující graf, dosahuje hodnoty 248 000 t/rok. Efektivně se spaluje cca 242 000 t/rok. Navrhovaná kapacita nové linky K1 je 132 000 t/rok, čili celková kapacitní zásoba zařízení by byla 352 000 t/rok.

Graf č. 1 – Porovnání množství odpadu [t]

Zdroj: Vlastní zpracování z dat ČSÚ a SAKO Brno, a.s.

²⁸ Zdroje dat:

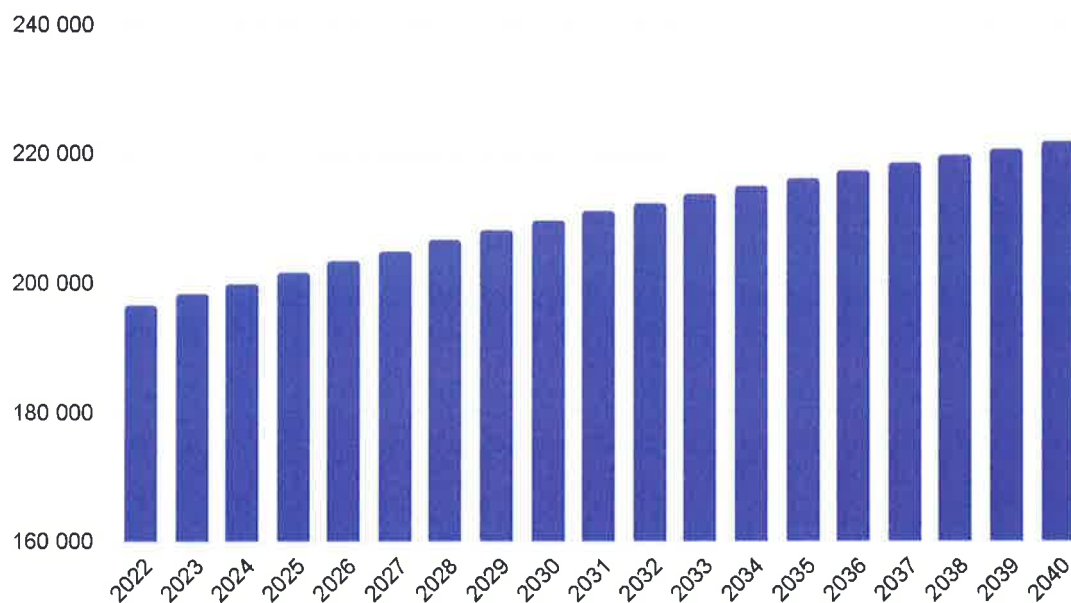
<https://www.czso.cz/documents/10180/164503419/33010322.pdf/a4df33b7-3fcd-4f84-a43b-92c2f4fe9110?version=1.13> (počty obyvatel, množství KO na osobu/rok za JMK, celkové množství KO v JMK);

dokument TDD_SAKO Brno_V18 (energetické využití – Brno);

<https://isoh.mzp.cz/VISOH/> (energetické využití – JMK);

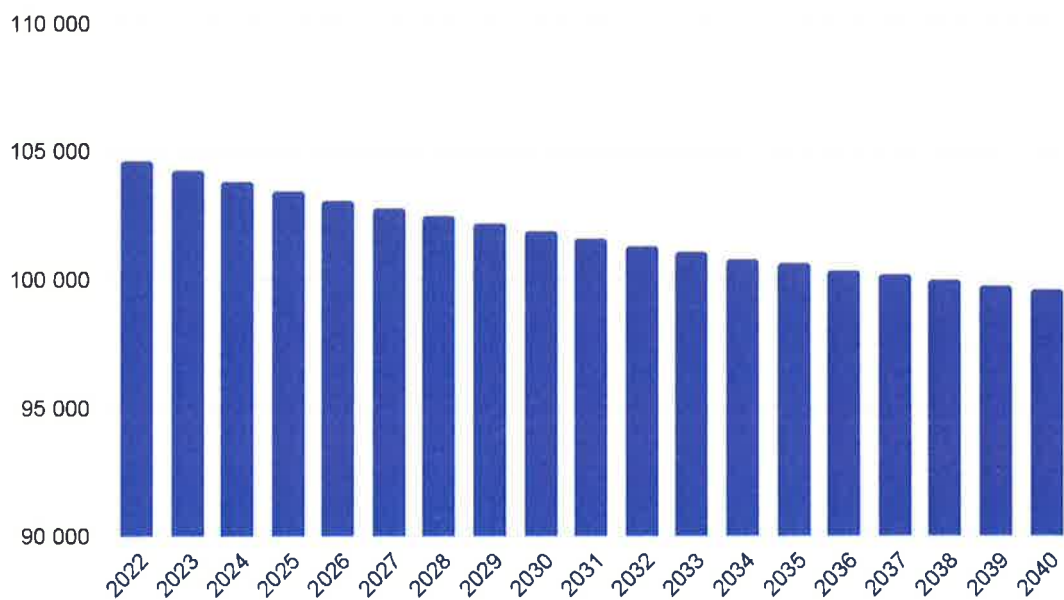
https://www.mzp.cz/cz/tiramiso_aplikace_prognozovani_odpadu?fbclid=IwAR3wS9HaeU9hdWlBKCnylsw3iK3S8Jmz0fbJE2_GQ_F94O5NeUEWVHLQzKs (celkové množství KO v Brně).

Graf č. 2 – Prognóza produkce KO v Brně [t]

Zdroj: TIRAMISO.

Graf č. 3 – Prognóza produkce SKO v Brně [t]

Zdroj: TIRAMISO.

Pro představu, o jaké objemy a váhy odpadu se jedná, uvádíme několik statistických přepočtů:

Pro směsný komunální odpad platí, že 1 metr krychlový ($1\text{m}^3=1000\text{ l}$) váží zhruba $0,16\text{ t}$ ($= 160\text{ kg}$)²⁹. To znamená, že 1 tuna odpadu má průměrně $6,25\text{ m}^3$. Rozhrnutí 1 tuny odpadu do vrstvy tlusté 20 cm pokryje plochu $31,25\text{ m}^2$, do vrstvy tlusté 10 cm pak plochu $62,5\text{ m}^2$.

Váha odpadu ve sběrných nádobách představuje též zajímavá data. Do pytle o objemu 30 litrů se vejde 4,8 kg odpadu, do standardizované popelnice o objemu 240 litrů se vejde 38,4 kg odpadu. Do nádoby o objemu 1100 litrů se vejde 176 kg odpadu.

²⁹

Informace dostupné z: https://www.cenia.cz/wp-content/uploads/2019/02/Prepocetova_tabulka_07_2000_aktualizace_2016.pdf.

3 DOPADY PROJEKTU NA BRNO A OBYVATELE MĚSTA

Ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb. (EIA), o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, byly vypracovány posudky (OV7201_posudek a Dokumentace SAKO), které evaluují vlivy záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. Závěry obou posudků se shodují a konstatují, že posuzovaný záměr má předpoklady pro zajištění takových výstupů, které nebudou nepřijatelným způsobem ovlivňovat životní prostředí a zdraví obyvatel města Brna. Na základě těchto posudků získal záměr souhlasné stanovisko od Ministerstva životního prostředí (dokument „Souhlasné stanovisko EIA_OHB II-linka K1“).

Oba posudky se mimo jiné zabývají vlivem záměru na ovzduší a klima. Jejich závěry přitom vycházejí především z následujících dokumentů:

- „Příloha 5 Rozptylová studie_SAKO“, který se zabývá problematikou emisí. Výpočet rozptylové studie byl zpracován pro celkem 7 variant, které hodnotily příspěvky předmětných zdrojů znečišťování ovzduší za stávajícího stavu a stavu po realizaci záměru. Zohledněny jsou toliko částečně i emise z vyvolané dopravy, kde se uvažuje částečný dovoz odpadů po železnici^{30, 31}. Nárůst imisních příspěvků ve výpočtových stavech po realizaci záměru oproti stávajícímu stavu byl pro všechny látky s dobou průměrování 1 kalendářní rok vypočten na úrovni nižší než 1 % příslušných imisních limitů. Nižší příspěvky byly vypočteny ve variantách uvažujících vyšší podíl množství odpadu dováženého po železnici.
- „Příloha 7 HRA SAKO“, který hodnotí zdravotní rizika pro obyvatele v okolí záměru. Imisní limity u PM_{2,5}; PM₁₀ a BaP jsou v rámci Jihomoravského kraje překračovány (vliv) a existují zde zdravotní rizika, ale jejich změny (nárůsty) díky novému záměru jsou velmi nízké, v řadě případů prakticky neměřitelné.
- „Příloha 8 klima_SAKO“, který se zabývá analýzou vlivu plánovaného záměru na klimatický systém.

Emise znečišťujících látek ze zařízení by po realizaci projektu mírně vzrostly, nicméně v rámci systému zásobování teplem v Brně by došlo k úspoře emisí díky nižší spotřebě zemního plynu (tab. č. 2). Realizací záměru dostavby K1 (rok 2024) by došlo ke snížení emisí CO₂ o [redacted] oproti stavu roku 2016. Podrobné charakteristiky jednotlivých škodlivých látek jsou uvedené v příloze č. 2.

Tabulka č. 2 porovnává stávající množství emisí z kotlů K2 a K3 s předpokládaným množstvím emisí po realizaci projektu (kotle K1 + K2 + K3). Data jsou převzata z emisního posudku “E-5875-2021_Emisní posudek SAKO_HEAT__rev01-07-2021_dp” a z dokumentu “Příloha 8 klima_SAKO”. Dále tabulka uvádí úsporu emisí po nahrazení neobnovitelných zdrojů (zemního plynu v rámci systému zásobování teplem) a celkovou změnu emisí po započítání nárůstu emisí (po realizaci záměru) po započítání úspory emisí.

³⁰ Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany ovzduší, č.j.MZP/2020/780/2244 ze dne 21.10.2020. Připomínky MŽP, odbor ochrany ovzduší: Za předpokladu realizace opatření navržených v kapitole D.IV pro fázi výstavby i provozu záměru a dále za předpokladu plánovaného přesunu části dopravních výkonů souvisejících se svozem odpadu v letech 2024 a 2035 na železnici, lze záměr považovat za akceptovatelný.

³¹ Dle informace od [redacted] se projekt nachází ve fázi zpracování projektové dokumentace, na základě které je v plánu žádat o dotační podporu. Realizace projektu opravy vlečky pak dle jeho vyjádření disponuje značnou časovou rezervou vůči plánovanému zprovoznění kotle K1.

Tabulka č. 2 – Porovnání emisí před realizací a po realizaci projektu

Zdroj: Zpracování z dat poskytnutých společností SAKO Brno, a.s.

Z tabulky výše vyplývá, že celkové množství je zcela zásadně ovlivněno množstvím CO₂, kterého je v porovnání s ostatními emisemi nejvíce. Rozdíl v množství emisí před a po realizaci znázorňuje graf č. 4 (viz níže).

V rámci debaty o emisní zátěži ZEVO se samozřejmě nabízí téma tzv. biogenní emise CO₂, tedy emise ze spalování biologických materiálů jako je biologický odpad³². V mnoha účetních a regulačních rámcích jsou biogenní emise CO₂ považovány za uhlíkově neutrální, protože jsou součástí krátkodobého uhlíkového cyklu se, staticky hodnoceno³³, neutrálním dopadem na uhlíkovou zátěž: Uvolněný CO₂ byl po dobu životního cyklu absorbován z atmosféry, takže jeho spalování nezavádí do atmosféry nový CO₂. Pro identifikaci základních východisek a dodatečných rizik má však tato debata spíše menší význam, a to ze dvou důvodů.

Ten první je metodický: Staticky hodnotíme dva stavy (před/po) dle stejné metodiky a škály emisních látek, tedy k očištění o biogenní emise CO₂ by muselo dojít v obou sledovaných stavech. K tomu, aby očištění o biogenní emise CO₂ vygenerovalo čistý pozitivní efekt pro stav po realizaci investice, by muselo dojít vyšším poměrem bioodpadu v palivové směsi (viz obr. č. 2) po zprovoznění linky K1. S ohledem na diskutované trendy, zejména fiskální a veřejnou podporu cirkularity, hierarchizaci nakládání s odpady, ale také ekonomické faktory (skladba palivové směsi a její výhřevnost) lze

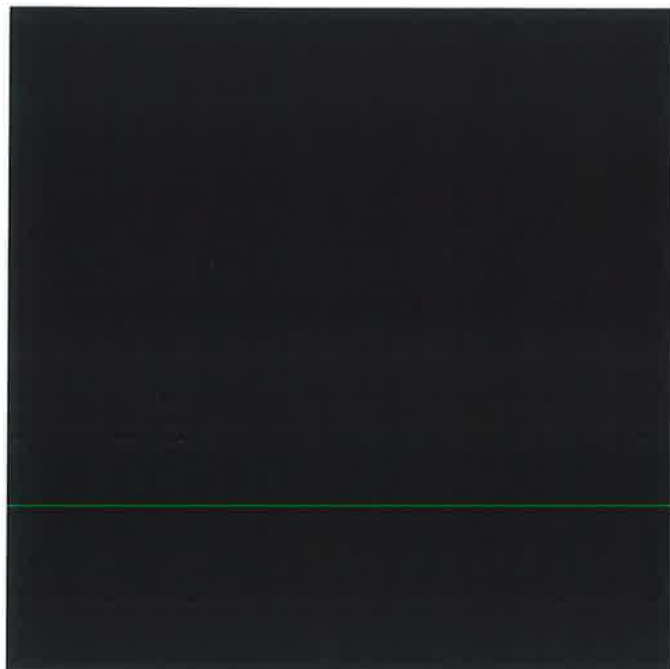
³² Když organická hmota (jako rostliny) roste, absorbuje CO₂ z atmosféry prostřednictvím fotosyntézy. Když se tato organická hmota spálí nebo rozloží, uvolňuje stejné množství CO₂ zpět do atmosféry.

³³ Staticky hodnoceno – zeleň jako rostliny či stromy rostou měsíce, roky, nebo desítky let, čímž způsobují pozitivní ekonomické externality (výroba kyslíku, útočiště flory, zadržování vody v krajině, aj.), ale k jejich spálení dochází okamžitě.

předpokládat, že podíl bioodpadu ve směsném komunálním odpadu, jakož i podíl bioodpadu jakožto samostatného kategorizovaného vstupu do skladby palivové směsi, bude klesat (viz dále).

Zadruhé, i když nejsou biogenní emise CO₂ součástí mnoha regulatorních a účetních rámců, k jejich reportování stále dochází, protože fakticky ovlivňují životní prostředí v místě vzniku. To souvisí např. s kritérii udržitelnosti, ale zejména s regulativy zaměřujícími se na místní kvalitu ovzduší. Proto je v hodnocení rizik pro obyvatele města relevantní uvádět celkové emise, bez ohledu na jejich uhlíkovou stopu nebo jiné charakteristiky, kvantifikované statistickými nebo jinými metodickými postupy.

Graf č. 4 – Celkové množství emisí [t/rok]

Zdroj: Vlastní zpracování z dat SAKO Brno, a.s.

V souvislosti s emisemi je nutné ještě pro úplnost zmínit plánovaný horkovod z Jaderné elektrárny Dukovany do Brna³⁴, který teoreticky představuje alternativní možnost zásobování Brna energiemi. Pokud bude realizován, lze o něm uvažovat jako o bezemisním zdroji. Z dostupných informací i technologické úrovně poznání vyplývá, že by mohlo vést k podstatně vyšší úspoře emisí, respektive zatížení emisemi K1 by nebylo potřeba ve stávající plánované kapacitě. Tento faktor je nepochybně důležitým vstupem pro rozhodování o emisích na K1, zejm. s ohledem na míru nejistoty i časem generovaná dodatečná rizika v porovnání s koncepcí z r. 2018.

Kromě emisí vznikají také produkty po spalování odpadu. Nejvíce vzniká tzv. škváry, která se v současné době přijímá na skládky jako technologický materiál pro zabezpečení skládky. Produkce škváry je 21 % ze spalovaného odpadu. Po realizaci záměru se počítá s navýšením o 22 700 až 26 700 t/rok (viz dokument „TDD_SAKO_Brno_V18“). Kapacita skládek je momentálně sice dostačující, ale maximální množství odpadu, které skládky mohou přijmout na technické zabezpečení skládky (uložení bez

³⁴ Informace dostupné z <https://www.teplarny.cz/cs/teplarny-brno-a-cez-uzavrely-smlouvu-o-spolupraci-na-projektu-dodavky-tepla-z-jaderne-elektrarny-dukovany-do-brna>.

poplatku), činí 25 % z celkové hmotnosti odpadů uložených na skládku v poplatkovém období³⁵. Pokud by se struska ukládala přímo na skládku, byl by započítán i zákonný poplatek, což by zvyšovalo náklady za zpracování odpadu. Proto je důležité zaměřit se na [redacted], jak je zmíněno v dokumentu „TDD_SAKO_Brno_V18“³⁶, a to jednak z hlediska principů oběhového hospodářství, tak i zároveň z hlediska nákladů na zpracování odpadu.

Tabulka č. 3 - Produkce³⁷ škváry (190112) a složky Jiný popel a struska neuvedené pod číslem 190111

	Rok 2022 (t)	Nízký odhad 2026 (t)	Vysoký odhad 2026 (t)
Produkce škváry	50510,46	73226	77226
Navýšení (t)		22716	26716
Navýšení (%)		45	53

Zdroj: Vlastní zpracování.

³⁵ Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech v platném znění.

³⁶ Podle zmíněného zákona o odpadech je od poplatku osvobozeno maximálně 25 % odpadů (pro technické zabezpečení skládky) z celkové hmotnosti odpadů uložených na skládku v poplatkovém období. Pokud se má skládkování omezit, bude se snižovat i množství odpadu, které skládky mohou přijmout pro technické zabezpečení skládky (bez poplatku). Pokud [redacted], tak to riziko nepředstavuje.

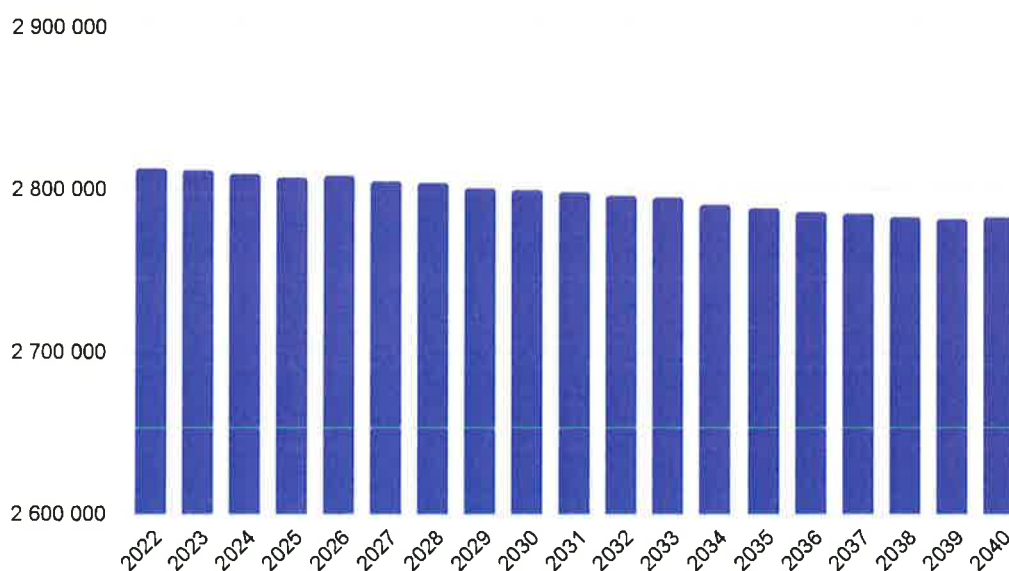
³⁷ Odhady pro rok 2026 vychází z dokumentu „TDD_SAKO_Brno_V18“, údaje o vyprodukovaném množství škváry za rok 2022 vychází z poskytnuté evidence odpadů.

4 SKLADBA SPALOVANÉHO ODPADU

Z provozní evidence SAKO Brno, a.s.³⁸ vyplývá, že majoritně spalovaným odpadem je **směsný komunální odpad kat. č. 200301**. V období od začátku roku 2020 do června roku 2023 se podíl spalovaného směsného komunálního odpadu pohyboval v rozmezí 80–82 % z celkového množství spalovaných odpadů (viz grafy č. 8–11).

V souvislosti s cíli oběhového hospodářství se očekává snížení množství směsného komunálního odpadu. Grafy č. 5–7 uvádějí prognózu vývoje produkce směsného komunálního odpadu za celou Českou republiku a Jihomoravský kraj³⁹.

Graf č. 5 – Prognóza produkce SKO za celou ČR [t]

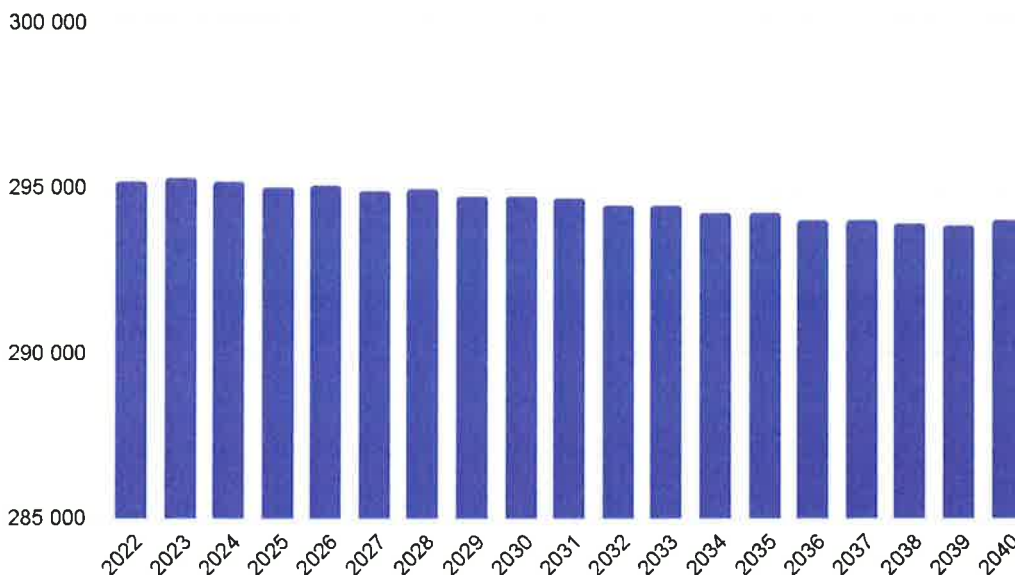
Zdroj dat: TIRAMISO.

Z grafu č. 5, respektive č. 6 je patrný klesající trend produkce směsného komunálního odpadu. To odpovídá nejen záměrům regulátora odpovědného za oblast odpadového hospodářství, vycházejících ze závazných odpadových cílů Evropské unie, ale také z rostoucího společenského tlaku na ochranu životního prostředí a eliminaci negativních externalit spojených s bohatnutím společnosti a spotřebou. Data tak determinují pravděpodobnost scénářů, z nich vychází (nebo by mělo vycházet) dimenzování kapacit ZEVO v Brně.

³⁸ Dokument „Tabulky_z_hlaseni_rok_2020_az_cerven_2023“.

³⁹ Informace dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/tiramiso_aplikace_prognozovani_odpadu?fbclid=IwAR3wS9HaeU9hdWlBKCnylsw3iK3S8Jmz0fbJE2_GQ_F94O5NeUEWVHLQzKs.

Graf č. 6 – Prognóza produkce SKO v Jihomoravském kraji [t]

Zdroj dat: TIRAMISO.

Platí, že aby bylo možné dosáhnout stanovených odpadových cílů ve vymezeném čase, bude nutné značnou část směsného komunálního odpadu třídit. K tomu vede několik cest, nebo jejich kombinace. Tou první je primární separace v obcích (do barevných kontejnerů), a to stávajícím rozšířeným způsobem odpadových nádob na veřejných prostranstvích, nebo intenzifikací separace (sběru) v podobě door-to-door třídění⁴⁰, alternativně pak dotříděním směsného komunálního odpadu. Tyto způsoby se zaměřují především na obalové odpady.⁴¹

Složení směsného komunálního odpadu ze SAKO Brno, a.s. je uvedeno na obr. č. 2.

Obecně se množství vytříditelných položek v SKO postupně snižuje a výše uvedené informace indikují, že tento trend by měl pokračovat. Zvyšuje se tudíž podíl zbytkového odpadu (silně znečištěný odpad, hygienické potřeby, zbytky kapalin, pryž aj.), opět s výhledem na pokračování tohoto trendu⁴². Vývoj podílu jednotlivých látkových skupin odpadu je uveden na obr. č. 3 pro časové rozmezí 2008–2022.

⁴⁰ Umísťování nádob na papír, plasty, příp. sklo k rodinným domům.

⁴¹ Blíže diskutováno např. zde: <https://www.ekokom.cz/uploads/Strategie21.pdf>.

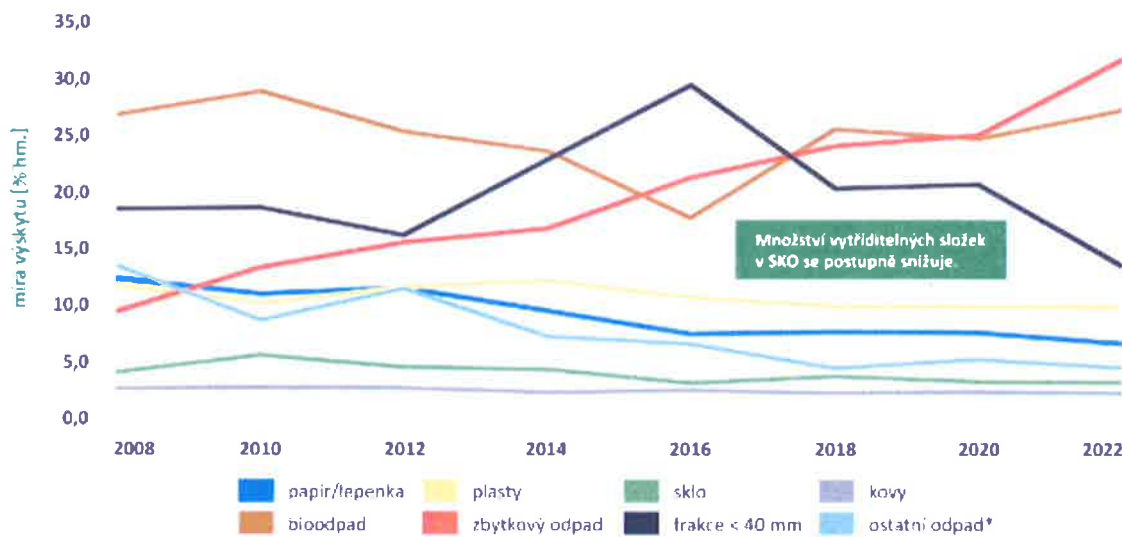
⁴² Informace dostupné z: https://www.odpadyaobce.cz/wp-content/uploads/2023/06/3_Rozbory-SKO.png.

Obr. č. 2 – Průměrná hmotnostní skladba SKO z SAKO Brno a.s.⁴³

Obr. č. 3 – Skladba SKO: míra výskytu jednotlivých látkových skupin⁴⁴

SKLADBA SKO: míra výskytu jednotlivých látkových skupin

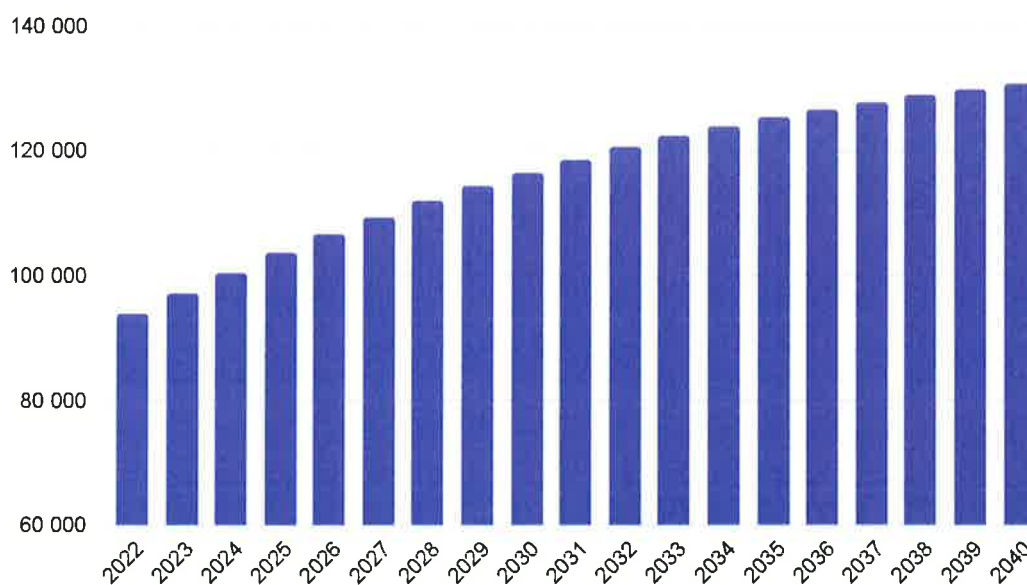
Zdroj: Odpady a obce.

⁴³ Z dokumentu ANNEX 4_Responses on RFC_SAKO Brno, a.s._v1

⁴⁴ Dostupné z https://www.odpadyaobce.cz/wp-content/uploads/2023/06/3_Rozbory-SKO.png.

Druhým nejčetnějším odpadem je **objemný odpad kat. č. 200307**, jehož podíl činil ve výše uvedeném období 7–8 %. Dle prognózy vývoje produkce objemného odpadu na základě dat MŽP je zřejmé, že se v budoucnu očekává růst produkce tohoto odpadu (viz graf č. 7). Obce mají ale povinnost od 1.1.2023 z objemného odpadu, před jeho odstraněním, vytřídit využitelné složky (alespoň kov, plasty a dřevo velkých rozměrů)⁴⁵. V této oblasti se chystá implementace nástrojů rozšířené odpovědnosti, které by mohly část nákladů materiálového toku přesunout ze stávajícího kanálu nakládání s odpadem.

Graf č. 7 – Prognóza produkce objemného odpadu v Jihomoravském kraji [t]

Zdroj dat: TIRAMISO.

Dalším spalovaným odpadem je **odpad kat. č. 191212**, jedná se o odpady z mechanické úpravy odpadu, tzv. výměty. Podíl tohoto odpadu se pohyboval v rozmezí 4–5 %. Tento odpad vzniká při recyklaci odpadů, váže se tedy na produkci recyklovatelných odpadů jako plast, papír a sklo. Uvádí se, že celkové výměty tvoří 15–25 % vytříděného odpadu. Pro tyto konkrétní odpady není prognóza produkce (dle MŽP) v následujících letech dostupná, nicméně se očekává objemový nárůst v důsledku vyššího třídění, a to navzdory zvyšující se účinnosti třídících linek.

Dále se spalovaly **směsné obaly kat. č. 150106**, tento odpad byl zastoupen přibližně v 1 %. Oproti roku 2020 došlo v roce 2021 k poklesu množství přijatých směsných obalů z [] na [] (viz tabulka č. 4).

Co se týče **biologicky rozložitelného odpadu kat. č. 200201**, v roce 2021 došlo k poklesu množství přijatého odpadu oproti roku 2020 o [] (tj. pokles o []), v dalších letech už pak přijaté množství BRO zůstává přibližně stejné. V budoucnu se sice očekává růst produkce BRO, nicméně je stále více kladen důraz na využití tohoto odpadu v kompostárnách či bioplynových stanicích v souladu s principy

⁴⁵ Informace dostupné z https://www.odpadyaobce.cz/wp-content/uploads/2023/07/9_Drevo-objemny-odpad.png.

oběhového hospodářství. Očekává se tedy snížení dostupnosti tohoto odpadu pro energetické využití v ZEVO.

Zajímavý je nárůst přijatého odpadu kat. č. 191210 - palivo vyrobené z odpadu, množství tohoto odpadu se v roce 2022 [redacted] oproti roku 2020. S rostoucí recyklací se očekává další nárůst.

Obr. č. 4 – Rozdíl mezi výmětem a palivem z odpadu (TAP)⁴⁶

Zdroj: ČAOH.

Pokles je zřejmý také u odpadu kat. č. 200101 - papír a lepenka, kde došlo v roce 2021 k poklesu téměř o [redacted] oproti roku 2020, což mohlo být způsobeno vyšším tříděním.

Tabulka č. 4 – Skladba odpadů přijatých do ZEVO za roky 2020 až 06/2023 (vybrané odpady)

Kód odpadu	Název odpadu	Množství (t) rok 2020	Množství (t) rok 2021	Množství (t) rok 2022	Množství (t) 1.pol. 2023
070213	Plastový odpad	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
150102	Plastové obaly	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
150106	Směsné obaly	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
191210	Spalitelný odpad (palivo vyrobené z odpadu)	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
191212	Jiné odpady (včetně směsí materiálů) z mechanické úpravy odpadu neuvedené pod číslem 19 12 11	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
200101	Papír a lepenka	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
200201	Biologicky rozložitelný odpad	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
200301	Směsný komunální odpad	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
200307	Objemný odpad	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Zdroj: Vlastní zpracování z dat SAKO Brno, a.s.

⁴⁶ Dostupné z: <https://www.caoh.cz/aktuality/trvajici-problemy-s-uplatnenim-vymetu-z-trideni-plastu-podstata-problemu-dopady-v-praxi-moznosti-reseni.html>.

Skladba spalovaných odpadů má vliv na množství a složení emisí, které při spalování vznikají. Ideální odpad pro spalování by měl mít co nejvyšší podíl hořlaviny, minimum popela, kovů či PVC a nízkou vlhkost. Složení odpadů je proto klíčové pro míru produkce emisí.

Spalování plastů vyrobených z ropy, tedy fosilního paliva, které tvoří jednu ze složek paliva pro spalovny, zvyšuje emise CO₂. Problematické však není jen spalování odpadů obsahujících plasty, ale také bioodpadu, který je součástí běžného komunálního odpadu. Nicméně tyto odpady by měly být z větší části směřovány do kompostáren či bioplynových stanic. Ve vlivu na klima (dokument „příloha 8_Klima“) se konstatuje, že 50 % těchto emisí jsou neutrální vůči klimatické změně, jelikož množství produkovaného oxidu uhličitého je srovnatelné s množstvím, spotřebovaným rostlinami při jejich růstu, proto se do hodnocení vlivu na životní prostředí vůbec nezapočítává – jak je diskutováno výše, na problematiku biogenních emisí CO₂ je možné nahlížet z několika pohledů, a pro projekt typu investice do linky K1 není efektivní žádný z nich ignorovat.⁴⁷

⁴⁷ Informace dostupné z <https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/spalovny-nam-pekne-zatopi-v-roce-2050-budou-vetsi-emise-ze-spalovani-odpadu-nez-ze-samotnych-fosilnich-paliv>.

5 ZÁVĚR

S přihlédnutím k informacím, analyzovaným v předchozích kapitolách, je možné konstatovat, že v daném projektu byla identifikována dodatečná rizika, která doporučujeme brát v potaz při rozhodování o realizaci investice. Tato rizika nutně neznamenají, že investiční záměr je nutné přehodnotit, ale zvyšují informační komfort pro efektivní rozhodovací proces. Ten by totiž měl být založen na co nejvyšší úrovni dle aktuálních informací. Rizika jsou dle jednotlivých oblastí shrnuta níže.

I. RIZIKOVÁ OBLAST 1 – ENERGETIKA

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

1. Nové trendy ve strategii OH ovlivní skladbu palivové směsi.
2. Změna složení palivové směsi ovlivní výhřevnost.
3. KPIs projektu vytvoří tlak na extenzivní růst hmotnosti zpracovávaného odpadu.

II. RIZIKOVÁ OBLAST 2 – ODPADY

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

1. Kapacita K1 je naddimenzovaná vzhledem k prognóze vývoje množství SKO města Brna.
2. Stávající kapacita K2+K3 dokáže – s dílčími investicemi – pokrýt kvalitativní i kvantitativní požadavky procesování SKO města Brna a blízkého okolí v rozumném časovém výhledu.
3. Oportunitní náklady investice nejsou nulové, a to především s ohledem na hierarchizaci způsobů nakládání s odpady a investiční možnosti jejich podpory.

III. RIZIKOVÁ OBLAST 3 – EMISNÍ POVOLENKY

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

1. Na provozní činnost SAKO Brno, a.s. významně dopadne zapojení do systému EU ETS, k němuž dle aktuálních informací zřejmě dojde od r. 2030.
2. Cena emisní povolenky bude v době zapojení zřejmě na úrovni současné hodnoty a bude značně volatilní, což bude generovat významná finanční rizika a náklady na jejich řízení, a to bez ohledu na schopnost přenést cenu povolenky do finálních cen energií.
3. Zvýšení ceny emisní povolenky významně ovlivní nákladovou stranu bilance projektu, což bude mít dopady na investiční rozhodnutí i na provozní financování projektu.

IV. RIZIKOVÁ OBLAST 4 – EMISE A NEGATIVNÍ EXTERNALITY

Doporučujeme prověřit následující identifikovaná rizika (hypotézy):

1. Emisní zatížení je v normě, ale dojde k jeho růstu (v absolutních hodnotách). To generuje významná rizika spojená s vnímáním projektu ze strany veřejnosti.
2. Tlak na extenzivní zvyšování objemu palivové směsi (viz riziko 1) ovlivní celkové emise spojené s projektem.
3. Diskutovaný projekt horkovodu (Dukovany) představuje alternativu bezemisního zdroje, která by měla být evaluována jako alternativa investiční akce.

6 ZDROJE

- Arnika.org. (2023). Spalovny nám pěkně zatopí.
- Cenia.cz. (2016). Orientační přepočtová tabulka k množství odpadů .
- ČAOH. (2021). Trvající problémy s uplatněním výmětů z třídění plastů – podstata problému, dopady v praxi, možnosti řešení.
- ČAOH. (2022). Energetické využití odpadů – jaké jsou aktuální aspekty k úvahám?
- ČAOH. (2022). Energetické využití odpadů – jaké jsou aktuální aspekty k úvahám?
- ČAOH. (2022). Pro města a obce - Spalovny (ZEVO) na SKO. Mohou to obce podepsat?
- ČSÚ. (2022). STATISTICKÁ ROČENKA JIHOMORAVSKÉHO KRAJE.
- EKOKOM. (nedatováno). Odpady a Obce.
- EKOKOM. (nedatováno). Prováděcí studie k realizaci strategie Systémue EKO-KOM „Strategie 21+“.
- Ekonews. (2023). Češi si připlatí za svůj odpad už při nákupu. Ve hře je textil, nábytek či plastové hračky.
- Evropská komise. (2019). The European Green Deal.
- Evropská komise. (2020). SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Nový akční plán pro oběhové hospodářství Čistší a konkurenceschopnější Evropa.
- Evropská komise. (2021). Fit for 55.
- Evropský parlament. (2023). Evropský systém pro obchodování s emisemi (ETS) a jeho reforma.
- Fakta o klimatu. (2021). Jak fungují evropské emisní povolenky?
- FCC Environment. (2022). Společnost FCC Únanov si připomíná 30 let.
- Informace o obecním systému odpadového hospodářství statutárního města Brna. (2022).
- MF. (2023). Zpráva o vývoji rozpočtového hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí a krajů k 30. 6. 2023.
- MŽP. (2014). Plán odpadového hospodářství České republiky 2015 - 2024.
- MŽP. (nedatováno). Informační Systém Odpadového Hospodářství.
- MŽP. (nedatováno). Politika ochrany klimatu v České republice.
- MŽP. (nedatováno). TIRAMISO - aplikace pro prognózování produkce odpadů.
- Průmyslová ekologie. (2023). Spalovny v EU ETS? Zdraží to recyklaci, zaznívá od odpadářů.
- SAKO BRNO. (2022). Výroční zpráva.
- Sbírka zákonů České republiky. (2020).
- Teplárny Brno. (2023). Teplárny Brno a ČEZ uzavřely smlouvu o spolupráci na projektu „Dodávky tepla z Jaderné elektrárny Dukovany do Brna“.

7 PŘÍLOHY

7.1 Příloha 1 – dodavatelé odpadu

Nejvíce odpadů (36 % z celkového množství odpadů přijatého za rok 2022) je do ZEVO sváženo z města Brna přímo společností SAKO Brno, a.s. Majoritním odpadem byl směsný komunální odpad kat. č. 200301 (99 % návozu), dále byl navážen objemný odpad kat. č. 200307 (1 %).

Druhým nejvýznamnějším dodavatelem odpadu je [REDAKCE]

[REDAKCE]. Největší podíl v dovezených odpadech měl směsný komunální odpad kat. č. 200301, za rok 2022 společnost [REDAKCE] předala do ZEVO celkem [REDAKCE] odpadu, což je 79 % z celkového množství dovezených odpadů touto společností. Odpad kat. č. 191212 – Jiné odpady (včetně směsí materiálů) z mechanické úpravy odpadu neuvedené pod číslem 19 12 11, tzn. Výměty z dotřídování odpadů, tvořil (9 %) z celkového množství.

Jelikož [REDAKCE] zajišťuje svoz pro některé obce v kraji a obce mají povinnost zvyšovat míru třídění odpadu (dle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech musí v roce 2035 vytřídit až 70 % komunálního odpadu), je tedy možné, že může dojít ke snížení dodávek směsného komunálního odpadu vlivem vyšší míry třídění. Naopak může dojít ke zvýšení množství dodávaných výmětů z třídění odpadů.

Dalším významným dodavatelem odpadu je společnost [REDAKCE]. Tato společnost [REDAKCE] zajišťuje pravidelný svoz komunálních odpadů v některých mikroregionech Jihomoravského kraje. Společnost za rok 2022 předala zejména směsný komunální odpad kat. č. 200301 (93 %) a objemný odpad kat. č. 200307 (6 %).

Dalším dodavatelem odpadu je [REDAKCE]

[REDAKCE] se nepředpokládá snížení množství dováženého odpadu, protože v obcích bude odpad vznikat i nadále a bude potřeba koncové zařízení. Rizikem však může být nižší produkce směsného komunálního odpadu v důsledku vyšší míry třídění odpadů v obcích

při plnění cílů stanovených dle zákona, [redacted]
[redacted]

Technické služby města [redacted] svázejí především směsný komunální odpad kat. č. 200301. Za rok 2022 tyto návozy činily 97 %, zbylá 3 % tvořily návozy výmětů z třídění odpadů kat. č. 191212.

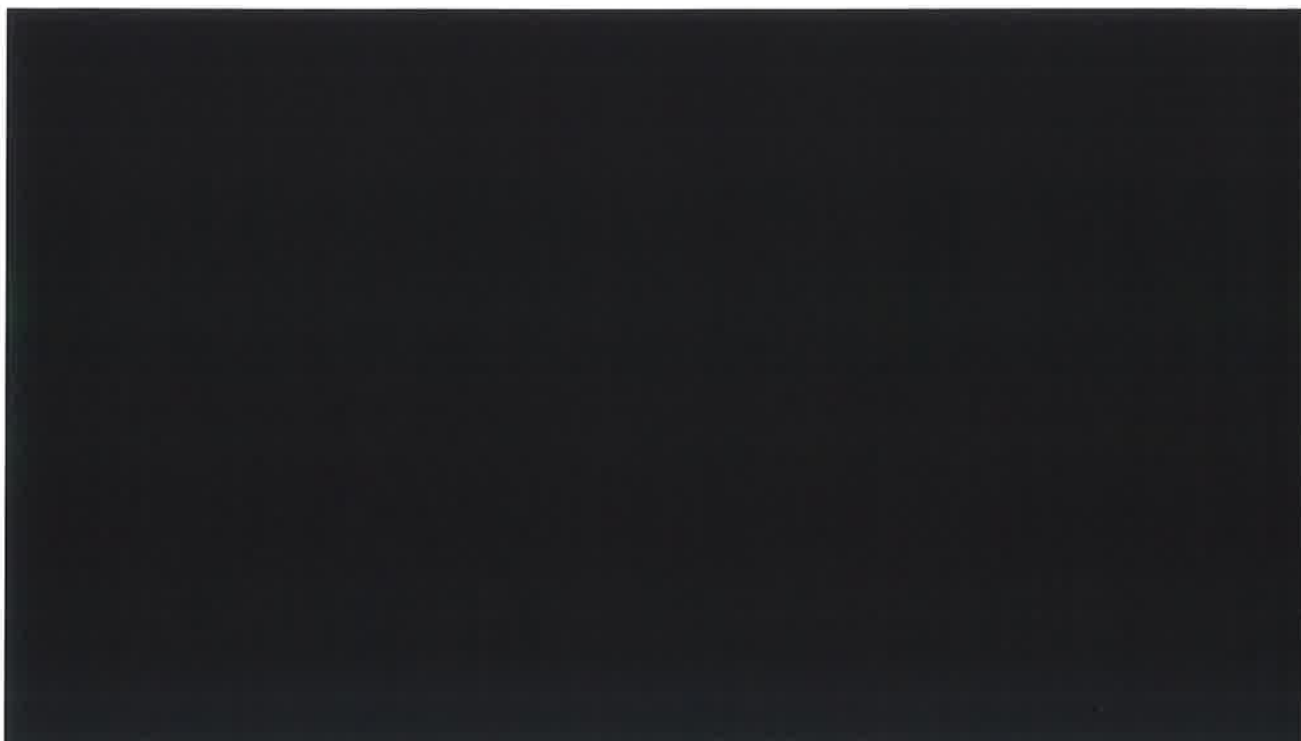
Skládka [redacted] dodala do ZEVO za rok 2022 pouze směsný komunální odpad kat. č. 200301, celkový podíl na dovezených odpadech [redacted]. V případě uzavření této skládky v důsledku zaplnění kapacity by mohlo eventuálně dojít ke snížení dodávek SKO touto společností (cca [redacted]). Společnost ale provozuje i sběrný dvůr a překladiště.

[redacted] dodalo do ZEVO v roce 2022 [redacted], veškerý dodaný odpad byl kat. č. 191210 - palivo vyrobené z odpadu (kategorie O). Tato společnost provozuje sice skládku [redacted] ale dle charakteru dováženého odpadu lze však říci, že tento odpad pochází z třídící linky. V případě ukončení provozu skládky tedy nehrozí riziko snížení dovážených odpadů. Naopak při vyšší míře třídění komunálních odpadů je možné, že se návozy mohou navýšit.

Společnost [redacted] navážela do ZEVO zejména směsný komunální odpad kat. č. 200301 (82 % návozů), dále pak odpad kat. č. 191212 (16 %). Celkový podíl dovezených odpadů v rámci dodavatelů činil [redacted]. Společnost [redacted] provozuje skládku v Jihomoravském kraji, aktuální údaje o volné kapacitě nejsou dostupné. Jako ostatní významní dovozci i [redacted] provozují další zařízení ke sběru a třídění odpadu. Nepředpokládá se tedy snížení množství navezených odpadů v důsledku případného zaplnění skládky.

Přesné údaje o kapacitách skládek nejsou dostupné. Některé skládky rozšiřují kapacitu, některé během pár let skončí. Nejvýznamnější dodavatelé odpadu však neprovozují skládky v Jihomoravském kraji, provozují zařízení ke sběru odpadů a zajišťují pravidelný sběr komunálních odpadů pro obce v rámci Jihomoravského kraje či přilehlých regionů. Případné ukončení skládek proto nepředstavuje riziko v dostupnosti odpadu. To však může být zapříčiněno změnou míry třídění v obcích vzhledem k cílům oběhového hospodářství.

Graf č. 5 – Dodavatelé odpadu do ZEVO SAKO Brno a.s. v r. 2022

Zdroj: Vlastní zpracování.

7.2 Příloha 2 – emise a vybrané chemické látky

V souvislosti s výstavbou zařízení pro energetické využití odpadu, jakož i dalších zařízení pracujících s procesem spalování, jsou velmi intenzivně diskutovány chemické látky, které jsou vedlejším produktem zamýšleného procesu zpracování palivové směsi. Níže je uveden jejich stručný seznam a definice, vycházející z poskytnutých dokumentů pro účely této konzultace⁴⁹.

CO₂ – Oxid uhličitý

Oxid uhličitý je nedýchateľný a ve vyšších koncentracích může způsobit ztrátu vědomí a smrt. V krvi se totiž váže na hemoglobin a vytěsňuje tak kyslík, který se pak z plic obtížněji dostává do mozku a tkání těla.

- Produkce emisí této látky v rámci statutárního města Brna vzroste po realizaci projektu o [] tun/rok, což představuje [] nárůst oproti stávající produkci, a to navzdory souvisejícím úsporným opatřením (snížením výroby z plynu ze společnosti Teplárny Brno, a.s.). Jedná se o látku, jejíž emise se zvýší v porovnání s ostatními jednoznačně nejvýše a která má zásadní vliv na celkový počet změny emisí v rámci statutárního města Brna po realizaci projektu, který je i přes generovanou úsporu kvůli produkci této látky v souhrnu vyšší o [] t/rok.

No_x – Oxidy dusíku (N₂O – oxid dusný, NO – oxid dusnatý)

Hlavním toxickým účinkem oxidu dusičitého je dráždění sliznice. Nebezpečné pro lidské zdraví jsou už velmi malé koncentrace, jestliže působí po dobu delší než 30 minut. Při otravách směsmi oxidů dusíku je velmi nebezpečná hlavně dlouhodobá latence účinku. První náznaky otrávení se projevují pálením očí, poklesem krevního tlaku, bolestmi hlavy a dýchacími potížemi až po několika hodinách. Chronické otravy mohou být příčinou častější a větší kazivosti zubů, záněty spojivek atd.

- Produkce emisí této látky v rámci statutárního města Brna vzroste po realizaci projektu o [] t/rok, což představuje nárůst [] oproti stávající produkci, a to navzdory souvisejícím úsporným opatřením.

NH₃ – Amoniak

Za nízkých koncentrací amoniaku ve vzduchu se objevuje celá řada negativních účinků jako je například kašel, podráždění očí, nosu a hrdla. Při vysokých hodnotách koncentrací mohou vznikat záněty kůže, očí, hrdla a plic. Lidé, kteří přicházejí s amoniakem dlouhodobě do styku mohou mít chronické dýchací potíže, zelený zákal nebo onemocnění rohovky.

- Produkce emisí této látky v rámci statutárního měst Brna vzroste o [] tun/rok, což představuje [] nárůst oproti stávající produkci, a to navzdory souvisejícím úsporným opatřením.

⁴⁹ Zpracováno z dat a informací, které obsahovaly dokumenty společnosti PKF APOGEO Esteem, a.s. a další dostupné zdroje poskytnuté zadavatelem.

HCl – Chlorovodík

Vzduch obsahující 0,5 – 1,0 % chloru způsobuje člověku rychlou smrt, vyvolanou hlavně vznikem chlorovodíku v dýchacím ústrojí, který **leptá dýchací cesty**. Nadměrné působení chlorovodíku může vyvolat **poškození očí, dýchacích cest, pokožky**.

- Produkce emisí této látky v rámci statutárního města Brna vzroste o ■■■ t/rok, což představuje ■■■ nárůst oproti stávající produkci, a to navzdory souvisejícím úsporným opatřením.

HF - Fluorovodík

Toxický efekt fluorovodíku způsobuje zejména fluoridový iont, protože ve tkáních navazuje buněčný vápník a hořčík. Tím dochází k destrukci buněk nebo například k lokální demineralizaci kostí. Pokles hladiny vápníku v celém organismu může způsobit nervové onemocnění nebo srdeční kolaps. Vdechování nízkých koncentrací fluorovodíku způsobuje podráždění sliznic, nosu a krku. Důsledkem bývá kašel, zánět nebo zužování průdušek. Vyšší koncentrace vyvolávají takřka okamžitě otoky a sevření horních cest dýchacích.

- Produkce emisí této látky v rámci statutárního města Brna vzroste o ■■■ t/rok, což představuje ■■■ nárůst oproti stávající produkci, a to navzdory souvisejícím úsporným opatřením.

So_x – oxidy síry (SO₂ – oxid siřičitý, SO₃ – oxid sírový)

Tyto látky tvoří tzv. **kyselé deště**, ty pak mohou být větrem transportovány na velké vzdálenosti a způsobit **značná poškození lesních porostů i průmyslových plodin**, uvolňují z půdy kovové ionty, **poškozují mikroorganismy, znehodnocují vodu** a mohou způsobit **úhyn ryb**. Kyselé deště také poškozují stavby tím, že postupně při delších expozicích **rozpouštějí některé druhy zdiva**.

Při běžných koncentracích kolem 0,1 mg.m⁻³ oxid siřičitý **dráždí oči a horní cesty dýchací**. Při koncentraci 0,25 mg.m⁻³ dochází ke **zvýšení respirační nemoci u citlivých dospělých i dětí**. Koncentrace 0,5 mg.m⁻³ vede k **vzestupu úmrtnosti u chronicky nemocných lidí**. Významně ohroženou skupinou lidí jsou především **astmatici**, kteří bývají na působení oxidů síry velmi citliví (zúžení průdušek). Chronická expozice **negativně ovlivňuje řadu životně důležitých funkcí – krevtvorbu, metabolismus glycidů, poškozují plíce (CHOPN) a srdce**. Při kontaktu s vyššími koncentracemi oxidu siřičitého dochází u exponované osoby zejména k **poškození očí, poškození dýchacích orgánů (kašláním, ztížení dechu)**, při velmi vysokých koncentracích k tvorbě tekutiny v plicích (edém). Opakovaná expozice způsobuje **ztrátu čichu, bolesti hlavy, nevolnost a závratě**. SO₂ je součástí smogu a působí **imunosupresivně**, stejně jako jiné mnohé **kontaminanty životního prostředí**.

Účinky oxidu sírového, který se v ovzduší nachází obvykle v menší koncentraci, jsou v podstatě účinky aerosolu kyseliny sírové, jejíž dráždivé účinky na dýchací orgány jsou ještě nepříznivější než u oxidu siřičitého, **leptá dýchací cesty**.

- Produkce emisí této látky v rámci SAKO Brno, a.s. vzroste o ■■■ t/rok, což představuje ■■■ nárůst oproti stávající produkci.

Údaje shrnující stavy emisí před a po realizaci linky K1 vyobrazuje následující tabulka:

Tabulka č. 5 – Emise a vybrané chemické látky⁵⁰

Zdroj: Zpracováno z dat SAKO Brno, a.s.

⁵⁰ Ve vztahu k látkám NH₃, HCl a HF se úspora nepočítá, a to z důvodu, že při spalování zemního plynu jsou emise těchto látek zanedbatelné.

CETA-Centrum ekonomických a tržních analýz, z. ú.

Jungmannova 26/15
110 00 Praha 1
(+420) 272 048 488
info@eceta.cz
www.eceta.cz

AKTUALIZACE PROVĚŘENÍ Z HLEDISKA KLIMATICKÉHO DOPADU

Kalkulace uhlíkové stopy vyvolané zvýšenou dopravní zátěží při provozu nové linky K1

Investor

SAKO Brno, a.s.

Projekt

Výstavba vysoce účinného zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)

Zpracovatel

Cluedin s.r.o.
[REDACTED]

Datum

22. září 2023

Obsah

1	PŘEDMĚT A ÚČEL PROVĚŘOVÁNÍ	3
2	MODEL TOKŮ ODPADŮ	5
3	METODICKÝ RÁMEC PRO VÝPOČET EMISÍ	8
4	HODNOCENÉ SCÉNÁŘE	9
4.1	POPIS PROMĚNNÝCH	9
4.2	POPIS SCÉNÁŘŮ	12
	4.2.1 <i>Průměrný</i>	12
	4.2.2 <i>Modelovaný</i>	14
	4.2.3 <i>Hypotetický</i>	16
4.3	EMISE VYVOLANÉ ZVÝŠENÍM KAPACITY ZAŘÍZENÍ	17
5	ZÁVĚR	17
6	SEZNAM PODKLADŮ PRO PROVĚŘENÍ	20

1 Předmět a účel prověřování

Předmětem prověřování z hlediska klimatického dopadu je provoz vysoce účinného zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla (OHB II – linka K1), respektive návazné logistické toky související s obsluhou provozu tohoto zařízení.

Plánovaný investiční projekt OHB II – linka K1 počítá s rozšířením kapacity zařízení pro energetické využívání odpadů provozovaného společností SAKO Brno, a.s. (dále také investor) o třetí spalovenský kotel K1 a přímo navazující technologie v areálu Jedovnická 2. Provoz stávajících kotlů K2 a K3 zůstane nadále zachován.

Záměrem investora je instalace třetího spalovenského kotle K1 pro spalování směsného komunálního odpadu (SKO) a odpadů obdobných včetně odpadů z průmyslu, které svým charakterem tvoří některou ze složek SKO. Součástí záměru je i instalace potřebného příslušenství kotle a jeho začlenění do stávajícího technologického bloku SAKO.

Výstavba nového kotle K1 je spojena se zvýšením celkové kapacity zařízení SAKO Brno na 352 000 t odpadu za rok, jak znázorňuje tabulka níže, která vychází z dat Technického due diligence od společnosti Enviros, s.r.o.

Rok	2023	2024	2025	2026	2027+
Nominální kapacita linky K1 (t/rok)				132 000	132 000
Kapacita spalování současných linek K2+K3 (t/rok)	248 000	248 000	248 000	220 000	220 000
Kapacita všech linek (t/rok)	248 000	248 000	248 000	352 000	352 000

Tab. č. 1 – Kapacita zařízení pro spalování odpadů v letech

Nominální kapacita linky K1 vychází z teoretické maximální kapacity, která je na úrovni 144 000 t/rok. Tato teoretická kapacita ale nepočítá s technologickými odstávkami, proto je uvedena nominální kapacita, která odpovídá objemu reálně zpracovaného odpadu, na úrovni 132 000 t/rok. Současná kapacita vychází z projektované kapacity, která je pro každý stávající kotel 124 000 t/rok. Výhledově se však počítá se zastaráváním původních linek a v důsledku toho využíváním nižší kapacity, a to 220 000 t/rok (expertní odhad investora).

S nárůstem kapacity linky bude docházet k vyššímu dovozu odpadu, a tím ke zvýšené intenzitě zejména nákladní silniční dopravy, která tvoří rozhodující podíl na nákladní dopravě do areálu. Návoz odpadů je prováděn cca 310 dní v roce kromě nedělí, Nového roku a Velikonočního pondělí) po dobu cca 13/hod den. Plánovaný dovoz odpadu bude realizován ze [REDACTED].

Obr. č. 1 – Plánované svozy odpadů do SAKO Brno dle regionů

Investor má v areálu k dispozici také železniční vlečku, která je momentálně využívána v minimální míře. Pro její plné využití bude potřeba její rekonstrukce (výměna některých pražců a částečná úprava koleje). Na rekonstrukci je aktuálně zpracovaný projekt a investor s ním počítá v investičním plánu v návaznosti na realizaci projektu OHB II – linka K1. Maximální projektovaná kapacita vlečky je [REDACTED]. V první vlně je plánováno její využití v objemu [REDACTED], následně nárůst na kapacitu [REDACTED] v roce 2035, kdy má dojít k ukončení skládkování.

Dosud byla na projektu provedena kalkulace emisí v rámci rozptylové studie zpracované firmou Bucek s.r.o. Ta ale dostatečně nerozpracovala návozy jednotlivých objemů dopadů z regionů a rovněž neuvažovala elektrifikaci nákladní flotily investora a přepravních společností, které se podílí na svozu odpadu do spalovny.

Toto šetření přináší aktualizaci nepřímých emisí provozu SAKO Brno v absolutní hodnotě ve scope 3, emisí z dopravy, na základě vytvořeného modelu objemu odpadů dovážených z jednotlivých regionů a průměrných/modelovaných dojezdových vzdáleností z jednotlivých regionů.

2 Model toků odpadů

Pro účely výpočtu uhlíkové stopy ze zvýšené dopravní zátěže byl vytvořen model toků odpadů z jednotlivých regionů, odkud bude odpad svážen do provozovny SAKO Brno, a bylo kvantifikováno jeho množství.

Pro modelování množství odpadu byla využita data ze současných smluv s dodavateli z roku 2022, která obsahují množství dováženého odpadu. V současné době je odpad dovážen z šesti krajů (z Jihomoravského, Olomouckého, Zlínského a Vysočiny, v malém objemu také z Pardubického a Moravskoslezského kraje). Poslední dva zmíněné kraje model nezahrnuje z důvodu, že dle smluv jsou odtud dováženy zhruba 4 % spalovaných odpadů, tedy statisticky nevýznamný objem. Do budoucna se nepředpokládá významné zvyšování podílu. V Pardubickém kraji je v přípravě zbudování nového zařízení [REDAKCE], které potenciálně bude saturovat potřebu kraje nakládat se vzniklým odpadem. Dovoz odpadu z Moravskoslezského kraje ve významném objemu je z ekonomického hlediska problematický.

Pro budoucí scénáře bylo bráno v potaz množství odpadu, které budou mít kraje k dispozici při předpokládaném růstu [REDAKCE], který odpovídá trendu mezi lety 2011-2019 (Enviros, 2023).

	Množství dostupného odpadu	Množství dováženého odpadu dle současných smluv (2022)	Množství dováženého odpadu dle plánovaných smluv (2026-27)
Jihomoravský kraj	183 874	188 454	[REDAKCE]
Olomoucký kraj	108 307	20 123	[REDAKCE]
Zlínský kraj	87 671	6 636	[REDAKCE]
Kraj Vysočina	86 086	16 448	[REDAKCE]

Tab. č. 2 – Množství odpadu v krajích a zasmluvněnost v letech (tuny/rok)

[REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE]

	Množství dováženého odpadu dle plánovaných smluv	Minulé přírůstky	Podíl na celku	Plánované přírůstky vůči dostupné kapacitě	Modelované množství dováženého odpadu (2026)	Podíl na celku
Celkem					352 000¹	
Brno						
Jihomoravský kraj						
Olomoucký kraj						
Zlínský kraj						
Kraj Vysočina						

Tab. č. 3 – Modelované množství odpadů dle krajů pro rozšířenou kapacitu zařízení

¹ Do celkového množství je započítán odpad, který se aktuálně dováží z Pardubického kraje ve výši 9000 t a z Moravskoslezského kraje 600 t. Tyto kraje jsou z dalšího modelování vyloučeny, proto byl tento objem rozdělen mezi okolní kraje, a to [redacted].

Graf č. 1 – Modelované množství odpadů svážené z regionů (2026) a volné kapacity (2027)

Model počítá s tím, že po roce 2026 (zprovoznění linky K1) dojde k dalšímu významnějšímu zvýšení dovozu ze [redacted]
 [redacted]
 [redacted]
 [redacted]
 [redacted]
 [redacted]

Brno	[redacted]
Jihomoravský kraj	[redacted]
Olomoucký kraj	[redacted]
Zlínský kraj	[redacted]

Kraj Vysočina	
---------------	---

Tab. č. 4 – Finální data pro výpočet emisí z dopravy

3 Metodický rámec pro výpočet emisí

Pro aktualizaci prověření z hlediska klimatického dopadu bylo postupováno dle metodiky Evropské investiční banky pro výpočet uhlíkové stopy z ledna 2023 (dále „metodika EIB“). Tato metodika slouží k posuzování obdobných typů investic jako je záměr SAKO Brno a je také v souladu s Rámcem mezinárodních finančních institucí (IFI) pro harmonizovaný přístup k výpočtu skleníkových plynů. Metodika EIB byla využita i s ohledem na předpoklad kombinace soukromého a veřejného financování při realizaci investice. Využití postupů EIB garantuje soulad s požadavky veřejných poskytovatelů dotace, které jsou postupy vyvinutými na evropské úrovni konfrontováni.

Pro získání celkového obrazu provozních emisí investice nabízí metodika EIB dva přístupy – výpočet absolutních emisí a relativních emisí.

Koncepce absolutních emisí rozlišuje 3 oblasti:

- Oblast 1 – zahrnuje přímé emise skleníkových plynů produkovaných spalováním paliv v místě projektu, emisemi z průmyslových procesů a činností a fugitivními emisemi jako je únik chladiv nebo methanu.
- Oblast 2 – zahrnuje nepřímé emise skleníkových plynů související se spotřebou energie daného typu infrastruktury, nikoli však vyprodukované energie v rámci projektu. Jedná se o elektřinu, dálkové vytápění, chlazení a páru.
- Oblast 3 – zahrnuje nepřímé emise skleníkových plynů, které lze považovat za důsledek činností projektu. Jedná se například o emise z výroby nebo těžby surovin a vstupních materiálů, emise z vozidel při využívání silniční infrastruktury včetně emisí ze spotřeby elektřiny elektromobil a vlaků.

Absolutní emise vycházejí z ohraničení projektu² a zahrnují všechny významné emise z oblastí 1, 2 a 3, které se v projektu vyskytují.

² Projektem je myšlena nejen ta část infrastruktury, která je financovaná z dotačního zdroje, ale přiměřeně také ta, která je financovaným projektem přímo ovlivněna.

Relativní emise pak ukazují rozdíl variant „s projektem“ a „bez projektu“. Relativní emise mohou být pozitivní i negativní podle toho, zda dochází k relativnímu nárůstu nebo ke snížení množství produkovaných emisí.

Tato studie se zaměřuje pouze na kvantifikaci absolutních emisí v oblasti 3 – logistika vzniklá důsledkem činností projektu. Relativní emise v oblasti 3 nebyly kalkulovány s ohledem na omezený rozsah dat a časový harmonogram. Absolutní emise jsou však dostatečným ukazatelem pro vytvoření závěrů vztahujícím se k environmentální rizikovosti projektu.

4 Hodnocené scénáře

Emisní stopa spojená s logistikou po rozšíření areálu o kotel K1 bude posuzována ve třech scénářích:

1. Průměrný
2. Modelovaný
3. Hypotetický (vedlejší)

První dva scénáře lze označit za hlavní, jelikož v nichž byla kalkulována emisní stopa na základě číselně vyjádřených proměnných. Vedlejší scénář uvažuje pouze hypotetický objem odpadů, při kterém by byla překročena hranice 20 000 t CO₂ stanovená Evropskou komisí. Při překročení návozu daného množství odpadu by bylo nutné ze strany SAKO Brno vytvořit dodatečná hodnocení směrem k plnění cílů Pařížské dohody, jelikož by se projekt stal významně emitujícím.

4.1 Popis proměnných

Klíčovými proměnnými pro vytvoření scénářů byl objem odpadu dopravovaný po silnici, objem odpadů převedený na železnici po rekonstrukci vlečky, přepravní vzdálenosti po silnici i železnici a množství využitých elektrických vozů.

Proměnná „objem odpadu“ – dle let	2026	2035	2050
Objem odpadu – železnice			

Objem odpadu – silnice	██████████	██████████	██████████
------------------------	------------	------------	------------

Tab. č. 5 – Objem odpadu, zdroj: rozptylová studie

Celkový objem odpadů odpovídá maximální kapacitě zařízení po spuštění kotle K1, která je 352 000 t. Současná kapacita zařízení při provozu kotle K2 a K3 je 248 000 tun. V době spuštění nového kotle počítá investor se sníženou kapacitou původních kotlů, tj. 220 000 t, způsobenou jejich zastaráváním a nižší účinností. Kapacita nového kotle je 132 000 t ročně.

Množství odpadu převážené po železnici bude narůstat postupně. Po spuštění nového kotle do provozu se počítá s využitím zrekonstruované vlečky a návozu ██████████ odpadu ročně po železnici. Návoz by se měl realizovat z nádraží Brno – Slatina, odkud funguje existující napojení na vlečku v areálu SAKO Brno. Do Slatiny by se odpady měly svážet vlakovými soupravami z řady překladišť (viz níže). K plánovanému nárůstu dojde v roce 2035, kdy se předpokládá ukončení skládkování. V roce 2050 by měla být využita maximální kapacita vlečky, což je ██████████. Zbylé odpady v letech se budou svážet po silnici.

Proměnná „převážná vzdálenost po silnici“ – dle scénáře	Průměrný scénář	Modelovaný scénář
Brno – SAKO Brno	45 km	5,9 km
Jihomoravský kraj – SAKO Brno	45 km	57,5 km
Kraj Vysočina – SAKO Brno	45 km	104,6 km
Zlínský kraj – SAKO Brno	45 km	105,5 km
Olomoucký kraj – SAKO Brno	45 km	111,1 km

Tab. č. 6 – Převážná vzdálenosti po silnici, zdroj: SUDOP, vlastní data

Převážná vzdálenosti po silnici v průměrném scénáři vychází z perimetru 45 km stanoveného ve studii SUDOP. Odhad je proveden zjednodušeně s ohledem na velikost atrakční oblasti pro svoz odpadu. Průměrná převážná vzdálenost se opírá o studii proveditelnosti projektu, kde je atrakční obvod pro svoz odpadu mezi 35 a 58 km od areálu SAKO.

V případě modelovaného scénáře jsme vycházeli z průměrovaných silničních vzdáleností mezi areálem spalovny a jednotlivými městy v krajích. Pro kraje bylo vytipováno 12-21 měst a obcí dle velikosti kraje. V úvahu se brala zejména bývalá okresní města, tedy místa s potenciálem nejvyšší produkce odpadů, doplňkově se započítala vzdálenost obcí ležící ve vzdálenějších oblastech jednotlivých krajů tak, aby bylo pokryto co nejširší spektrum potenciální producentů. Výsledná vzdálenost je průměrnou hodnotou měřených vzdáleností. V rámci Brna bylo zprůměrováno 28 bodů ležících na hranicích města.

Jednotlivé přepravní vzdálenosti zahrnují pouze jednu jízdu vozidla. Do výpočtu emisní stopy jsou proto započítané dvakrát, pro cestu tam a zpět.

Proměnná „přepravní vzdálenost po železnici“ – dle scénáře	Průměrný scénář	Modelovaný scénář
Slatina – SAKO Brno (vlečka)	5,471 km	5,471 km
Překladiště x ₁ – Slatina	74,5 km	74,5 km
Překladiště x ₂ – Slatina	84,5 km	84,5 km
Překladiště x ₃ – Slatina	96 km	96 km
Překladiště x ₄ – Slatina	105,5 km	105,5 km
Překladiště x ₅ – Slatina	146,5 km	146,5 km

Tab. č. 7 – Přepravní vzdálenosti po železnici, zdroj: SAKO Brno, vlastní data

Přeprava po železnici bude probíhat jednak na elektrifikovaných tratích z překladišť směrem do stanice Brno – Slatina a dále po neelektrifikované části (vlečka). Pro účely výpočtu byla překladiště situována do pěti virtuálních míst X₁-X₅. Zatím existují pouze interní teoretické úvahy investora nad rozmístěním překladišť a množstvím svážených odpadů. Konkrétní plánování výstavby nových překladišť je navázáno na schválení výstavby linky K1. Vzdálenosti z virtuálních překladišť byly proto kalkulovány statistickými metodami z dat poskytnutých investorem. Pro svoz odpadu od původců do překladiště nákladními vozy byl stanoven perimetr 15 km.

Poslední proměnná „počet elektroaut“ byla uvažována v obou hlavních scénářích pouze pro rok 2050, který souvisí s plánovaným ukončením výroby spalovacích motorů v roce 2035 a

postupné obměně vozových parků. Do roku 2050 by mělo dojít k výměně drtivé většiny vozů sloužících k přepravě odpadu na straně investora i u přepravních společností, které zajišťují svážení odpadu z okolních krajů. Pro referenční rok 2050 jsme proto ponechali minimální objem odpadů ve výši [redacted] odpadů svážených po silnici pro zbytkový svoz diesellovými automobily.

4.2 Popis scénářů

Každý ze scénářů je prezentován vždy v každém referenčním roce a tvoří různé varianty dle míry využívaného modu dopravy. V čase se počítá s postupným přesouváním silniční dopravy na železnici a maximálním využití železniční infrastruktury v areálu SAKO Brno a okolí.

2026 – varianta s nízkou železniční přepravou a převažující silniční přepravou

2035 – varianta s převažující železniční přepravou a vysokou mírou silniční přepravy

2050 – varianty s převažující železniční přepravou a doplňkovou silniční přepravou

4.2.1 Průměrný

2026				
Způsob dopravy	Vzdálenost (km)	odpad (t)	Em. faktor (gCO ₂ e/rok)	Emise (t)
NV do překladiště x	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
EI. vlak překladiště x ₁₋₄ - Slatina				
Mot. vlak Slatina – SAKO (vlečka)				
NV – přímo do SAKO				
CELKEM				[redacted]

2035				
Způsob dopravy	Vzdálenost (km)	odpad (t)	Em. faktor (gCO ₂ e/rok)	Emise (t)
NV do přecladiště x				
El. vlak přecladiště x ₁₋₅ - Slatina				
Mot. vlak Slatina – SAKO (vlečka)				
NV – přímo do SAKO				
CELKEM				

2050				
Způsob dopravy	Vzdálenost (km)	odpad (t)	Em. faktor (gCO ₂ e/rok)	Emise (t)
NV do přecladiště x (diesel)				
NV do přecladiště x (elektro)				
El. vlak přecladiště x ₁₋₅ - Slatina				
Mot. vlak Slatina – SAKO (vlečka)				
NV – přímo do SAKO (diesel)				
NV – přímo do SAKO (elektro)				

CELKEM	██████████
--------	------------

Tab. č. 8 – Data a výpočet emisí pro průměrný scénář v referenčních letech

Lze pozorovat významné snížení emisí mezi variantou 2 a variantou 3, o ██████ t CO₂e/rok. Je to dáno díky počítané **náhradě minimálně ██████ dieselových svozových vozů za elektrická do roku ██████**. Elektrická vozidla velmi mají nízké emise kvůli zvyšování podílu obnovitelných zdrojů v elektrické síti a snižování emisního faktoru elektřiny v ČR, který je aktuálně ve výši 494 g CO₂e/kWh/rok.

Oproti tomu mezi variantou 1 a variantou 2 neodchází k tak markantnímu rozdílu, ačkoli byla převedena velká část dopravy na železnici (rozdíl mezi variantami je ██████). Převážnou část emisí opět tvoří nákladní vozy, které jezdí od původců odpadů přímo do areálu SAKO bez použití eklektických vozidel.

4.2.2 Modelovaný

2026				
Způsob dopravy	Vzdálenost (km)	odpad (t)	Em. faktor (gCO ₂ e/rok)	Emise (t)
NV do překladiště x				
El. vlak překladiště x ₁₋₃ - Slatina				
Mot. vlak Slatina – SAKO (vlečka)				
NV Brno – SAKO				
NV JMK – SAKO				
NV Vysočina – SAKO				
NV ZLK – SAKO				
NV OLK – SAKO				

CELKEM	
--------	--

2035				
Způsob dopravy	Vzdálenost (km)	odpad (t)	Em. faktor (gCO ₂ e/rok)	Emise (t)
NV do přecladiště x				
El. vlak přecladiště x ₁₋₅ - Slatina				
Mot. vlak Slatina – SAKO (vlečka)				
NV Brno – SAKO				
NV JMK – SAKO				
NV Vysočina – SAKO				
NV ZLK – SAKO				
NV OLK – SAKO				
CELKEM				

2050				
Způsob dopravy	Vzdálenost (km)	odpad (t)	Em. faktor (gCO ₂ e/rok)	Emise (t)
NV do přecladiště x (diesel)				
NV do přecladiště x (elektro)				

El. vlak přecladiště X1-5 - Slatina	
Mot. vlak Slatina – SAKO (vlečka)	
NV Brno – SAKO (elektro)	
NV JMK – SAKO (diesel)	
NV JMK – SAKO (elektro)	
CELKEM	

Tab. č. 9 – Data a výpočet emisí pro modelovaný scénář v referenčních letech

Modelovaný scénář má oproti scénáři s průměrnou přepravní vzdáleností nižší emise v každé variantě, a to z důvodu vysokého podílu odpadu z Brna (██████████). Odpad z Brna má v tomto scénáři počítanou nízkou přepravní vzdálenost na jednu jízdu (5,9 km do areálu SAKO) oproti průměrné (45 km). Emise jsou nižší i při faktu, že přepravní vzdálenosti z ostatních krajů průměrnou vzdálenost někdy i násobně převyšují. **Z tohoto důvodu lze modelovaný scénář považovat za více realistický než průměrný scénář.**

Při vyšší přepravní vzdálenosti bylo rovněž počítáno s použitím větších nákladních vozů, než jsou kuka vozy, proto byl použit vhodnější emisní faktor 178 g CO_{2e}/rok na tuno kilometr, který reflektuje převezení vyššího objem odpadu při nižší ujeté vzdálenosti.

Varianta 3 vykazuje opět významně nižší produkci emisí, a to z důvodu využití nákladních elektro vozidel. Tato varianta již nepočítá s dovozem odpadu ze vzdálenějších regionů pomocí nákladních vozidel, tento odpad byl kompletně přesunut na železnici.

4.2.3 Hypotetický

Tento scénář stanovuje hypotetický objem odpadů, který by vysokým objemem dopravních toků mohl přesáhnout inkriminované hranice 20 000 t CO_{2e} ročně.

V případě, že vycházíme z modelovaného scénáře jako toho více reálného, bylo by nutné dovážet zhruba 3x více odpadu než dosud, přesněji o 981 000 t více, aby byl limit překročen.

V případě, že vycházíme z průměrného scénáře, který je více teoretický, bylo by nutné dovážet přibližně 2x více odpadu ročně, přesněji dalších 660 000 t ročně.

S ohledem na množství odpadu, které je v okolních krajích k dispozici a s ohledem na ekonomiku celého provozu, není tento scénář relevantní.

4.3 Emise vyvolané zvýšením kapacity zařízení

Pro vytvoření všech možných závěrů byly kromě celkových emisí, popsaných v předchozích kapitolách, vyčísleny také emise CO₂ vyvolané dopravou z navýšené kapacity sváženého odpadu o 132 000 tun. Emise byly kalkulovány pro rok 2026, kdy dojde ke spuštění nového kotle. Absolutní emise z navýšené kapacity jsou dány rozdílem modelovaného scénáře, který zobrazuje budoucí toky odpadů, a současného návozu od zasmluvněných původců odpadu.

$$CO_{2\ K1} = CO_{2\ celk.} - CO_{2\ K2+K3}$$

Dle výpočtů bude logistika spojená s novým zdrojem emitovat [REDACTED] t CO₂ v roce 2026. V porovnání s emisemi bez dodatečné dopravy je to nárůst o [REDACTED], což odpovídá nárůstu objemu odpadu (38 %). Nárůst emisí je lineární a odpovídá zvýšenému objemu dováženého odpadu.

5 Závěr

Tato studie provedla prověření záměru výstavby OHB II – linka K1 z pohledu zmírňování změny klimatu. Konkrétně se věnovala výpočtu uhlíkové stopy v oblasti 3 nepřímých absolutních emisí – emisí CO₂ z dopravních toků, aby bylo možné posoudit udržitelnost investice z hlediska zvýšené dopravní zátěže související se zvýšeným návozem odpadu do zařízení SAKO Brno s rozšířenou kapacitou o kotel K1.

K výpočtu emisí CO₂ došlo ve 3 referenčních letech, jednak v roce zprovoznění linky (2026), dále v roce předpokládaného plného využití kapacit železniční dopravy do areálu (2035) a v roce ukončování projektové životnosti kotle (2050).

Z dostupných dat byly vytvořeny 2 hlavní scénáře – průměrný a modelovaný, jejichž výsledky jsou shrnuté zde:

	2026	2035	2050
Průměrný			
Modelovaný			

Tabulka č. 10 – Porovnání scénářů produkce emisí

Modelovaný scénář vychází z měřených přepravních vzdáleností odpadů z jednotlivých regionů (Jihomoravský (a Brno), Kraj Vysočina, Zlínský kraj a Olomoucký kraj) jak po silnici, tak po železnici, proto je jeho finální výsledek bližší realitě, než u průměrného scénáře, kde byla využita průměrná silniční dojezdová vzdálenost pro všechny kraje.

Byl vytvořen také hypotetický scénář, který stanovuje objem odpadů, který by mohl přesáhnout inkriminovanou hranici 20 000 t CO_{2e} ročně z dopravy. Tuto hranici stanovila Evropská komise pro projekty, u nichž vyžaduje další posouzení a potvrzení souladu s cíli Pařížské dohody. Výpočet potvrdil, že aby bylo dosaženo této hranice, bylo by třeba dovážet 3 x více odpadů, než je projektovaná kapacita zařízení s novou linkou K1 ve výši 352 000 t ročně.

Výsledky je možné shrnout do několika klíčových závěrů:

- **Emise v oblasti 3 (logistika) dosud nebyly dostatečně analyzovány.** Rozptylová studie a Vlivy záměru na klimatický systém, odolnost a zranitelnost projektu vůči klimatickým změnám, oboje od společnosti Bucek s.r.o., se věnovaly zejména zdrojové části spalovenského zařízení. **Návazná doprava a její emise zahrnují širší oblast a mají dopady i do ostatních krajů. Tyto emise bylo nutné vyčíslit a dopady dopravních toků analyzovat, zejména s ohledem na plánovanou železniční logistiku.**
- Emise z dopravy, které jsou v rámci metodiky stanovování uhlíkové stopy přisouzeny emitentovi, tzn. investorovi, jsou emisemi, které by v určité výši vznikly jiným krajům a subjektům při svozu tohoto odpadu v tzv. variantě bez projektu³.
- Byly hodnoceny scénáře s převažující silniční dopravou (bez vlečky) a převažující železniční dopravou (s vlečkou). Využitím vlečky v roce 2035 dojde ke snížení emisí

³Variantou bez projektu je myšlen popis situace, která by nastala, pokud by se nerealizoval projekt OHB II – linka K1. Varianta bez projektu nebyla ve studii podrobně rozpracována s ohledem na chybějící data o současných tocích odpadů v krajích, které by bylo třeba zajistit a zpracovat.

z dopravy o 30 %. Železniční doprava bude nadále produkovat emise, jelikož vlečka není elektrifikovaná a pravděpodobně budou využívány dieselové lokomotivy.

- Uhlíková stopa dopravních toků není překážkou pro pozitivní hodnocení projektu z hlediska zmírňování změny klimatu. Podmínkou je však realizace dvou opatření (buď elektrovozy nebo kombinace obojího):
 - přesun dovozu odpadu na železnici
 - **vyžívána nákladních aut na elektrický pohon – preferovaná varianta z hlediska emisí**
- Logistika vlakové dopravy je v současné chvíli na úrovni teoretických úvah. Ty by v souvislosti s investičním rozhodnutím měly obratem přejít do praktických činností, aby bylo možné do roku 2050 minimalizovat produkci emisí CO₂.
- **Postupná obměna vozového parku za vozidla na alternativní (elektrický) pohon** je zásadní jak na straně SAKO Brno, tak u **třetích stran (svozových společností či smluvních partnerů)**, které odpad do zařízení dováží nebo se podílí na logistice těchto odpadů. Jejich emisní stopa pak zhoršuje celkovou emisní bilanci samotného zařízení.
- K tzv. **absolutní emisní nule** dojde v případě, že bude vozový park podílející se na svozu odpadu ze 100 % elektrifikovaný, zároveň dojde k elektrifikaci vlečky či využití železničního spojení s elektrifikovanou tratí.

6 Seznam podkladů pro prověření

Hlavní dokumenty:

- Technické due diligence, Enviros, s.r.o., [REDACTED], 27.6.2023
- Dokumentace o hodnocení záměru na životní prostředí (EIA), červenec 2020
- Vlivy záměru na klimatický systém, odolnost a zranitelnost projektu vůči klimatickým změnám, Bucek s.r.o.
- Rozptylová studie, 11/2019-2/2020, Bucek s.r.o.
- OHB II – linka K1, Posouzení záměru z dopravního hlediska, SUDOP Praha, září 2023
- informace a data poskytnuté investorem během zpracování

SAKO Brno, a.s.

Dílčí odborná zpráva v rámci Komplexní analýzy Projektu

- A. Ekonomická situace společnosti a předpokládané změny v případě realizace Projektu
- B. Srovnání cen materiálů [REDACTED] se současným stavem

KPMG Česká republika, s.r.o.

Září 2023

Tento dokument obsahuje 48 stran

Obsah

1	Základní informace	4
1.1	Identifikace zpracovatele	4
1.2	Identifikace objednatele	4
1.3	Naše zadání	4
1.4	Účel a použití Zprávy	4
1.5	Důvěrnost	4
1.6	Předpoklady a omezující podmínky	5
1.7	Prohlášení o nezávislosti	5
1.8	Datum vydání Zprávy	6
1.9	Použité informace	6
2	Přehled zkratk	7
3	Shrnutí	8
3.1	Úvod	8
3.2	Dostupnost a kvalita podkladů	8
3.3	Otázka č. 1: Ekonomická situace společnosti a předpokládané změny v případě realizace Projektu	8
3.4	Otázka č. 2 Srovnání cen materiálů [redacted] se současným stavem	10
4	Ekonomická situace společnosti a předpokládané změny v případě realizace Projektu	12
4.1	Současná ekonomická situace společnosti	12
4.1.1	Rozvaha	12
4.1.2	Výkaz zisku a ztráty	13
4.1.3	Analýza poměrových ukazatelů	14
4.2	Provozní výnosy	15
4.2.1	Odpad pro tepelné zpracování	15
4.2.2	Prodané teplo	19
4.2.3	Prodaná elektřina	21
4.2.4	Další provozní výnosy divize ZEVO	23
4.3	Provozní náklady	24
4.3.1	Osobní náklady	24
4.3.2	Náklady na spotřební média	26
4.3.3	Náklady na uložení výstupních produktů	29
4.3.4	Náklady na emise	31
4.4	Investiční náklady a náklady na opravy a údržbu	33
4.4.1	Náklady na opravy	33
4.4.2	Plánované investice	34

5	Srovnání cen materiálů [redacted] se současným stavem	36
5.1	Vývoj investičních nákladů	36
5.2	Srovnání predikčních modelů investičních nákladů	38
6	Alternativní možnosti rozvoje a jiné aspekty Projektu	40
A	Reference	41
B	Příloha: Finanční výkazy Společnosti	42
C	Příloha: Poskytnuté podklady	48

Seznam tabulek

<i>Tabulka 1 Vybrané podílové ukazatele – rozvaha</i>	12
<i>Tabulka 2 Vybrané finanční ukazatele – výkaz zisku a ztráty</i>	13
<i>Tabulka 3 Analýza poměrových ukazatelů</i>	14
<i>Tabulka 4: Množství odpadu pro tepelné zpracování</i>	15
<i>Tabulka 5: Cena za tepelné zpracování odpadu</i>	15
<i>Tabulka 6 Množství prodaného tepla</i>	19
<i>Tabulka 7 Cena prodaného tepla</i>	20
<i>Tabulka 8 Objem prodané elektřiny</i>	21
<i>Tabulka 9 Cena prodané elektřiny</i>	21
<i>Tabulka 10 Objem dalších provozních výnosů divize ZEVO</i>	23
<i>Tabulka 11 Cena dalších provozních výnosů divize ZEVO</i>	24
<i>Tabulka 12 ██████████ osobních nákladů</i>	25
<i>Tabulka 13 Množství spotřebních médií (měřených v tunách)</i>	26
<i>Tabulka 14 Ceny spotřebních médií (měřených v tunách)</i>	26
<i>Tabulka 15 Množství spotřebních médií (měřených v m³)</i>	26
<i>Tabulka 16 Ceny spotřebních médií (měřených v m³)</i>	27
<i>Tabulka 17 Množství spotřebované elektřiny a zemního plynu</i>	27
<i>Tabulka 18 Množství výstupních produktů</i>	29
<i>Tabulka 19 Množství emisí NO_x a SO₂</i>	31
<i>Tabulka 20 Poplatky za emise NO_x a SO₂</i>	31
<i>Tabulka 21 Investiční náklady na novou linku K1</i>	34
<i>Tabulka 22 Přehled investičních nákladů na rekonstrukci linek K2 a K3 (v tis. Kč)</i>	34
<i>Tabulka 23 Vliv rekonstrukce linek K2 a K3 na provozní parametry divize ZEVO v případě realizace nové linky K1</i>	34

1 Základní informace

1.1 Identifikace zpracovatele

Zpracovatelem této odborné zprávy je KPMG Česká republika, s.r.o., se sídlem Pobřežní 648/1a, 186 00 Praha 8, která je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, pod sp. zn. C 326 („KPMG“ nebo „Zpracovatel“).

1.2 Identifikace objednatele

Tato odborná zpráva byla KPMG zadána společností SAKO Brno, a.s., se sídlem Jedovnická 4247/2, Židenice, 628 00 Brno („SAKO“) prostřednictvím společnosti CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4 („Klient“).

1.3 Naše zadání

V návaznosti na udělený pokyn jediného akcionáře společnosti SAKO ze dne 30. dubna 2020, č. j. MMB/0177529/2020 (tedy ve vztahu k Projektu), bylo Klientovi společnosti SAKO zadáno zpracování komplexní analýzy týkající se projektu „Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)“ („Projekt“), v rámci níž bude mimo jiné:

- zpracována informace týkající se ekonomické situace společnosti, výše nerozděleného zisku, cash flow, a předpokládané změny v případě realizace Projektu, a
- srovnání cen materiálů [REDACTED] se současným stavem.

Na základě zakázkového dopisu ze dne 4. září 2023 nás Klient požádal o přípravu vypracování ekonomických analýz k výše uvedeným bodům a o shrnutí našich zjištění ve formě odborné zprávy („Zpráva“).

1.4 Účel a použití Zprávy

Tato Zpráva byla vypracována výhradně pro účely přípravy komplexní zprávy společností CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář pro společnost SAKO Brno, a.s. a město Brno (zejm. Radu města Brna, její poradní orgány – komise, pří. Zastupitelstvo města Brna) jako jediného akcionáře společnosti SAKO Brno, a.s.

1.5 Důvěrnost

Tato Zpráva je přísně důvěrná a byla připravena pouze pro shora uvedený účel.

Celou Zprávu ani její části nelze bez našeho předchozího písemného souhlasu poskytovat či kopírovat jiným osobám s výjimkou Rady města Brna, jejich poradních orgánů – komisí, Zastupitelstva města Brna, společnosti SAKO a Klienta a jejich poradců, a nelze na ni ani jinak odkazovat ani ji používat pro jakýkoli jiný účel.

1.6 Předpoklady a omezující podmínky

Tato zpráva byla vypracována na základě dat a informací, které nám byly poskytnuty do 22. září 2023. Naše procedury byly omezeny co do rozsahu i hloubky, a to i s ohledem na omezený čas k jejich zpracování, když jsme při formulaci našich závěrů vycházeli především z podkladů dříve vyhotovených jinými subjekty pro společnost SAKO.

Spoléhali jsme v plné míře na údaje a dokumenty, které nám poskytl Klient, resp. společnost SAKO a na údaje získané z jiných zdrojů. Existují-li další informace nebo dokumenty, které nám nebyly oznámeny či poskytnuty nebo je-li jakékoliv nám sdělené slovní prohlášení či vysvětlení nesprávné či zavádějící, mohou být zjištění, interpretace či stanoviska obsažená v této Zprávě nepřesná či neúplná a mohou vést k jiným závěrům, což by vyžadovalo další nebo upravené procedury.

Určité informace jsme získali z veřejně přístupných zdrojů. Neověřovali jsme jejich věcnou správnost prostřednictvím nezávislých zdrojů. Tyto údaje jsou obecně považovány za správné, nemůžeme ovšem zaručit jejich věrohodnost. Obzvláště pak nemůžeme sledovat rychlost, s jakou se tyto záznamy mění. Tyto údaje by neměly tvořit podklad pro jakékoliv rozhodování bez současného nezávislého ověření těchto údajů; Klient by se na tyto údaje neměl spoléhat.

Tyto procedury nepředstavují jakoukoli formu statutárního auditu, a tudíž je nelze vykládat jako procedury tvořící součást auditu, interního auditu, kompilace, prověrky či ověření, jak je popsáno v příslušných profesních standardech. Z tohoto důvodu nevyjadřujeme názor, ani neposkytujeme jakékoli ujištění o účetní závěrce klienta či o jakýchkoli jeho finančních informacích. Obdobně pak jakékoli výpočty či jiné hodnoty v této Zprávě uvedené nepředstavují jakýkoli výsledek ocenění ze strany KPMG a jedná se pouze o ilustrativní údaje.

K našim zjištěním nevyjadřujeme žádný právní ani technický názor a doporučujeme dle potřeby konzultovat dané záležitosti s příslušným poskytovatelem takových služeb.

Tento dokument není znaleckým posudkem.

1.7 Prohlášení o nezávislosti

Společnost KPMG prohlašuje, že je nezávislá ve vztahu ke Klientovi a společnosti SAKO Brno, a.s. a že nemá v těchto společnostech žádnou majetkovou účast.

Neexistuje též zájem nebo zaujatost KPMG vzhledem k závěrům této Zprávy, zejména ve vztahu KPMG a odměny za vypracování Zprávy.

1.8 Datum vydání Zprávy

Tato Zpráva shrnuje naše závěry a analýzy vypracované pro Klienta od podpisu zakázkového dopisu dne 4. září 2023 do data vydání této Zprávy, tedy 22. září 2023.

1.9 Použité informace

Podklady, k nimž jsme při vypracování této Zprávy přihlíželi, jsou uvedeny v příloze C.

2 Přehled zkratk

Slovník pojmů	
Pojem	Popis
APOGEO	PKF APOGEO Esteem, a.s. se sídlem Rohanské nábřeží 671/15, 186 00 Praha 8
EEX	Evropská energetická burza
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
ENVIROS	ENVIROS, s.r.o. se sídlem Dykova 53/10, 101 00 Praha 10 - Vinohrady
ERÚ	Energetický regulační úřad
Klient	CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4
KPMG nebo Zpracovatel	KPMG Česká republika, s.r.o., se sídlem Pobřežní 648/1a, PSČ 18600 Praha 8, IČ 00553115
NPV	Čistá současná hodnota
PwC	PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. se sídlem Hvězdova 1734/2c, Nusle, 140 00 Praha 4
Projekt	Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)
SAKO	SAKO Brno, a.s. se sídlem Jedovnická 4247/2, Židenice, 628 00 Brno
Zpráva	Odborná zpráva shrnující naše zjištění

3 Shrnutí

3.1 Úvod

V této kapitole shrnujeme hlavní zjištění našich analýz, které jsou podrobněji popsány v dalších kapitolách této Zprávy.

3.2 Dostupnost a kvalita podkladů

Společnost předložila pro účely přípravy naší Zprávy ucelenou sadu dokumentů a odborných zpráv zpracovaných renomovanými společnostmi ve svých oborech. Společnost se při přípravě projektu snažila postihnout množství aspektů, které mají vliv na Projekt nebo na které má Projekt vliv s cílem odpovědně vyhodnotit nejen primárně obchodní a ekonomické zájmy Společnosti.

3.3 Otázka č. 1: Ekonomická situace společnosti a předpokládané změny v případě realizace Projektu

Společnost není dluhově financována a z finančních výkazů a vypočtených finančních ukazatelů je patrné, že Společnost by v budoucnu měla mít kapacitu dluhové financování přijmout, s modelovanými předpoklady úvěrového financování Projektu ve výši [REDACTED], platby z vlastních zdrojů ve výši [REDACTED] a zbývající část z investiční dotace z Modernizačního fondu.

Z dostupných podkladů vyplývá vysoká očekávaná profitabilita projektu podle tzv. bankovního scénáře (v případě bankovního financování, úspěchu čerpání dotace z Modernizačního fondu, předpokladu dosažení stropu pro eskalaci nákladů a realizace všech investic dle investičního plánu) vyjádřená čistou současnou hodnotou („NPV“) Projektu ve výši více než [REDACTED].

Na základě předložených dokumentů a navazujících diskusí se zástupci Společnosti jsme však identifikovali některé aspekty a potenciální rizika projektu, které dosud nebyly odpovídajícím způsobem zohledněny.

Dostupnost komunálních odpadů

Za předpokladu dostupnosti komunálních odpadů z Brna, Jihomoravského kraje a krajů sousedících (mimo Pardubický) se odhadovaný objem více než 390.000 t/rok jeví jako dostatečný pro pokrytí potřeby SAKO Brno ve výši 300.000 t/rok (po realizaci Projektu). Nicméně již po zohlednění v dnešní době známých konkurenčních projektů se odhadovaný objem sníží na méně než 330.000 t/rok, což představuje pouze 10% rizikovou rezervu.

Z předložené citlivostní analýzy Projektu navíc vyplývá, že právě dostupnost komunálního odpadu je parametrem, který zásadně ovlivňuje výnosnost Projektu. Z této analýzy vyplývá, že i relativně nízké snížení dostupnosti odpadu ve výši [REDACTED]

vede ke snížení čisté současné hodnoty o (počítáno proti mírně odlišnému scénáři než tzv. bankovnímu, který měl výchozí NPV ve výši).

Projekty zahrnuté do analýzy společnosti ENVIROS jsou výčetem v současné době známých projektů a to pouze na území České republiky. Vzhledem k časové ose, která je nutná k výstavbě podobných projektů (byť menšího rozsahu) a potenciální výstavbě projektů v blízkém zahraničí lze předpokládat, že mohou vzniknout další menší spalovny odpadů, které budou moci konkurovat lokalitou, tedy nižšími dopravními náklady z důvodu blízkosti k původcům odpadu.

Napaječ JE Dukovany

Dne 29. května 2023 byla podepsána smlouva o spolupráci mezi představiteli společností ČEZ a Teplárny Brno, kterou se přiblížilo zahájení výstavby projektu „Vývedení tepla z Jaderné elektrárny Dukovany pro město Brno“. Vzhledem k tomu, že dodávané teplo bude bezemisní a objemově významné, představuje tento zdroj potenciálně významnou konkurenci v oblasti budoucího prodeje tepla.

Ze studie popisu synergií projektů společností Teplárny Brno, a.s. a SAKO Brno, a.s. sice vyplývá, že společnost Teplárny Brno, a.s. počítá ve svém energetickém konceptu s dodávkami tepla ze SAKO i v případě zprovoznění napaječe JE Dukovany, nicméně tato studie bere v úvahu pouze energetickou bilanci Tepláren Brno bez ohledu na relativní ceny nakupovaného tepla z různých zdrojů, které mohou být v případě SAKO negativně ovlivněny dopadem povinnosti nákupu emisních povolenek.

Dopad nákupu emisních povolenek na prodejní cenu tepla

Analýza PwC uvažuje, že na spalovny odpadu dopadne v budoucnu povinnost nákupu emisních povolenek. Tento faktor není zohledněn v základním výpočtu NPV podle tzv. bankovního scénáře.

Předložená citlivostní analýza Projektu předpokládá, že nákladů na emisní povolenky bude promítnuto do ceny tepla, což by mělo být dle vyjádření Společnosti v souladu se současnou metodikou Energetického regulačního úřadu (ERÚ) pro stanovení cen tepla. Tím by došlo k navýšení ceny tepla o , tj. skokovému nárůstu o z očekávaných (po spuštění linky K1) na . Cena tepla se tak výrazně přiblíží dnešním průměrným hodnotám v ČR.

V tomto kontextu lze uvažovat o riziku substituce nákupu tepla ze spalování za bezemisní teplo z horkovodu, resp. že z důvodu zajištění odbytu nebude možné v maximální míře přenést náklady na emisní povolenky na zákazníka.

Očekávaná prodejní cena elektřiny

Při předpokladu pozvolného poklesu cen se rizikový buffer uvedený v analýzách PwC a ENVIROS () jeví na střední až nižší úrovni.

Z předložené citlivostní analýzy Projektu vyplývá, že také očekávaná cena prodané elektřiny je parametrem, který významně ovlivňuje výnosnost Projektu. Z analýzy vyplývá, že snížení ceny prodané elektřiny o [redacted] vede k negativnímu dopadu ve výši [redacted] na čistou současnou hodnotu projektu.

Očekávaný objem mzdových nákladů

Společnost předpokládá [redacted] osobních nákladů. Od roku 2024 (včetně) se v rámci ekonomického modelu předpokládá [redacted] ročně.

Podle historických finančních výkazů Společnosti však [redacted] činil v průměru [redacted]. Dále dle makroekonomické predikce MF ČR (srpen 2023) by měl růst objemu mezd a platů za rok 2024 dosáhnout úrovně 6,1 %, a za rok 2025 4,3 %. Ekonomický model by tedy měl tato makroekonomická data lépe zohlednit.

Také osobní náklady jsou parametrem, který velmi významně ovlivňuje výnosnost Projektu. Z citlivostní analýzy vyplývá, že navýšení mzdových nákladů o [redacted] vede k negativnímu dopadu ve výši [redacted] na čistou současnou hodnotu projektu.

Nákupní cena emisních povolenek

Z předložené citlivostní analýzy Projektu vyplývá, že potřeba nákupu emisních povolenek (za předpokladu, že Společnost bude schopna přenést [redacted] tohoto nákladu do ceny tepla) významně ovlivňuje výnosnost Projektu, když při ceně emisních povolenek 100 EUR/t od roku 2028 vede ke snížení NPV o [redacted].

Na základě výše uvedeného přehledu aspektů a potenciálních rizik lze konstatovat, že byť Projekt může zůstat ekonomicky výhodným, výše čisté současné hodnoty je významně nejistější a díky některým aspektům i (významně) nižší, podle toho, která rizika a do jaké míry se budou materializovat, než je na základě dostupných podkladů prezentováno.

3.4 Otázka č. 2 Srovnání cen materiálů [redacted] se současným stavem

V souladu s naším zadáním jsme se věnovali především vyhodnocení změny mezi [redacted]

Z vývoje cen oproti [redacted] vyplývá, že aktuální cena Projektu by se mohla pohybovat až okolo hodnoty [redacted].

V tomto ohledu se vyjednaná konečná cena [redacted] se tak jeví jako ekonomicky výhodná.

V každém případě se však jedná se o natolik zásadní investici (i přes předpokládanou dotaci) s významným dopadem na finanční pozici a stabilitu společnosti SAKO, že považujeme za vhodné zvážit i ekonomické dopady alternativních možností rozvoje.

4 Ekonomická situace společnosti a předpokládané změny v případě realizace Projektu

4.1 Současná ekonomická situace společnosti

V této části uvádíme základní ekonomické a účetní informace o společnosti SAKO Brno, a.s. pro roky 2018–2022.

4.1.1 Rozvaha

Během analyzovaných let Společnosti narostla bilance rozvahy o více než 25 %. Ke konci roku 2022 byla většina aktiv tvořena dlouhodobým hmotným majetkem (62 %, dále také „DHM“), kdy pozemky a stavby tvořily 24 % veškerých aktiv (a 39 % DHM). Velká část dlouhodobých hmotných aktiv je dále soustředěna do hmotných movitých věcí a do nedokončeného DHM.

Oběžná aktiva tvořila ke konci roku 2022 přibližně 36 % celkových aktiv, z toho 26 % představovaly zůstatky na bankovních účtech (tedy přes 70 % oběžných aktiv). Vzhledem k tak velkému poměru finančního majetku dosahovala společnost během celého období vysokých hodnot okamžité likvidity.

Z pohledu pasiv byla majoritní část tvořena vlastním kapitálem, kdy podíl vlastního kapitálu na bilanci pasiv dosahoval po celé analyzované období nejméně 90 %.

Dlouhodobé závazky Společnosti dosahují průměrně cca 4 % pasiv a jsou tvořeny především odloženým daňovým závazkem. Společnost tedy nebyla během celého analyzovaného období dluhově financována.

Krátkodobé závazky jsou tvořeny především závazky z obchodních vztahů. Přestože závazky z obchodních vztahů nedosahují k celkovým pasivům výrazného poměru (průměrně 1,31 %), jejich nárůst mezi rokem 2018 a 2022 činil přes 290 % (meziroční nárůst 2022/2021 činil 165 %).

Tabulka 1 Vybrané podílové ukazatele – rozvaha

	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Podíl DM na aktivech	67,7 %	57,3 %	57,6 %	54,7 %	63,7 %
Podíl oběžných aktiv na aktivech	31,6 %	42,1 %	41,9 %	45,0 %	36,0 %
Podíl ČRA na aktivech	0,7 %	0,6 %	0,5 %	0,3 %	0,3 %
Podíl VK na pasivech	92,3 %	92,0 %	91,6 %	91,5 %	89,8 %
Podíl cizích zdrojů na pasivech	7,6 %	7,9 %	8,2 %	8,4 %	10,2 %
Podíl ČRP na pasivech	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,0 %

Zdroj: Účetní závěrky společnosti SAKO, justice; výpočet KPMG

4.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Společnost během let 2018-2022 je tvořen převážně tržbami (), které již v roce 2018 dosahovaly a zároveň tím, že výkonová spotřeba nerostla během stejného období tak výrazně

Tabulka 2 Vybrané finanční ukazatele – výkaz zisku a ztráty

(v tis. Kč; v %)	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	Průměr
EBIT	143 328	141 322	172 301	226 688	299 957	-
<i>EBIT marže</i>	20,1 %	18,5 %	20,8 %	25,2 %	28,1 %	24,7 %
EBITDA	274 067	267 883	301 504	368 493	425 933	-
<i>EBITDA marže</i>	38,4 %	35,2 %	36,4 %	41,0 %	40,0 %	39,1 %
Tržby za prodej výrobků a služeb / Tržby celkem	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Spotřeba materiálu a energie / Výkonová spotřeba	42,1 %	42,5 %	42,3 %	46,1 %	40,3 %	42,9 %
Služby / Výkonová spotřeba	57,9 %	57,5 %	57,7 %	53,9 %	59,7 %	57,1 %
Výkonová spotřeba / Tržby	31,3 %	30,7 %	25,4 %	25,7 %	25,4 %	25,5 %
Změna stavu zásob vlastní činnosti / Tržby	-0,1 %	-0,0 %	-0,0 %	-0,2 %	0,2 %	-0,0 %
Osobní náklady / Tržby	34,3 %	37,3 %	36,6 %	36,4 %	33,5 %	35,5 %
Úpravy hodnot dlouhodobého majetku / Tržby	18,3 %	16,6 %	15,6 %	15,8 %	11,8 %	14,4 %
Úpravy hodnot pohledávek / Tržby	-0,1 %	0,1 %	0,1 %	-0,0 %	2,8 %	1,0 %
Ostatní provozní výnosy / Tržby	4,8 %	3,9 %	2,8 %	4,7 %	5,2 %	4,3 %
Ostatní provozní náklady / Tržby	0,9 %	0,6 %	4,3 %	1,8 %	3,3 %	3,1 %
Efektivní daňová sazba	20,2 %	18,9 %	19,0 %	18,9 %	20,4 %	19,4 %

Zdroj: Účetní závěrky společnosti SAKO, justice; výpočet KPMG

4.1.3 Analýza poměrových ukazatelů

Následující tabulka shrnuje výsledky analýzy klíčových poměrových ukazatelů Společnosti a jejich vývoj v letech 2018 až 2022.

Tabulka 3 Analýza poměrových ukazatelů

	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Ukazatele likvidity					
Běžná likvidita	12,2	16,9	19,5	16,6	9,0
Rychlá likvidita	11,5	16,1	18,6	16,1	8,7
Okamžitá likvidita	9,9	14,1	16,4	14,1	6,4
Ukazatele rentability					
Rentabilita celkového kapitálu	6,5 %	6,0 %	6,9 %	8,7 %	10,1 %
Rentabilita vlastního kapitálu	5,8 %	5,7 %	6,3 %	7,8 %	10,5 %
Rentabilita dlouhodobého kapitálu	6,6 %	6,1 %	7,1 %	8,9 %	10,5 %
Rentabilita tržeb	20,1 %	18,5 %	20,8 %	25,2 %	28,1 %
EBITDA marže	38,4 %	35,2 %	36,4 %	41,0 %	40,0 %
Ukazatele aktivity					
Čistý pracovní kapitál	643 035	935 049	989 999	1 105 032	948 438
Doba obratu oběžných aktiv	358,2	476,0	460,2	477,9	365,6
Doba obratu zásob	20,5	20,7	19,7	13,7	12,4
Doba obratu pohledávek z obchodních vztahů	37,7	37,9	33,8	45,5	41,6
Doba obratu závazků z obchodních vztahů	10,1	11,2	10,2	11,8	26,5
Obchodní deficit	27,6	26,7	23,6	33,7	15,1

Zdroj: Účetní závěrky společnosti SAKO, justice; výpočet KPMG

Z provedené finanční analýzy je patrné, že Společnost byla ve sledovaném období každoročně schopna navyšovat tržby a [redacted] svůj výsledek hospodaření. Tento trend byl způsoben především vývojem na energetických trzích, kdy po delším období stagnace na relativně nízké úrovni došlo k postupnému nárůstu cen (zejm. silové elektřiny) a jeho akceleraci v energetické krizi, související též s ruskou invazí na Ukrajinu. Byť od rekordních cen roku 2022 ceny energetických komodit postupně klesají, nelze očekávat návrat na předkrizovou úroveň, ale spíše jejich stabilizaci během zhruba [redacted] období.

Společnost není dluhově financována a z finančních výkazů a vypočtených finančních ukazatelů je patrné, že Společnost by v budoucnu měla mít kapacitu dluhové financování přijmout, s modelovanými předpoklady úvěrového financování ve výši [redacted], platby z vlastních zdrojů ve výši [redacted] a zbývající část z investiční dotace z Modernizačního fondu.

4.2 Provozní výnosy

V této části se věnujeme popisu dopadů Projektu do provozních výnosů, tak jak jsou tyto podrobně analyzovány v dostupných podkladech. Závěrem této části uvádíme náš komentář.

4.2.1 Odpad pro tepelné zpracování

4.2.1.1 Finanční plán

Finanční plán předpokládá následující stabilní množství odpadu pro tepelné zpracování.

Tabulka 4: Množství odpadu pro tepelné zpracování

(v tunách)	Stav před K1	Stav po K1	Změna
Množství odpadu – lokalita Brno			
Množství odpadu – mimo lokalitu			
Množství odpadu ze zdravotnictví			
CELKEM	232 000	352 000	120 000

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Prostý rozdíl množství spalovaného odpadu ve stavu před realizací K1 a ve stavu po realizaci K1 udává hodnotu 120 000 tun/rok spalovaného odpadu, avšak projektovaná kapacita linky K1 je 132 000 tun/rok odpadu. Tato skutečnost je způsobena zmenšením provozního fondu linek K2 a K3, kdy tímto došlo ke snížení provozního fondu z důvodu minimalizace dopadů v případě odstávek. (ENVIROS, 2023 str. 30)

Tabulka 5: Cena za tepelné zpracování odpadu

(v Kč)	2023	2024	Poznámka
Množství odpadu – lokalita Brno			
Množství odpadu – mimo lokalitu			
Množství odpadu ze zdravotnictví			

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

SAKO předpokládá navýšení ceny za tepelné zpracování odpadu z Brna na [redacted] v roce 2024 (ze současných [redacted]) a následně [redacted]. (PwC, 2023 str. 7)

Vývoj ceny za zpracování odpadu z lokalit mimo Brno časově reflektuje vývoj ceny za uskladnění využitelného odpadu, avšak vzhledem k nastavené ceně za zpracování odpadu je volen konzervativnější předpoklad, který snižuje rozdíl ceny za zpracování a skládkovné. (ENVIROS, 2023 str. 34)

Cena za tepelné zpracování odpadu z lokalit mimo Brno je ponížena o příspěvek na dopravu. (PwC, 2023 str. 7)

Zpracování zdravotnického odpadu není ve finančním modelu časově proměnnou. Kalkulováno je s cenou ve výši [REDACTED] odpadu. (ENVIROS, 2023 str. 34)

4.2.1.2 Dostupnost komunálních odpadů

Dostupnost vstupní suroviny (komunálního odpadu) byla hodnocena v Analýze dostupnosti odpadu¹, která uvažuje možnosti svážení odpadu z [REDACTED] ČR: [REDACTED]. Při předpokládaném růstu produkce komunálního odpadu ve výši [REDACTED], který odpovídá trendu mezi lety 2009–2017, bude [REDACTED] v [REDACTED] dostupná kapacita komunálního odpadu pro energetické využití ve výši 539 278 tun. V případě výstavby projektu [REDACTED] by očekávané dostupné množství komunálního odpadu pro energetické využití [REDACTED] představovalo 457 458 tun [REDACTED]. (ENVIROS, 2023 str. 64)

Analýza dostupnosti odpadu dále na základě interních dat zadavatele zohledňuje skutečnost, že z některých vzdálenějších obcí [REDACTED] se nebude vyplácet vstupní surovinu – [REDACTED] – dovážet. Výsledné množství dostupného komunálního odpadu pak představuje 390 387 t/rok. Tento potenciál by tedy měl dostatečně pokrýt uvažovanou poptávku ze strany SAKO Brno, která činí 300 000 t/rok. (Celková kapacita je projektovaná na 352 000 t/rok, avšak [REDACTED] bude představovat [REDACTED]). (ENVIROS, 2023 str. 65)

4.2.1.3 Potenciální konkurenční projekty

Jak vyplývá z poskytnuté Analýzy možného vývoje cen nakládání s odpady, v rámci přípravy projektu kalkuloval zadavatel s připravovanými projekty [REDACTED] a zvažovanými [REDACTED]. (ENVIROS, 2023 str. 67)

[REDACTED] z uvedených projektů mohou představovat konkurenci při zajišťování vstupní suroviny pro ZEVO SAKO Brno. Jedná se o [REDACTED] která je zvažována v původní analýze, a dále [REDACTED], se kterými tato analýza nepočítala – s plánovanou kapacitou [REDACTED] a [REDACTED]. (ENVIROS, 2023 str. 68)

Záměr [REDACTED] byl [REDACTED] schválen v [REDACTED]. Projektové a povolovací procesy zatím nebyly zahájeny, nicméně uvažuje se o začátku stavby v roce [REDACTED] a zprovoznění [REDACTED] v roce [REDACTED]. Vzhledem ke zkušenostem s plány

¹ V analýze je uvažováno s [REDACTED] poměrem energetického využití komunálního odpadu (zatímco v posledních [REDACTED] je stabilně energeticky využíváno pouze [REDACTED] komunálních odpadů). Uvedený poměr vychází z cílů balíčku oběhového hospodářství a české odpadové legislativy, podle kterých má být v roce 2035 recyklováno (materiálově využíváno) alespoň 65 % a skládkováno maximálně 10 % komunálních odpadů.

█ v jiných lokalitách ČR je však možné, že projekt může být zpožděný či se nakonec nebude realizovat. (ENVIROS, 2023 str. 68)

█ projekt █ je již ve výstavbě, přičemž projektovaná kapacita █ Údaje o tom, jaké množství komunálního odpadu bude █ potřeba, nejsou veřejně dostupné, nicméně při odhadu █ se kterými počítá █, by tento kotol potřeboval █ komunálního odpadu ročně. (ENVIROS, 2023 str. 68)

Tabulka 27: Dostupnost vstupní suroviny při výstavbě konkurenčních projektů

Potenciál v roce 2035 podle Analýzy dostupnosti odpadů	390 387 t/rok
█	

Zdroj: Vlastní výpočet zpracovatele

(ENVIROS, 2023 str. 69)

4.2.1.4 Identifikovaná rizika

Dostupnost komunálního odpadu

Při samotném zohlednění dostupnosti odpadů z █, se odhadovaný objem více než 390.000 t/rok jeví jako dostatečný. Nicméně již po zohlednění v dnešní době známých konkurenčních projektů se odhadovaný objem sníží na méně než 330.000 t/rok, což představuje pouze 10% rizikovou rezervu k pokrytí potřeby SAKO Brno ve výši 300.000 t/rok.

Jak vyplývá z rizikové analýzy připravené v rámci technické due diligence společnosti ENVIROS², tak i při zohlednění negativních scénářů (varianta 1: množství komunálního odpadu by již dále nerostlo; varianta 2: množství by mírně klesalo v souladu s prognózou Plánu odpadového hospodářství ČR; varianta 3: při využití novějších dat pro výpočet trendu) je potenciál komunálního odpadu pro energetické využití (i při vyloučení vzdálenějších obcí) dostačující. Nicméně v těchto alternativních výpočtech se hodnoty zásadně přibližují hraniční hodnotě 300 tis. tun/rok ještě před zohledněním konkurenčních projektů, které by pak způsobily již přímo nedostatek.

² Technické due diligence SAKO Brno, a.s. Praha : ENVIROS, s.r.o., 2023., str. 66

Samotný předpoklad celkového odhadovaného objemu předpokládá svoz veškerého objemu komunálního odpadu (kromě [redacted])

[redacted]. Tento předpoklad však může reálně mít za následek významný konkurenční boj [redacted] zejména na úrovni ceny za spalování odpadu.

Z předložené citlivostní analýzy Projektu³ vyplývá, že právě dostupnost komunálního odpadu je parametrem, [redacted]. Z analýzy vyplývá, že i relativně nízké snížení dostupnosti odpadu ve výši [redacted] vede ke snížení čisté současné hodnoty o [redacted] (počítáno proti mírně odlišnému scénáři než tzv. bankovnímu, který měl výchozí NPV ve výši [redacted]).

Je třeba také zdůraznit, že strategickými cíli České republiky v rámci Plánu odpadového hospodářství ČR⁴ je:

1. Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů.
2. Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.
3. Udržitelný rozvoj společnosti a přechod k cirkulární ekonomice.
4. Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů.

Z toho vyplývá, že tlak na snižování produkce komunálního odpadu bude narůstat a předpoklad lineárního růstu objemu odpadu podle trendu mezi lety 2009–2017 je z našeho pohledu příliš optimistický.

V neposlední řadě vzhledem k potřebě naplnění kapacity je nutný svoz komunálního odpadu na poměrně velké vzdálenosti. Tato odpovědnost byla Společností přenesena na 3. strany, nicméně je to faktor pro rozhodování o tom, kam tato 3. strana bude odpad dovážet. Podle informace od Společnosti neexistuje žádná analýza o rentabilitě dovozu z pohledu vzdálenosti od zařízení ZEVO.

Konkurenční projekty ZEVO

Dosud známé konkurenční projekty zahrnuté společností ENVIROS jsou výčetem v současné době známých projektů a to pouze na území České republiky. Vzhledem k časové ose, která je nutná k výstavbě podobných projektů (byť menšího rozsahu) a potenciální výstavbě projektů v blízkém zahraničí lze důvodně předpokládat, že vzniknout další menší spalovny odpadů, které budou moci konkurovat lokalitou, tedy nižšími dopravními náklady z důvodu blízkosti.

³ „Scénáře a senzitivity ohledně financování nové linky K1 pro poradu vedení SAKa“, Praha : PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., 2023

⁴ https://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr

4.2.2 Prodané teplo

4.2.2.1 Finanční plán

Finanční plán předpokládá následující stabilní objem celkových dodávek tepla.

Tabulka 6 Množství prodaného tepla

(v GJ)	Stav před K1	Stav po K1	Změna
Dodávka tepla do SZT			
Dodávka tepla			
+ ostatní			
CELKEM			

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Množství dodávaného tepla do SZT na úrovni odpovídá hodnotě, která je uvedena v memorandu o dodávce tepla do SZT se společností Teplárny Brno, a.s. přičemž minimální dodávka tepla je garantována ve výši. (ENVIROS, 2023 str. 173)

Množství dodávaného tepla do vychází ze smluvního ujednání. (ENVIROS, 2023 str. 30)

Aby mohl být projekt výstavby OHB II Linka K1, který předpokládá navýšení dodávek tepla, realizován, vyjednala společnost SAKO Brno, a.s. se svým největším odběratelem Memorandum o spolupráci, které bylo podepsáno 20. října 2020. V rámci memoranda obě strany prohlašují, že je jejich společným zájmem vzájemná spolupráce pro případ realizace tohoto projektu. Signatáři memoranda se zavazují hledat taková opatření, která garantují technickou, environmentální a ekonomickou přijatelnost projektu pro obě strany. V memorandu jsou uvedeny předpokládané dodávky tepla na úrovni za předpokladu normálových klimatických podmínek počítaných z ročních teplotních průměrů posledních. Jsou zde garantovány i minimální dodávky tepla na úrovni. Tyto hodnoty jsou podmíněny:

- zachováním klimaticky průměrných podmínek
- nevybudováním napaječe JE Dukovany
- nedojde k významnému odpojení odběratelů
- zůstane zachováno prodané množství tepla (ENVIROS, 2023 str. 173)

Z pohledu rizik neodběru tepla je podle Memoranda nejvýznamnějším potenciální vybudování napaječe JE Dukovany. Tento mnoho let zvažovaný záměr výstavby tepelného napaječe z jaderné elektrárny Dukovany do Brna se podpisem memoranda mezi Teplárnami Brno a společností ČEZ, a.s. 20. června 2022 stal reálnějším než kdy dříve. V prohlášení obou společností se uvádí, že předpoklad výstavby je za 10 let,

nicméně se o jedná naplnění jedné z podmínek výše uvedeného Memoranda o spolupráci mezi SAKO Brno a Teplárnami Brno. (ENVIROS, 2023 str. 173)

Tabulka 7 Cena prodaného tepla

(v GJ)	2024	Stav po K1
Dodávka tepla do SZT		

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

SAKO předpokládá [redacted] ceny za teplo prodané Teplárnám Brno, a.s. na [redacted] od topné sezony 2023/2024 (ze současných [redacted]) a následně [redacted]. (PwC, 2023 str. 8)

Společnost předpokládá [redacted] ceny za teplo na [redacted] po uvedení nové linky K1 do provozu a v souladu se současným způsobem stanovování cen tepla dle cenových rozhodnutí ERÚ. (PwC, 2023 str. 9)

[redacted] ceny tepla v roce 2027 na [redacted] je způsobeno vstupem investice linky K1 do cenotvorby tepla (dle metodiky ERU), avšak v porovnání s cenami tepla tepláren/dodavatelů tepla v České republice je i tato jednotková cena stále nižší. Cena tepla SAKO Brno, a.s. ve výši [redacted] je přibližně o 2,7 násobek pod průměrnou cenou tepla v ČR. (ENVIROS, 2023 str. 32)

4.2.2.2 Identifikovaná rizika

Napáječ JE Dukovany

Oproti údajům uvedeným ve zprávě společnosti ENVIROS došlo k dalšímu posunu, kterým se přiblížilo zahájení výstavby projektu „Vyvedení tepla z Jaderné elektrárny Dukovany pro město Brno“.

V návaznosti na Usnesení vlády České republiky ze dne 14. prosince 2022 č. 1059 byla dne 29. května 2023 podepsána smlouva o spolupráci mezi představiteli společností ČEZ a Teplárny Brno. Pokračování přípravných prací tak výrazně zjednoduší zařazení tepelného napáječe mezi prioritní stavby energetické infrastruktury na základě schválené novely liniového zákona.

Z toho vyplývá, že tento projekt je nadále nejen uvažován ale s ohledem na výše uvedené přijaté kroky reálnější než podle předchozích odborných zpráv. Navíc vzhledem k tomu, že dodávané teplo bude bezemisní, představuje tento zdroj významnou konkurenci v oblasti budoucí produkce tepla.

Ze studie popisu synergií projektů společností Teplárny Brno, a.s. a SAKO Brno, a.s.⁵ sice vyplývá, že společnost Teplárny Brno, a.s. počítá ve svém energetickém konceptu s dodávkami tepla ze SAKO i v případě zprovoznění napáječe JE Dukovany a to ve výši [redacted]. Jak studie uvádí, hlavním cílem synergie těchto projektů je obecně

⁵ „Description of the synergies between project of Teplárny Brno, a.s. a SAKO Brno, a.s.“, Brno: Teplárny Brno, a.s., 2022

snížení spotřeby zemního plynu. Nicméně tato studie bere v úvahu pouze energetickou bilanci Tepláren Brno bez ohledu na relativní ceny nakupovaného tepla z různých zdrojů, které mohou v případě SAKO být negativně ovlivněny dopadem povinnosti nákupu emisních povolenek.

Dopad nákupu emisních povolenek na prodejní cenu tepla

Budoucí prodej tepla může být také negativně ovlivněn budoucím zařazením zařízení na energetické využití odpadu do systému EU-ETS a z toho vyplývající nutností nákupu emisních povolenek. Tento záměr schválil již v dubnu 2023 Evropský parlament, byť finální a závazná varianta bude ještě projednávána dalšími orgány EU.

V současných ekonomických modelech se předpokládá, že [redacted] nákladů na emisní povolenky bude promítnuto do ceny tepla, což by mělo být dle vyjádření Společnosti v souladu se současnou metodikou ERÚ pro stanovení cen tepla. Tím by došlo k [redacted], tj. skokovému nárůstu o [redacted] z očekávaných [redacted] (po spuštění linky K1) na [redacted]. Cena tepla se tak výrazně přiblíží dnešním průměrným hodnotám v ČR.

Tento předpoklad považujeme v kontextu uvedených informací o napaječi JE Dukovany za optimistický a lze důvodně předpokládat, že může dojít k substituci nákupu tepla ze spalování za bezemisní teplo z horkovodu a z důvodu zajištění odbytu nebude možné v maximální míře přenést náklady na emisní povolenky na zákazníka.

4.2.3 Prodaná elektřina

4.2.3.1 Finanční plán

Finanční plán předpokládá následující stabilní objem prodané elektřiny, který se odvíjí od množství odpadu pro tepelné zpracování a množství prodaného tepla.

Tabulka 8 Objem prodané elektřiny

(v MWh)	Stav před K1	Stav po K1	Změna
Dodávka elektřiny	[redacted]	[redacted]	[redacted]
CELKEM	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Tabulka 9 Cena prodané elektřiny

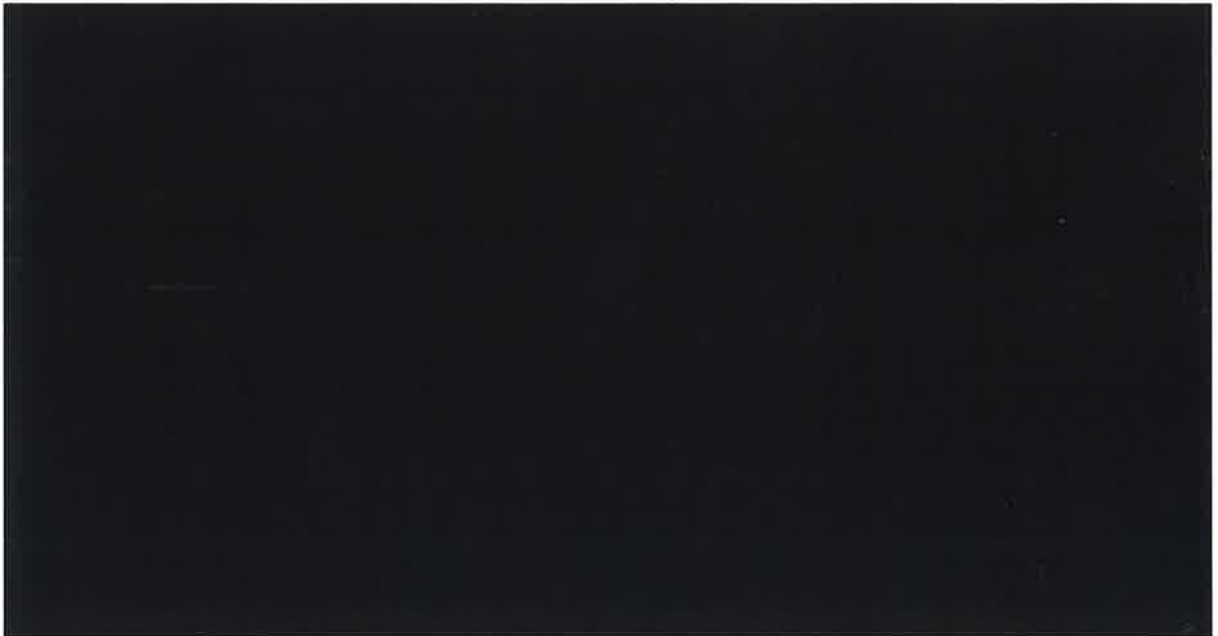
(cena z MWh v EUR)	2023	2024–26	dále
Dodávka tepla do SZT	190*	[redacted]	[redacted]

* aplikován vládní strop ve výši 190 EUR/MWh
Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Dle informací od Společnosti odpovídá cena za elektřinu prodanou v roce 2023 (190 EUR / MWh) [redacted] a reflektuje stropy tržních příjmů z prodeje elektřiny dle příslušné legislativy. (PwC, 2023 str. 9)

Graf 1 Cena prodané elektřiny

Zdroj: (PwC, 2023 str. 10)
Poznámka: [redacted]

4.2.3.2 *Identifikovaná rizika*

Očekávaná prodejní cena elektřiny

Dlouhodobý vývoj cen elektrické energie je ovlivněn celou řadou faktorů ať už politického charakteru (trend směřování k čistě obnovitelné energii, využívání palivových zdrojů apod.) nebo technického charakteru (integrace obnovitelných zdrojů do soustavy, připojování nových zdrojů základního zatížení apod.). Možný trend vývoje cen pro nejbližší roky je možné sledovat na cenách futures burzovních kontraktů. Pro baseload produkty je nyní zřejmý každoroční pokles o cca [redacted]. Vývoj cen pro baseload produkty na roky 2024–2027 se od července letošního roku pohyboval kolem hodnoty

██████████ pro r. 2024 až kolem hodnoty ██████████ pro r. 2026. Hodnota pro tento produkt pro r. 2027 je odhadována kolem ██████████ (dle predikce EEX).

Pro přesnější predikci vývoje cen je nutné zohlednit celou řadu faktorů, které vývoj ovlivňují. Jedná se primárně o předpokládaný vývoj mixu výrobních zdrojů, včetně podílu OZE a hlavní předpokládané vlivy na straně poptávky (včetně očekávané míry elektrifikace průmyslu). Z veřejně dostupných zdrojů, které mohou sloužit jako indikátor výhledu jak zdrojového mixu, tak velikosti spotřeby a v závislosti na těchto parametrech vývoje cen elektrické energie, je možné uvést studii hodnocení zdrojové přiměřenosti ČEPS (tzv. MAF), která popisuje výhled ve 4 scénářích. Vývoj zdrojového mixu a úroveň poptávky (spotřeby) v závislosti na jejich časování mají zásadní vliv na ceny elektrické energie. Je však nutné vzít v potaz možné politické změny, které mohou velkoobchodní ceny značně měnit (viz reakce na válku na Ukrajině z pohledu využívání fosilních zdrojů z Ruské federace).

Při uvažování mírného a pozvolného poklesu cen se rizikový buffer uvedený v analýzách PwC a ENVIROS (od ██████████ do ██████████) jeví na střední až nižší úrovni. Prodejní cena elektřiny (s ohledem na její oscilaci v závislosti na hodinové nabídce a poptávce) by se pak dala dále optimalizovat (navýšit) využitím ██████████. Takový projekt by si ale vyžádal samostatnou analýzu s ohledem na významné investiční náklady.

Poměrně úzká riziková marže prodejních cen elektřiny může mít významný dopad na výsledné NPV Projektu. Z předložené citlivostní analýzy Projektu⁶ totiž vyplývá, že také očekávaná cena prodané elektřiny je parametrem, který významně ovlivňuje výnosnost Projektu, když snížení ceny prodané elektřiny o ██████████ vede k negativnímu dopadu ve výši ██████████ na čistou současnou hodnotu projektu.

4.2.4 Další provozní výnosy divize ZEVO

4.2.4.1 Finanční plán

Ve finančním plánu jsou předpokládány následující stabilní množství prodaného železného a neželezného šrotu.

Tabulka 10 Objem dalších provozních výnosů divize ZEVO

(objem v t)	Stav před K1	Stav po K1	Změna
Železný šrot	██████████	██████████	██████████
Neželezný šrot	██████████	██████████	██████████
CELKEM	██████████	██████████	██████████

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

⁶ „Scénáře a senzitivity ohledně financování nové linky K1 pro poradu vedení SAKa“, Praha : PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., 2023

Množství šrotu se odvíjí od množství odpadu pro tepelné zpracování. (PwC, 2023 str. 10)

Tabulka 11 Cena dalších provozních výnosů divize ZEVO

(cena za t)	2023
Železný šrot	██████
Neželezný šrot	██████

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Cena odpovídá cenové úrovni z roku 2023 a navyšuje se meziročně o předpokládanou inflaci. (ENVIROS, 2023 str. 35)

Měrné hodnoty množství železného a neželezného šrotu vztažené k množství jsou přibližně shodné ve stavu před realizací a po realizaci linky K1 ve vztahu k množství spalovaného odpadu. V případě železného šrotu se jedná o hodnoty █████ tuny na tunu odpadu před realizací linky K1 a █████ tuny na tunu odpadu po realizaci linky K1. U neželezného šrotu se jedná o hodnoty █████ tuny na tunu odpadu před realizací i po realizaci linky K1. (ENVIROS, 2023 str. 30)

4.2.4.2 Identifikovaná rizika

Dodatečná rizika nebyla identifikována.

4.3 Provozní náklady

4.3.1 Osobní náklady

4.3.1.1 Finanční plán

SAKO předpokládá konstantní počet zaměstnanců na úrovni roku 2022 v průběhu celého business plánu s výjimkou divize ZEVO, kde očekává navýšení celkového počtu zaměstnanců o osm po uvedení nové linky K1 do provozu, a to na pozicích směnových mistrů a operátorů. (PwC, 2023 str. 11)

Pro budoucí provoz ZEVO včetně nového zařízení uvažuje Společnost s navýšením počtu pracovníků na dělnických profesích o 8 zaměstnanců (4 směnoví mistři + 4 operátoři). Tito zaměstnanci budou přímo obsluhovat nové zařízení nonstop ve směnném provozu. Pro daný typ zařízení a navrženou úroveň automatizace se jedná o standardní počet obsluhujícího personálu. Zadavatel neuvažuje s navýšením počtu zaměstnanců na dalších pozicích jako je strojní a elektro údržba, měření a regulace, nebo pro obsluhu vedlejších provozů. Také neuvažuje s navýšením počtu zaměstnanců na pozicích technicko hospodářských pracovníků. Toto rozhodnutí nemá přímý vliv na provozuschopnost zařízení. Případně další navyšování počtu zaměstnanců v počtu jednotek může nastat na základě zkušeností s provozem nového zařízení, zejména v údržbářských profesích. (ENVIROS, 2023 str. 15)

Celkové osobní náklady (tj. součet mezd, odvodů a ostatních souvisejících nákladů) za všechny divize dosahují [redacted] v roce 2023, což je v souladu s plánem pro rok 2023, který má SAKO detailně zpracovaný. Tato částka představuje [redacted] ve srovnání s rokem 2022. Od roku 2024 (včetně) se předpokládá [redacted]. Počet zaměstnanců se po spuštění nové linky K1 v business plánu nemění, a proto se ohledně osobních nákladů od roku 2026 a dále předpokládá, že [redacted], tj. nárůstem produktivity práce, což je standardní předpoklad pro business plány v delších horizontech. (PwC, 2023 str. 11)

4.3.1.2 Identifikovaná rizika

Očekávaný objem mzdových nákladů

Podle finančních výkazů Společnosti [redacted] za posledních 5 let v průměru [redacted].

Tabulka 12 [redacted] **osobních nákladů**

(v tis. Kč, %)	2018	2019	2020	2021	2022
SAKO					
Osobní náklady	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted] osobních nákladů	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Tržní data					
Růst průměrné nominální měsíční mzdy ⁷	8,1 %	7,9 %	4,6 %	5,8 %	5,3 %
Meziroční změna objemu mezd a platů ⁸	9,6 %	7,8 %	0,1 %	5,9 %	9,3 %
Roční míra inflace ⁹	2,1 %	2,8 %	3,2 %	3,8 %	15,1 %

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023), MF ČR, ČNB/ČSÚ

Z uvedené tabulky vyplývá, že ve standardních letech (rok 2022 je významně ovlivněn neočekávaně vysokou inflací) se [redacted] mzdových nákladů pohyboval mezi [redacted].

Dle makroekonomické predikce MF ČR (srpen 2023) by měl růst objemu mezd a platů za rok 2024 dosáhnout úrovně 6,1 %, v roce 2025 se růst výhledově zpomalí a dosáhne 4,3 %. Podobných meziročních změn dosáhne dle predikce rovněž průměrná nominální hrubá měsíční mzda – v roce 2024 se zvýší o 5,8 % a v roce 2025 o 4,3 %.

⁷ Makroekonomická predikce MF ČR, Srpen 2023, dostupné online

https://www.mfcr.cz/assets/attachments/2023-08-18_Makroekonomicka-predikce-srpen-2023.pdf

⁸ Tamtéž.

⁹ Veřejná databáze dat ČSÚ, dostupné online <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=home>

Ekonomický model by tedy měl tato makroekonomická data lépe zohlednit a měl by předpokládat minimálně v letech 2024 a 2025 [redacted]

Z předložené citlivostní analýzy Projektu¹⁰ vyplývá, že také osobní náklady jsou parametrem, který velmi významně ovlivňuje výnosnost Projektu. Z analýzy vyplývá, že navýšení mzdových nákladů o [redacted] vede k negativnímu dopadu ve výši [redacted] na čistou současnou hodnotu projektu.

4.3.2 Náklady na spotřební média

4.3.2.1 Finanční plán

Ve finančním plánu jsou předpokládány následující stabilní množství spotřebních médií, která závisí na množství odpadu pro tepelné zpracování.

Tabulka 13 Množství spotřebních médií (měřených v tunách)

(tuny / rok)	Stav před K1	Stav po K1	Změna
Močovina	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Aktivní uhlí	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Vápenný hydrát	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Vápno mleté	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Tabulka 14 Ceny spotřebních médií (měřených v tunách)

(cena za t)	2023
Močovina	[redacted]
Aktivní uhlí	[redacted]
Vápenný hydrát	[redacted]
Vápno mleté	[redacted]

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Tabulka 15 Množství spotřebních médií (měřených v m³)

(m ³ / rok)	Stav před K1	Stav po K1	Změna
Voda (odběr)	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Voda (odpadní)	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

¹⁰ „Scénáře a senzitivity ohledně financování nové linky K1 pro poradu vedení SAKa“, Praha : PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., 2023

Tabulka 16 Ceny spotřebních médií (měřených v m³)

(cena za m ³)	2023
Voda (odběr)	██████
Voda (odpadní)	██████

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Uvedené ceny za provozní látky vychází z reálných hodnot roku 2023, konkrétně z provedených výběrových řízení na dodavatele příslušných provozních látek provozních linek K2 a K3. Ve finančním modelu jsou tyto položky každý rok zvyšovány o předpokládanou inflaci. (ENVIROS, 2023 str. 38)

Tabulka 17 Množství spotřebované elektřiny a zemního plynu

	Stav před K1	Stav po K1	Změna
Elektřina (MWh)	██████	██████	██████
Zemní plyn (m ³)	██████	██████	██████

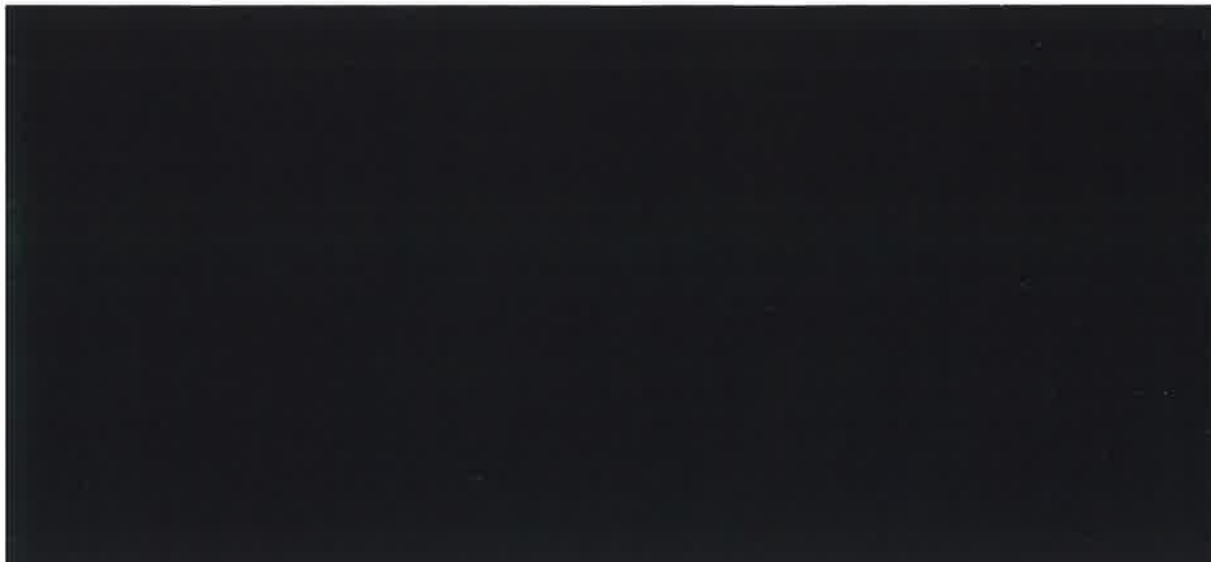
Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Spotřeba elektrické energie ve finančním modelu charakterizuje elektřinu nakoupenou z distribuční soustavy v případě, nebude-li zdroj provozován v ostrovním režimu. Porovnáním stavu před realizací a po realizaci linky K1 dojde k poklesu měrné hodnoty přibližně o ██████. Tento pokles je zapříčiněn rozšířením výroby elektrické energie o jedno zařízení – parní protitlakou turbínu linky K1 a tedy vhodnému zastoupení pokrytí vlastní spotřeby linek při jejich odstavování/najíždění obecně v provozních stavech mimo ostrovní režim. (ENVIROS, 2023 str. 37)

Zemní plyn je spotřebováván především při najíždění a odstavování linek. Jeho měrná spotřeba ve vztahu k množství spalovaného odpadu je shodná ve stavu před realizací linky K1 i po její realizaci. (ENVIROS, 2023 str. 37)

SAKO předpokládá stabilní množství spotřebované elektřiny a zemního plynu. V obou případech se jedná o spotřebu všech divizí dohromady. Náklady na spotřebovanou elektřinu a zemní plyn se skládají z velkoobchodních cen, distribučních poplatků a příslušných daní. Velkoobchodní ceny pro rok 2023 jsou uvažovány na úrovni legislativně stanovených cenových stropů. V dalších letech se předpokládá pokles velkoobchodních cen dle současného vývoje na energetických trzích. (PwC, 2023 str. 12)

Graf 2 Vývoj ceny elektrické energie – nákup

Zdroj: (ENVIROS, 2023 str. 38)

Cena za nákup elektrické energie v roce 2023 odpovídá smluvní (resp. zastropované) ceně komodity [redacted], k tomu je připočtena platba za distribuční a další poplatky ve výši [redacted]. V dalších letech je ve finančním modelu předpokládán tržní vývoj pro komoditu a poplatek za distribuce je ročně zvyšován o inflaci. (ENVIROS, 2023 str. 38).

4.3.2.2 Identifikovaná rizika

Očekávaná nákupní cena elektřiny

Nákupní cena elektřiny je přímo navázaná na prodejní tržní cenu. Lze tedy předpokládat, že vývoj nákupní ceny se bude vyvíjet v obdobném trendu jako prodejní ceny. Nicméně je nutné zohlednit dopad případného postupného nákupu. Od toho se odvíjí rychlost promítnutí tržních trendů.

Nefiguruje-li subjekt na velkoobchodním trhu sám (tj. má-li dodávku elektřiny obchodně zprostředkovanou 3tí stranou), je k tržní ceně nutné vzít v úvahu navýšení o marži obchodníka a dále poplatky za regulované služby. Oproti silové složce výsledné ceny nejsou tyto položky přímo ovlivňované tržními výkyvy a lze předpokládat jejich postupné navyšování v podobném tempu v jakém se vyvíjí inflace. Výsledná cena také závisí na nákupní strategii obchodníka, resp. produktu, který obchodník dodává.

Není zřejmé, zda a jakým způsobem dosavadní analýzy zohledňují úpravu tarifní struktury ohledně rezervované kapacity a výkonu ze strany ERÚ. Tyto úpravy by mohly mít (v závislosti na strategii rezervací) dopad do nákladů na spotřebovanou elektřinu.

Očekávaná nákupní cena zemního plynu

Vývoj velkoobchodních cen plynu je v posledních letech obdobný jako v případě vývoje cen elektřiny. Spojitost cen plynu a elektřiny přispívá i evropský mechanismus cenotvorby elektřiny. V období nízkých výrobních kapacit neplynových zdrojů se stanou plynové elektrárny tzv. závěrnou elektrárnou, která určuje finální cenu elektřiny (a tedy odtud pramení spojitost cen plynu a ceny elektřiny). Současné predikce se dle burzovních výhledů pro období 2025–27 pohybují v rozpětí 40–55 EUR/MWh, což jsou hodnoty současných cen (od Q2/2023) na kterých se hodnota komodity ustálila po výrazném výkyvu v r. 2022, kdy došlo k omezení dodávek z Ruské federace.

Po omezení dodávek plynu v r. 2022 byl/je plyn ve velké míře dovážen ve formě LNG. Přesto je trh s plynem velmi volatilní, mj. z důvodu vysoké poptávky v regionu jihovýchodní Asie a technické odstávky části norské těžby. V dalších letech bude mít na cenu plynu dopad především míra navyšování poptávky po této komoditě v Evropě s tím, že plynové zdroje budou na přechodnou dobu nahrazovat uhelné výrobní zdroje a doplňovat nutné výrobní kapacity. Výrazný vliv na cenu plnu bude mít také další vývoj geopolitické situace včetně nepředvídatelných nárazových změn jako v případě války na Ukrajině.

4.3.3 Náklady na uložení výstupních produktů

4.3.3.1 Finanční plán

Ve finančním plánu jsou předpokládány následující stabilní množství výstupních produktů, která závisí na množství odpadu pro tepelné zpracování. Náklady na uložení výstupních produktů zahrnují náklady na dopravu a vychází z plánu pro rok 2023. V následujících letech se navyšují v souladu s predikcí inflace dle ČNB, která je přibližně na 2% úrovni, kromě nákladů na uložení škváry, kde byl použit expertní odhad SAKO. (PwC, 2023 str. 12)

Tabulka 18 Množství výstupních produktů

(v t / rok)	Stav před K1	Stav po K1	Změna
Endprodukt			
Škvára	49 219	75 619	26 400

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Graf 3 Vývoj ceny za výstupní produkty

Zdroj: (ENVIROS, 2023 str. 40)

Náklady na uložení end produktů jsou postaveny na základě cen pro rok 2023. Následně se navyšují ročně o předpokládanou inflaci. (ENVIROS, 2023 str. 40)

Graf 4 Vývoj ceny za škváru

Zdroj: [(ENVIROS, 2023 str. 41)]

Cena za uložení škváry odpovídá prognóze vývoje ceny do roku 2034. Následně je ročně zvyšována o předpokládanou inflaci. (ENVIROS, 2023 str. 40)

Cena za transport škváry je ve finančním modelu meziročně zvyšována o předpokládanou inflaci. Pro rok 2023 vychází z tržní ceny na úrovni [REDACTED]. (ENVIROS, 2023 str. 41)

4.3.3.2 Identifikovaná rizika

Dodatečná rizika nebyla identifikována.

4.3.4 Náklady na emise

4.3.4.1 Finanční plán

Ve finančním plánu jsou předpokládány následující stabilní množství emisí NO_x a SO₂, která závisí na množství odpadu pro tepelné zpracování. Poplatky za tyto emise jsou dle informací od Společnosti [REDACTED], a proto se ve finančním plánu nepředpokládá jejich další navyšování. (PwC, 2023 str. 13)

Tabulka 19 Množství emisí NO_x a SO₂

(tuny / rok)	Stav před K1	Stav po K1	Změna
No _x	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
SO ₂	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Tabulka 20 Poplatky za emise NO_x a SO₂

(cena za t)	2023
No _x	[REDACTED]
SO ₂	[REDACTED]

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Zařízení na energetické využití odpadu momentálně nejsou zařazena do systému EU-ETS, tj. nemusí nakupovat povolenky na pokrytí emisí CO₂. Nicméně zařazení těchto zařízení do systému EU-ETS bylo schváleno Evropským parlamentem a momentálně je předmětem jednání mezi Evropskou komisí a členskými státy EU. [REDACTED]. Pro SAKO by to znamenalo, že by muselo nakupovat emisní povolenky na necelých [REDACTED] ročně. (PwC, 2023 str. 13)

Pro zohlednění nákladů na emisní povolenky je v rámci ekonomického vyhodnocení investice (PwC, 2023 str. 24) využito následujících předpokladů:

- cena emisní povolenky bude na úrovni 100 EUR, což je v souladu se současným vývojem na energetických trzích; (PwC, 2023 str. 24)
- [REDACTED] nákladů na emisní povolenky bude promítnuto do ceny tepla, což by mělo být dle vyjádření SAKa v souladu se současnou metodikou ERÚ pro stanovení cen tepla, tj. došlo by k navýšení ceny tepla o [REDACTED] (PwC, 2023 str. 24)

4.3.4.2 Identifikovaná rizika

Nákupní cena emisních povolenek

Se Společností bylo ověřeno, že náklady na emisní povolenky nejsou reflektovány v aktuálním finančním modelu.

Jejich zohlednění bylo provedeno v rámci Ekonomického vyhodnocení investice (PwC, 2023 str. 24), nicméně toto promítnutí se nejeví jako dostatečné. Důvodem je především očekávaná cena emisní povolenky.

Vzhledem k ambiciózním cílům EU v oblasti dekarbonizace, snižujícím se objemu emisních povolenek (cílem EU podle Fit for 55 je snížení o 4,3 % ročně od roku 2024) a postupnému rušení bezplatných povolenek pro některá odvětví, je možné očekávat další růst cen emisních povolenek.

Nedávné odhady ukazují, že průměrná cena emisní povolenky v EU se bude v roce 2024 pohybovat okolo cca 94 EUR (což je výrazně výše než odhad pro letošní rok, cca 81 EUR). V roce 2025 by pak průměrná cena mohla vzrůst až na cca 100 EUR. Na základě současných trendů a známých cílů by se cena povolenek mohla do roku 2040 zvýšit ke 120 EUR, aby bylo možné splnit evropské klimatické cíle (některé radikálnější scénáře vývoje ceny povolenky však pracují s postupným navýšením ceny až ke 190 EUR). Na cenu povolenky bude mít zásadní dopad poměr rychlosti odklonu od fosilních zdrojů vůči rychlosti snižování ročního objemu povolenek.

Z předložené citlivostní analýzy Projektu¹¹ vyplývá, že potřeba nákupu emisních povolenek (za předpokladu, že Společnost bude schopna přenést [redacted] tohoto nákladu do ceny tepla) významně ovlivňuje výnosnost Projektu. Nákup emisních povolenek v hodnotě 100 EUR/t od roku 2028 má za následek snížení čisté současné hodnoty o [redacted], v případě stejného nákupu až od roku 2031 o [redacted]. Další analyzovanou možností v rámci analýzy bylo přenesení části dodatečných nákladů do ceny za odpad, která neutralizuje negativní dopad do NPV. Předpokladem je navýšení ceny odpadu o [redacted] (při povinnosti od roku 2028), resp. o [redacted] (při povinnosti od roku 2031).

¹¹ „Scénáře a senzitivity ohledně financování nové linky K1 pro poradu vedení SAKa“, Praha : PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., 2023

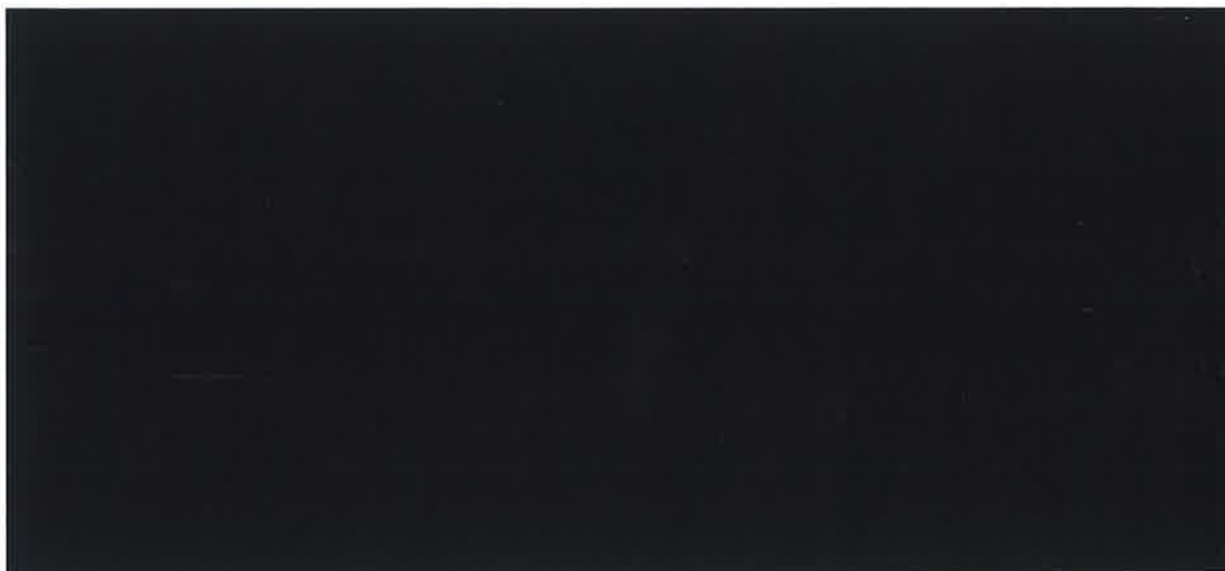
4.4 Investiční náklady a náklady na opravy a údržbu

4.4.1 Náklady na opravy

4.4.1.1 Finanční plán

Ve finančním plánu jsou předpokládány následující náklady na opravy a údržbu dle jednotlivých divizí. Jsou uvedeny v cenách roku 2023 a v následujících letech se navyšují v souladu s predikcí inflace dle ČNB, která je přibližně na 2% úrovni. (PwC, 2023 str. 14)

Graf 5 Náklady na opravy a údržbu v cenách roku 2023

Zdroj: (PwC, 2023 str. 14)

Náklady na opravy jak stávajících provozovaných linek K2 a K3 tak i nově budované linky K1 jsou součástí finančního modelu. Pro opravy linek K2 a K3 jsou uvedeny náklady ve výši [redacted] do roku 2050. V případě budované linky K1 se jedná o náklady ve výši [redacted] za období do roku 2050. Na následujícím obrázku je grafické znázornění eskalace nákladů na opravy reflektující nezbytné opravy pro udržení zařízení ve stabilním provozním stavu po dobu předpokládaného provozu. (ENVIROS, 2023 str. 41)

4.4.1.2 Identifikovaná rizika

Dodatečná rizika nebyla identifikována.

4.4.2 Plánované investice

4.4.2.1 Nová linka K1

Investiční náklady na novou linku K1 jsou uvedeny v tabulce níže a dle SAKO reflektují [redacted] v tendru na generálního zhotovitele. Přesná výše [redacted] bude výsledkem optimalizace finančního modelu s ohledem na podmínky financování, viz dále. PwC tuto částku odhaduje na přibližně [redacted]. (PwC, 2023 str. 14)

Tabulka 21 Investiční náklady na novou linku K1

(v Kč)	Hodnota
[redacted]	[redacted]

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

4.4.2.2 Rekonstrukce linek K2 a K3

V letech 2036–2038 bude dle informací od Společnosti potřeba provést rekonstrukci stávajících linek K2 a K3. Vzhledem k tomu, že tato rekonstrukce proběhne přibližně v polovině 25letého provozu nové linky K1, je nutné ji promítnout do finančního plánu. SAKO odhaduje náklady na rekonstrukci na úrovni [redacted] (PwC, 2023 str. 15)

Tabulka 22 Přehled investičních nákladů na rekonstrukci linek K2 a K3 (v tis. Kč)

(v Kč)	2036	2037	2038	Celkem
Rekonstrukce linek K2 a K3	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

Rekonstrukce kotlů K2 a K3 bude mít dopad na snížení výroby elektrické energie i tepla. S tímto dopadem na výnosy v roce 2036–2038 je ve finančním modelu počítáno. (ENVIROS, 2023 str. 46)

Tabulka 23 Vliv rekonstrukce linek K2 a K3 na provozní parametry divize ZEVO v případě realizace nové linky K1

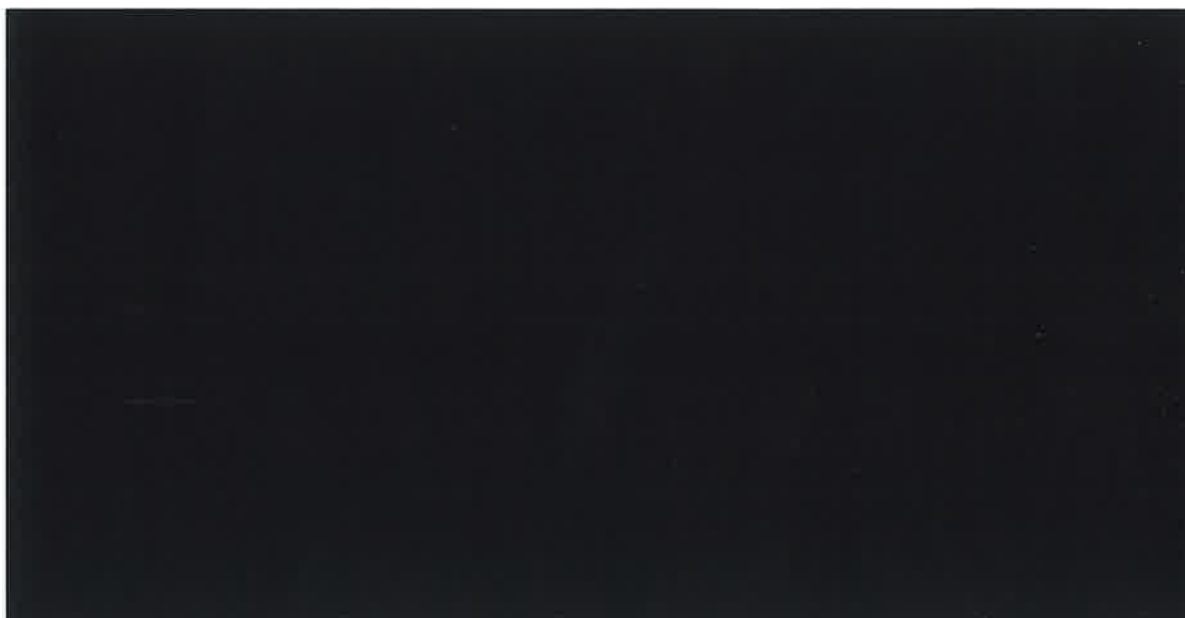
	2036	2037	2038
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Zdroj: (ENVIROS, 2023), (PwC, 2023)

4.4.2.3 *Ostatní investice*

Přehled plánovaných investic (kromě nové linky K1 a rekonstrukce linek K2 a K3) je uveden v grafu níže. Investiční náklady se v business plánu již nenavýšují o inflaci. Investice do [redacted] nejsou v grafu zahrnuty, ale jsou popsány separátně, viz níže. [redacted] nejsou v business plánu zahrnuty dle instrukcí od Společnosti.

Graf 6 Ostatní investice (kromě nové linky K1, rekonstrukce linek K2 a K3, [redacted])

Zdroj: (PwC, 2023 str. 16)

4.4.2.4 *Identifikovaná rizika*

Dopad inflace na očekávané investiční náklady

U položky investičních nebyl aplikován přístup průběžného navyšování v jednotlivých letech o očekávanou míru inflace tak, jak tomu je u ostatních položek. Z vyjádření zástupců Společnosti vyplývá, že tomu bylo z důvodu, že uvedené částky mají být již hrubým odhadem budoucího nákladu a dopad případných odchylek na ekonomický model byl testován citlivostní analýzou.

5 Srovnání cen materiálů [redacted] se současným stavem

5.1 Vývoj investičních nákladů

Na základě předložených podkladů jsme provedli srovnání celkových investičních nákladů tak, jak se vyvíjelo v čase.

Prvotní výchozí hodnotou je předpokládaná cena investice v rámci Dokumentace pro územní rozhodnutí (DÚR), která uvádí očekávaný investiční náklad ve výši [redacted] bez DPH.

V rámci výběrového řízení [redacted] v celkové výši [redacted] bez DPH. Tato [redacted] byla po sérii jednání upravena na [redacted] za samotné dílo ve výši [redacted] bez DPH (bez započtení [redacted]).

V souladu s naším zadáním jsme se věnovali především vyhodnocení změny mezi [redacted], resp. k současnému stavu. Provedli jsme tedy indexaci nabídkových cen s využitím cenových ukazatelů ve stavebnictví pro stavební část Projektu a s využitím indexu cen průmyslových výrobců pro technologickou část Projektu.

Mezisoučet, spalovací systém/kotel, poz. 1 až 17
Mezisoučet, systém čištění spalin, poz. 20 až 25
Mezisoučet, parní turbína, poz. 30 až 36
Mezisoučet, kondenzátní systém, poz. 40 až 42
Mezisoučet, systém dálkového vytápění, poz. 50 až 51
Mezisoučet, generátor, poz. 60 až 63
Mezisoučet, pomocná zařízení, poz. 70 až 72
Mezisoučet, elektro zařízení, poz. 80 až 93
Mezisoučet, řídicí a monitorovací systém (CMS), poz. 100 až 111
Mezisoučet, stavební práce a standardní projekty, poz. 130 až 135
Mezisoučet, různá zařízení, poz. 140 až 145
Mezisoučet, spotřebně díly, poz. 150
Mezisoučet, náhradní díly, poz. 160
Mezisoučet, provedení projektu, dokumentace a Dočasné Práce, poz. 170 až 185
Mezisoučet, stavební konstrukce SO 101, poz. 190 až 198
Mezisoučet, stavební konstrukce SO 102, poz. 200 až 208
Mezisoučet, stavební konstrukce SO 103, poz. 210 až 218
Mezisoučet, stavební konstrukce SO 106, poz. 220 až 228
Mezisoučet, stavební konstrukce SO 411, poz. 230 až 238
Mezisoučet, stavební konstrukce SO 501, poz. 240 až 248
Mezisoučet, stavební konstrukce SO 502, poz. 250 až 258
Mezisoučet, stavební konstrukce – ostatní, poz. 260 až 267
Mezisoučet, náklady na zajištění, poz. 280 až 282

Cena Díla, poz. 290

Zdroj: Analýza KPMG

Z vývoje cen oproti [redacted], kdy [redacted], vyplývá, že aktuální cena Projektu by se mohla pohybovat až okolo hodnoty [redacted]. Vyjednaná sleva k [redacted] se tak, [redacted], jeví jako ekonomicky výhodná.

5.2 Srovnání predikčních modelů investičních nákladů

V rámci přípravy projektu bylo několikrát přistoupeno k přepočtení odhadu investičních nákladů externími společnostmi. V obou případech byla jako výchozí hodnota použita hodnota projektu pro DÚR z roku 2020.

Indikaci investičních nákladů (vždy k roku 2023) shrnuje následující graf. Tyto odhady se značně liší. Je možné, že rozdíl mezi indexovanými investičními náklady podle dokumentace pro DÚR a [redacted] může být potenciálně způsoben úpravou (zpřesněním) specifikace. Obdobně též APOGEO vycházelo při svém ocenění z dokumentace pro DÚR a příslušný rozsah oceňovalo k roku 2023.

Pro (pouze) rámcové srovnání jsme přistoupili k porovnání veřejně dostupných informací o investičních nákladech na ZEVO Mělník, které by měla realizovat skupina ČEZ. Tyto dosahují celkem 13,2 mld. Kč, při předpokládané kapacitě 320 tis. tun odpadu ročně¹³. Prostým přepočtem investičních nákladů na tunu odpadu (při absenci bližší specifikace) a vynásobením kapacitou kotle K1 docházíme k hodnotě [redacted]. V tomto kontextu se pak investiční náklady na Projekt nejeví jako nadsazené.

Následující graf shrnuje jednotlivé indikace investičních nákladů k roku 2023.

¹² Za [redacted] cenu pro účely srovnání se považuje samotná cena díla ve výši [redacted] bez [redacted] a hodnotě [redacted] (tj. celková [redacted] bez DPH)

¹³ <https://www.newstream.cz/money/cez-dostane-dosud-nejvyssi-dotaci-6-1-miliardy-z-modernizacniho-fondu>

Pozn. Přepočtené náklady DÚR 2025 (PwC) vycházejí z Aktualizace nezávislého posouzení původního rozpočtu (OHBI – linka K1) zpracovaného společností PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. dne 30. ledna 2023. Přepočtené náklady DÚR 2025 (APOGEO) vycházejí z Odborného stanoviska č. 359-91/2023 zpracovaného společností PKF APOGEO Esteem, a.s. dne 8. září 2023. Přepočtená hodnota investice ZEVO Mělník vychází ze zveřejněného údaje investice 13,26 mld. Kč a očekávané kapacity 320 000 t/rok. Za konečnou nabídkovou cenu pro účely srovnání se považuje samotná cena díla ve výši [redacted] bez [redacted].

V každém případě se jedná se o natolik zásadní investici (i přes předpokládanou dotaci) s významným dopadem na finanční pozici a stabilitu společnosti SAKO, že považujeme za vhodné zvážit i ekonomické dopady alternativních možností rozvoje.

6 Alternativní možnosti rozvoje a jiné aspekty Projektů

Následující přehled představuje příkladný výčet alternativních možností rozvoje SAKO, případně jiné aspekty realizace Projektů či příležitosti s ním spojené.

Tento výčet není úplný, ale navazuje na rizika či jiné faktory zmíněné v této Zprávě. Jednotlivé alternativy nebyly podrobeny žádné další analýze a vyžádaly by si samostatnou ekonomickou analýzu a posouzení dalších aspektů, včetně mimoekonomických.

A Reference

ENVIROS. 2023. *Technické due diligence SAKO Brno, a.s.* Praha : ENVIROS, s.r.o., 2023.

PwC. 2023. *Ekonomické vyhodnocení investice do nové linky K1 společnosti SAKO Brno, a.s.* Praha : PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., 2023.

B Příloha: Finanční výkazy Společnosti

B.1 Rozvaha Společnosti – aktiva, vybrané položky

(v tis. Kč)	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	2019/18	2020/19	2021/20	2022/21
Dlouhodobý majetek	1 502 379	1 350 774	1 435 160	1 427 729	1 889 830	-10,1%	6,2%	-0,5%	32,4%
Dlouhodobý nehmotný majetek (DNM)	1 674	2 037	2 719	2 428	2 731	21,7%	33,5%	-10,7%	12,5%
Ocenitelná práva	395	553	644	251	1 803	40,0%	16,5%	-61,0%	618,3%
Software	373	535	631	243	1 800	43,4%	17,9%	-61,5%	640,7%
Ocenitelná práva	22	18	13	8	3	-18,2%	-27,8%	-38,5%	-62,5%
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	881	698	837	1 187	705	-20,8%	19,9%	41,8%	-40,6%
Poskytnuté zálohy na DNM a nedokončený DNM	398	786	1 238	990	223	97,5%	57,5%	-20,0%	-77,5%
Poskytnuté zálohy na DNM	143	0	0	0	0	-100,0%	n.a.	n.a.	n.a.
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	255	786	1 238	990	223	208,2%	57,5%	-20,0%	-77,5%
Dlouhodobý hmotný majetek	1 401 124	1 347 003	1 431 822	1 418 818	1 841 777	-3,9%	6,3%	-0,9%	29,8%
Pozemky a stavby	709 419	700 351	753 694	738 643	722 838	-1,3%	7,6%	-2,0%	-2,1%
Pozemky	167 428	176 653	229 681	234 860	239 959	5,5%	30,0%	2,3%	2,2%
Stavby	541 991	523 698	524 013	503 783	482 879	-3,4%	0,1%	-3,9%	-4,1%
Hmotné movité věci a jejich soubory	666 712	601 372	595 165	544 916	528 518	-9,8%	-1,0%	-8,4%	-3,0%
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	40	40	40	40	40	0%	0%	0%	0%
Poskytnuté zálohy na DHM a nedokončený DHM	24 953	45 240	82 923	135 219	590 381	81,3%	83,3%	63,1%	336,6%
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	918	1 694	0	46 424	41 617	84,5%	-100,0%	n.a.	-10,4%
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	24 035	43 546	82 923	88 795	548 764	81,2%	90,4%	7,1%	518,0%
Dlouhodobý finanční majetek	99 581	1 734	619	6 483	45 322	-98,3%	-64,3%	947,3%	599,1%
Podíly v ovládaných a řízených osobách	1 731	1 734	619	6 483	45 322	0,2%	-64,3%	947,3%	599,1%

Zápůjčky a úvěry – ostatní	97 850	0	0	0	0	-100,0%	n.a.	n.a.
Oběžná aktiva	700 206	993 893	1 043 578	1 175 770	1 067 471	41,9%	5,0%	12,7%
Zásoby	40 081	43 296	44 645	33 789	36 332	8,0%	3,1%	-24,3%
Materiál	39 434	42 589	43 552	31 170	35 438	8,0%	2,3%	-28,4%
Nedokončená výroba a polotovary	631	707	1 093	2 619	894	12,0%	54,6%	139,6%
Poskytnuté zálohy na zásoby	16	0	0	0	0	-100,0%	n.a.	n.a.
Dlouhodobé pohledávky	3 461	499	0	0	0	-85,6%	-100,0%	n.a.
Dlouhodobé pohledávky z obchodních vztahů	3 461	499	0	0	0	-85,6%	-100,0%	n.a.
Krátkodobé pohledávky	90 658	118 969	121 624	146 740	274 007	31,2%	2,2%	20,7%
Krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů	73 775	79 190	76 717	112 033	121 441	7,3%	-3,1%	46,0%
Stát – daňové pohledávky	14 544	37 063	42 653	32 166	52 067	154,8%	15,1%	-24,6%
Krátkodobé poskytnuté zálohy	949	1 062	993	1 275	847	11,9%	-6,5%	28,4%
Krátkodobé dohadné účty aktivní	261	289	158	167	4,304	10,7%	-45,3%	5,7%
Krátkodobé jiné pohledávky	1 129	1 365	1 103	1 099	95 348	20,9%	-19,2%	-0,4%
Krátkodobý finanční majetek	28 790	97 850	68 490	0	0	239,9%	-30,0%	-100,0%
Ostatní krátkodobý finanční majetek	28 790	97 850	68 490	0	0	239,9%	-30,0%	-100,0%
Peněžní prostředky	537 216	733 279	808 819	995 241	757 132	36,5%	10,3%	23,0%
Peníze	432	592	987	945	107	37,0%	66,7%	-4,3%
Účty v bankách	536 784	732 687	807 832	994 296	757 025	36,5%	10,3%	23,1%
Časové rozlišení aktivní	16 418	13 505	13 157	7 453	8 030	-17,7%	-2,6%	-43,4%
Náklady příštích období	16 082	13 361	8 927	6 805	7 055	-16,9%	-33,2%	-23,8%
Příjmy příštích období	336	144	4 230	648	975	-57,1%	2837,5%	-84,7%
CELKEM AKTIVA	2 219 003	2 358 172	2 491 895	2 610 952	2 965 331	6,3%	5,7%	4,8%

Zdroj: Účetní závěrky společnosti SAKO, justice

B.2 Rozvaha Společnosti – pasiva

(v tis Kč)	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	2019/18	2020/19	2021/20	2022/21
Vlastní kapitál	2 047 509	2 168 822	2 282 553	2 389 729	2 662 377	5,9%	5,2%	4,7%	11,4%
Základní kapitál	1 505 817	1 505 817	1 505 817	1 505 817	1 505 817	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Základní kapitál	1 505 817	1 505 817	1 505 817	1 505 817	1 505 817	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ážio a kapitálové fondy	1 663	16 607	454	541	-5 874	898,6%	-97,3%	19,2%	-1185,8%
Kapitálové fondy	1 663	16 607	454	541	-5 874	898,6%	-97,3%	19,2%	-1185,8%
Ostatní kapitálové fondy	67	15 008	0	0	0	22300,0%	-100,0%	n.a.	n.a.
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	1 596	1 599	454	541	-5 874	0,2%	-71,6%	19,2%	-1185,8%
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	52 005	63 280	62 087	76 428	95 136	21,7%	-1,9%	23,1%	24,5%
Statutární fond a ostatní fondy	52 005	63 280	62 087	76 428	95 136	21,7%	-1,9%	23,1%	24,5%
Výsledek hospodaření minulých let	369 481	460 248	570 791	619 855	788 234	24,6%	24,0%	8,6%	27,2%
Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	369 481	460 781	570 791	619 855	788 234	24,7%	23,9%	8,6%	27,2%
Jiný výsledek hospodaření minulých let	0	-533	0	0	0	n.a.	-100,0%	n.a.	n.a.
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	118 543	122 870	143 404	187 088	279 064	3,7%	16,7%	30,5%	49,2%
Cizí zdroje	168 192	187 166	205 438	219 387	301 691	11,3%	9,8%	6,8%	37,5%
Rezervy	16 922	29 422	55 864	54 517	82 013	73,9%	89,9%	-2,4%	50,4%
Rezerva na daň z příjmů	0	24 009	36 652	45 560	72 100	n.a.	52,7%	24,3%	58,3%
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	12 928	0	0	0	0	-100,0%	n.a.	n.a.	n.a.
Ostatní rezervy	3 994	5 413	19 212	8 957	9 913	35,5%	254,9%	-53,4%	10,7%
Dlouhodobé závazky	94 099	98 900	95 995	101 027	100 645	5,1%	-2,9%	5,2%	-0,4%
Dlouhodobé závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	23	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Dlouhodobé závazky – odložené daňové závazek	94 099	98 900	95 995	94 132	93 728	5,1%	-2,9%	-1,9%	-0,4%
Dlouhodobé jiné závazky	0	0	0	6 895	6 894	n.a.	n.a.	n.a.	0,0%

Krátkodobé závazky	57 171	58 844	53 579	70 738	119 033					
Krátkodobé přijaté zálohy	7	4 135	4 126	4 078	5 299	58971,4%	2,9%	-8,9%	32,0%	68,3%
Krátkodobé závazky z obchodních vztahů	19 747	23 436	23 129	29 149	77 353	18,7%	18,7%	-0,2%	-1,2%	29,9%
Závazky k zaměstnancům	10 485	12 415	13 378	17 063	20 612	18,4%	18,4%	-1,3%	26,0%	165,4%
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	6 538	7 619	8 071	8 915	10 411	16,5%	16,5%	7,8%	27,5%	20,8%
Stát – daňové závazky a dotace	15 727	7 935	2 632	2 427	3 258	-49,5%	-49,5%	5,9%	10,5%	16,8%
Krátkodobé dohadné účty pasivní	4 175	2 945	1 793	1 709	1 653	-29,5%	-29,5%	-66,8%	-7,8%	34,2%
Krátkodobé jiné závazky	492	359	450	7 397	447	-27,0%	-27,0%	-39,1%	-4,7%	-3,3%
Časové rozlišení pasivní	3 302	2 184	3 904	1 836	1 263	-33,9%	-33,9%	25,3%	1543,8%	-94,0%
Výdaje příštích období	0	63	20	0	0	n.a.	n.a.	-68,3%	-100,0%	n.a.
Výnosy příštích období	3 302	2 121	3 884	1 836	1 263	-35,8%	-35,8%	83,1%	-52,7%	-31,2%
CELKEM PASIVA	2 219 003	2 358 172	2 491 895	2 610 952	2 965 331	6,3%	6,3%	5,7%	4,8%	13,6%

Zdroj: Účetní závěrky společnosti SAKO, justice

B.3 Výkaz zisku a ztráty Společnosti

(v tis Kč)	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	2019/18	2020/19	2021/20	2022/21
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	713 528	762 105	827 670	897 940	1 065 730	6,8%	8,6%	8,5%	18,7%
Tržby celkem	713 528	762 105	827 670	897 940	1 065 730	6,8%	8,6%	8,5%	18,7%
Spotřeba materiálu a energie	93 903	99 558	88 888	106 598	109 026	6,0%	-10,7%	19,9%	2,3%
Služby	129 344	134 450	121 407	124 447	161 709	3,9%	-9,7%	2,5%	29,9%
Výkonová spotřeba	223 247	234 008	210 295	231 045	270 735	4,8%	-10,1%	9,9%	17,2%
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-414	-76	-386	-1 526	1 725	-81,6%	407,9%	295,3%	-213,0%
Aktivace	0	0	-21	0	0	n.a.	n.a.	-100,0%	n.a.
Osobní náklady	244 859	284 495	302 912	326 654	357 355	16,2%	6,5%	7,8%	9,4%
Úpravy hodnot dlouhodobého majetku	130 739	126 561	129 203	141 805	125 976	-3,2%	2,1%	9,8%	-11,2%
Úpravy hodnot pohledávek	-458	737	1 096	-207	29 684	-260,9%	48,7%	-118,9%	-14440,1%
Ostatní provozní výnosy	34 060	29 586	23 405	42 517	55 376	-13,1%	-20,9%	81,7%	30,2%
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	6 805	968	4 314	7 109	14 054	-85,8%	345,7%	64,8%	97,7%
Tržby z prodeje materiálu	16 830	18 842	15 498	31 262	32 487	12,0%	-17,7%	101,7%	3,9%
Jiné provozní výnosy	10 425	9 776	3 593	4 146	8 835	-6,2%	-63,2%	15,4%	113,1%
Ostatní provozní náklady	6 287	4 644	35 675	15 998	35 674	-26,1%	668,2%	-55,2%	123,0%
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	6 471	526	2 308	3 286	8 150	-91,9%	338,8%	42,4%	148,0%
Zůstatková cena prodaného materiálu	39	652	1 628	7 056	7 619	1571,8%	149,7%	333,4%	8,0%
Daně a poplatky	3 525	4 247	4 258	4 714	4 287	20,5%	0,3%	10,7%	-9,1%
Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	-16 072	-11 509	13 799	-10 254	955	-28,4%	-219,9%	-174,3%	-109,3%
Jiné provozní náklady	12 324	10 728	13 682	11 196	14 663	-13,0%	27,5%	-18,2%	31,0%
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	143 328	141 322	172 301	226 688	299 957	-1,4%	21,9%	31,6%	32,3%
Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	3 473	2 059	2 620	1 116	0	-40,7%	27,2%	-57,4%	-100,0%
Výnosové úroky	1 819	8 810	5 235	5 484	51 062	384,3%	-40,6%	4,8%	831,1%
Ostatní finanční výnosy	24	35	339	2 037	150	45,8%	868,6%	500,9%	-92,6%
Ostatní finanční náklady	112	218	3 377	4 644	648	94,6%	1449,1%	37,5%	-86,0%

Finanční výsledek hospodaření (+/-)	5 204	10 686	4 817	3 993	50 564	105,3%	-54,9%	-17,1%	1166,3%
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	148 532	152 008	177 118	230 681	350 521	2,3%	16,5%	30,2%	52,0%
Daň z příjmů	29 989	28 736	33 714	43 593	71 457	-4,2%	17,3%	29,3%	63,9%
Výsledek hospodaření po zdanění	118 543	123 272	143 404	187 088	279 064	4 0%	16,3%	30,5%	49,2%

Zdroj: Účetní závěrky společnosti SAKO, justice

C Příloha: Poskytnuté podklady

Název dokumentu
Výroční zpráva 2018
Výroční zpráva 2019
Výroční zpráva 2020
Výroční zpráva 2021
Výroční zpráva 2022
SAKO WASTE-TO-ENERGY PRE-FEASIBILITY STUDY Copenhagen: Ramboll, 2019
Studie proveditelnosti projektu Odpadové hospodářství Brno II – linka K1 a Analýza možného vývoje cen nakládání s odpady Praha: PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., 2019
Technické due diligence SAKO Brno, a.s. Praha : ENVIROS, s.r.o., 2023.
Ekonomické vyhodnocení investice do nové linky K1 společnosti SAKO Brno, a.s. Praha : PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., 2023
Scénáře a senzitivity ohledně financování nové linky K1 pro poradu vedení SAKA, Praha : PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., 2023
Plán investic a oprav 2022–2052, SAKO Brno, a.s.
Aktualizace nezávislého posouzení původního rozpočtu (OHB II – linka K1) Praha : PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., 2023
ODBORNÉ STANOVISKO č. 359-91/2023 Posouzení investičních nákladů projektu: Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1) Praha: PKF APOGEO Esteem, a.s., 2023
[REDACTED]
Description of the synergies between project of Teplárny Brno, a.s. a SAKO Brno, a.s., Brno: Teplárny Brno, a.s., 2022

OHB II – linka K1, posouzení záměru z dopravního hlediska

09/2023

ZPRACOVAL:

Středisko koncepce dopravy

OBSAH

1	ÚVOD	5
2	DOPRAVNÍ ZATÍŽENÍ VZNIKLÉ PŮSOBENÍM PROJEKTU.....	6
2.1	PROGNÓZA DOPRAVNÍHO ZATÍŽENÍ – BEZ REALIZOVANÉ VLEČKY	6
2.2	PROGNÓZA DOPRAVNÍHO ZATÍŽENÍ – S REALIZOVANOU VLEČKOU	7
2.3	ŠIRŠÍ OBLAST OVLIVNĚNÁ PROJEKTEM	7
2.4	DOPADY PROJEKTU NA DOPRAVU V MĚSTĚ BRNO – BEZ REALIZOVANÉ VLEČKY	10
2.5	DOPADY PROJEKTU V MÍSTĚ NAPOJENÍ AREÁLU SAKO NA DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURU	11
2.6	KAPACITNÍ POSOUZENÍ	14
2.7	ODHAD DOPRAVNÍHO VÝKONU GENEROVANÉHO PROJEKTEM.....	24
3	MOŽNOSTI OBNOVENÍ PROVOZU NA VLEČCE	25
4	ZÁVĚR.....	27

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>OBRÁZEK 2.1 – DOPRAVNÍ ZATÍŽENÍ NÁKLADNÍ SILNIČNÍ DOPRAVOU VE SPÁDOVÉ OBLASTI 58KM, ZDROJ DAT ŘSD ČR.</i>	<i>9</i>
<i>OBRÁZEK 2.2 – DOPRAVNÍ ZATÍŽENÍ OSOBNÍMI AUTOMOBILY VE SPÁDOVÉ OBLASTI 58 KM, ZDROJ DAT ŘSD ČR.</i>	<i>10</i>
<i>OBRÁZEK 2.3 – ŘEŠENÁ KŘIŽOVATKA SAKO/JEDOVNICKÁ, ZDROJ: MAPY.CZ</i>	<i>12</i>
<i>OBRÁZEK 2.4 – DOPRAVNÍ NEHODY NA KŘIŽOVATCE 2010-2023, ZDROJ: POLICIE ČR</i>	<i>13</i>
<i>OBRÁZEK 2.5 – VMO A NOVÉ ŘEŠENÍ NAPOJENÍ SAKO, ZDROJ: ŘSD ČR</i>	<i>13</i>
<i>OBRÁZEK 2.6 – KARTOGRAM HODINOVÝCH INTENZIT UL. JEDOVNICKÁ X SAKO, SCÉNÁŘ 1</i>	<i>16</i>
<i>OBRÁZEK 2.7 – PROTOKOL POSOUZENÍ KAPACITY UL. JEDOVNICKÁ X SAKO, SCÉNÁŘ 1</i>	<i>19</i>
<i>OBRÁZEK 2.8 – KARTOGRAM HODINOVÝCH INTENZIT UL. JEDOVNICKÁ X SAKO, SCÉNÁŘ 2</i>	<i>21</i>
<i>OBRÁZEK 2.9 – PROTOKOL POSOUZENÍ KAPACITY UL. JEDOVNICKÁ X SAKO, SCÉNÁŘ 2</i>	<i>23</i>
<i>OBRÁZEK 3.1 – PLÁNEK ZAPOJENÍ VLEČKY</i>	<i>25</i>

SEZNAM TABULEK

<i>TABULKA 2.1 – VSTUPY A VÝSTUPY PROGNÓZY DOPRAVNÍHO ZATÍŽENÍ</i>	<i>6</i>
<i>TABULKA 2.2 – SROVNÁNÍ PŘÍRŮSTKŮ OBJEMŮ DOPRAVY GENEROVANÝCH PROJEKTEM</i>	<i>7</i>
<i>TABULKA 2.3 – SROVNÁNÍ INTENZIT GENEROVANÝCH PROJEKTEM A PRŮMĚRNÝCH INTENZIT VE SPÁDOVÉ OBLASTI</i>	<i>8</i>
<i>TABULKA 2.4 – SROVNÁNÍ INTENZIT GENEROVANÝCH PROJEKTEM A PRŮMĚRNÝCH INTENZIT V BRNĚ</i>	<i>11</i>
<i>TABULKA 2.5 – KŘIŽOVATKOVÉ POHYBY NA HODNOCENÉ KŘIŽOVATCE</i>	<i>12</i>
<i>TABULKA 2.6 – MEZNÍ DOBY ZDRŽENÍ NA VJEZDU DO NEŘÍZENÉ ÚROVŇOVÉ KŘIŽOVATKY</i>	<i>15</i>

SEZNAM ZKRATEK

CSD	celostátní sčítání dopravy
ČR	Česká republika
ČSN	česká technická norma
IAD	individuální automobilová doprava
LN	lehká nákladní vozidla
O	osobní vozidla
PUMM	Plán udržitelné městské mobility
RPDI	roční průměr denních intenzit
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SAKO	Spalovna komunálního odpadu
SSZ	světelné signalizační zařízení
SW	software
TP	technický předpis
TV	těžká vozidla
ÚKD	úroveň kvality dopravy
ÚP	územní plán
VMO	Velký městský okruh
vozk _m	vozokilometry

1 ÚVOD

Účelem tohoto dokumentu je zhodnotit záměr na výstavbu Vysoce účinného zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1) z dopravního hlediska. Jedná se o dlouhodobě plánované rozšíření provozu Spalovny komunálního odpadu v Brně o nový spalovenský kotel K1. Dále bude tento záměr zmiňován jako „projekt“.

Projekt je podrobně popsán z různých pohledů v několika studiích. V tomto dokumentu bychom rozšířili tento popis na možný vliv projektu na dopravní situaci ve městě Brně a navazujícím regionu odkud může docházet ke svozu odpadu.

Významným zdrojem a základnou pro tuto rozvahu jsou zejména následující dokumenty:

- KOMPLETNÍ ANALÝZA PROJEKTU - „Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)“, SAKO Brno, a.s.
- HLUKOVÁ STUDIE – chráněný venkovní prostor staveb ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ BRNO II – LINKA K1, Bucek s.r.o.
- Plán udržitelné městské mobility města Brna, AF-CITYPLAN s.r.o.
- Celostátní sčítání dopravy 2020, ŘSD ČR

2 DOPRAVNÍ ZATÍŽENÍ VZNIKLÉ PŮSOBENÍM PROJEKTU

V této kapitole bude proveden rozbor možného stávajícího a výhledového zatížení silniční dopravou generovaného objektem Spalovny komunálního odpadu v Brně. Budou vyjádřeny **celkové denní objemy** dopravy pro různé kategorie vozidel, což je podstatná informace pro následující kapacitní posouzení křižovatky, kterou je objekt napojen na městskou komunikační síť.

Pro výhledové zatížení a posouzení křižovatky uvažujeme jako **základní rizikový scénář bez zprovoznění vlečky** v areálu SAKO. Jako horizont pro posouzení uvažujeme rok 2030. V případě zprovoznění vlečky by ve vzdálenějším výhledu došlo **k poklesu silničního zatížení pod stávající hodnoty** objemů silniční dopravy. Možný objem nákladní silniční dopravy při zprovoznění vlečky je stručně uveden v kapitole 2.2. Možnostem zprovoznění vlečky se v této dokumentaci věnuje samostatná kapitola 3.

2.1 Prognóza dopravního zatížení – bez realizované vlečky

Pro prognózu dopravního zatížení, které by objekt po realizaci projektu mohl generovat, byla podstatným vstupem zpracovaná Hluková studie a dále i informace obsažené v Kompletní analýze projektu. Pro odhad výhledových objemů dopravy při realizaci projektu jsme vycházeli ze stávajícího poměru mezi disponibilní kapacitou spalovny a skutečným objemem spáleného odpadu. Zde vychází využití kapacity spalovny na 90 %. Stejný poměr jsme použili pro výhledovou plánovanou kapacitu s realizovaným projektem. Objem nákladní dopravy v objektu však netvoří pouze návoz odpadu, ale také odvoz odpadů vzniklých spalovacím procesem i surovin potřebných pro provoz spalovny aj. Celkový stávající přepravní objem nákladní dopravy je tedy přibližně ještě o jednu třetinu vyšší než samotný návoz do spalovny. I ve výhledu po zprovoznění projektu předpokládáme tuto dopravu. V posouzení je uvažováno, že objem této dodatečné dopravy zůstane shodný i po uvedení projektu do provozu.

Při průměrném ložení vozidel 5,5t/vozidlo, které uvažujeme shodné i ve výhledu, vychází nárůst přeprav po zprovoznění projektu přibližně o 31 % oproti současnosti. Pro stanovení intenzit generovaných objektem spalovny je nutné uvažovat se všemi pohyby vozidel – tedy příjezdy ložených i odjezdy prázdných vozidel. Pro kapacitní posouzení byly přepočteny hodnoty za pracovní den na průměrný den v roce tzv. roční průměr denních intenzit (RPDI). Přehled vstupů a výstupů prognózy je uveden v následující tabulce.

rok	současný stav průměr 2016-2018	prognóza včetně K1 2030	rozdíl
kapacita k dispozici (t/rok)	248000	352000	104000
návoz odpadu (t/rok)	223244	316862	93618
přepravní objem celkem (t/rok)	297751	391369	93618
jízdy TV (vozidla/rok)	54250	71307	17057
jízdy, pouze tam (TV/den) RPDI	149	195	47
objem, tam i zpět (TV/den) RPDI	297	391	93
průměrné ložení (t/vozidlo)	5,5	5,5	0
podíl LN, odhad (%)	10,0%	10,0%	0

Tabulka 2.1 – Vstupy a výstupy prognózy dopravního zatížení

Po realizaci projektu lze očekávat na vjezdu do areálu objem **391** těžkých vozidel/24h průměrného dne v roce (RPDI). Oproti současnému stavu by se jednalo o nárůst o **93** vozidel/24h RPDI. Od této hodnoty může dojít k určitým odchylkám. Při předpokladu využití kapacity spalovny na 95 %, stejném poměru navezeného odpadu a celkového přepravního objemu i při navýšené kapacitě a dále možné nižší výhřevnosti odpadu vzhledem k jeho kvalitnějšímu třídění, se odhadovaný objem zvýšil o dalších 98 vozidel na 489 vozidel/24h RPDI. Pro kapacitní posouzení jsme však uvažovali s výše uvedenými pravděpodobnějšími hodnotami 391 TV/24h. Další snížení předpokládaného objemu dopravy pod tuto hodnotu, vzhledem k nutnosti naplnit rozšířenou kapacitu spalovny, není příliš pravděpodobné.

Hodnoty objemů dopravy na profilu vjezdu/výjezdu do areálu SAKO po realizaci projektu:

O osobní vozidla 184 vozidel/24h RPDI

LN lehká nákladní vozidla 39 vozidel/24h RPDI

TV-LN ostatní nákladní vozidla 352 vozidel/24h RPDI

Jedná se o hodnoty pro rok 2030, v součtu za oba směry.

2.2 Prognóza dopravního zatížení – s realizovanou vlečkou

Vzhledem k **probíhajícímu procesu přípravy** je možné, že provoz na vlečce se podaří obnovit před realizací projektu na zkapacitnění spalovny. Rizikem však i v takovém případě zůstává **zajištění celého řetězce** kombinované dopravy a vytvoření dostatečných konsolidovaných **objemů** přeprav na větší vzdálenost, aby bylo **efektivní** používat železniční mód. Pokud přejmeme objemy uvedené v Kompletní analýze, tedy v roce 2026 [] t/rok a v roce 2035 [] t/rok na vlečce, [] dostáváme v roce 2030 přibližně [] . [] K roku **2030** by tedy ve stavu se zprovozněnou vlečkou netvořil přírůstek vozidel s projektem 93 TV, ale [] **TV/24h RPDI**. Ve vzdálenějším výhledu by pak došlo k poklesu silničního zatížení **pod** stávající hodnoty objemů silniční dopravy.

Pro lepší srovnání přidáváme tabulku se srovnáním předpokládaných přírůstků objemů nákladní silniční dopravy generovaných projektem k roku 2030, dle Kompletní analýzy SAKO a prognózy SUDOP.

Přírůstek nákladních vozidel po realizaci projektu	Kompletní analýza SAKO		Prognóza SUDOP	
	s vlečkou	bez vlečky	s vlečkou	bez vlečky
TV/24h RPDI, rok 2030	0		[]	93

Tabulka 2.2 – Srovnání přírůstků objemů dopravy generovaných projektem

2.3 Širší oblast ovlivněná projektem

Jak bylo uvedeno výše, v případě zprovoznění vlečky by ve vzdálenějším výhledu došlo k **poklesu silničního zatížení** objemů silniční dopravy. Vzhledem k tomu uvažujeme **rizikový scénář bez zprovoznění vlečky** v areálu SAKO, který nebyl dosud posuzován. V Kompletní analýze projektu bylo určeno atrakční území v okruhu až 58 km od spalovny, odkud by mělo docházet ke svozu odpadu. Toto území je vyznačeno na následujících kartogramech, včetně dopravního zatížení nákladní a osobní silniční dopravou dle sčítání

ŘSD ČR. Na kartogramech jsou patrné poměrně vysoké hodnoty intenzit nákladní dopravy v porovnání s intenzitami, které by mohl oproti stávajícímu zatížení vygenerovat rozšířený provoz v areálu SAKO působením projektu. Toto srovnání je ještě více patrné z tabulek, kde je uvedeno průměrné zatížení dle CSD 2020 v atrakčním obvodu 58 km a **přírůstek** intenzit způsobený realizací projektu v areálu SAKO.

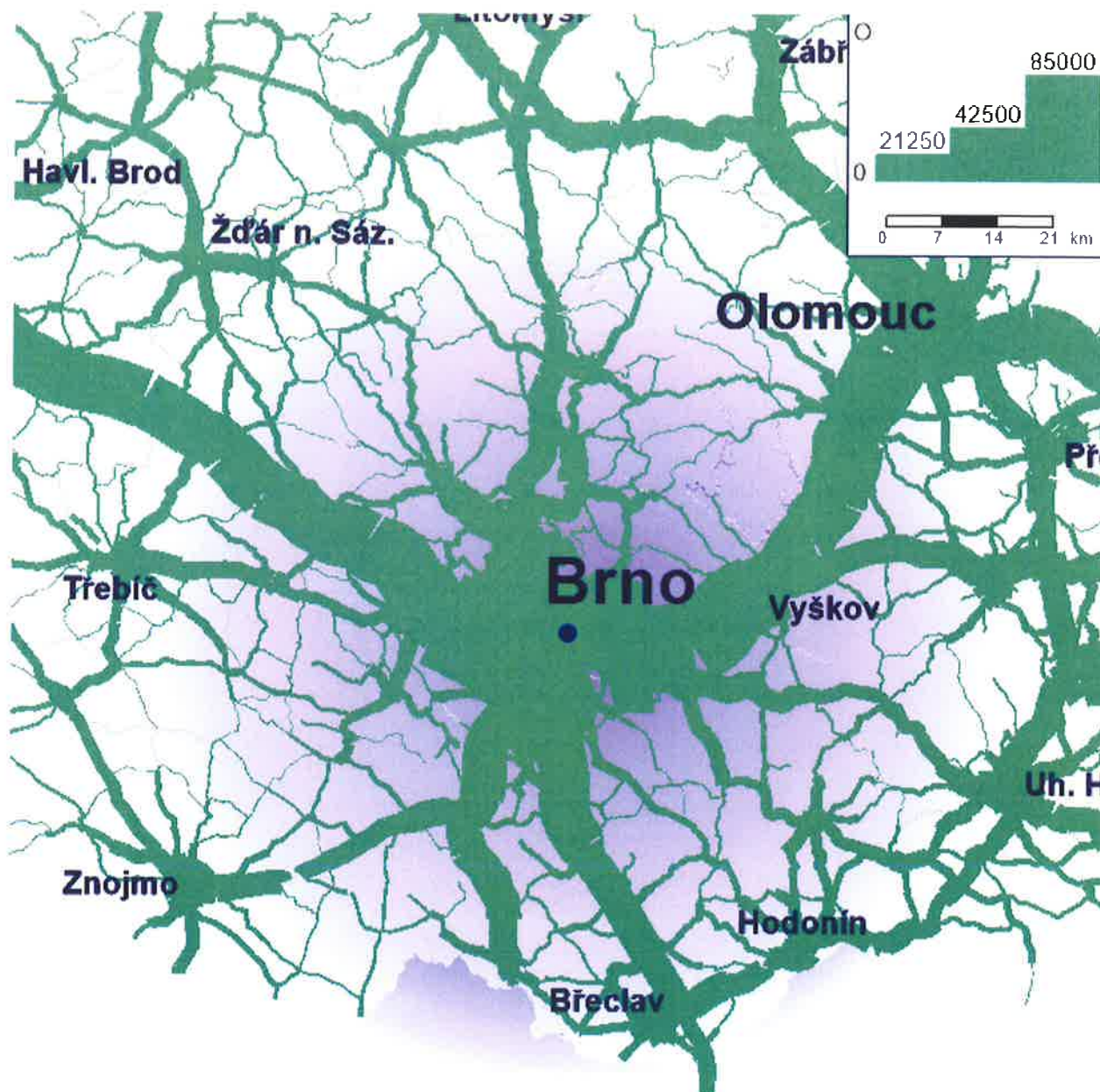
Když uvážíme, že i při rozšíření kapacity spalovny bude podstatná část odpadu stále svážená z města Brna a v navazujícím atrakčním obvodu se zbylá zátěž ještě rozpadne do více směrů, bude přírůstek objemu na navazujících komunikacích v regionu **zanedbatelný**.

vozidla/24h RPDI		O	LN	TV-LN
průměrné intenzity atrakční obvod 58 km dle CSD 2020	D	25470	3770	6047
	I.	13719	1245	968
	II.	4900	424	165
intenzity generované projektem		44	9	84

Tabulka 2.3 – Srovnání intenzit generovaných projektem a průměrných intenzit ve spádové oblasti

Obrázek 2.1 – Dopravní zatížení nákladní silniční dopravou ve spádové oblasti 58km, zdroj dat ŘSD ČR.

Obrázek 2.2 – Dopravní zatížení osobními automobily ve spádové oblasti 58 km, zdroj dat ŘSD ČR.

2.4 Dopady projektu na dopravu v městě Brno – bez realizované vlečky

Uvažujeme **rizikový scénář bez zprovozněné vlečky** v areálu SAKO. Podstatná část odpadu bude i po rozšíření provozu stále svážena z města Brna. Předpokládáme, že u těchto přeprav bude pro vjezd do areálu více bude využít směr z centra, tedy od Bělohorské ulice.

V této rozvaze uvažujeme s horším scénářem, kdy bude realizován projekt zvýšení kapacity SAKO, ale nebude realizován městský okruh VMO. Realizací VMO dojde k navýšení kapacity pro silniční dopravu v ulici Jedovnická, která se stane součástí VMO včetně přeřezání všech křižovatek s VMO na výrazně kapacitnější.

Pokud tedy pracovní předpokládáme 65 % přeprav ve směru do centra, zvýší se po realizaci projektu zatížení ulice Jedovnická ve směru k Bělohorské ulici o **90** vozidel/24h. Jsou uváděna vozidla celkem, tedy osobní + lehká nákladní + ostatní nákladní. V současnosti je dle sčítání CSD 2020 ulice Jedovnická zatížena 17732 vozidly/24h RPDI. Ve výhledu k roku 2030 by dle koeficientů ŘSD mohlo zatížení vzrůst na 20242 vozidel/24h.

Jednalo by se tedy o nárůst zatížení na ulici Jedovnická o **0,5 %** ze stávajících hodnot a **0,4 %** z výhledových hodnot. Tyto hodnoty jsou na navazující městské síti vzhledem k její kapacitě **zanedbatelné**.

Pro ilustraci přikládáme srovnání **přírůstku** zatížení generovaného projektem s průměrnými hodnotami zatížení dle CSD 2020 na území města Brna.

vozidla/24h RPDI		O	LN	TV-LN
průměrné intenzity město Brno dle CSD 2020	D	48782	6133	1046
	I.	28151	2185	945
	II.	14630	1055	328
intenzity generované projektem		44	9	84

Tabulka 2.4 – Srovnání intenzit generovaných projektem a průměrných intenzit v Brně

2.5 Dopady projektu v místě napojení areálu SAKO na dopravní infrastrukturu

Uvažujeme **rizikový scénář bez zprovoznění vlečky** v areálu SAKO. Jak je z výše uvedeného patrné, navýšení objemů dopravy v areálu SAKO vlivem projektu nebude mít zásadní dopad na dopravu v širším regionu ani na území města Brna. Určitý kvalitativní dopad však může mít záměr v místě napojení areálu SAKO na silniční infrastrukturu. Proto bylo provedeno posouzení **dvou scénářů**, které mohou ve výhledu nastat:

1. **Stávající** dopravní infrastruktura, je **realizován projekt** navýšení kapacity SAKO. Tedy **není v provozu VMO** a křižovatka Jedovnická/SAKO je ve stávajících parametrech, intenzity v Jedovnické ulici rostou k roku 2030 **dle koeficientů ŘSD**. Objekt SAKO v souladu s projektem generuje vyšší objemy dopravy.
2. **Výhledová** dopravní infrastruktura, je **realizován projekt** navýšení kapacity SAKO. Tedy **v provozu je celý VMO** tak, jak je předpokládáno v **kartogramech PUMM k roku 2030**. Křižovatka Jedovnická/SAKO je přeložena a zásadně přeřešena. Intenzity v Jedovnické ulici velmi významně vzrostou. Objekt SAKO v souladu s projektem generuje vyšší objemy dopravy.

Vstupem pro posouzení křižovatky v těchto dvou scénářích byly křižovatkové pohyby k roku 2030, které byly odvozeny z vlastní prognózy dopravního objemu z/do areálu SAKO po realizaci projektu a na ulici Jedovnická pak pro scénář 1 z CSD 2020 upraveného růstovými koeficienty ŘSD ČR a pro scénář 2 z platného PUMM.

Křižovatkové pohyby (voz/24h RPDI)	Rok 2030					
	Scénář 1, stávající křižovatka, stávající dopravní infrastruktura			Scénář 2, křižovatka v nové poloze, realizovaný VMO a další infrastruktura dle PUMM		
	O	LN	TV-LN	O	LN	TV-LN
Jedovnická sever - SAKO	32	7	62	0	0	0
SAKO - Jedovnická sever	32	7	62	32	7	62
Jedovnická jih - SAKO	60	13	114	92	20	176
SAKO - Jedovnická jih	60	13	114	60	13	114
Jedovnická jih - Jedovnická sever	8983	558	479	33509	2170	1137
Jedovnická sever - Jedovnická jih	8983	558	479	33509	2170	1137

Tabulka 2.5 – Křižovatkové pohyby na hodnocené křižovatce

Stávající křižovatka není pro řidiče příliš komfortní, vzhledem k vyšším intenzitám na Jedovnické ulici a častému zajíždění těžkých nákladních vozidel do areálu SAKO. Křižovatka není světelně řízená a zejména odbočení vlevo z areálu na čtyřpruhovou komunikaci je problematické. Stávající stav křižovatky je zachycen na následujícím obrázku.

Obrázek 2.3 – Řešená křižovatka SAKO/Jedovnická, zdroj: Mapy.cz

Problémy s odbočením či otáčením vozidel vyjadřuje také grafické znázornění nehod v oblasti z let 2010-2023 uvedené na následujícím obrázku. Často se jedná právě o nehodu při vjezdu/výjezdu z areálu SAKO.

Obrázek 2.4 – Dopravní nehody na křižovatce 2010-2023, zdroj: Policie ČR

Ve výhledovém stavu dle PUMM do roku 2030 by měl být v oblasti realizován Velký městský okruh (VMO). Křižovatka Jedovnická/SAKO je přeložena, zásadně přeřešena s ohledem na zvýšení bezpečnosti a kapacity a je doplněna o SSZ. Navazující křižovatky jsou řešeny jako mimoúrovňové, tedy vysoce kapacitní. Viz následující obrázek z databáze projektů ŘSD ČR.

Obrázek 2.5 – VMO a nové řešení napojení SAKO, zdroj: ŘSD ČR

2.6 Kapacitní posouzení

Tato část je věnována kapacitnímu posouzení křižovatky sil. II/373 ul. Jedovnická a vstupu do areálu SAKO. Kapacitní posouzení se provádí dle TP 188 – Posuzování kapacity křižovatek a úseků pozemních komunikací.

Dle ČSN 73 6101 je kapacitní posouzení provedeno na příslušnou výhledovou padesátirázovou intenzitu, uvažovanou po uvedení do provozu, v tomto případě se tedy jedná o rok 2030.

Kapacita křižovatky se vyjadřuje úrovní kvality dopravy (ÚKD), která charakterizuje ztrátový čas neboli střední dobu zdržení jednotlivých podřazených proudů. Úroveň kvality dopravy může být pro hlavní a vedlejší komunikaci různá, záleží na typu komunikace vstupující do křižovatky. Podle ČSN 73 6102 se pro křižovatky požadují následující stupně ÚKD na:

• dálnicích a silnicích I. třídy	stupeň C ,
• silnicích II. třídy	stupeň D ,
• silnicích III. třídy	stupeň E ,
• rychlostních místních komunikacích a přechodových úsecích	stupeň D ,
• místních komunikacích a veřejně přístupných účelových komunikacích	stupeň E .

Teoretická kapacita jednotlivých typů křižovatek je následující:

• styková / průsečná	cca 1 500 – 2 000 voz/hod,
• okružní s 1 jízdním pruhem na okruhu	cca 2 000 – 2 700 voz/hod,
• turbo-okružní	cca 2 500 – 3 500 voz/hod,
• řízená SSZ	cca 3 000 – 6 400 voz/hod.

Skutečná kapacita křižovatky je však závislá na mnoha faktorech např. na rozdělení intenzit dopravy do jednotlivých dopravních proudů, na skladbě dopravního proudu, intenzitě chodců, dosahovaných rychlostí vozidel, úpravě přednosti v jízdě nebo na geometrickém uspořádání křižovatky. Důležitým prvkem ovlivňujícím kapacitu křižovatky je kolizní levé odbočení, a to jak na hlavní, tak na vedlejší komunikaci. Úpravou geometrického uspořádání lze dosáhnout zvýšení kapacity neřízené křižovatky. Mezi takové úpravy například patří:

- přidání řadícího pruhu pro levé odbočení z hlavní komunikace,
- rozšíření společného pruhu na vjezdu z vedlejší komunikace tak, aby vozidla měla možnost řazení vedle sebe,
- přidání řadícího pruhu na vjezdu z vedlejší komunikace,
- snížení rychlosti jízdy na hlavní komunikaci.

Kapacita neřízené úrovňové křižovatky je dána kapacitami jednotlivých podřazených proudů. Kapacita jednotlivého podřazeného proudu je podmíněna počtem časoprostorových mezer mezi vozidly v nadřazených proudech přijatelných pro začlenění nebo křižování vozidel podřazeného proudu.

Kapacita neřízené úrovně křižovatky je dostatečná, pokud je na všech dopravních proudech střední doba zdržení t_w menší nebo rovna nejvyšší přípustné hodnotě doby zdržení $t_{w,lim}$ pro příslušný stupeň UKD podle ČSN 73 6102.

Výsledný stupeň UKD pro celou křižovatku je stanoven na základě nejméně příznivého hodnocení s nejvyšší střední dobou zdržení t_w .

Úroveň kvality dopravy (UKD) [-]		Střední doba zdržení (t_w) [s]
Označení	Charakteristika	
A	Velmi dobrá (doba zdržení je velmi malá)	≤ 10
B	Dobrá (zdržení je ještě bez front)	≤ 20
C	Uspokojivá (ojediněle krátké fronty)	≤ 30
D	Dostatečná (stabilní stav s vysokými ztrátami)	≤ 45
E	Nestabilní (nestabilní stav)	> 45
F	Nevyhovující (překročena kapacita komunikace)	$a_v > 1$

Tabulka 2.6 – Mezní doby zdržení na vjezdu do neřízené úrovně křižovatky

Použitou metodu výpočtu je možné použít pouze za předpokladu, že se jedná o křižovatku s určením přednosti v jízdě dopravním značením. Výpočet také nepočítá s vlivem přecházejících chodců.

V případě křižovatky, která se nachází v blízkosti další křižovatky, je nutné prověřit jejich vzájemný vliv, tj. zda fronta čekajících vozidel na vjezdu do křižovatky nezasahuje do další křižovatky.

Pro výpočet kapacity neřízené úrovně křižovatky je použit software EDIP-Ka, posouzení kapacity světelně řízené křižovatky je provedeno pomocí softwaru EDIP-eL.

2.6.1 Scénář 1, křižovatka II/373 ul. Jedovnická x SAKO – stávající infrastruktura

Uvažujeme **rizikový scénář bez zprovoznění vlečky** v areálu SAKO. V případě zprovoznění vlečky by ve vzdálenějším výhledu došlo k **poklesu silničního zatížení pod stávající hodnoty** objemů silniční dopravy. Jedná se o stávající neřízenou stykovou křižovatku. Na paprsku II/373 ul. Jedovnická (jih) je zřízen samostatný odbočovací pruh pro jízdu vpravo a dva samostatné pruhy pro jízdu přímo. Na paprsku II/373 ul. Jedovnická (sever), je zřízen samostatný pruh pro odbočení vlevo a dva samostatné pruhy pro jízdu rovně. Na vedlejší komunikaci, vstup do areálu SAKO, je navržen jeden společný pruh pro odbočení vlevo a vpravo.

Uvažovaná rychlost na hlavní komunikaci je 80 km/hod.

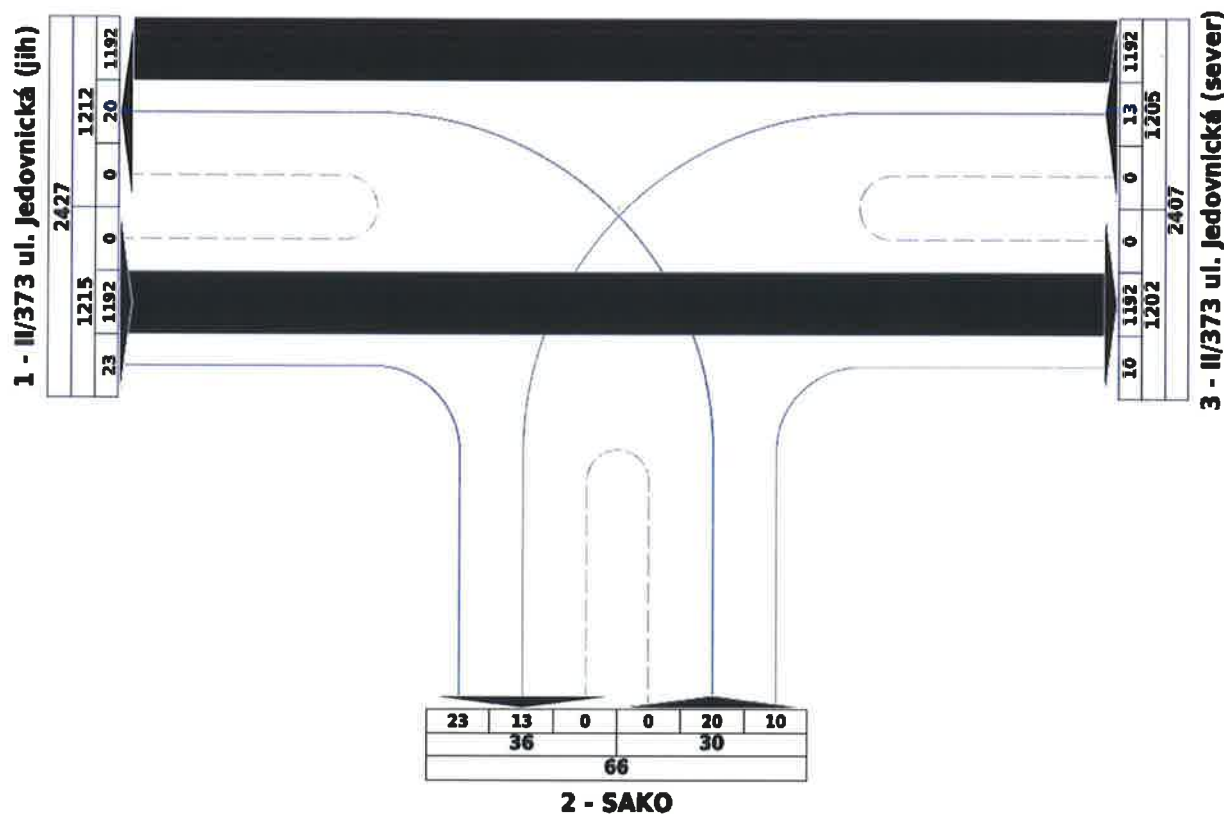
Výsledky kapacitního posouzení:

Úroveň kvality dopravy na hlavní komunikaci: **A**

Úroveň kvality dopravy na vedlejší komunikaci: **E**

Závěr: Posuzovaná křižovatka kapacitně **vyhoví**. Požadavek na úroveň kvality dopravy je splněn jak na hlavní komunikaci, tak i na vedlejší komunikaci.

Kartogram intenzit: II/373 ul. Jedovická x SAKO, rok 2030

Součet intenzit všech vjezdů do křižovatky: 2450 voz/h

Hodnoty jsou uváděny ve voz/h

Obrázek 2.6 – Kartogram hodinových intenzit ul. Jedovnická x SAKO, scénář 1

Protokol pro posouzení kapacity podle TP188 - neřízené úrovňové křižovatky

Název křižovatky		SAKO x II/373		Schéma číslování dopravních proudů		
Název uspořádání		..				
Zatěžovací stav		rok 2030 SAKO aktualizace				
Počet paprsků		3				
Výpracoval		[redacted]		Datum		
Kritérium výkonnosti						
Paprsek	Název komunikace	Kategorie komunikace	UKD_{lim} [-]	t_{w,lim} [s]		
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	silnice II. třídy, rychlostní místní komunikace a přechodové úseky	D	≤ 45 s		
2	SAKO	silnice III. třídy, místní komunikace a veřejné přístupné účelové komunikace	E	-		
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	silnice II. třídy, rychlostní místní komunikace a přechodové úseky	D	≤ 45 s		
4						

Intenzity dopravy

Paprsek	Název komunikace	Proud (vjezd - výjezd)	I _{OA} [voz/h]	I _{NA} + I _A [voz/h]	I _{NS} + I _{AK} [voz/h]	I _M [voz/h]	I _C [cykl/h]	I [voz/h]	I [pvoz/h]	Σ I _V [pvoz/h]
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	1 (1-4)	-	-	-	-	-	-	-	-
		2 (1-3)	1124	21	36	11	-	1192	1236	1271
		3 (1-2)	9	5	9	0	-	23	35	-
2	SAKO	4 (2-1)	7	4	8	0	-	19	29	-
		5 (2-4)	-	-	-	-	-	-	-	44
		6 (2-3)	4	2	4	0	-	10	15	-
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	7 (3-2)	5	3	5	0	-	13	20	-
		8 (3-1)	1124	21	36	11	-	1192	1236	1256
		9 (3-4)	-	-	-	-	-	-	-	-
4		10 (4-3)	-	-	-	-	-	-	-	-
		11 (4-2)	-	-	-	-	-	-	-	-
		12 (4-1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Součet intenzity všech vjezdů do křižovatky								2449		2571

Geometrické uspořádání a provozní podmínky

Paprsek	Název komunikace	Proud (vjezd - výjezd)	Značení přednosti v jízdě	V _{85%} [km/h]	Počet řadících pruhů (H: 0 - 4) (V: 0 - 2)	Číslo pruhu(ů)(1-4) v rámci paprsku	Rozšíření (Bez / vLevo / vPravo / Nejednoznačné)	Délka pruhu nebo rozšíření [m]
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	1 (1-4)	hlavní komunikace	80	-	-		
		2 (1-3)			2	1, 2		
		3 (1-2)			1	3		
2	SAKO	4 (2-1)	Vedlejší komunikace s předností P4 'Dej přednost v jízdě'		1	1	S rozšířením - nejednoznačným	24
		5 (2-4)			-	-		
		6 (2-3)			1	1		
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	7 (3-2)	hlavní komunikace	80	1	1		90
		8 (3-1)			2	2, 3		
		9 (3-4)			-	-		
4		10 (4-3)						
		11 (4-2)						
		12 (4-1)						

Posouzení kapacity - dopravní proudy

Paprsek	Název komunikace	Proud (vjezd - výjezd)	I [pvoz/h]	Kapacita pruhů nadřazených proudů 1. stupně		Základní kapacita pruhů podřazených proudů (= kapacita pruhů podřazených proudů 2. stupně)					
				C [pvoz/h]	a _v [-]	I _H [voz/h]	C _g [pvoz/h]	a _v [-]	L _{95%} [m]	p _{0,n} (*,**) [-]	p _x [-]
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	1 (1-4)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2 (1-3)	1236	3600	0.34	-	-	-	-	-	-
		3 (1-2)	35	1800	0.02	-	-	-	-	-	-
2	SAKO	4 (2-1)	29	-	-	2397	32	-	-	-	-
		5 (2-4)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		6 (2-3)	15	-	-	596	571	0.03	-	-	-
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	7 (3-2)	20	-	-	1215	387	0.05	1	0,95	-
		8 (3-1)	1236	3600	0.34	-	-	-	-	-	-
4		9 (3-4)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		10 (4-3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		11 (4-2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		12 (4-1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Posouzení kapacity - dopravní proudy

Paprsek	Název komunikace	Proud (vjezd - výjezd)	Kapacita pruhů podřazených proudů 3. stupně				Kapacita pruhů podřazených proudů 4. stupně	
			C [pvoz/h]	a _v [-]	p _{0,n} [-]	p _{z,n} [-]	C [pvoz/h]	a _v [-]
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	1 (1-4)	-	-	-	-	-	-
		2 (1-3)	-	-	-	-	-	-
		3 (1-2)	-	-	-	-	-	-
2	SAKO	4 (2-1)	30	0,97	-	-	-	-
		5 (2-4)	-	-	-	-	-	-
		6 (2-3)	-	-	-	-	-	-
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	7 (3-2)	-	-	-	-	-	-
		8 (3-1)	-	-	-	-	-	-
		9 (3-4)	-	-	-	-	-	-
4		10 (4-3)	-	-	-	-	-	-
		11 (4-2)	-	-	-	-	-	-
		12 (4-1)	-	-	-	-	-	-

Posouzení kapacity - společné pruhy smíšených proudů

Paprsek	Název komunikace	Proud	a_v [-]	L_u [m]	ΣI [pvoz/h]	C [pvoz/h]
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	1	-	-	-	-
		2	-	-	-	-
		3	-	-	-	-
2	SAKO	4	0,97	24	44	46
		5	-			
		6	0,03			
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	7	-	-	-	-
		8	-	-	-	-
		9	-	-	-	-
4		10	-	-	-	-
		11	-	-	-	-
		12	-	-	-	-

Posouzení úrovně kvality dopravy

Paprsek	Název komunikace	Proud	I [pvoz/h]	C [pvoz/h]	Rez [pvoz/h]	a_v [-]	t_w [s]	UKD [-]	$L_{95\%}$ [m]	$t_{w,lim}$ [s]	$t_w \leq t_{w,lim}$ Rez > 0
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		1+2+3, 1+2, 1+3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	SAKO	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		4+6	44	46	2	0,97	421	E	47	-	ANO
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	7	20	387	367	0,05	10	A	1	≤ 45 s	ANO
		7+8+9, 7+8, 7+9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4		10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		10+11+12, 10+11, 10+12, 11+12	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Celkové shrnutí

Kapacita neřízené úrovně křižovatky vyhovuje?	ANO
---	-----

Obrázek 2.7 – Protokol posouzení kapacity ul. Jedovnická x SAKO, scénář 1

2.6.2 Scénář 2, křižovatka II/373 ul. Jedovnická x SAKO – výhledový stav po realizaci VMO

V rámci realizace VMO dojde k přestavbě stávající křižovatky. Dle dostupných podkladů je nově uvažováno s křižovatkou řízenou pomocí světelného signalizačního zařízení. Na paprsku II/373 ul. Jedovnická (jih) je zřízen samostatný odbočovací pruh pro jízdu vpravo a dva samostatné pruhy pro jízdu přímo. Na paprsku II/373 ul. Jedovnická (sever) jsou navrženy dva samostatné pruhy pro jízdu rovně. Na vedlejší komunikaci, vstup do areálu SAKO, je navržen jeden pruh pro odbočení vlevo a jeden pruh pro odbočení vpravo. Odbočovací pruh do areálu a připojovací pruh z areálu mají dostatečnou kapacitu, nejsou regulovány SSZ a nejsou tedy součástí posouzení.

Uvažovaná rychlost na hlavní komunikaci je 80 km/hod.

Výsledky kapacitního posouzení:

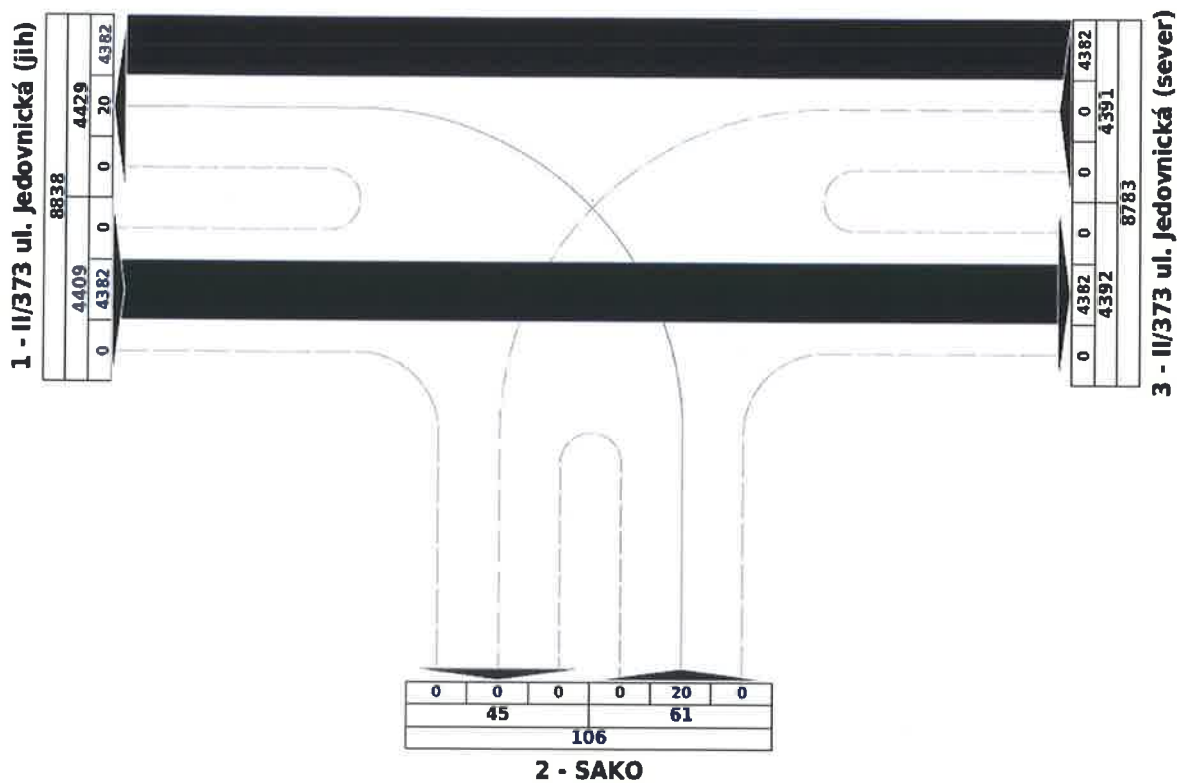
Úroveň kvality dopravy na hlavní komunikaci: **F**

Úroveň kvality dopravy na vedlejší komunikaci: **C**

Závěr: Posuzovaná křižovatka kapacitně **nevyhoví**. Požadavek na úroveň kvality dopravy je splněn na vedlejší komunikaci, ale není splněn na komunikaci hlavní. Z kapacitního posouzení vyplývá, že předpokládané dopravní intenzity na VMO jsou natolik vysoké, že i v případě nerealizace projektu je kapacita křižovatky nedostatečná bez ohledu na to, zda bude realizována vlečka. S ohledem na množství vozidel vstupujících do křižovatky je navýšení vozidel způsobené realizací projektu zanedbatelné.

Kapacitní posouzení bylo zpracováno pomocí softwaru EDIP-eL, který pro kapacitní posouzení světelně řízených křižovatek využívá pevný signální plán. V případě dynamického řízení křižovatky je signální plán okamžitě přizpůsobován aktuálním intenzitám dopravy, signál „Volno“ je tedy efektivněji využíván a průjezd křižovatkou je tak plynulejší.

Kartogram intenzit: II/373 ul. Jedovnická x SAKO, rok 2030

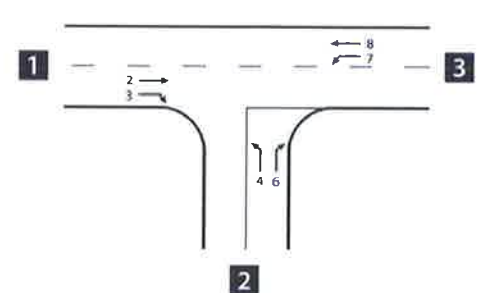

Součet intenzit všech vjezdů do křižovatky: 8943 voz/h

Hodnoty jsou uváděny ve voz/h

Obrázek 2.8 – Kartogram hodinových intenzit ul. Jedovnická x SAKO, scénář 2

Protokol pro posouzení kapacity podle TP 188 - světelně řízené křižovatky

Název křižovatky	SAKO x II/373			
Název uspořádání	--			
Zatěžovací stav	rok 2030 SAKO aktualizace 4			
Počet prasků	3	Doba cyklu t_C [s]		100
Vypracoval	Datum	13.9.2023, 16:06:04		

Kritérium výkonnosti				
Paprsek	Název komunikace	Kategorie komunikace	UKD _{lim} [-]	$t_{w,lim}$ [s]
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	silnice II. třídy, rychlostní místní komunikace a přechodové úseky	D	≤ 70 s
2	SAKO	silnice III. třídy, místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace	E	-
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	silnice II. třídy, rychlostní místní komunikace a přechodové úseky	D	≤ 70 s

Intenzity dopravy

Paprsek	Název komunikace	Proud (vjezd - výjezd)	I_{OA} [voz/h]	$I_{NA} + I_A$ [voz/h]	$I_{NS} + I_{AK}$ [voz/h]	I_M [voz/h]	I_C [cykl/h]	I [voz/h]	I [pvoz/h]	ΣI_y [pvoz/h]	I_{ped} [ch/h]
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	1 (1-4)	-	-	-	-	-	-	-	4537	0
		2 (1-3)	4203	50	86	43	0	4382	4537		
		3 (1-2)	0	0	0	0	0	0	0		
2	SAKO	4 (2-1)	8	4	8	0	0	20	35	35	0
		5 (2-4)	-	-	-	-	-	-	-		
		6 (2-3)	0	0	0	0	0	0	0		
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	7 (3-2)	0	0	0	0	0	0	0	4537	0
		8 (3-1)	4203	50	86	43	0	4382	4537		
		9 (3-4)	-	-	-	-	-	-	-		
4	-	10 (4-3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		11 (4-2)	-	-	-	-	-	-	-		
		12 (4-1)	-	-	-	-	-	-	-		
Součet intenzity všech vjezdů do křižovatky								8943		9109	

Geometrické uspořádání

Paprsek	Název komunikace	Proud (vjezd - výjezd)	Počet řadících pruhů	Číslo pruhu(ů) v rámci prasku	Vjezd (signální skupina)
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	1 (1-4)	-	-	-
		2 (1-3)	2	1,2	-
		3 (1-2)	0	-	-
2	SAKO	4 (2-1)	1	1	-
		5 (2-4)	-	-	-
		6 (2-3)	0	-	-
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	7 (3-2)	0	-	-
		8 (3-1)	2	1,2	-
		9 (3-4)	-	-	-
4	-	10 (4-3)	-	-	-
		11 (4-2)	-	-	-
		12 (4-1)	-	-	-

Posouzení kapacity vjezdů

Paprsek	Název komunikace	Vjezd (signální skupina)	I_V [pvoz/h]	z [s]	S_V [pvoz/h]	C_S [pvoz/h]	C_P [pvoz/h]	C_L [pvoz/h]	C_{dz} [pvoz/h]	C_{kp} [pvoz/h]	C_V [pvoz/h]
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	-R	4537	89	4000	3560					3560
2	SAKO	-L	35	5	1818	109					109
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	-R	4537	92	4000	3680					3680

Posouzení kapacity vjezdů

Paprsek	Název komunikace	Vjezd (signální skupina)	Rez [%]	a_V [-]	t_w [s]	UKD [-]	L_F [m]	$t_{w,lim}$ [s]	$t_w \leq t_{w,lim}$ Rez > 0 $L_F \leq L$
1	II/373 ul. Jedovnická (jih)	-R	-27	1,27		F	3014	≤ 70 s	NE
2	SAKO	-L	68	0,32	48	C	5	-	ANO
3	II/373 ul. Jedovnická (sever)	-R	-23	1,23		F	2631	≤ 70 s	NE

Celkové shrnutí

Kapacita světelné křižovatky vyhovuje?	NE
--	----

Obrázek 2.9 – Protokol posouzení kapacity ul. Jedovnická x SAKO, scénář 2

2.7 Odhad dopravního výkonu generovaného projektem

V této kapitole je řešen **přírůstek dopravního výkonu** silniční **nákladní** dopravy po realizaci projektu ve vozokilometrech. Uvažujeme **rizikový scénář bez zprovozněné vlečky** v areálu SAKO.

Odhad je proveden zjednodušeně s ohledem na dostupné informace o velikosti atrakční oblasti pro svoz odpadu. Jak vyplývá z Kompletní analýzy a Studie proveditelnosti projektu atrakční obvod pro svoz odpadu pro **novou** kapacitu vzniklou realizací projektu je mezi 35 a 58 km od areálu SAKO. Uvažujeme tedy pro přepravy **nově vzniklé působením projektu** průměrnou přepravní vzdálenost 45 km. Pokud tedy **přírůstek** přepravy v nákladní dopravě vynásobíme průměrnou přepravní vzdáleností a počtem dní v roce dostaneme následující hodnoty **dopravního výkonu** k roku 2030:

LN 0,1 mil. vozkm/rok

TV-LN 1,4 mil. vozkm/rok

Celkem 1,5 mil. vozkm/rok

3 MOŽNOSTI OBNOVENÍ PROVOZU NA VLEČCE

Tato kapitola se stručně věnuje možnostem zprovoznění vlečky do areálu SKAO z technického a provozního pohledu.

Název dráhy (vlečky): SAKO Brno, a.s. – Slatina

Číslo vlečky: 5291, úřední povolení č. 4059

Stavební délka: 5,721 km

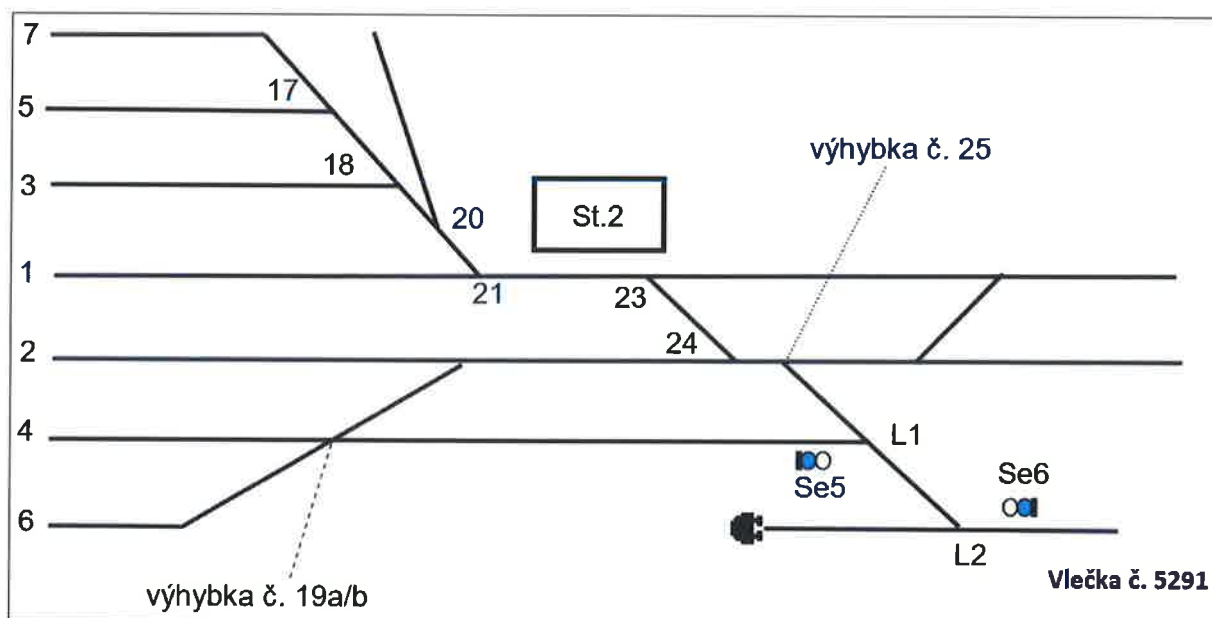
Provozovatel dráhy: BF Logistics s.r.o.

Místo připojení: ŽST Brno-Slatina

Začátek dráhy: výhybka č. 25 v km 5,824 z koleje č. 2, výhybka č. 19a/b v km 5,984 z koleje č. 4

Zaústěné vlečky: E.ON Česká republika, vlečka Slatina a LOKOTRANS SERVIS Slatina a SAKO BRNO, a.s., - ENZET

Jízda drážních vozidel na vlečku může být prováděna pouze jako jízda posunového dílu, místem vymezeným obvodem odpovědnosti za zabezpečení jízd drážních vozidel je návěstidlo Se6.

Obrázek 3.1 – Plánek zapojení vlečky

Provoz na železničních vlečkách podléhá zákonu č. 266/1994 Sb. o dráhách a vyhláškám k němu vydaných. Zákon mj. udává všechny povinnosti, které musí provozovatel / vlastník vlečky splnit.

Vlastník dráhy je povinen především zajistit údržbu a opravu dráhy v rozsahu nezbytném pro její provozuschopnost a umožnit styk dráhy s jinými dráhami. U nových, případně obnovovaných vleček, je nutné získání úředního povolení. Technické podmínky provozuschopnosti dráhy a technické podmínky styku drah stanoví prováděcí předpis.

Mezi základní povinnosti provozovatele vlečky patří:

- provozovat dráhu pro potřeby plynulé a bezpečné drážní dopravy podle pravidel pro provozování dráhy a úředního povolení,
- vydat ke dni zahájení provozování dráhy vnitřní předpis o provozování dráhy a o odborné způsobilosti a znalosti osob zajišťujících provozování dráhy a způsobu jejich ověřování včetně systému pravidelného školení,
- zajistit, aby provozování dráhy prováděly osoby, které jsou zdravotně a odborně způsobilé,
- provozovat určené technické zařízení jen s platným průkazem způsobilosti a v technickém stavu, který odpovídá schválené způsobilosti.

Pro obnovení provozu na vlečce je tedy nutné splnit všechny stanovené podmínky, které jsou uvedeny v zákoně č. 266/1994 Sb. o dráhách a vyhláškách k němu vydaných.

Provozovatel drážní dopravy na vlečce musí uzavřít Smlouvu o provozování drážní dopravy. Vybraný dopravce musí následně získat od Drážního úřadu licenci na provozování drážní dopravy na vlečce.

V rámci řešené vlečky lze konstatovat, že dle dostupných podkladů je v **pokročilém stavu projektové přípravy.**

4 ZÁVĚR

V této kapitole jsou shrnuta hlavní **zjištění** a **rizika** v dopravní oblasti, která se (v případě jejich naplnění) pojí se zprovozněním projektu Vysoce účinného zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1).

- I když je zprovoznění vlečky pro obsluhu areálu spalovny v **pokročilé** fázi přípravy a plány na rozšíření vlečkového areálu v předpokládaném časovém horizontu jsou **realizovatelné**, **významným** rizikem zůstává **zajištění celého řetězce** kombinované dopravy a vytvoření dostatečných konsolidovaných **objemů** přeprav na větší vzdálenost, aby bylo **efektivní** používat železniční mód. Možné problémy spojené se zajištěním svozových míst, naplněním ucelených vlaků, překládkou apod. mohou vést ke zdržení růstu objemů na železnici, případně k nižším objemům převážených odpadů na železnici, než je předpokládáno.
- V případě zajištění plánovaných přeprav na vlečce v plánovaném horizontu lze v dlouhodobějším výhledu, i **ve stavu s realizovaným projektem** navýšení kapacity spalovny, očekávat **pokles silničního zatížení** pod stávající hodnoty.
- V případě **zpoždění** realizace vlečky, či zpoždění zajištění přeprav na vlečce lze očekávat **nárůst** objemů nákladní **silniční dopravy** k roku 2030 o 31 % oproti současným objemům na 391 TV/24h. Při předpokladu vyššího využití kapacity, ale i při možné nižší výhřevnosti odpadu vzhledem k jeho kvalitnějšímu třídění se odhadovaný objem může ještě **zvýšit**.
- Rizikem může být **zhoršení kvality dopravy** v oblasti napojení areálu SAKO na dopravní síť. Pokud dojde ke **zpoždění realizace** vlečky a VMO a křižovatka SAKO/Jedovnická zůstane ve stávajícím stavu, lze očekávat **zhoršení komfortu** při průjezdu křižovatkou z/do areálu SAKO na kategorii E nestabilní stav. Lze očekávat vyšší zdržení při průjezdu křižovatkou i vyšší pravděpodobnost nehod. Křižovatka však stále **kapacitně vyhoví**, i když ve významně **snížené kvalitě**.
- Pokud bude realizován VMO, křižovatka Jedovnická/SAKO bude přeložena, zásadně přeřešena s ohledem na zvýšení bezpečnosti a kapacity a bude doplněna o SSZ. Navazující křižovatky jsou řešeny jako mimoúrovňové, tedy vysoce kapacitní. Posuzovaná křižovatka však kapacitně **nevyhoví**. Požadavek na úroveň kvality dopravy je splněn na vedlejší komunikaci, ale není splněn na komunikaci hlavní. Z kapacitního posouzení vyplývá, že předpokládané dopravní intenzity v PUMM na VMO jsou **natolik vysoké**, že i **v případě nerealizace projektu** je kapacita křižovatky nedostatečná bez ohledu na to, zda bude realizována vlečka. S ohledem na celkové množství vozidel vstupujících do křižovatky je **navýšení vozidel způsobené realizací projektu zanedbatelné**.
- Z hlediska vlivu na dopravu v regionu a na území města Brna, s výjimkou napojení areálu, bude mít realizace projektu **zanedbatelný** vliv. Důvodem je **nízký přírůstek zatížení** (93 TV/24h oproti stavu bez projektu, zanedbatelný vzhledem k průměrným běžným hodnotám zatížení na dopravní síti. Jedná se o rizikový scénář **bez** realizované vlečky.

PŘÍLOHA Č. 6 – MANAŽERSKÉ SHRNU TÍ RIZIKOVÝCH, PŘÍP. PROBLEMATICKÝCH, ASPEKTŮ ČI NEDOSTATKŮ PROJEKTU

Rada města Brna (dále jen „RMB“) na svém zasedání dne 26. července 2023 vzala na vědomí informaci předsedy představenstva společnosti SAKO Brno, a.s.¹ o rozhodnutí představenstva společnosti SAKO Brno ve věci dalšího postupu projektu s názvem „Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)“ (dále jen „Projekt“), přijatém na jednání představenstva této společnosti, které se konalo dne 20. července 2023.

RMB současně požádala představenstvo společnosti SAKO Brno v souvislosti s uděleným pokynem jejího jediného akcionáře k realizaci Projektu ze dne 30. dubna 2020, č. j. MMB/0177529/2020 (dále jen „Rozhodnutí primátorky“), o zajištění porovnání souladu současného stavu s uděleným pokynem a o porovnání stavu a podkladů z doby Rozhodnutí primátorky se současným stavem, a dále o zpracování komplexní analýzy týkající se Projektu (dále jen „Komplexní analýza“), ve které bude zejména:

1. provedeno srovnání situace z roku 2020 se současným stavem (zejména vývoj legislativy národní a evropské, včetně možných budoucích trendů v oblasti odpadového hospodářství, energetiky, životního prostředí, dopravní zátěže, atd),
2. uvedena informace o důvodech a potřebě rozšíření spalovacích kapacit na území města Brna v rámci obchodní společnosti SAKO Brno, a.s., při zohlednění potřeb statutárního města Brna a jeho obyvatel,
3. zhodnocení dopadů realizace projektu OHB II – linka K1 na statutární město Brno a jeho obyvatele ve všech aspektech souvisejících s kvalitou života ve městě Brně (např. dopravní zátěž, životní prostředí, energetika),
4. uvedena skladba spalovaných odpadů od 1. 1. 2020 do 30. 6. 2023, včetně objemu jeho jednotlivých složek,
5. informace týkající se ekonomické situace společnosti, výše nerozděleného zisku, cash flow, a předpokládané změny v případě realizace projektu OHB II – linka K1,
6. srovnání cen materiálů ke dni podání nabídky se současným stavem;“.

Komplexní analýzu, obsahující právní část a technickou část (zaměřenou především na oblast nakládání s odpady, životní prostředí a energetiku), zpracovala společnost CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář². V technické části se na zpracování Komplexní analýzy podíleli následující odborní konzultanti (dále jen „Odborní konzultanti“), jejichž zapojení bylo předem odsouhlaseno společností SAKO Brno:

- BeePartner a.s.³,
- CETA - Centrum ekonomických a tržních analýz, z.ú.⁴,
- Cluedin s.r.o.⁵,
- KPMG Česká republika, s.r.o.⁶ a
- SUDOP PRAHA a.s.⁷

S ohledem na časový aspekt byli Odborní konzultanti požádáni o identifikaci, vyhodnocení a okomentování pouze hlavních či základních oblastí v procesu přípravy Projektu ve vztahu k jeho následné realizaci a provozu. Komplexní analýza je zpracována na základě technických a ekonomických parametrů ve vztahu k realizaci a provozu Projektu,

¹ IČO: 607 13 470, se sídlem Jedovnická 4247/2, Židenice, 628 00 Brno (dále jen „SAKO Brno“).

² IČO: 481 18 753, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Nusle, 140 00 Praha 4 (dále jen „Zpracovatel“).

³ IČO: 035 89 277, se sídlem nám. Svobody 527, Lyžbice, 739 61 Třinec (dále jen „konzultant BeePartner“).

⁴ IČO: 294 17 198, se sídlem Jungmannova 26/15, Nové Město, 110 00 Praha 1 (dále jen „konzultant CETA“).

⁵ IČO: 091 63 921, se sídlem Konviktská 952/8, Staré Město, 110 00 Praha 1 (dále jen „konzultant Cluedin“).

⁶ IČO: 005 53 115, se sídlem Pobřežní 648/1a, 186 00 Praha 8 (dále jen „konzultant KPMG“).

⁷ IČO: 257 93 349, se sídlem Olšanská 2643/1a, Žižkov, 130 80 Praha 3 (dále jen „konzultant SUDOP“).

kteře jsou uvedeny v podkladech, jež Zpracovatel obdržel od společnosti SAKO Brno.⁸ Komplexní analýza proto nepředstavuje analýzu veškerých možných okolností týkajících se Projektu.

Komplexní analýza hodnotí Projekt v kontextu se zájmy veřejně prospěšnými, které prozařují do činnosti městských společností z podstaty smyslu a účelu jejich založení a existence (v daném případě jakožto obchodní společnosti se 100% majetkovou účastí veřejnoprávní korporace – statutárního města Brna⁹), a v tomto rámci se zaměřuje na identifikaci rizik, příp. problematických aspektů či nedostatků Projektu.

Závěry Odborných konzultantů a navazující právní závěry Zpracovatele učiněné na jejich základě lze k jednotlivým dále uvedeným bodům ze zadání RMB shrnout následovně:

- V SOUVISLOSTI S UDĚLENÝM POKYNEM JEDINÉHO AKCIONÁŘE SPOLEČNOSTI SAKO BRNO, A. S., K REALIZACI PROJEKTU OHB II – LINKA K1, ZE DNE 30. DUBNA 2020, Č. J.: MMB/0177529/2020 (DÁLE JEN „POKYN“) O ZAJIŠTĚNÍ POROVNÁNÍ SOULADU SOUČASNÉHO STAVU S UDĚLENÝM POKYNEM A DÁLE O POROVNÁNÍ STAVU A PODKLADŮ Z DOBY UDĚLENÍ POKYNU SE SOUČASNÝM STAVEM

Rozhodnutí primátorky lze považovat toliko za doporučení nezávazné povahy, při jehož plnění musí členové představenstva společnosti SAKO Brno dodržovat péči řádného hospodáře. Rozhodnutí primátorky tak samo o sobě nemá ve vztahu k péči řádného hospodáře členů představenstva společnosti SAKO Brno žádný vliv.

Důvodem je skutečnost, že **žádost o pokyn týkající se obchodního vedení**, o jejímž podání bylo kolektivně rozhodnuto představenstvem společnosti SAKO Brno, **z hlediska svého obsahu nenaplňovala kvalitativní náležitosti** takové žádosti. V posuzovaném případě totiž byla v rámci žádosti o pokyn týkajícího se obchodního vedení **představena a vyhodnocena pouze jediná varianta, a to realizace** nového spalovenského kotle označovaného jako linka K1. **Jiné varianty nebyly RMB představeny, natož vyhodnoceny.** Z hlediska obhajitelného zájmu společnosti SAKO Brno pak **za srovnatelné varianty nelze považovat varianty realizace a nerealizace** Projektu.

Nicméně, v době vydání Rozhodnutí primátorky **neexistovaly ve finální podobě tzv. Zelená dohoda pro Evropu** (dále jen „Green Deal“) **ani balíček „Fit for 55“** (dále jen „FF55“), **tudíž níže popsané trendy nemohly být vzaty při rozhodování do úvahy.** Nelze proto bez dalšího vyloučit, že by RMB při znalosti aktuálních trendů rozhodla jinak.

- 1. PROVEDENO SROVNÁNÍ SITUACE Z ROKU 2020 SE SOUČASNÝM STAVEM (ZEJMÉNA VÝVOJ LEGISLATIVY NÁRODNÍ A EVROPSKÉ, VČETNĚ MOŽNÝCH BUDOUCÍCH TRENDŮ V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ, ENERGETIKY, ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, DOPRAVNÍ ZÁTĚŽE, ATD),

Aktuálními trendy a vůdčími myšlenkami v oblasti odpadového hospodářství (vycházející zejm. z unijního balíčku oběhového hospodářství), jsou zejména (i) účinné a udržitelné využívání zdrojů a (ii) uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady. **Zásadní je především jednoznačná preference opětovného použití odpadu či jeho recyklace před jinými způsoby využití** (zahrnující mj. energetické využití odpadu či prosté jeho spalování).

Aktuálními trendy a vůdčími myšlenkami v oblasti energetiky (vycházející zejm. z *Green Deal*, resp. balíčku FF55), za účelem snížení emisí skleníkových plynů jsou mj. (i) zajištění bezpečné a cenově dostupné dodávky energie v Evropské unii a (ii) rozvoj těch odvětví energetiky, které se převážně zakládají na obnovitelných zdrojích energie.

Aktuálními trendy a vůdčími myšlenkami v oblasti dopravy (vycházející zejm. z *Green Deal*, resp. balíčku FF55), za účelem snížení emisí skleníkových plynů v dopravě jsou zejména (i) přesun významné části nákladní přepravy ze silniční sítě na železnici, resp. vodní cesty, a (ii) postupné snižování emisí pro osobní automobily/dodávky.

S aktuálními trendy ve výše uvedených oblastech nebylo během přípravy Projektu dostatečně pracováno, a to z toho důvodu, že **jsou projevem vývoje legislativy na úrovni Evropské unie a České republiky**, představující zejména *Green Deal*, balíček Fit For 55 a nový zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Zejména se vychází z technického údaje pro spalování odpadu ve výši 132.000 tun u K1 a 220.000 tun u K2 a K3 od roku 2026.

⁹ IČO: 449 92 785, se sídlem Dominikánské nám. 196/1, Brno-město, 602 00 Brno (dále jen „SMB“).

Obecně lze přitom konstatovat, že další rozvoj v oblasti odpadového hospodářství klade důraz na **předcházení vzniku odpadů, přípravu na opětovné použití a zvýšení recyklace a upuštění od ukládání odpadů na skládky při současné minimalizaci jejich spalování**. Na základě uvedených závěrů lze uzavřít, že další rozvoj v oblasti odpadového hospodářství **by se měl ubírat právě směrem vyšší míry recyklace a materiálového využití odpadů**.

V této souvislosti lze poukázat rovněž na vyjádření konzultanta BeePartner, který konstatoval: „Na základě plánovaných priorit Evropské unie v následujících letech lze očekávat **podporu v oblasti odpadového hospodářství, respektive cirkulární ekonomiky**.“

- 2. UVEDENA INFORMACE O DŮVODECH A POTŘEBĚ ROZŠÍŘENÍ SPALOVACÍCH KAPACIT NA ÚZEMÍ MĚSTA BRNA V RÁMCI OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI SAKO BRNO, A.S., PŘI ZOHLEDNĚNÍ POTŘEB STATUTÁRNÍHO MĚSTA BRNA A JEHO OBYVATEL,

V současné době je energeticky využíván komunální odpad v celkovém objemu cca 242 tis. tun/rok, přičemž kapacita linek K2 a K3 je v součtu 248 tis. tun/rok. **Při zohlednění potřeb SMB a jeho obyvatel není podle konzultanta CETA potřeba rozšiřovat spalovací kapacitu na území SMB**. Stávající kapacita linek K2 a K3 je pro plnění svěřeného úkolu společnosti SAKO Brno dostatečná.

- 3. ZHODNOCENÍ DOPADŮ REALIZACE PROJEKTU OHB II – LINKA K1 NA STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO A JEHO OBYVATELE VE VŠECH ASPEKTECH SOUVISEJÍCÍCH S KVALITOU ŽIVOTA VE MĚSTĚ BRNĚ (NAPŘ. DOPRAVNÍ ZÁTĚŽ, ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ENERGETIKA),

Z hlediska zhodnocení dopadů realizace Projektu byly ze strany konzultanta CETA identifikovány celkem čtyři rizikové oblasti, a to (i) energetika, (ii) odpady, (iii) emisní povolenky, (iv) emise a negativní externality. Z uvedených kategorií lze upozornit zejména na:

- skladbu palivové směsi, která bude ovlivněna legislativními trendy v oblasti odpadového hospodářství a oběhové ekonomiky, přičemž může vést ke změně (snížení) výhřevnosti;
- naddimenzovanou kapacitu Projektu s ohledem na prognózu vývoje množství směsného komunálního odpadu;
- významně negativní dopady plánovaného začlenění provozní činnosti společnosti SAKO Brno do systému EU ETS (pravděpodobně již od r. 2030), které povede k povinnosti nákupu emisních povolenek, což významně ovlivní nákladovou stránku bilance Projektu;
- přes emisní zatížení v normě dojde v absolutních hodnotách k růstu emisí; a
- projekt horkovodu z elektrárny Dukovany do města Brna nebyl ze strany společnosti SAKO Brno evaluován jako alternativa bezemisního konkurenčního zdroje (zejm. z pohledu ekonomického).

Během přípravy Projektu pak dále nebyly (zcela či dostatečně) vyhodnoceny některé aspekty širšího dopadu realizace Projektu na SMB a jeho obyvatele.

Jedná se především o **problematiku dopravní zátěže** (analyzovanou konzultantem SUDOP), kdy při zpoždění s realizací vlečky by došlo k nárůstu o **93 vozidel** za 24 hodin průměrného dne v roce. V případě realizace vlečky by se pak jednalo o nárůst o **vozel** za 24 hodin průměrného dne v roce.

Odhlédnout nelze ani od **zhoršení kvality dopravy** v oblasti napojení areálu společnosti SAKO Brno na dopravní síť na kategorii E – nestabilní stav, dojde-li ke zpoždění s realizací vlečky a velkého městského obchvatu. Bylo by tak možné očekávat vyšší zdržení při průjezdu křižovatkou i vyšší pravděpodobnost nehod. V tomto ohledu nelze opomenout dopravní zátěž a související emisní zatížení, vyplývající ze skládkování škváry vznikající po spalování odpadu, k jejímuž navýšení by při realizaci Projektu mělo dojít o **22.700 až 26.700 tun za rok**.

Dále nebyly dostatečně analyzovány ani **emise z návazné dopravy**, které mají dopad nejen na území SMB, ale i do krajů, odkud bude odpad svážen (analyzováno konzultantem Cluedin). Z analýzy konzultanta CETA rovněž vyplývá **následující nárůst emisí a chemických látek v případě realizace Projektu**: o fluorovodíku (HF), o chlorovodíku (HCl), o amoniaku (NH₃) a o oxidu uhličitého (CO₂).

- 4. UVEDENA SKLADBA SPALOVANÝCH ODPADŮ OD 1. 1. 2020 DO 30. 6. 2023, VČETNĚ OBJEMU JEHO JEDNOTLIVÝCH SLOŽEK,

Z analýzy konzultanta CETA vyplývá, že v období 01/2020 až 06/2023 byla skladba spalovaných odpadů následující:

- **směsný komunální odpad** v rozmezí 80–82 % z celkového množství spalovaných odpadů,
- **objemný odpad** v rozmezí 7–8 % z celkového množství spalovaných odpadů,
- **odpady z mechanické úpravy odpadu, tzv. výměty**, v rozmezí 4–5 % z celkového množství spalovaných odpadů,
- **směsné obaly** v zastoupení přibližně v 1 % z celkového množství spalovaných odpadů,
- **biologicky rozložitelný odpad**, u kterého došlo v roce 2021 k poklesu přijatého množství oproti roku 2020 o [REDAKCE] tun (tj. pokles o [REDAKCE]), v dalších letech už pak přijaté množství zůstává přibližně stejné,
- **palivo vyrobené z odpadu**, jehož množství se v roce 2022 [REDAKCE] oproti roku 2020.

- 5. INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE EKONOMICKÉ SITUACE SPOLEČNOSTI, VÝŠE NEROZDĚLENÉHO ZISKU, CASH FLOW, A PŘEDPOKLÁDANÉ ZMĚNY V PŘÍPADĚ REALIZACE PROJEKTU OHB II – LINKA K1,

Společnost SAKO Brno není dluhově financována a z finančních výkazů a vypočtených finančních ukazatelů je patrné, že by v budoucnu měla mít kapacitu dluhové financování přijmout, s modelovanými předpoklady úvěrového financování Projektu ve výši [REDAKCE], platby z vlastních zdrojů ve výši [REDAKCE] a zbývající část z investiční dotace z Modernizačního fondu.

Z dostupných podkladů vyplývá vysoká očekávaná profitabilita Projektu podle tzv. bankovního scénáře (v případě bankovního financování, úspěchu čerpání dotace z Modernizačního fondu, předpokladu dosažení stropu pro eskalaci nákladů a realizace všech investic dle investičního plánu) vyjádřená **čistou současnou hodnotou Projektu ve výši více než [REDAKCE]**

Nicméně, na základě předložených dokumentů a navazujících diskusí se zástupci společnosti SAKO Brno konzultant KPMG **identifikoval některé aspekty a potenciální rizika Projektu, které dosud nebyly odpovídajícím způsobem zohledněny**, a to:

DOSTUPNOST KOMUNÁLNÍHO ODPADU

- po zohlednění v dnešní době známých konkurenčních projektů se **odhadovaný objem odpadu sníží na méně než 330.000 t/rok**, což představuje pouze rizikovou rezervu 10 %, kdy i relativně nízké snížení dostupnosti odpadu ve výši [REDAKCE] vede ke snížení čisté současné hodnoty o [REDAKCE];
- lze předpokládat, že mohou vzniknout **další menší spalovny odpadů, které budou moci konkurovat** lokalitou, tedy nižšími dopravními náklady z důvodu blízkosti k původcům odpadu;

HORKOVOD Z EDU DO BRNA A EMISNÍ POVOLENKY

- jde o potenciálně významnou konkurenci v oblasti budoucího prodeje tepla, neboť dodávané teplo bude **objemově významné a bezemisní**;
- z důvodu rizika substituce nákupu bezemisního tepla z horkovodu hrozí, že nebude možné v maximální míře přenést náklady na emisní povolenky na zákazníka;

EMISNÍ POVOLENKY

- prodejní cena tepla společnosti SAKO Brno může být negativně ovlivněna dopadem povinnosti nákupu **emisních povolenek**;
- pokud bude [REDAKCE] nákladů na emisní povolenky promítnuto do ceny tepla, dojde k navýšení ceny tepla o [REDAKCE];
- nákup emisních povolenek významně ovlivňuje výnosnost Projektu, když při ceně emisních povolenek 100 EUR/t od roku 2028 vede ke snížení čisté hodnoty Projektu o [REDAKCE];

OČEKÁVANÁ PRODEJNÍ CENA ELEKTRINY

- při předpokladu pozvolného poklesu cen se rizikový buffer, ze kterého dostupné podklady vychází, **jeví na střední až nižší úrovni**, přičemž snížení ceny prodané elektřiny o [REDAKCE] vede k negativnímu dopadu ve výši [REDAKCE] na čistou současnou hodnotu Projektu;

OČEKÁVANÝ OBJEM MZDOVÝCH NÁKLADŮ

- od roku 2024 (včetně) se v rámci ekonomického modelu předpokládá [REDAKCE], avšak dle historických finančních výkazů společnosti SAKO Brno [REDAKCE];
- Ekonomický model by měl tato makroekonomická data **lépe zohlednit**, neboť navýšení mzdových nákladů o [REDAKCE] vede k negativnímu dopadu ve výši [REDAKCE] na čistou současnou hodnotu Projektu.

Podle konzultanta KPMG lze na základě uvedeného přehledu aspektů a potenciálních rizik konstatovat, že byť Projekt může zůstat ekonomicky výhodným, **výše čisté současné hodnoty je významně nejistější a díky některým aspektům i (významně) nižší, a to podle toho, která rizika a do jaké míry se budou materializovat, než je na základě dostupných podkladů prezentováno.**

- 6. SROVNÁNÍ CEN MATERIÁLŮ KE DNI PODÁNÍ NABÍDKY SE SOUČASNÝM STAVEM

Konzultant KPMG uzavírá, že z vývoje cen oproti [REDAKCE], vyplývá, že aktuální cena Projektu by se mohla pohybovat až okolo hodnoty [REDAKCE]. V tomto ohledu se proto vyjednaná konečná cena [REDAKCE] **jeví jako ekonomicky výhodná.**

V každém případě se však podle konzultanta KPMG jedná o natolik zásadní investici (i přes předpokládanou dotaci) s významným dopadem na finanční pozici a stabilitu společnosti SAKO Brno, že považuje za vhodné zvážit i ekonomické dopady alternativních možností rozvoje, jako je například [REDAKCE]

Závěrem Zpracovatel v Komplexní analýze konstatoval, že **v návaznosti na okolnosti provázející přípravu Projektu a jeho aktuální podobu nelze jednoznačně uzavřít, že jeho realizaci lze ve všech popsanych aspektech považovat za souladnou se zájmem veřejně prospěšným, resp. se svěřenými úkoly společnosti SAKO Brno a jejími stanovami.**

S ohledem na skutečnost, že **realizace Projektu může na základě shora uvedených okolností vést ke kolizi zájmu veřejně prospěšného s čistě ekonomickým zájmem společnosti SAKO Brno**, lze doporučit, aby o tom bylo z pozice řídicí osoby Koncernu SMB informováno SMB, a to prostřednictvím RMB; takový postup lze považovat za souladný s péčí řádného hospodáře představenstva společnosti SAKO Brno.

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář

V Brně dne

Statutární město Brno
Dominikánské nám. 1
601 67 Brno

Věc: projekt „Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)“
návrh na udělení koncernového pokynu

Ve shora označené věci společnost SAKO Brno, a.s. sděluje, že připravuje realizaci hlavní stavební části projektu s názvem „Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1) (dále jen „**Projekt**“). Za účelem výběru zhotovitele bylo zahájeno zadávací řízení na veřejnou zakázku s názvem „Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)“, ev. č. Věstníku veřejných zakázek: Z2021-025589 (dále jen „**Veřejná zakázka**“).

Ve vztahu k Projektu bylo na základě usnesení Rady města Brna, přijatém na její schůzi č. R9/042 konané dne 26.07.2023, představenstvo obchodní společnosti SAKO Brno, a.s. požádáno:

- a) v souvislosti s uděleným pokynem jediného akcionáře společnosti SAKO Brno, a.s., k realizaci projektu OHB II – linka K1, ze dne 30. dubna 2020, č. j.: MMB/0177529/2020 (dále jen „pokyn“) o zajištění porovnání souladu současného stavu s uděleným pokynem a dále o porovnání stavu a podkladů z doby udělení pokynu se současným stavem
- b) zpracování komplexní analýzy týkající se projektu OHB II – linka K1, v rámci níž bude zejména:
 1. provedeno srovnání situace z roku 2020 se současným stavem (zejména vývoj legislativy národní a evropské, včetně možných budoucích trendů v oblasti odpadového hospodářství, energetiky, životního prostředí, dopravní zátěže, atd),
 2. uvedena informace o důvodech a potřebě rozšíření spalovacích kapacit na území města Brna v rámci obchodní společnosti SAKO Brno, a.s., při zohlednění potřeb statutárního města Brna a jeho obyvatel,
 3. zhodnocení dopadů realizace projektu OHB II – linka K1 na statutární město Brno a jeho obyvatele ve všech aspektech souvisejících s kvalitou života ve městě Brně (např. dopravní zátěž, životní prostředí, energetika),
 4. uvedena skladba spalovaných odpadů od 1. 1. 2020 do 30. 6. 2023, včetně objemu jeho jednotlivých složek,
 5. informace týkající se ekonomické situace společnosti, výše nerozděleného zisku, cash flow, a předpokládané změny v případě realizace projektu OHB II – linka K1,
 6. srovnání cen materiálů ke dni podání nabídky se současným stavem.

Současně Rada města Brna výrokem 3. usnesení přijatého dne 26.07.2023 na její schůzi č. R9/042, vyzvala společnost SAKO Brno, a.s. ke zvážení učinění dalších kroků ve věci nadlimitní veřejné zakázky „Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)“ ev. č. VVZ: Z2021-025589, až po předložení komplexní analýzy Radě města Brna, a po jejím projednání Radou města Brna se společností SAKO Brno, a. s.

Na základě výše uvedeného rozhodnutí Rady města Brna zadala společnost SAKO Brno, a.s. zpracovat dokument s názvem „KOMPLEXNÍ ANALÝZA – Vysoce účinné zařízení na kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla z obnovitelných zdrojů (OHB II – linka K1)“, který vyhotovila společností CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář (dále jen „Zpracovatel“) (dále jen „Komplexní analýza“).

Zpracovatel v rámci Komplexní analýzy uvedl, že „... Účelem Komplexní analýzy je na podkladě odborných závěrů Odborných konzultantů (pozn.: jak jsou tiito uvedeni v Komplexní analýze) ve vztahu k zadání RMB (pozn.: viz výše popsané usnesení Rady města Brna, přijatém na její schůzi č. R9/042 konané dne 26.07.2023) a právních analýz provedených podle Přehledu právních témat (pozn.: jak jsou uvedena v kapitole 4.1. Komplexní analýzy) identifikovat možná rizika ve vztahu k realizaci a provozu Projektu, jakož i vyhodnocení odpovědnosti dotčených osob za vybraná relevantní právní jednání ve vztahu k dosavadnímu průběhu Projektu. ...Komplexní analýza hodnotí Projekt v kontextu se zájmy veřejně prospěšnými, které prozařují do činnosti městských společností z podstaty smyslu a účelu jejich založení a existence (v daném případě jakožto obchodní společnosti se 100% majetkovou účastí veřejnoprávní korporace – statutárního města Brna), a v tomto rámci se zaměřuje na identifikaci rizik, příp. problematických aspektů či nedostatků Projektu.“

Z názvu a obsahu přílohy č. 6 Komplexní analýzy lze pak dovodit, že se Komplexní analýza zaměřuje na rizikové, resp. problematické, aspekty či nedostatky Projektu.

Společnost SAKO Brno, a.s. v rámci přípravy Projektu zohledňovala všechna negativa Projektu z pohledu ekonomických dopadů na činnost společnosti SAKO Brno, a.s., a to i ty, které jsou širěji pojaty v Komplexní analýze. Vyhodnocení těchto negativních aspektů bylo vždy společností SAKO Brno, a.s. prováděno z čistě ekonomických zájmů společnosti SAKO Brno, a.s. a dopadů do jejího hospodaření.

Komplexní analýza se naopak zaměřuje na externalitu v celém jejich rozsahu, bez ohledu na to, zda dopadají na ekonomiku společnosti SAKO Brno, a.s. či do sféry řídicí osoby či členů Koncernu SMB, a prostřednictvím toho do jiných (veřejných) zájmů.

Podkladové materiály Projektu a Komplexní analýza tak nejsou ve vzájemném rozporu, každý z nich zohledňuje jiné zájmy a ohledy.

V rámci Komplexní analýzy došel Zpracovatel mj. k závěru, že v návaznosti na okolnosti uvedené v Komplexní analýze, které se týkají okolností provázejících přípravu Projektu a jeho aktuální podobu, nelze jednoznačně uzavřít, že jeho realizaci lze ve všech (v Komplexní analýze) popsaných aspektech považovat za souladnou se zájmem veřejně prospěšným, resp. se svěřenými úkoly společnosti SAKO Brno, a.s. a jejími stanovami.

S ohledem na skutečnost, že na základě Komplexní analýzy se lze důvodně domnívat, že realizace Projektu může vést ke kolizi zájmu veřejně prospěšného s čistě ekonomickým zájmem společnosti SAKO Brno, a.s., doporučil Zpracovatel, aby o této skutečnosti bylo z pozice řídicí osoby Koncernu statutárního města Brna informováno statutární město Brno, a to prostřednictvím Rady města Brna.

Z pohledu společnosti SAKO Brno, a.s. je tedy nezbytné, aby bylo na úrovni Koncernu SMB a řídicí osoby zvaženo, zda ke kolizi výše uvedené dochází a pokud ano, pak aby byly zvaženy na úrovni výše uvedené možnosti dalšího postupu v Projektu.

Vzhledem k závěrům Komplexní analýzy společnost SAKO Brno, a.s. má za to, že se jako nejvhodnější jeví udělení koncernového pokynu, na jehož základě by společností SAKO

Brno, a.s. bylo uloženo, který ze zájmů má sledovat, zda zájem společnosti SAKO Brno, a.s. (v podobě navýšení kapacity pro výkon její základní podnikatelské činnosti, kterou je svoz a spal odpadu, a s tím související finanční zisk), či zájem veřejně prospěšný ve smyslu závěru čl. I. odst. 7 stanov společnosti SAKO Brno, a.s., jak je popsán v Komplexní analýze, přičemž pro tyto účely lze nyní formulovat následující varianty dalšího postupu:

- a) předřazení veřejného zájmu ekonomickému zájmu společnosti, v jehož důsledku by došlo ke zrušení zadávacího řízení na Veřejnou zakázku (tedy nebude uzavřena smlouva s vybraným dodavatelem), včetně vymezení, jak (respektive zda vůbec) za účelem řádného zohlednění veřejného zájmu řídící osoby (statutárního města Brna), resp. Koncernu statutárního města Brna, dále postupovat ve vztahu k aktuální podobě realizace výstavby nového zařízení pro energetické využití odpadu a aktualizace záměru realizace projektu OHB II;
- b) předřazení ekonomického zájmu společnosti veřejnému zájmu řídící osoby (statutárního města Brna), resp. Koncernu statutárního města Brna, v důsledku čehož by došlo k dokončení zadávacího řízení na Veřejnou zakázku (tedy bude uzavřena smlouva s vybraným dodavatelem) a Projekt bude realizován ve stávající podobě.

S ohledem k výše uvedenému společnost SAKO Brno, a.s. předkládá Radě města Brna Komplexní analýzu, žádá o její projednání v orgánech statutárního města Brna a v Koncernovém výboru a navrhuje, aby bylo vydáno stanovisko Koncernu statutárního města Brna, resp. řídící osoby k Projektu v podobě koncernového pokynu, jehož obsahem by byl pokyn pro společnost SAKO Brno, a.s. v intencích výše uvedených pod písmeny a) a b).

S pozdravem

za SAKO Brno, a.s.
Ing. Pavel Urubek
předseda představenstva
SAKO Brno, a.s.
pověřen představenstvem
společnosti SAKO Brno, a.s.